

P O D P R A P O R E M
K R Á L O V N Y N E B E S

Dějiny, zřízení a pobožnosti

Mariánských družin

Uspořádal

P. LEOPOLD ŠKAREK T. J.

Osmé vydání

V P R A Z E L. P. 1 9 3 0

Družinské heslo:

Jedna mysl, jedno srdce.

Družinský pozdrav:

Nos cum prole pia
benedicat Virgo Maria!

S božským Dítěm Máti
rač nám požehnati!

IMPRIMI POTEST.

Pragae die 16. Augusti 1929.

Methodius Řihák S. J.

Praep. prov. Čechoslov.

Č. 10.425.

NIHIL OBSTAT.

Antonius Eltschkner, censor.

IMPRIMATUR.

Pragae die 30. Augusti 1929.

Ex mandato Celsissimi

Antonius Eltschkner.

MARIÁNSKÁ DRUŽINA

s názvem

a pod ochranou

v.....

zřízená a k mateřské družině římské

dne r..... přivtělená,

přijala dne roku.....

člena

Seznam pohyblivých svátků.

Ned. písm.	Rok	Devítník	Popelec	Veliko- noce	Nanebe- vstoupení	Svatod.	Boží tělo	Adventní neděle
e	1930	16. února	5. března	20. dubna	29. května	8. června	19. června	30. listop.
d	1931	1. února	18. února	5. dubna	14. května	24. května	4. června	29. listop.
c, b	1932	24. ledna	10. února	27. března	5. května	15. května	26. května	27. listop.
A	1933	12. února	1. března	16. dubna	25. května	4. června	15. června	3. pros.
g	1934	28. ledna	14. února	1. dubna	10. května	20. května	31. května	2. pros.
f	1935	17. února	6. března	21. dubna	30. května	9. června	20. června	1. pros.
e, d	1936	9. února	26. února	12. dubna	21. května	31. května	11. června	29. listop.
c	1937	24. ledna	10. února	28. března	6. května	16. května	27. května	28. listop.
b	1938	13. února	2. března	17. dubna	26. května	5. června	16. června	27. listop.
A	1939	5. února	22. února	9. dubna	18. května	28. května	8. června	3. pros.

Význam zkratek a značek.

O. S. A. = z řádu sv. Augustína. O. S. B. = z řádu sv. Benedikta. O. S. D. = z řádu sv. Domi-
nka. O. S. F. = z řádu sv. Františka. C. ss. R. = z Kongregace nejsv. Vykupitele. T. J. = z řádu
Tovaryšstva Ježíšova. — * = neplnomocné odpustky, ** = plnomocné odpustky, totiž kromě plno-
mocných odpustků jednou za týden v den schůze.

Poněvadž neděle připadají každého roku na jiný den, přidána jsou na straně písmena, podle nichž
lze určití neděle a ostatní dny v týdnu. Kde jsou dvě, platí prve až do března.

L E D E N

- a 1. OBŘEZÁNÍ PÁNĚ. NOVÝ ROK.
- b 2. Makaria, poust. (395).
- c 3. Jenovefy, panny (512).
- d 4. Tita, biskupa (1. stol.).
- e 5. Telesfora, pap. a muč. (138).
- f 6. ZJEVENÍ PÁNĚ (čili sv. TŘÍ KRÁLŮ).
- g 7. Luciana, muč. (312).
- a 8. Severina, opata (482).
- b 9. Petra, bisk. (387).
- c 10. Viléma, bisk. (1209).
- d 11. Hygína, pap. a muč. (142).
- e 12. Arkadia, muč. (260)
- f 13. Leoncia, bisk. (4. stol.).
- g 14. Hilaria, bisk. a učit. círk. (368).
- a 15. Pavla, otce poust. (342).
- b 16. Marcela, pap. a muč. (310).
- c 17. Antonína, opata (356).
- d 18. Sídlení sv. Petra v Římě (42).
- e 19. Maria a druhů, muč. (270).
- f 20. Fabiana, p. (251) a Šebast., voj. (288).
- g 21. Anežky, panny a muč. (304).
- a 22. Vincence, muč. (304) a Anast., m. (628).
- b 23. Zasnoubení P. Marie.
- c 24. Timotea, bisk. a muč. (97).
- d 25. Obrácení sv. Pavla (35).
- e 26. Polykarpa, bisk. a muč. (166).
- f 27. Jana Zlatoúst., bisk. a učit. círk. (407).
- g 28. Juliana, bisk. (1207).
- a 29. *Františka Sal.*, bisk., sod. (1622).
- b 30. Martiny, panny a muč. (226).
- c 31. Petra Nolaska, zakl. řádu (1256).

Pohybl. svátky : V neděli po Obřezání P. : Nejsv. jména Ježíš.

Ú N O R

d	1. Ignáce, bisk. a muč. (107).
e	2. OČIŠŤOVÁNÍ PANNY MARIE.
f	3. Blažeje, bisk. a muč. (316).
g	4. <i>Bl. Jana de Britto T. J.</i> , m. sod. (1693).
a	5. Agathy (Dobroslavy), panny a muč. (251).
b	6. Doroty (Bohdanky), panny a m. (303).
c	7. <i>Bl. Jakuba Salesia</i> , m., sod. (1595).
d	8. Jana z Mathy, zakl. trinit. (1213).
e	9. Cyrila alex., bisk. učit. cír. (444).
f	10. Školastiky, panny (547).
g	11. Zjevení P. M. v Lurdech (1858).
a	12. Sedmi bratří servitů (13. st.).
b	13. Benigna, muč. (3. stol.).
c	14. Valentia, m. (270). Úmrtí sv. Cyrila (869).
d	15. Faustina a Jovity, muč. (121).
e	16. Onésima, bisk. a muč. (1. st.).
f	17. Faustina, muč.
g	18. Simeona, bisk. a muč. (107).
a	19. Gabina, muč. (3. st.).
b	20. Eleutheria, bisk. (531).
c	21. Severiána, bisk. a muč. (453).
d	22. Sídlení sv. Petra v Antiochii (36).
e	23. Petra Damian, učit. cír. (1072).
f	24. Matěje, apoštola (63).
g	25. Cesaria, vyznavače (369).
a	26. Alexandra, bisk. (326).
b	27. <i>Gabriela Possenti</i> , m. s. (1862).
c	28. Romána, opata (460).

Odpustky: **Očišťování P. Marie; *1. a 2. neděle po devětníku; *popelce; *každý den v postě.

B Ř E Z E N

- d 1. Albína, bisk. (550).
- e 2. Bl. Anežky české, panny (1280).
- f 3. Kunhuty, císař. (1040).
- g 4. Kazimíra (1483); Přenes. sv. Václ.
- a 5. Foky, muč.
- b 6. Perpetuy a Felicity, muč. (203).
- c 7. Tomáše Akv. O. P., učit. círk. (1274).
- d 8. Jana z Boha, zakl. ř. Milosrd. (1550).
- e 9. Františky Řím., vdovy (1449).
- f 10. 40 mučedn. vojáků (320).
- g 11. Eulogia, muč. (859).
- a 12. Řehoře Vel., papeže, uč. c. (604).
- b 13. Eufrásie, panny (410).
- c 14. Matyldy, král. (968).
- d 15. Klementa Hofbaura C. Ss. R. (1820).
- e 16. *Bl. K. Garniera T J.*, muč., sod. (1649).
- f 17. *Bl. Jana Sarkandra*, muč., sod. (1620).
- g 18. Cyrila Jerus., uč. círk. (386).
- a 19. JOSEFA, pěstouna Páně.
- b 20. Eleuteria, bisk. a muč.
- c 21. Benedikta, opata (547).
- d 22. Kateřiny Švédské, panny (1381).
- e 23. Josefa Oriola, vyznav. (1702).
- f 24. Šimona, hochu muč. (1475).
- g 25. ZVĚSTOVÁNÍ PANNY MARIE.
- a 26. Haštala, muč. (3. st.).
- b 27. Jana Damasc., uč. círk. (754).
- c 28. Jana Kapistrána O. S. F. (1456).
- d 29. Eustasia, opata (625).
- e 30. Jana Klimaka, opata (606).
- f 31. Benjamína, muč. (424).

Pohybl. svátky v březnu a dubnu: pátek po smrtné ned.: Sedmibolestné Panny Marie; **Zelený čtvrtek; *Velký pátek; *Bílá sobota; **Boží hod velikonoční.

Jiné odp.: **Zvěstování Panny Marie; *4. neděle postní; *neděle Květná.

D U B E N

- g 1. Hugona, biskupa (1132).
- a 2. Františka z Pauly, zakl. řádu (1507).
- b 3. Richarda, bisk. (1253).
- c 4. Isidora, bisk. (636).
- d 5. Vincence Ferer. O. S. D. (1419).
- e 6. Sixta, pap., muč., (127). Úmrtí sv. Metoda (885).
- f 7. Celestina, pap. (432).
- g 8. Alberta, bisk. (1214).
- a 9. Marie Kleofášovy (1. stol.).
- b 10. Makaria, bisk. (1012).
- c 11. Lva Velik., pap., uč. círk. (461).
- d 12. Julia, pap., (352).
- e 13. Hermenegilda, muč. (586).
- f 14. Justina, muč. (167).
- g 15. Petra Gonzales O. S. D. (1240).
- a 16. Benedikta Josefa Labre, žebr. (1783).
- b 17. Aniceta, pap., muč. (175).
- c 18. Apolonia, muč. (189).
- d 19. Lva IX., pap. (1054).
- e 20. Anežky Monte Pulc., panny (1314).
- f 21. Anselma, bisk., učit. círk. (1109).
- g 22. Sotera, pap., muč. (177).
- a 23. V o j t ě c h a, bisk., muč. (997).
- b 24. *Fidela ze Sigm. O. S. F. m. sod.* (1622).
- c 25. Marka, evang., (68).
- d 26. Zity, panny (1272).
- e 27. Petra Kan. T. J., uč. círk. (1597).
- f 28. *Bl. Ludvika, M. Grig. s.* (1716).
- g 29. Petra O. S. D., muč. (1252).
- a 30. Kateřiny O. S. D., panny (1380).

Pohybl. svátky v březnu a dubnu: **Zelený čtvrtek;
 *Velký pátek; *Bílá sobota; **Boží hod velikonoční; ve
 středu po II. ned. po velikonoci: *Ochrany sv. Josefa.

Jiné odp.: *Každý den v oktávu velikon.; *prosebné dny.

K V Ě T E N

- b 1. Filipa a Jakuba, apošt. (1. st.).
- c 2. Zikm., m., ochr. č. (524); Athanáše (373)
- d 3. Nalezení sv. kříže (326).
- e 4. Moniky, vdovy (387).
- f 5. Pia V., pap. (1572).
- g 6. Jana, apošt. před branou lat. (95).
- a 7. Stanislava, bisk. krakov., muč. (1079).
- b 8. Zjevení sv. Michala (492).
- c 9. Řehoře Naz., bisk. a uč. círk. (389).
- d 10. Antonína, b., O. S. D. (1459).
- e 11. *Františka de Hieron. T. J.* sod. (1716).
- f 12. Nerea a spol. m. (1. st.); Pankr. m. (304).
- g 13. Serváce, bisk. (384).
- a 14. Bonifáce, muč. (4. st.).
- b 15. *Jana de La Salle*, zakl. Šk. br. s. (1719).
- c 16. J a n a N e p o m., ochr. č., m. (1393).
- d 17. Paskala Baylon O. S. F. (1592).
- e 18. Venance, muč. (250).
- f 19. *Bl. Kryšpina z Viterba* O. S. F., s. (1759)
- g 20. Bernardina Sien. O. S. F. (1444).
- a 21. *Bl. Ondřeje Boboly T. J.*, sod. (1657).
- b 22. *Bl. Jana Machado T. J.*, sod. (1617).
- c 23. *Jana B. Rossi*, vyzn., sod. (1764).
- d 24. P. Marie, Pomocn. křesť. (1814).
- e 25. Řehoře VII., O. S. B., pap. (1085).
- f 26. Filipa Neri, zakl. řádu (1595).
- g 27. Bedy Vener., učit. círk. (735).
- a 28. Augustina O. S. B., b. (605).
- b 29. Magdaleny de Pazzi, panny (1607).
- c 30. Bl. Zdislavy O. S. D. panny (1252).
- d 31. P. Marie, Prostřednice všech milostí.

Pohybl. sv. v květnu a červnu: **Nanebevst. P.;
 *Boží hod. svatod.; *1. ned. po sv. D.; *Nejsv. Troj.;
 ve čtvrtky nato: Bož. těla.

Jiné odp.: *Svatveč. před sv. Duchem a denně po
 celou okt.

Č E R V E N

- e 1. Pamfila a druhů, muž. (309).
- f 2. Marcelina, Petra, Erasma, muž. (4. st.).
- g 3. Klotildy, královny (545).
- a 4. Františka Carr., zakl. řádu (1608).
- b 5. Bonifáce O. S. B., apošt. Něm. (755).
- c 6. Norberta, bisk., zakl. premon. (1134)
- d 7. Roberta O. S. B., opata (1159).
- e 8. Medarda, bisk. Noyon. (545).
- f 9. Prima a Feliciana, muž. (287).
- g 10. Markety, král. (1093).
- a 11. Barnabáše, apošt. (60).
- b 12. Jana od sv. Fakunda O. S. A. (1479).
- c 13. Antonína Paduánsk. O. S. F. (1231).
- d 14. Basilia, bisk., učit. cír. (379).
- e 15. Víta, muž., ochr. č. (303).
- f 16. *Jana Františka Regis T. J.*, s. (1640).
- g 17. Adolfa, bisk. (655).
- a 18. Leoncia a druhů muž. (1. st.).
- b 19. Juliany Falcon., panny (1340).
- c 20. *Bl. Františka Pacheco T. J.*, muž.,
sod. (1626).
- d 21. Aloisia z Gonz. T. J. (1591).
- e 22. Paulina Nol., bisk. (431).
- f 23. Eberharda, bisk. (1164).
- g 24. Narození Jana Křtitele.
- a 25. Bl. Ivana, poust., ochr. č. (882).
- b 26. Jana a Pavla, muž. (362).
- c 27. Ladislava, krále (1095).
- d 28. Lva II., papeže (683).
- e 29. PETRA A PAVLA, apošt. (67).
- f 30. Památka sv. Pavla (67).

Pohyblivé svátky: Pátek po oktávě Božího těla:
svátek Nejsv. Srdce Páně.

Č E R V E N Ě C

- g 1. Nejdražší Krve Páně.
- a 2. Navštívení Panny Marie.
- b 3. *Bl. Bernardina Realino T. J.*, s. (1616).
- c 4. Prokopa, opata, ochr. č. (1053).
- d 5. Cyrila (869) a Metoda (885), ap. sl.*
- e 6. Oldřicha, bisk. (973).
- f 7. Vilibalda, bisk. (781).
- g 8. Alžběty, král. (1336).
- a 9. Zenona a spol., muč.
- b 10. Felicity a 7 bratří, muč. (162).
- c 11. Pia, pap. a muč. (150).
- d 12. Jana Gualb., zakl. řádu (1073).
- e 13. Anakleta, pap., muč. (96).
- f 14. Bl. Hroznaty, muč. (1217).
- g 15. Jindřicha, císaře (1024).
- a 16. Panny Marie Karmelské,
- b 17. Alexia, žebráka (408).
- c 18. *Kamila de Lellis*, zakl. řádu, s. (1614).
- d 19. *Vincence z Pauly*, zakl. řádu, s. (1660).
- e 20. Jeronýma Emil., zakl. řádu, (1537).
- f 21. Praxedy, panny (164).
- g 22. Maří Magdaleny, kajícnice (1. st.)
- a 23. Apolináře, bisk., muč. (79).
- b 24. Kristiny panny, muč. (300).
- c 25. Jakuba Staršího, ap. (42).
- d 26. Anny, matky P. Marie.
- e 27. *Bl. Rudolfa Aquaviva T. J.*, m., s. (1583)
- f 28. Innocence I., papeže (417).
- g 29. Marty, panny (1. st.)
- a 30. Abdona a Senona, muč. (254).
- b 31. Ignáce z Loyoly, T. J., zakl. řádu (1556)

* Na Moravě zasvěcený svátek.

S R P E N

- c 1. Petra, apošt. v okovech (42).
- d 2. *Alfonsa M. Liguori*, uč. c., z. ř., s. (1787).
- e 3. Nalezení ostatků sv. Štěpána, m. (415).
- f 4. Dominika, zakl. ř. (1221).
- g 5. P. Marie Sněžné.
- a 6. Proměnění Krista P.
- b 7. Kajetána, zakl. ř. theatinů (1547).
- c 8. Cyriaka a soudr., muž. (303).
- d 9. Jana Marie Vianneye (1859).
- e 10. Vavřince, jáhna, muž. (258).
- f 11. Filomény panny, muž. (3. st.)
- g 12. Kláry, zakl. ř. klarisek (1253).
- a 13. Hypolita a Kassiana, muž. (303).
- b 14. Eusebia, kněze, muž. (358).
- c 15. NANEBEVZETÍ PANNY MARIE.
- d 16. Jáchyma, otce P. Marie.
- e 17. Hyacinta O. S. D. (1257).
- f 18. Agapita, muž. (274).
- g 19. *Bl. Jana Eudesa*, sod. (1680).
- a 20. Bernarda, opata, uč. c. (1153).
- b 21. Joanny Fr. Fremiot de Ch., z. ř. (1641).
- c 22. Timotea a soudr., muž. (311).
- d 23. Filipa Benitia, z řádu servitů (1285).
- e 24. Bartoloměje, apošt. (71).
- f 25. *Bl. Michala Karv. T. J.* muž., s. (1624).
- g 26. Zefyrina, pap., muž. (220).
- a 27. Josefa Kalas., zakl. řádu (1648).
- b 28. Augustina, bisk., uč. cír. (430).
- c 29. Stětí sv. Jana Křtitele (33).
- d 30. Růženy z Limy O. S. D., panny (1617).
- e 31. Raymunda Non., vyzn. (1240).

Odpustky: **Nanebevzetí P. Marie.

Z Á Ř Í

f	1. Jiljí, opata (721).
g	2. Štěpána krále uher. (1038).
a	3. Bl. Bronislavy, panny (1259).
b	4. Rosalie, panny (1160).
c	5. Vavřince Justin., bisk. (1455).
d	6. Onesifora, žáka sv. Pavla (1. st.)
e	7. <i>Bl. muč. koš., Melich., Štěp., Marka</i>
sod. (1619).
f	8. NAROZENÍ PANNY MARIE.
g	9. <i>Petra Klavera T. J.</i> , muč., sod. (1654).
a	10. <i>Bl. Karla Spinoly T. J.</i> muč. s. (1622).
b	11. Prota a Hyacinta, muč. (257).
c	12. Jména P. Marie.
d	13. Kateřiny, vdovy (1510).
e	14. Povýšení sv. kříže (629).
f	15. Sedmi bolestné P. Marie.
g	16. Ludmily, muč., ochr. č. (921).
a	17. Vtisknutí 5 ran sv. Františkovi (1224).
b	18. Josefa Kupert. O. Cap. (1663).
c	19. Januaria, bisk., muč. (305).
d	20. Eustacha a druhů, muč. (118).
e	21. Matouše, apošt. (1. st.)
f	22. Tomáše z Villan., bisk. (1555).
g	23. Lina I., muč. (67.); Tekly, muč. (1. st.)
a	24. P. Marie de Mercede (17. st.)
b	25. <i>Bl. Kamila Konst. T. J.</i> muč., s. (1622).
c	26. Cypriana a Justiny, muč. (304).
d	27. Kosmy a Damiana, muč., ochr. č. (286).
e	28. Václava, kr. muč. ochr. č.* (935).
f	29. Michala archanděla.
g	30. Jeronyma, uč. círk. (420).

* V Čechách zasvěcený svátek.

Odpustky: ** Narození P. Marie; * suché dni.

Ř Í J E N

- a 1. Remigia, bisk. (533).
- b 2. Sv. a n d ě l ů s t r á ž n ý c h.
- c 3. *Terezie od Ježíška*, panny, sod. (1897).
- d 4. Františka Serafínského, zakl. ř. (1226).
- e 5. Placida a druhů, muž. (541).
- f 6. Brunona, zakl. řádu (1101).
- g 7. S l a v n o s t s v. r ů ž e n c e (1571).
- a 8. Brigity, vdovy, z. ř. (1373).
- b 9. Dionysa, bisk. a druhů, muž. (1171).
- c 10. Františka Borgiáše T. J. (1572).
- d 11. Germana, bisk. a muž.
- e 12. Maximiliana, bisk. (308).
- f 13. Eduarda, krále (1066).
- g 14. Kalista, pap. a muž. (222).
- a 15. Terezie, panny, řeholnice (1582).
- b 16. Gerarda Majelly C. SS. R. (1755).
- c 17. Markety M. Alacoque, panny (1690).
- d 18. Lukáše, evang. (1. st.).
- e 19. Petra z Alk. O. S. F. (1562).
- f 20. Jana Kentského, kněze (1473).
- g 21. Voršily, panny, muž. (451).
- a 22. Korduly, panny, muž. (451).
- b 23. Vitála, bisk. (646).
- c 24. Rafaela, archanděla.
- d 25. Chrysanta a Daria (3. st.).
- e 26. Evarista, pap., muž. (108).
- f 27. Frumencia, apošt. Etiopů (4. st.).
- g 28. Šimona a Judy, apošt. (1. st.).
- a 29. Narcisa, bisk. (212).
- b 30. Alfonsa Rodr. T. J. (1617).
- c 31. Volfganga, bisk. (994).

NB. Poslední neděle v říjnu : svátek Krista Krále.

L I S T O P A D

- d 1. VŠECH SVATÝCH.
- e 2. Všech věrných dušiček.* (998).
- f 3. Huberta bisk. (727).
- g 4. Karla Borom., bisk. (1584).
- a 5. Památka sv. ostatků chrámů diecése.
- b 6. Leonarda, poustevníka (559).
- c 7. *Bł. Antonína Bald. T. J.*, sod. (1717).
- d 8. Čtvero mučedn. korun. (302).
- e 9. Posvěcení velechr. Spas. v Římě (324).
- f 10. Ondřeje Avelin., řehol. (1608).
- g 11. Martina Túrského (397).
- a 12. Benedikta sbratř., muč., ochr. č. (1005)
- b 13. Stanislava Kostky T. J. (1568).
- c 14. Josafata, bisk., muč. (1623).
- d 15. Leopolda, vév. rak. (1136).
- e 16. Přenesení sv. Ludmily (929).
- f 17. Řehoře Divotv., bisk. (270).
- g 18. Posv. chrámu sv. Petra a Pavla (1626).
- a 19. Alžběty, kněžny (1231).
- b 20. Felix z Val. z ř. Nejsv. Troj. (1212).
- c 21. Obětování P. Marie.
- d 22. Cecilie, panny, muč. (178).
- e 23. Klementa, pap., muč. (100).
- f 24. Jana z Kříže (1591).
- g 25. Kateřiny, panny, muč. (307).
- a 26. *Jana Berchm. T. J.*, sod. (1621),
Leonarda z Portu M. O. S. F. s. (1751).
- b 27. Virgilia, bisk. (784).
- c 28. Štěpána Mladšího, muč. (766).
- d 29. Saturnina, muč. (1. st.)
- e 30. Ondřeje, apošt. (62).

NB.: V nejbližší volný den po slavnosti dušiček zúčastní se družina mše sv. sloužené za všechny zesnulé sodály.

P R O S I N E C

f	1. <i>Bl. Edmunda Kamp. T. J.</i> , m. s. (1581).
g	2. Bibiany, panny, muž. (363).
a	3. Františka Xav. T. J., ap. Indie (1552).
b	4. Barbory, panny, muž. (235).
c	5. Sávy, opata (531).
d	6. Mikuláše, bisk. (325).
e	7. Ambrože, bisk. uč. cír. (397).
f	8. NEPOSKVRN. POČETÍ P. MARIE.
g	9. <i>Petra Fourier</i> , sod. (1640).
a	10. Melchiada, pap. muž. (314).
b	11. Damasa, pap. (384).
c	12. Epimacha a druhů, muž. (249).
d	13. Lucie, panny, muž. (304).
e	14. Nikasia, bisk., muž. (407).
f	15. Kristiny, služky (4. st.).
g	16. Eusebia, bisk., muž. (371).
a	17. Lazara, bisk., přít. P. Ježíše (1. st.).
b	18. Graciana, bisk. (304).
c	19. Urbana V., pap. (1370).
d	20. Dominika, opata (1073).
e	21. Tomáše, apošt. (1. st.).
f	22. Floriana, muž. (362).
g	23. Servula, žebrák (580).
a	24. Š t ě d r ý d e n.
b	25. NAROZENÍ PÁNĚ.
c	26. ŠTĚPÁNA, prvomučedníka.
d	27. Jana, apoštola, evangelisty (101).
e	28. Památka Mladátek.
f	29. Tomáše Kantuar., bisk., muž. (1170).
g	30. Evžena, bisk.
a	31. Silvestra, pap. (335).

Odpustky: **Neposkvr. Početí P. Marie; **Narození Páně; *Sv. Štěpána; *Jana Evang; *Mladátek; *všechny neděle adv.; *suché dni; *Štědrý den; *Jitřní mše sv.

ČÁST PRVÁ

Z LETOPISŮ MARIÁNSKÝCH DRUŽIN

1. *U kolébky.*

Díla Boží mívají zpravidla skrovné začátky. A skrovný byl i začátek Mariánských družin. Představ si síň školní, v čele obraz Panny Marie, v lavicích asi tucet žáků, jak se modlí a zpívají - a stojíš u kolébky družiny. Tak aspoň začal v Římě v letech 1560 až 1564 mladý Flám Jan Leunis T. J., který tam byl profesorem na nižším gymnasiu, prvou družinskou schůzí. Chtěl ze žáků vychovati velké muže a proto jim postavil na oči velký vzor - Rodičku Boží; chtěl je uchrániti špíny nečistoty a proto hleděl jejich srdce nadchnouti horoucí láskou k nejčistší Panně. A dílo se dařilo. Bez nucení, bez trestů se hoši učili, dělali dobrotu, jeden druhého se snažil předstihnouti ve ctnosti.

Říkává se: „Slova zní, příklady hřmí.“ A tak tomu bylo i tam. Dobrý příklad žáků Leunisevých nakazil žáky i jiných tříd. Nechtěli strpěti, aby jiní byli hodnější než oni. Přihlásili se tedy také do družiny, takže r. 1563 měla již 70 členů.

P. Leunis vypracoval jim stanovy a dal sdružení pevný útvar. V čelo postavil představenstvo ze starosty a 12 radních. „Ctností a vědou za Marií!“ - bylo heslem tohoto nadějného sdružení. Začali konati schůze v kolejním chrámu, zasvěceném Zvěstování Panny Marie, po němž se zvali „družina Zvěstování Panny Marie“. Za šest let družina vzrostla tou měrou, že ji bylo nutno r. 1569 rozdělití a zřídití zvláštní oddělení pro vyšší třídy.

Mladá duše nedovede utajiti dlouho svého nitra. Brzo přizná barvu, ať v dobrém nebo ve zlém. Také sodálové chtěli ukázati, co dovede nadšené srdce. Ve volných chvílích navštěvují římské nemocnice, chodí od lože k loži, obvazují rány, nemocné podělují dárky.

Toho Řím dosud neviděl. Začalo se o tom mluvit. Ba doneslo se to až k papeži Řehoři XIII., který r. 1577 vyslovil družině pochvalné uznání a několik let nato, dne 5. prosince r. 1584, zařazení družiny schválil bulou „Omnipotentis Dei“, ustanoviv, aby všechny další družiny se přivtělovaly k družině římské. Tím byla tato povýšena za mateřskou „Prima primaria“ všech družin celého světa.

Takový je v několika rysech počátek onoho semene hořčičného, jehož větve rozrůstaly brzo do celého světa.

2. Na vítězném postupu.

Počátky Mar. družin byly skrovné. Než bylo to dílo Boží a proto požehnání spočívalo na něm. Neuplynulo ani 15 let a již hlásilo se na 30.000 mladých bojovníků k praporu mariánskému. Všude, kde povstaly koleje (gymnasia a vysoké školy) jesuitské, jako v Kolíně (1575), v Praze (1575), v Mnichově (1576), v Innomostí (1577), v Hallu (1578), v Lucernu (1578), ve Vídni (1579), byly založeny i studentské družiny.

Než až do této doby byly zřizovány jen pro studenty. To budilo posvátnou závist u druhých stavů. I ony chtěly se zasvětit službě Rodičky Boží, vždyť také jim bylo potřebí náboženského obrození. Tomuto jejich přání vyhověl papež Sixtus V. r. 1587 a dovolil zřizovati u kolejí Tovařšstva Ježíšova družiny i pro jiné *stavy mužské*. R. 1602 rozšířil papež toto dovolení i na residence jesuitské (domy beze škol), což později r. 1621 papež Řehoř XV. znova potvrdil a schválil.

Od té doby razily si družiny cestu světem a jako vlny zaplavovaly všechny stavy. Šlechta, kněží, umělci a učenci, kupci, řemeslníci, měšťané, vojáci, rolníci, učňové - vše se kupilo pod bělostným praporem Neposkvrněné. V některých městech bylo 7, ba až 20 družin. Tak měly družiny hornoněmecké provincie jesuitské v 20 městech na 60.000 členů, z těch bylo 36.000 pánů s akad. vzděláním, 18.000 měšťanů, 6000 jinochů, 4000 studentů.

A nejen to - družiny pronikaly s misionáři i do dálných *krajin pohanských*. V Nankingu v Číně bylo již roku 1628 osm družin, rozdělených podle pohlaví a stavů. Ve stanovách vedle pobožnosti vytkly si jako zvláštní úkol - pečovat o chudé, nemocné a pohřby zemřelých. V Pekingu, v hlavním městě Číny, bylo 6 družin (3 mužské, 3 ženské). V celé Číně bylo r. 1664 na 400 družin, z nichž mnohé měly přes 100 členů. V Japonsku se páčil koncem XVI. století počet sodálů na 3000 členů. A podobně tomu bylo i v jiných zámořských zemích, jako na Filipínách a v Indii. Tak se stala Mariánská družina sdružením, jež obepínalo celý svět.

Jen ženám nebylo dotud popřáno požívatí vý-

sad Mar. družin. Byly sice také zřizovány, ale nemohly býti přičleněny k Mateřské družině římské, čímž se nestávaly účastnými odpustků družinám udělených. Tuto poslední překážku zrušil papež Benedikt XIV. Roku 1751 dovolil generálovi Tovaryšstva Ježíšova, aby se i ženám dostalo této milosti.

Až dosud byla vytčena jen zevní stránka obrovského vzrůstu Mar. družin. Než všimněme si také *osob*, jež se hlásily k praporu Bohorodičky, a ducha, jímž hárало jejich nitro. Nejučenější a nejslavnější mužové se nestyděli býti dítkami Panny Marie. Stačí uvést jen slavná jména Torquata Tassa, nesmrtelného pěvce „Osvobozeného Jerusalema“, Justa Lipsia, svého věku učence prvního řádu, světových dramatiků Lope de Vega a Calderona, slovutných malířů Rubense a jeho žáka Van Dycka, řečníků Bossueta a Bourdaloua, vítězných vojevůdců Tillyho, prince Eugena Savojského, Don Juana d'Austria, vesměs to horlivých sodálů.

Ani korunované hlavy nestyděly se vzdávati hold Královně nebes. Císař František II., vévoda Lotrinský, Emanuel, vévoda Savojský, Jindřich Bourbonský, královští princové francouz-

ští Ludvík a Armand, králové polští Zikmund III. a Ladislav IV., vévoda Maxmilián Bavorský, římské císařové Ferdinand II., Ferdinand III. a Leopold I. - to jen několik jmen slavných sodálů, kteří zdobili purpur královský medailí!

A že nadšení těchto mužů pro družinu nebylo prchavé, nýbrž plynulo z opravdové lásky k Rodičce Boží, toho svědectví podávají nám jejich slova a činy. - Tam na březích slunné Italie, v čarokrásné Neapoli, umírá vévoda z Popoli. Syn klečí u lože otcova. „Nezapomínej, milý synu“ - toť jeho odkaz - „nezapomínej, že za vše dobré, co jsem v životě vykonal, a byť toho bylo málo, děkuji Mar. družině. Vzácnějšího dědictví nad ni nemohu ti zůstaviti. Věz, větším štěstím je pro mne, že jsem byl sodálem, než že jsem byl vévodou.“

Roku 1595 zavítá vévoda Maxmilián Bavorský, horlivý sodál, s chotí do Ingolštat. Po okázalém uvítání je jedna z prvních jeho otázek: „Máte dnes družinskou schůzi?“ „Ještě jsme na vahách,“ odpovídají sodálové, „pro příchod Vaší Jasnosti.“ „Pročpak,“ horší se Maxmilián, „jsem sodál tělem a duší a bylo by hanba, aby k vůli sodálovi utrpěla úcta Rodičky Boží. Ne,

ne - jen mějte schůzi, přijdu také!“ A když zemřel, dal se pochovati na mariánském místě poutním v Starém Öttingu a poručil si na náhrobku tento nápis: „Zde odpočívá srdce Maxmiliána I. Za živa bilo pro velké činy a láskou k Rodičce Boží. Věz, poutníče, že Maxmilián i po smrti miluje celým srdcem Pannu Marii!“

A slavný Lessius († 1606 v Lovani), své doby učenec prvního řádu, pronesl na smrtelné posteli památná slova: „Nejkrásnější den mého života byl den přijetí do Mariánské družiny.“

Císař Ferdinand II. se podpisovával: „Ferdinand II., chráněnc Panny Marie“. A v jeho zemích nebylo téměř družiny, v jejímž albu by se neskvělo jeho jméno. Rodičku Boží nazýval „vrchní velitelkou vojska“ („Generalissima“) a všechn svůj vladařský um a rozhled připisoval její milostné pomoci. A jako otec byl i jeho syn Ferdinand III. horlivým sodálem. Z vděčnosti za uhájení Prahy před Švédy a na poděkování za šťastné ukončení hrozného války třicetileté dal postavit r. 1650 v Praze na Staroměstském náměstí památný sloup se sochou Rodičky Boží bez poskvrny počaté a osobně se dostavil se svým synem k jejímu odhalení (1652).

Než nač hromaditi ještě doklady? Jen dodatkem stůj zde, že v XVII. století stkvělo se v se-
znamech sodálských na 80 jmen kardinálů. Z těch
bylo sedm poctěno papežskou tiarou. A také oba
velikáni XIX. století Pius IX. a Lev XIII. zasvě-
tili se hned v mládí v družině Královně nebes a
zasloužili si právem název papežů mariánských.

Škola mariánská se tedy osvědčila. Z ní vyšlo
na tisíce rázných mužů, katolíků nejen jménem,
ale i skutkem. V družině položili základ k pozdější
svatosti *světcové*, jako František Saleský a sv.
Alfons z Liguori. Sv. Alfons dokonce nazval dru-
žinu „archou Noemovou“, v níž nalézáme úto-
čiště před potopou hříchů a nepravostí. Družina
probudila a vdechla apoštolského ducha sv. Vin-
cenci de Paulo, Janu Františku Regis T. J., Petru
Klaverovi T. J., Karlu Boromejskému. Na její
půdě vypučely sněhobílé lilie sv. Jana Berch-
mansa T. J., Stanislava Kostky T. J., mučednická
neohroženost bl. Jana de Britto T. J., bl. Ondřeje
Boboly T. J., blah. Melíchara Grodeckého T. J.
A bylo by možno uvést ještě celou řadu světců,
kteří vyrostli na půdě Mariánské družiny a kteří
se dnes stkví svatostí jako hvězdy na obzoru
církve sv.

A čím lze vysvětliti tento netušený rozmach Mar.družin? Když sv. Ignác předložil papeži Pavlu III. (1538) osnovu Tovaryšstva Ježíšova, tu prý zvolal papež: „*Digitus Dei hic est - prst Boží je v tom.*“ A tento „prst Boží“ je také patrný ve vzniku a rozvoji Mar. družin. Jako Prozřetelnost božská proti záplavě protestantské vzbudila Tovaryšstvo Ježíšovo, tak postavila mu po bok i Mar. družiny, aby byly pomocnými šiky proti kacířství a nevěře. Že Čechy, Štýrsko, katolické kraje dnešního Německa uchovaly si víru katolickou, o to mají právě Mar. družiny nemalou zásluhu. Tím se také vysvětluje vztek protestantů proti družinám, ono spílání jim „modlářů“.

A toto poslání, samou Prozřetelností Mar. družinám vykázané, se ukázalo zcela patrně i v pozdějších dobách. Když se na konci XVIII. století podařilo zednářům ve Francii skáceti trůn a oltář, byly to opět družiny, které se postavily jako mocná hráz proti této záplavě nevěry a nemravnosti. Exjesuita P. Delpuit, chtěje této zkáze čelit, založil r. 1801 v Paříži družinu; jeho příkladu následovali i jinde. A účinek se brzo dostavil. V úřadech, na veřejnosti, v rodinách - všude vystupují sodálové na obranu sv. víry a pracují o obnově

pořádku. Bohužel, že ne dlouho. Již roku 1810 byly všechny družiny císařským výnosem zrušeny. Než pádem císaře Napoleona I. padl brzo i zákaz. Myšlenky P. Delpuita ujala se P. Ronsin T. J., který znovu vzkřísil zaniklou družinu. Družina pojímala v sobě různé stavy. Co je pojilo, byla láska k Bohorodičce. Viditelným odznakem této vnitřní lásky bylo heslo, jež si napsaly nad prostým družinským oltářem: „Jedno srdce, jedna duše!“ Již r. 1820 se rozvětvila družina ve tři odbory, každý s vlastní správou. „Odbor dobročinný“ navštěvoval nemocnice a vězení, sbíral potulné a zanedbané děti. „Odbor literní“ byl činný spisovatelsky a při tom se ujímal zanedbané mládeže, staraje se i o další její výchovu a vzdělání. „Odbor sv. Jana Františka de Regis“ pečoval o veřejnou mravnost a urovnával divoká manželství. Ovšem tato všestranná činnost nešla odvěkému nepříteli všeho dobrého - ďáblu a jeho apoštolům - zednářům.

V novinách, na schůzích vytrubováno do světa až do omrzení „P. Ronsin ovládá svými družinami vojsko, policii, advokáty, učence, jeho sodálové mají ve státě nejvlivnější místa.“ Toho se zalekl konečně i dvůr, ba i církevní vrchnost

dostala strach, a aby měla pokoj, vyzvala představené řádu, aby P. Ronsina přeložili na jiné působiště. Stalo se. P. Ronsin postoupil místo jinému a sám se bez sebemenšího reptání odebral jinam. Kdož se tehdy nadál, že dvě léta nato, roku 1820, bude celé dílo ztroskotáno a na dlouho pohřbeno!

Než těchto úspěchů nebyly by se družiny dopracovaly, kdyby se jednotliví členové nebyli stali vhodným nástrojem v rukou Prozřetelnosti božské. Prozřetelnost božská koná po všechny časy velké věci, nalezne-li jen vhodné nástroje, které pochopí její záměry, a nedbajíce vlastního prospěchu nebo pohodlí, dají sebou vládnouti. A právě v tomto duchu vychovávaly a vedly Mar. družiny odjakživa své členy, kladouce vždy hlavní váhu na duchovní obrod každého jednotlivce. Proto vštěpovaly svým členům odpor a opravdovou hrůzu přede vším nízkým a hříšným a snažily se je nadchnouti pro věci nebeské. Zvláště byl to duch *modlitby* a jakéhosi důvěrného *obcování* s Bohem, kterým se vyznamenávala družina hned od prvního počátku. Dějiny nám vyprávějí o soldátech, kteří celé hodiny trvali na modlitbách a rozjímání, v nichž nalézali dostatečnou náhradu

za všechny radosti, jimiž se kochají dítky tohoto světa.

Vedle modlitby kvetl v družinách i *duch kající*. Kdo hřeší, musí se kátí. A sodálové se káli nejen za hříchy své, ale i za hříchy těch, kteří se nestarají o odčinění svých poklesků. Proto pořádali o svatém týdnu kající průvody ulicemi měst, jedni se bičovali, druzí nesli na bedrách těžký kříž. Dějiny uvádějí nám tu druhé Aloisy, kteří k zachování čistoty spali na holé zemi, kámen byl jim poduškou. Jiní zase, jako sv. Benedikt, se vrhali do ledové prohlubně nebo do trní, aby uhasili žár vášní.

A co teprve dlužno říci o jejich *apoštolské* horlivosti? Pro víru není jim žádná oběť těžká. Malý chovanec na př. šetří celý Boží rok, skládá halíř k halíři, od spolužáků snáší mlčky výtku „držgrešle“, „lakomce“. Na konci školního roku pak klade na družinský oltář k nohám své Královny 25 lesklých dolarů jako svatopetrský halíř pro sv. Otce. - Když koncem XVI. století vypuklo v Japonsku hrozné pronásledování křesťanů, utvořily tamní družiny mezi sebou „Bratrský svaz mučedníků“. Jako zvláštní stanovy vytkly si tyto body: 1. všichni mají býti ochotní pro víru

Ježíše Krista podstoupiti vyhnanství i smrt; 2. mezi členy nemá býti nepřátelství ni sporu a na mučednictví se mají připravovati postem, modlitbou a pokáním; 3. dvakrát týdně se mají scházeti ku poradám, jak křesťanské náboženství udržeti a svaz svůj upevniti; 4. upozorňovati se vzájemně na chyby a za ně si pokání ukládati; 5. kdo jednou víru zapřel, nesmí býti znovu do svazu přijat, leč že podal jisté důkazy opravdového obrácení a napravil pohoršení přiměřeným pokáním; 6. některý člen má opatrovati almužny pro chudé, trpící pro víru a na mše sv. za zemřelé. „Svaz mučedníků“ měl zakrátko 3000 členů. I dívky hlásily se k němu.

Tímto tedy směrem se nesla veškerá činnost Mariánských družin v dobách minulých. Krátce lze ji vystihnouti dvěma slovy: posvěcení vlastní a posvěcení bližních. Ký div, že papežové nena-
lézají ani dosti slov chvály a uznání, jimiž zasy-
pávají Mariánské družiny. A apoštolští mužové,
jako sv. Karel Boromejský, sv. Alfons z Liguori,
sv. František Saleský, doporučují opět a opět své-
mu duchovenstvu zakládati Mariánské družiny,
spatřující v nich neklamný prostředek obrodný
svých diecésí.

3. Na vinici cyrilometodějské.

Símě, zaseté sv. Cyrilem a Metodem, utěšeně zkvétalo a vydávalo hojnou žeň. Sv. Ludmila, sv. Václav, bl. Anežka, sv. Prokop, Karel IV., sv. Jan Nepomucký - toť jsou oni velikáni, kteří uzráli na této půdě. Tehdy platilo: Co Čech, to katolík! Ba vešlo v přísloví: „Čech nemůže býti kacířem.“ Bohužel pravdivost jeho se neosvědčila. Vystoupil Hus a proti neomylné nauce církve sv. postavil svou nauku. Čech stal se kacířem. Zbloudil a jeho osudný konec je všem znám. Od té doby národ český nikdy nenabyl klidu. Chápal se každé i sebe podivnější nauky, jen když čelila proti Římu. Vystoupil Luter, Kalvín a národ český přes všecku nechuf k němectví se vrhl s otevřenou náručí v klín protestantství. Raději němectví - jen ne Řím! Za takovýchto okolností postavení katolíků v Čechách bylo den ode dne trudnější a beznadějnější.

A právě tehdy, kdy bylo nejhůř, klečelo v Římě před papežem Pavlem IV. dvanáct mužů, k nimž on takto promlouval: „Ejhle, posílám vás jako ovce mezi vlky . . . Časové jsou nebezpeční a zlí. Bude vám snáseti od jinověrců a rozkolníků

mnoho pronásledování pro katolickou víru, ale buďte dobré mysli. Kristus, který zvítězil, bude s vámi. Buďte stateční a doufejte v Hospodina; služte věrně Bohu a bojujte dobrý boj! Ta slova vštěpte si i vy i vaši následovníci hluboko do srdce!“ Byly to prvotiny českých jesuitů, kteří byli r. 1552 posláni do Říma a nyní - začátkem r. 1556 - chystali se k návratu do vlasti. Cestu z Říma do Prahy konali pěšky. Zbraň, kterou s sebou přinášeli, byl růženec a kříž. Přibyvše do Prahy, otevřeli tu dne 7. července 1556 gymnasium a vyšší školy. Začátky byly skrovné, ale pevná důvěra v Boha, nezdolná houževnatost a přízeň vlivných katolíků překonaly všechny obtíže. Než veškery jich námahy by se nebyly potkaly s úspěchem, kdyby si nebyli dovedli vychovati horlivé spolupracovníky z řad laiků. A právě o to hlavní zásluha přísluší Mariánským družinám.

Roku 1575 působil na gymnasiu v Praze P. Edmund Kampián T. J. Rodem a smýšlením byl Angličan, ale v jeho apoštolském srdci bylo dosti místa i pro Čechy. Ten vybral si 12 nejlepších žáků, vyložil jim, oč běží, a zakrátko byla ustavena družina. Příklad jejích působil. Brzo hlásili se noví bojovníci do řad mariánských. Ještě té-

hož roku v srpnu byly vykonány volby a uvedení správy dalo se slavným způsobem. Sám papežský nuncius Delfini a mnoho šlechticů a rytířů zúčastnilo se slavnosti. Do družiny se hlásili brzo i nestudenti. Již r. 1578 bylo ji třeba rozdělit na tři sbory - gymnasistů, universitních studentů, nestudentů, k němuž náležela šlechta a páni akademicky vzdělaní. K nim přibyl zakrátko čtvrtý sbor - družina měšťanů. Mužové, jako Lobkovic, Martinic, Slavata, arcibiskupové Lohelius a Wolfgang Zelender, neváhali hlásiti se veřejně k družině.

Tím položen základ k velkolepé organizaci katolíků, již vděčíme za zachránění odkazu cyrilometodějského - sv. víry. Až do té doby bojovali katolíci, každý takřka na svůj vrub, nyní se semkli a v spořádaném šiku se postavili proti rozpínavému protestantismu. A bylo toho nanejvýš potřebí. Protestanté si vedli den ode dne bezohledněji. Protestantská šlechta volala do českých osad německé kazatele a učitele. Tím se němečtí řemeslníci a rolníci hrnuli odevšad do Čech. Lákaly je různé výsady a přízeň českých souvěrců. Za krátký čas bylo v zemi na 33 proc. Němců. Šedesát měst a tisíce vesnic propadlo ger-

manisaci. Tak na př. Staré město v Praze, které čítalo r. 1526 mezi novými měšťany pouze 4 proc. Němců, čítalo jich r. 1611 již 51 procent. K tomu zpupnost protestantské šlechty neznala mezí. R. 1609 se obořili protestantští stavové na sněmu na ministry královské, naléhající na ně, aby doručili jejich písemnou žádost o svobodu náboženskou císaři Rudolfovi II. a zasadili se o její příznivé vyřízení. Tomu se opřeli věrní katolíci s knížetem Zdeňkem Lobkovicem v čele a prohlásili: „Stůjme; ať si nás rozsekají, nepoddáme se!“ Většina katolických pánů, k nimž náleželi Kolo vratové, Černínové, Lobkovicové, Martinicové, Berkové, Kavkové z Říčan, nepodepsali. Král Rudolf dlouho váhal podepsati, ale konečně ve své slabosti podepsal. Marně ho varoval Lobkovic: „Královská Milosti, tento majestát bude na velikou škodu vaši i katolického náboženství.“ Rok 1618 ukázal, že Lobkovic předvídal dobře. Bylo to 23. května r. 1618, kdy protestantští stavové vrazili na hrad pražský a vyhodili oknem královské místodržící Slavatu, Martinice a písaře Fabricia. Všichni tři byli horliví mariánští sodálové. Martinic, jsa vlečen k oknu, se modlil: „Ježíši, Synu Boha živého, smiluj se

nade mnou. Matko Boží, pamatuj na mne!" Načež Oldřich Vchynský posměšně podotkl: „Uvidíme, zda mu co jeho Maria pomůže.“ A Maria pomohla všem. Všichni tři vyvázli až na malé odřeniny bez pohromy, což při značné výši pádu si nelze snadno vysvětliti bez zvláštní ochrany Boží. Hned nato zřídili stavové vládu 30 direktorů a postavili se v zjevný odboj proti zákonitému panovníku. Vůdcové katolíků, jako Martinic, Kolovrat, Černín, Mitrovský, Točník, Míchna, Šternberg, vesměs mariánští sodálové, a v první řadě ovšem jesuité, byli ihned vypovězeni ze země na věčné časy. Majetek jejich byl zabrán, družinské kaple zabaveny, dveře násilně vypáčeny a vše přeházeno a rozkradeno.

Nadešel osudný den 8. listopadu r. 1620. Na Bílé hoře, asi hodinu od Prahy, stála proti sobě dvě vojska, každé pod jiným praporem. Na straně kalvína Bedřicha Falckého se skvěl prapor se znakem slunce a nápisem: „Couvati neumím“, na straně krále českého Ferdinanda II., horlivého sodála, prapor s obrazem Rodičky Boží a heslem: „Ukaž se nám matkou!“ A Maria se ukázala dobrou matkou. Katolické vojsko vyrazilo proti nepřátelům s heslem: „Svatá Maria“. Boj

byl tuhý, než nepřátelé národa českého jsou šťastně udoláni. Tím byla vlasti zachráněna víra cyrilometodějská, ba lze říci s velikou pravděpodobností, i libá řeč česká. Nyní se směli věrní katolíci zase vrátit do své otčiny. Než jak zastenali, vidouce všude ohavnost zpuštění. Chrám sv. Víta, chloubu to českého národa, znesvěcen. Hrob sv. Jana zabeďněn. Ostatky svatých z velké části spáleny, obrazy jejich rozházeny. Z družinské kaple v Klementínu, zasvěcené sv. Václavu, byla konírna. Tak nakládali s drahocennými památkami, jež s tolika oběťmi snesli nebo vybudovali králové čeští a obětavost zbožného lidu, vlastní synové národa.

Na obnovení družiny za těchto okolností nebylo pomýšlení. Teprve r. 1620 o vánocích se sešli sodálové ke společné slavnosti. Zúčastnil se jí také generál Cerklas Tilly, horlivý sodál, který při ní přistoupil ke stolu Páně a jeho vojsko vypálilo na počest salvu. Brzo se konaly také slavné pouti děkovné k Matce Boží do Staré Boleslavě a o sv. Václavu na královský hrad pražský k jeho hrobu. Lidí bylo tolik, že chrám svatovítský jich daleko nepojal. Také byl hned den sv. Václava, který nekatolíci snížili na všední, pro-

hlášen za sváteční a slaven s největší okázalostí.

Zatím odevzdal r. 1622 král Ferdinand staré učení Karlovo jesuitům. Ti zřídili tu zanedlouho družinu akademickou, která si získala veliké zásluhy o obnovu náboženství katolického v našich vlastech. Z ní vyšla celá řada nadšených kněží, kteří se chutě chopili práce a získávali novou půdu kaceřovanému náboženství katolickému. Vychovala katolické šlechtice, kteří spatřovali životní úkol v tom, aby na svých statcích vzkřísili víru svatováclavskou a dopomohli jí k platnosti ve veřejném životě. Za tou příčinou dávali konati misie, sami brali na nich účast a veřejně přistupovali k sv. svátostem. A jako byli členy Mariánské družiny páni, tak tomu bylo i u jejich úředníků. I oni byli dítkami nebeské Matky a byli si vědomi, že je svatou povinností jejich chovati se k poddaným nejen lidsky, ale i předcházeti je v plnění křesťanských přikázání dobrým příkladem.

A nejen jesuité, ale i jiní řádové zřizovali Mariánské družiny, jako na př. benediktini. V Blatné v Čechách a v Lipníku na Moravě byly družiny řízeny světskými duchovními. Na Moravě byl to zvláště kardinál Dietrichstein, který byl

velikým jejich příznivcem. Vymohl jim nejen výsady duchovní, ale obdařil je mnohými právy čestnými a výhodami hmotnými. Tak jim dovolil na př. užívatí zvláštní pečeti pro listy spolkové. Při průvodech a pohřbech vykázal jim čestné místo. Sodálové směli nálevem vína, kupováním pozemků zlepšiti i své hmotné postavení. Tu ovšem nedivno, že se počet družin utěšeně rozmáhal. Roku 1639 bylo v Čechách a na Moravě 52 družin s 5084 členy. Koncem pak 17. století bylo jich v Čechách 47, na Moravě 27, ve Slezsku 4, celkem tedy 78. Co do povolání byly tu družiny studentské (r. 1648 by jich 36), šlechtické, měšťanské, rolnické (na př. v Jindř. Hradci, v Tuřanech, v Olomouci, v Uh. Hradišti), řemeslnické (v Brně, v Olomouci, v Jihlavě), tovaryšské a učňovské. V samotné Praze bylo 16 družin, v Brně 4. Některé z nich měly veliký počet členů. Tak měla rolnická družina v Tuřanech u Brna hned při založení (1634) 90 členů. Rolnická družina olomoucká začala se 180 členy (r. 1636), kteří, jsouce roztroušeni v 44 okolních dědinách až na 2 míle, vážili každého měsíce cestu do družinských schůzí. Družina rolnická v Uherském Hradišti na Moravě měla hned v prvním roce (1663) svého trvá-

ní 540 členů, r. 1669 již 1800, roku pak 1675 dokonce 5000 členů. Poněvadž někteří ze sodálů měli až 6 mil do města, byly záhy v okolních městech zřizovány odbočky se samostatným výborem a starostou v čele. K nejslavnějším družinám náležela akademická družina šlechtická v Olomouci. V seznamu jejích členů z let 1580—1668 jest uvedeno 8 korunovaných hlav, 8 knížat, 22 kardinálů, 90 hrabat, 100 baronů, 50 opatů, 400 rytířů a 4000 doktorů.

A ovoce tohoto družinského ruchu bylo všude znamenati. Kde dříve panovala lhostejnost náboženská a její věrná družka mravní zdivočelost, počalo klíčiti símě náboženského nadšení a křesťanského mravu. Pověstným v té příčině bylo v polovici 17. stol. okolí Prahy, zejména Královské Vinohrady. Vinice, které tam byly většinou ještě z dob Karla IV., obdělávali vinaři, kteří je měli buď najaty nebo byli prostými dělníky. Poněvadž nikdo nepečoval o jejich duchovní blaho, žili v divokém manželství, ba mnozí z náboženské neuvědomělosti odpadali k protestantství. Toho si povšimla měšťanská družina pražská, jejímž horlivým členem byl vladyka Felix Václav Had z Proseče, ředitel viničních hor. A co

neudělala? Pozvala o hlavním svátku družinském Nanebevzetí Panny Marie vinaře na schůzi do své družinské kaple. Lze si představit překvapení vinařů, když se octli najednou v tak vzácné společnosti. Před vystavenou velebnou Svátostí klečel vpředu starosta družiny kníže Václav z Lobkovic, za ním Kolovratové, Martinicové, Lažanští, Šternberkové, Waldštejnové, Černínové, primátor města Prahy a všichni se vroucně modlili. Po skončení pobožností pozval výbor družiny vinaře na příští neděli k slavnému procesí po Praze. Přišli a líbilo se jim to. Zároveň projeví přání, že by také měli rádi podobnou družinu. „Dobrá,“ odvětili sodálové, „ale pak musíte začít nový život.“ A vinaři začali. Zanedlouho vrátilo se jich 45 do církve katolické a po krátké době hlásilo se jich 70 do družiny, která tam byla r. 1665 zřízena s názvem „družina sv. Isidora“. Členové její se dali nejprve důkladně poučiti o sv. víře a pak se pustili do práce. Vinice si rozdělili na 24 okresy, v jejichž čele stáli „otcové,“ kteří dohlíželi na pořádek. Poté jali se potírat různé zlovyky, jako klení, opilství, a nalébalí na urovnání divokých manželství. Také se jim bylo utkati s protestantskými pastory a židy, z nichž tyto otra-

vovali vinaře svými krčmami, brlohy to všech neřestí, onino tajným odváděním od víry katolické. A ovoce účelně prováděné práce se ukázalo brzo. Mariánská družina způsobila v životě oněch prostých a zanedbaných lidí takový obrat, že sám arcibiskup Matouš Ferdinand z Bilenberga, uděluje tu r. 1647 svaté biřmování, veřejně je pochválil a všem postavil za vzor.

V Jičíně v Čechách všecko kázání jesuitů se ukázalo bezvýsledným, ba ani hrozby Waldštejnovy nepomáhaly. Sotva však zapustily tu kořeny družina studentská a o něco později družina měšťanská, bylo město brzo katolické. — Blah. Jan Sarkandr, byv ustanoven r. 1616 od kard. Dietrichsteina farářem v Holešově, pokládal za nejúčinnější prostředek k obnově dohasínající tu katolické víry zřízení Mariánské družiny. — O studentských sodálech vešlo u protestantů v přísloví: „Ti hoši jsou horší než jesuité. Jesuité nechodí za námi aspoň do domů, tito však leží nám ustavičně v uších se svou Marií, se zpovědí, se mší.“

A skutečně pro sv. víru nebyla sodálům žádná oběť příliš těžká. V Chebu r. 1631 vrazilo nepřátelské vojsko do kostela, kde právě ministro-

val sodál při mši sv. Suroví vojáci začali ho tupiti. Tahali ho za vlasy, ba až poličkovali. Sodál konečně ustoupil nátlaku. Ale již tu byl druhý, třetí a ten vytrval přes všechny výsměšky až do konce mše sv.

V Olomouci roku 1640 dostal sodál-student smutnou zprávu, že otec je těžce nemocen. „Ach - a otec není katolíkem“ - toť byla prvá jeho myšlenka, prvá starost. Ale hned si věděl poraditi. Otce doporučí modlitbám spolusodálů a sám se vydá na cestu k domovu. Měl domů asi 16 mil cesty. Šťastně doraziv, ihned naléhá na otce, aby se stal katolíkem. Než marně! „Tedy se, tatínku, pomodlete aspoň Zdrávas.“ „To neumím,“ odvětí rozmrzele otec. „Budu vám předříkávati,“ prosí dále, „říkejte za mnou.“ Otec říkal. A konec toho? Nazítří požádal o katolického kněze a stal se katolíkem. A velkomyslnost odměnil Bůh také velkomyslně. S věrou vrátilo se otcí i zdraví.

Olomoucká družina sv. Isidora, v níž bylo zastoupeno okolí Olomouce, měla nepřítel. Jakýsi mocný pán zakázal svým poddaným návštěvu družinských schůzí pod tělesným trestem a pokutou 100 tolarů. A co sodálové? Mnozí byli ochotni raději jíti na schůze a podvoliti se tres-

tu. Než ředitel jim to rozmluvil. I docházeli tedy aspoň soukromě k řediteli a radili se s ním o záležitostech duchovních. Jeden dokonce vyměnil svůj lepší statek za horší, jen aby přišel pod jiného pána a mohl se zúčastňovati schůzí. Jiní zase se dohodli mezi sebou, aby se vždy aspoň jeden potají vybral na schůzi a poté oznámil ostatním, co se tam dalo.

A sodálové uměli pro víru nejen trpěti, ale také *apoštolovati*. Tak na příklad několik vybraných žáků se rozdělilo na dvě části a vykládali lidu v kostele katechismus způsobem opravdu svérázným. Zatím, co se jedni dotazovali, činili námítky, zkrátka zastupovali lid, odpovídali druzí na otázky, námítky vyvraceli a představovali učitele. Takový způsob poučování byl lidu nový a nanejvýš zajímavý. Nedivno tudíž, že se lid jen-hrnul k výkladům těchto mladých apoštolů.

Na Broumovsku v Čechách dorazila do kteréśi dědiny před nedělí posádka. Důstojník, mariánský sodál, otázal se hned osadníků, kam chodí na služby Boží. „Již dlouho jsme bez nich. Dá-leko široko není kněze“ - zněla smutná jejich odpověď. Druhého dne v neděli ráno zvoní na-jednou na věži kostela. Za chvíli táhne vojsko

v řadách ke kostelu a s ním se přihrnou i davy lidu. Všichni čekají, až se ukáže kněz. Tu vystoupí před mřížemi důstojník a začne vykládati vojákům katechismus. „Hoši, umíte dělati kříž?“ „Umíme,“ odpovídají vojáci a hned jej dělají. „Ale, ale,“ opravuje důstojník, „tak se kříž nedělá. Tak se dělá, hezky foremne a ne, jako by pěstí jezdil okolo nosu!“ Po kříži došlo na Otčenáš. „Posvěť se jméno tvé - modlíme se v Otčenáši,“ vykládá důstojník dále. „Miluji císaře pána, vždyť je to hodný pán. Kdyby mi ho někdo chtěl tupiti, nestrpím toho. Nevím, snad bych mu dal políček. Rozumíte?“ „Rozumíme,“ odpovídají vojáci. „A vy uděláte podobně, rozumíte!“ „Rozumíme, pane lajtnant.“ „A přece daleko více než císaře miluji Pána Boha. Onť císař celého světa a císař tak dobrý. Kdyby mi ho tedy někdo tupil, jemuse rouhal, měl bych mlčet? Nebudu mlčet a vy také nemlčte! A potupí-li někdo velebnou Svátost, nebo mši sv., nebo blah. Pannu Marii, nebo církev sv., budu mlčeti, ozvu se.“ A lid s vojskem jako jeden muž volal: „Nebudeme mlčeti, ozveme se!“ A tak to šlo dále. Netřeba ani dokládati, jak asi příklad takového důstojníka působil na lid.

Sodálové - apoštolé sv. víry, ale také apoštolé - *blíženské lásky*. Právě v oněch pohnutých dobách 17. století měli k ní hojně příležitosti. Po nešťastné bitvě na Bílé hoře (r. 1620) se dali mnozí Čechové pod záminkou svobodného vyznání víry vylákati do ciziny. Než brzo toho pykali. Ožebračení, strnem zklamání v srdci se vraceli brzo do rodné země, kde se šklebila na ně bída. Aprávě takových ubožáků se ujímali sodálové a skýтали jim, čeho potřebovali k založení nové domácnosti. Při tom ovšem nezapomínali ani na jejich duši a přičiňovali se, aby je vyvedli z bludu.

Roku 1665 zemřela v Uherském Hradišti chudická žena, odkudsi z ciziny. Nebylo nikoho, kdo by ji pochoval. A tu nabídlo se řediteli hned několik sodálů, že jí tu službu prokáží. Roku 1689 našel sodál tamtéž nemocného žebráka v kaluži. Ihned ho káže donéstí do svého domu, ošetřuje ho, dá ho zaopatřiti, a když po několika dnech ubožák zemřel, pochoval ho. Na Zelený čtvrtek býval v přemnohých družinách krásný zvyk, že starosta družiny umýval 12 starcům nohy a družina je podarovala.

Některé družiny si vytkly tento účel blíženské lásky i na družinském razítku. Tak na př. praž-

ská družina vlašská, již r. 1573 založená, dala si na pečeti vyrýti: „Pro Deo et paupere“ (pro Boha a pro chudé). Náměstek její Dominik Bossi skýtal r. 1601 přístřeší šedesáti chudým, takže se jeho domu začalo od té doby říkati „vlašský špitál“.

Než sodálové dokázali také skutkem, že zcela dobře se snáší opravdová zbožnost i s *rekovností* a nadšenou *láskou k vlasti*. R. 1611 protestantští stavové donutili císaře Rudolfa II., aby se zřekl vlády ve prospěch bratra Matyáše. Nešlo jim tu tak o osobu, jako spíše, aby si vynutili na novém panovníku hojně ústupků jak ve věcech politických, tak náboženských. Mezi jiným také žádali, aby vysocí úředníci královští, Slavata a Martinic, neohrožení to katolíci, postoupili svá místa protestantům. Co se tu namodlili sodálové, co naprosili nebeské Matky a svatých patronů českých, aby k tomu nedošlo. Vědělť dobře, že by to znamenalo pro ně býti vydánu na milost a nemilost protestantů. A Bůh toho nedopustil. Matyáš, poznáv ve Slavatovi a Martinicovi muže rázné a prozíravé, si je oblíbil a ponechal je v úřadě. Pak zase konány po celé Praze děkovné modlitby, že prosba jejich vyslyšena.

Než sodálové bojovali netoliko modlitbou, ale dovedli také tasiti meč. Roku 1639 rozlétlo se Prahou: Švéda Banner táhne na Prahu. Ihned se zbrojí na obranu. Také studenti se nabízejí a sestoupí se v tak zv. „legii mariánskou“. A brzo táhnou s lopatami a rýči, aby konali opevňovací práce. Název „Mariánské hradby“ hlásá až dodnes Pražanům chrabrost družiny studentské. A když nepřítel přitrhl, byl odražen, takže s nepořízenou ustoupil od Prahy. Nejvíce se při tom vyznamenala studentská legie mariánská. V odměnu za to dostala od císařského velitele Gallasa prapor, na němž skvěl se na jedné straně obraz P. Marie, na druhé český lev. - Ještě jednou dokázali pražští sodálové svou hrdinnost. R. 1648 se zmocnil švédský generál Königsmark zradou Malé strany, odkudž strašně dotíral na Prahu. Tehdáž sodálové všech družin se postavili jako jeden muž na obranu Prahy a pod vůdcovstvím P. Plachého T. J. konali pravé divy statečnosti.

Podobně dokázali svou statečnost i brněnští sodálové r. 1645. Bylo to právě o hlavním svátku družinském „Nanebevzetí Panny Marie“, kdy vojevůdce švédský Torstenson podnikl všeobecný útok na Brno a nejzuřivěji dorážel na posta-

vení studentů. Než se zlou se potázel. Po každé byl krvavě odražen. Vida marnost svého počínání, odtáhl po třech dnech s nepořízenou.

Tak utěšeně rozvíjely Mariánské družiny (počtem něco přes osmdesát) blahodárnou svou činnost ponivách koruny svatováclavské. Sodálové, proniknutí jsouce duchem sv. víry a ohněm obětavé lásky, neznali jiné radosti, leč pracovati pro Krista a jeho sv. věc. A někteří položili pro tento cíl i život. Na prvním místě sluší jmenovati samého zakladatele českých družin, blah. Edmunda Kampiána, který brzo po odchodu z Prahy byl hrozným způsobem umučen v Anglii (roku 1581). K němu se druží blah. Melichar Grodecký T. J., který r. 1619 vykrvácel pro víru v Košicích na Slovensku, a bl. Jan Sarkandr, umučený v Olomouci r. 1620 pro zpovědní tajemství. A nejen mezi kněžími, ale i v řadách studentstva vyvstal hrdina, jehož skráně zdobí věnec palmy mučednické. R. 1629 doprovázel P. Burnatého T. J. na apoštolské cestě po Turnovsku mladý gymnasta Jan Rokyta. V Rovensku obořili se na něho jinověrci žádající, aby odpadl od víry. „Neodpadnu,“ zněla určitá a rázná odpověď, a toto „neodpadnu“ stálo ho i život.

A přece družiny, ač tak blahodárně působily, nenalezly všude milosti. Bylo to zase peklo a jeho nástroj svobodné zednářstvo. Spojenému úsilí zednářstva se podařilo přimět papeže Klementa, že, ač nerad, zrušil r. 1773 řád jezuitský. Jeho zrušením hynuly i Mariánské družiny. Nepřátelé církve katolické, vyhánějící jezuity ze země, zrušovali zároveň i „sekty jezuitské“, jak Mariánským družinám přezdívali. U nás císař Josef II. vydal dekret, v němž se čte doslovně: „Zrušujeme na věčné časy všechny kongregace Mariánské v Čechách.“ Člověk míní - Pán Bůh mění. Jak tyto „věčné časy“ jsou v moci lidské, to nám ukáže stať další.

4. Na úsvitě nového období.

Dne 21. července 1773 se rozezvučely v kostele „al Gesù“ v Římě zvony, ohlašující začátek noveny před svátkem sv. Ignáce, zakladatele Tovaryšstva Ježíšova. Papež Kliment XIV., slyše vyzvánění, tázal se, co znamená. „Začíná se novena k sv. Ignáci,“ dostal odpověď. „Mýlíte se,“ odvětil na to smutně papež, „nevyzvánění se na počest Svatých, nýbrž umíráčkem. A skutečně

právě toho dne, dohnán byv hrozbami nepřátelských dvorů, ovládaných svobodnými zednáři, podepsal „úmrtní“ list Tovaryšstva Ježíšova. Dne 16. srpna bylo zrušovací breve prohlášeno ve všech kolejích, noviciátech a ostatních domech Tovaryšstva Ježíšova v Římě. Generál řádu P. Ricci byl dán do vazby a ostatní členové řádu byli uvězněni ve svých domech. Zrušením Tovaryšstva byla podřata životní síla i Mariánských družin, poněvadž převážná většina jich byla řízena a vedena kněžími Tovaryšstva Ježíšova. Nepřátelé církve zajásali, upřímní katolíci hořce zalkali.

Než Prozřetelnost božská zmařila i tentokráte nekalé záměry nepřátel a nalila jim pelyňku do číše radosti. Katolické dvory vynutily na papeži zrušení Tovaryšstva, ale vyděděnců se ujala pravoslavná carevna ruská Kateřina II. a popřála jim útulku ve svých zemích. Přes všecko naléhání nepřátel, ba i samé apoštolské Stolicе, Kateřina nedovolila prohlásiti zrušovací breve ve svých zemích, a tím trvání řádu v Rusku bylo nedotčeno. Nástupce pak Klimenta XIV., Pius VI., dokonce jej schválil aspoň pro Bílou Rus. Zatím i smýšlení panovníků se změnilo na prospěch jesuitů. Smutnou zkušeností dospěli k přesvědčení,

že zrušením Tovaryšstva byli vlastně nejvíce potrestáni sami. Revoluční hnutí se rozmáhalo, otřásajíc základy států, a dostoupilo vrcholu ve Francii, kde hříchy předchůdců odpykala královská rodina pod gilotinou. Proto ohlédali se po pomoci, aby zdolali tyto revoluční snahy. Nejlepší prostředek proti tomu spatřovali ve znovuzřízení Tovaryšstva Ježíšova. I obrátili se na papeže Pia VII., který jejich přání vyhověl a Tovaryšstvo r. 1814 vzkřísil pro celý svět. Tím vzešly i nové nadějně červánky Mariánským družinám. Ovšem s počátku šlo to zvolna. Dílo zkázy bylo příliš velké, aby se dalo v brzkou dobu odčinit. Teprve pozdějším pokolením bylo popřáno klidit ovoce. Uvedu několik číslic, z nichž vysvitne ponenáhlejší vzestup rozvoje Mariánských družin.

Všech družin od prvního jejich založení r. 1563 až do r. 1929 zřízených a k mateřské družině přivtělených bylo 52.219. Od roku 1921 do roku 1929 bylo jich založeno 7466. Z těch bylo na př. 55 kněžských a bohosloveckých, 257 pro muže, 53 pro muže a jinochy zároveň, 756 pro jinochy, 213 pro hochy, 454 pro studující mládež obojího pohlaví, 610 pro ženy, 245 pro ženy a dívky, 3333 pro dívky, 254 pro muže a ženy zároveň.

Ani země *slovanské* nezůstaly v úctě mariánské za ostatními národy. V první řadě sluší tu jmenovati pobratimský národ *slovinský*. Jen v diecési lublaňské bylo r. 1930 na 480 družin. Diecése čítala 271 farností, z nichž jen 10 jich bylo bez Mar. družin. - V diecési mariborské bylo v 255 farnostech 127 družin dívčích, 26 mužských, 35 ženských, 120 jinošských, celkem všech 308. - Družinské hnutí šíří list „Bogoljub“ s přílohou „Marijino cvetje“. Od r. 1929 vychází ročenka „Voditelj“, určená pro ředitele, jejíž vydávání je umožněno povinnými příspěvky ročními všech družin, jež odvádějí do ústřední pokladny sekretariátu.

Daleko za Slovinci stojí *Chorváté*. Celkový počet družin u nich byl r. 1922 132. Nejčetněji jsou zastoupeny v diecési záhřebské (51), djakovarské (17) a vrhbosenské (28), v ostatních 8 diecésích je hnutí družinské teprve v plénkách. Družinský časopis „Pod zastavom Bezgrješne Djevice“, který vycházel šestkrát do roka, bohužel zašel. Nyní je orgánem Mar. družin „Vjesnik Mar. Kongregacija“.

Podobně jako na Slovinsku vzkvétají družiny i mezi *Poláky*. Byloť v Polsku r. 1928 560 dru-

žin s 30.028 členy. Z toho je družin pro středoškolské studentstvo 340 s 16.455 členy; v ostatních 220 družinách jsou podle stavů zastoupeny téměř všechny společenské vrstvy polské. Ruka v ruce pracují tu o utvrzení a prohloubení katolického života. Družinský list „Sodalis Marianus“ vychází měsíčně.

A jak je tomu u nás *Čechoslováků*? Od roku 1872, kdy byla v Praze zřízena první družina v sirotčinci u sv. Notburgy, až do r. 1922 vzrostl jejich počet na 174 s okrouhlým počtem členů 12.220. V Čechách bylo jich 65 s 4343 sodály, na Moravě 94 s 7183 sodály, ve Slezsku 9 s 498 sodály. Na Slovensku je dnes na 72 slovenských družin. Ústředním orgánem družinským je „Mariánská Kongregácia“. Zejména v poslední době jeví se všude čilý zájem pro hnutí družinské. K tomu přispěly hlavně dvě okolnosti - založení družinského časopisu „Ve službách Královny“ a zakládání družin bohosloveckých a kněžských. R. 1907 vydala Mariánská družina pánů v Praze vkusně vypravený „Sborník Mariánských družin“, v němž vylíčila blahodárnou činnost družin mezi katolickými Slovany. Ovocem tohoto Sborníku bylo hned rok nato (1908) založení časopisu

„Ve službách Královny“. Že časopis našel úrodnou půdu, o tom svědčí nejlépe hojný počet odběratelů (přes 6000).

Vedle časopisu mají na tomto rozmachu hnutí družinského i družiny bohoslovecké a kněžské lví podíl. V nich dostalo se družinám odborně vyškolených ředitelů, kteří, jsouce proniknutí láskou k Rodičce Boží, hledí tuto lásku vštěpovati i do srdce sobě svěřených oveček. Tak byly založeny družiny bohoslovecké v Olomouci (1907), v Praze (1910), v Českých Budějovicích (1913), družiny kněžské na Velehradě pro diecési olomouckou (1908), v Brně (1914), v Praze (1910), v Králové Hradci (1922). A účinek toho brzo se dostavil. Ihned zakládány nové družiny, a to i na venkově, a s nimi probudil se i čilý katolický život, vrcholící v hojnějším přijímání sv. svátostí. V poslední době učiněn i pokus s družinami dětskými (9), který se znamenitě osvědčil.

K tomu přispěly nemálo i *družinské sjezdy a odborné sjezdy ředitelů*. Tak byl r. 1908 pořádán prvý velkolepý sjezd družinský na posv. Velehradě a dvě léta nato, r. 1910 v Praze, r. pak 1921 v Brně, jehož se zúčastnilo na 4000 sodálů a sodálek. Na nich se sodálové i z nejod-

lehlejších končin naší drahé vlasti vzájemně poznali a počali se cítiti dítkami jedné velké rodiny mariánské. Od té doby pořádáno - zejména na Moravě - i několik sjezdů krajských, jež hnutí družinské jen posílily. Letos r. 1930 se pořádá pracovní sjezd Mar. družin v Praze.

Jak z tohoto obrázku patrno, Mariánské družiny podobají se mohutnému stromu, jenž po celém okrsku zemském rozpíná své větve a jejsvým ovocem oblažuje.

A což teprve, jak pestrý obraz skýtá se, přehlédneme-li *jednotlivé stavy*, jež se tulí k praporu Královny nebes! Vidíme tu kněze, šlechtice, úředníky, studenty všech možných škol, měšťany, kupce, rolníky, řemeslníky, učně, muže, ženy, jinochy, panny, ba i malé cídiče bot v Beirutu, kde mají svou vlastní kvetoucí družinu.

Strom se poznává po ovoci. Nuže, jaké ovoce nesou Mariánské družiny? Zůstaly i za našich dob věrny svému vznešenému poslání? Způsob boje, válečnictví se za našich časů úplně změnilo. Přízpůsobilo se vynálezům nynější doby. A totéž lze říci do jisté míry i o činnosti dnešních družin Mariánských. Sodálové, chtějí-li čeliti nepřátelům, musí užívatí týchž prostředků jako oni, ovšem

pokud nejsou špatné. A proto i výcvik sodálů, musí se nésti jiným směrem, než za dob starých.

Družiny nové mají něco společného s družinami starými. Je to touha, jakési posvátné závodění o *sebezdokonalení a sebeposvěcení*. A je jim toho také na výsost potřebí. Čím je vojínu otužilosť a duch vojenský, tím je sodálovi křesťanská dokonalost. K tomu cíli nesou se všechny přednášky a pobožnosti. Aby jí dosáhli, berou častěji útočiště k Pánu Ježíši v nejsvětější Svátosti oltářní, živí se často jeho tělem, konávají duchovní cvičení. Vedle toho se pěstuje obzvláště duch kázně, ovšem bez újmy rozumné samočinnosti a podnikavosti. A obojího je potřebí. Jaký je to muž, jenž nezná kázně a nedovede zapřítí svých choutek? A naopak zase sebe lepší kázeň neprospívá, ubíjí-li se samočinnost a stává-li se člověk bezmyšlenkovitým strojem.

Druhý bod, jemuž se věnuje zvláštní péče, je *výchova apoštolská*. Úkol ten berou na sebe *různé odbory*, jimž stojí jeden člen představenstva v čele. Tak jsou tu na příklad odbory *apologetické, řečnické*, kde se sodálové cvičí v odrážení útoků na svatou víru. Dále bývá tu odbor *vzdělávací*, jenž pořádá poučné přednášky a

zřizuje veřejné čítárny. Mnohé družiny jsou i spisovatelsky činny. Jiné dávají pořádati konference, misie, duchovní cvičení, kde toho potřeba a není nikoho, kdo by se toho ujal. Zejména tisku se věnuje zvláštní pozornost. Kolik dobrých knih, brožur, novin vniklo působením sodálů do rodin, kam dříve neměly přístupu! Kolik veřejných místností opatřeno katolickými listy, kde bychom je byli dříve marně hledali! A jde-li o veřejný projev katolického přesvědčení, jsou to v první řadě zase sodálové, kteří s velkým sebezapřením obcházejí domy, burcují netečné, chabým dodávají srdce, rozplašují liché obavy.

A jako jsou sodálové apoštoly víry, tak jsou i *apoštoly lásky*. V první řadě jsou to ovšem spolumsodálové, jimž nabízejí služby lásky. Onemocní-li někdo z nich, navštěvují ho; je-li chud, pomáhají mu i hmotně. U vchodu do družinské kaple bývá pokladnička, do níž leckterý halíř neb i koruna zapadnou, „by nikdo nevěděl“. Mimo to jsou mezi nimi i zámožnější, kteří rádi udílejí ze svého nadbytku. Platí lékaře, opatřují léky, pokrmy, ba nejednou se stalo, že umožnili nemocnému změnu podnebí a tím ho vyrvali jisté smrti. Ve větších městech ujímají se zanedbaných dětí, zřizují laci-

né kuchyně, shromažďují učně, služby, zřizují pro ně vzdělávací kursy, skýtají jim slušnou zábavu. Ano, nezřídka se i stává, že, nedbajíce denní únavy, obětují jim večerní svůj oddech a sami je vyučují. Horlivost některých sodálů nezná mezí a musí obezřetností ředitelovou býti udržována v pravých mezích. Aby to vše mohli podniknouti, pořádají *Mariánské akademie*, jichž čistý výnos na to věnují. O vánocích stavívají jesličky, pořádají loterie, šatí chudé děti. A kolik nadšených Vincenciánů vyšlo z řad sodálů? Kolik duší děkuje za věčnou záchranu obětavosti sodálské? Byl to nejednou sodál, jenž právě v nejvyšší čas přivedl kněze a tak účet po desítiletí nevyrovnaný vypořádán a duše v posledním okamžiku zachráněna.

Ještě na jednom poli si dobývají sodálové odjakživa vavříků, a to péčí o *zvelebení bohoslužby*. Proto každá družina hledí si zřídit co nejdříve pěvecký sbor, aby se zpěvy nesly důstojně k trůnu Královny nebes. A jak často závodí horlivost sodálů o čestný úřad, kdo má krášlit oltář nebo zdobiti kapli! Mimo to pamatují i na chudé venkovské kostelíky, na Spasitele v zemích misijních, aby i tam měl poněkud důstojný

příbytek. Ve větších družinách dívčích scházívaly se horlivé sodálky ve volných chvílích, pletou, šijí nebo opravují kostelní roucha, jimiž pak podělují chudé kostely.

Než srdce lidské potřebuje též *zábavy*, a to platí zvláště o mládeži. I tomuto požadavku srdce lidského snaží se družina vyhověti. A přece je veliký rozdíl, jak pozírá na zábavy Mariánská družina a jak se dívá na ně svět. - Družině zábavy nejsou nikdy cílem. Sodálové nebaví se jen proto, aby se bavili, ale aby tím snáze a rychle dosáhli vytčeného sobě cíle. Pookřáti po pracích denního života, vyměnit si navzájem nabyté zkušenosti, posílit se k novým bojům, utvrdit se v obapolné lásce a v lásce k družině - toť jsou cíle, jež sledují družiny zábavami. Jim jsou zábavy prostředkem k vyššímu cíli, který je posvěcuje a zušlechťuje. K tomu konci zřizují si některé družiny *odbory pěvecké, divadelní, hudební, tělocvičné, výletní a poutní*. Zejména v městech se scházívaly členové po odpolední pobožnosti družinské k společné zábavě - bez lihových nápojů - a tu hrají, zpívají, žertují, přednášejí veselé kousky. V určitou hodinu všichni, jak se sešli, zase se rozejdou. Samo sebou se rozumí, že duší všeho toho

je ředitel, jenž má největší radost, jsou-li všichni veselí. Kolik hříchů se tím zamezí, co dobrého způsobí zejména pro budoucí život. Nevinné mládí - šťastné stáří. Tím klade se základ k rodinnému štěstí, k životu vpravdě křesťanskému. V místě, kde je více družin, bývá zvykem, že se scházejí k tak zvaným „večirkům“, aby se vzájemně poznaly, vyměnily si názory a se uradily o společném postupu.

Vedle těchto právě vyjmenovaných odborů bývají v družinách ještě jiné, na příklad *agitační*, jenž se stará o získání družině nových členů, odbor *strádalský*, zejména u družin jinošských, jenž sbírá úspory členů a učí je spořiti. Při všem tom mnoho závisí na místních poměrech, v jakých sodálové žijí. Samo sebou se rozumí, že i tu platí ona zlatá zásada: „Ne vše možné najednou, ale raději méně a dobře.“ Jinak se činnost družiny příliš drobí, čímž trpí vnitřná kázeň a družinský duch. Přesto zůstává vždy hlavní věcí: sama sebe posvětit a státi se dokonalým. Je-li toho dosaženo, družina pokračuje, jinak i při sebe pestřejší činnosti chřadne a brzo pocítí smutné toho následky.

Tím jsme aspoň v hlavních rysech načrtli pů-

sobnost a činnost Mariánských družin v přítomnosti. Ze všeho toho je patrno, že i dnes vane v nich svěží duch, jenž je činí časovými a mocnými baštami proti duchu nevěry a nemravnosti. Že Německo má tolik rozhodných a vzdělaných katolíků, za to z veliké části děkuje Mariánským družinám, jež jako síť jsou rozestřeny jak po městech, tak i venkově. Že se Vídeň probudila k číno-rodému křesťanství praktickému, na tom hlavní zásluhu, jak sami nepřátelé uznávají, mají Mariánské družiny. Kde jsou družiny, tam je organisace, a kde je organisace, tam je pokrok; a kde se stále kráčí vpřed, tam kyne vítězství ne-li hned, tedy jistě v budoucnosti!

5. Z tajů lásky.

Slavná je minulost Mariánských družin, čestná i přítomnost. Za žádný list ze svých dějin nemusí se styděti. Každý mluví o velkodušnosti a hrdinství jejich členů. Než tu se naskýtá otázka, co je onou hybnou silou, jež tak krásná díla vytvořila a stále vytváří?

Je to především kouzelná *moc lásky k Rodičce Boží*. Jest to láska dítěte k matce, která

dítko proniká, takže se hledí matce ve všem líbiti. Proto se jí cele zasvěcuje s tělem i s duší a volí pod jejím praporem bojovati i strádati.

A z této něžné úcty a lásky roní se *vláha milosti Boží*. Z rukou Mariiných přijali jsme Ježíše, skrze ni se nám dostává i nyní života milosti Boží. A proto, kdo ctí a miluje Marii, skrze ni dostává milosti, a kdo ji hodně ctí, bývá i hojně omilostněn. Odtud v družině to množství milostí!

A tuto milost družina také chrání před mrazivým dechem zkaženého světa. Již vzpomínka „Jsem dítko mariánské“ působí mocí kouzelnou na srdce, které matku dětinně miluje. K tomu mají sodálové v družině po ruce ředitele, jenž je jim rádcem, přítelem, otcem, a se vším se mu rádi svěřují. Je tu dobrý příklad spolubratrů, spolusester, pod týmž praporem seřaděných a za týmž cílem spějících.

Než kde je milost, tam je i láska. A kdo miluje, ten také rád pracuje a se obětuje. Odtud onen podivuhodný zápal sv. apoštolů, ona úžasná neohroženost sv. mučedníků, ona neúmorná velkodušnost světců a velikánů.

A proto, kde je družina dobře řízena, tam se dostaví blahodárné účinky samy sebou - účinky

v srdci jednotlivců : opravdové ctnosti, duchovní radost, láska bliženská, apoštolský duch - účinky blahodárné v nejbližším okolí : dobrý příklad, apoštolát víry, apoštolát lásky, apoštolát utrpení. Ovšem to žádá *obětavého ředitele*, jenž nehledá, co jeho jest, ale stále má na očích svého trpícího Spasitele. On také nezoufá při zdánlivém neúspěchu nebo zklamání, ale stále si opakuje : „Nepracuji pro sebe, ale pro Krista. Dělal jsem, co jsem mohl, ostatní ponechávám Bohu.“

Toť kouzlo, jež dodává Mariánským družinám nového života, nové síly, ale také časovosti nikdy nehynoucí.

ČÁST DRUHÁ

STANOVY MARIÁNSKÝCH DRUŽIN OBEČNÁ PRAVIDLA*

1. *O podstatě Mariánských družin.*

1. *Družiny mariánské* jsou sdružení náboženská, zřízená k uctívání Rodičky Boží a schválená sv. Stolicí.

Účel jejich je:

a) pěstovati u členů vroucí *oddanost, úctu* a dětinnou *lásku* k blah. *Panně Marii*.

b) učiniti z nich *dobré křesťany*, kteří by se z lásky k nebeské Matce upřímně snažili sami sebe posvěcovati.

c) vychovávat *apoštoly*, kteří by podle svého stavu přispívali také k spáse a posvěcení bližních a hájili církve sv. proti útokům lidí bezbožných.

2. Poněvadž blah. *Panna Marie* je *hlavní patronka* těchto družin, uznávají ji všecky za Paní a dají si název podle některého jejího tajemství nebo jména. K tomuto hlavnímu jménu si při-

* Volný výtah ze stanov vydaných od P. Fr. Wernze, generála Tovaryšstva Ježíšova, dne 8. prosince 1910.

dávají ještě název některého svatého, jakožto *druhého patrona* družiny.

3. Ač Mariánské družiny byly založeny pro všechny věřící, přece úplně souhlasí s jejich vnitřním zařízením a také přinášejí větší užitek, zakládají-li se vždy *pro jednotlivé stavy* téhož věku a povolání, na př. družiny hochů, jinochů, mužů, studentů, kupců, dělníků a pod.

2. O společných cvičeních Mariánských družin.

1. Mariánské družiny konávejte *schůze* možno-li jednou za týden (nejlépe v neděli a ve svátek), a to v den a hodinu, jak je určují zvyk nebo pravidla. Bez příčin zcela mimořádných (na př. pro nepřítomnost členů o prázdninách) nemají se tyto schůze nikdy vynechávat, ani po měsíce letní přerušovat.

2. *Obvyklý pořádek* cvičení při schůzích bývá tento: Zatím, co se sodálové scházejí, modlí se buď různec nebo se něco duchovního předčítá, nebo zpívá. V ustanovenou hodinu zahájí se schůze mariánskou písní. Kde je to zvykem, modlí se družina malé Hodinky Panny Marie nebo Nepo-

skvrněného Početí (nebo jen část jich). Poté vzývá se Duch sv., načež následuje krátká promluva ředitele. Po promluvě jsou loretánské litanie a ostatní obvyklé modlitby družinské. Na konec udělí ředitel svaté požehnání a schůze se zakončí mariánskou písní.

3. Mimo tyto schůze řádné konávají družiny *pobožnosti mimořádné*, jako jsou generální sv. přijímání, duchovní cvičení sv. Ignáce a svátky družinských patronů.

4. *Společné sv. přijímání* bývá několikrát do roka (nejlépe měsíčně), a to buď o svátcích Páně, blah. Panny Marie nebo druhého patrona družiny, není-li zvláštních příčin pro jiný den.

5. Družina koná každoročně několikadenní *duchovní cvičení* se společným sv. přijímáním. Dobu, délku, jakož i pořádek jejích určuje ředitel. Nejvhodnější k tomu je ovšem doba svatopostní a místo pokud možno od světa a přátel odloučené (t. zv. „soukromá duch. cvičení“).

6. *Svátky titulární* slavívají družiny nějakou slavností duchovní. Zvláště svátek blah. Panny Marie, patronky družin, předchází devítidenní neb třídní pobožnost. V družinách, jež mají za druhého patrona sv. Aloisa, konává se na jeho

počest tak zvaná „šestinedělní pobožnost sv. Aloisa“

7. Družiny slavívají všechny svátky a slavnosti s takovým leskem, jak to připouštějí poměry a jak toho žádá společenské postavení sodálů. Při tom jest se arcí stříci vši liché okáزالosti, jež družinského ducha spíše oslabuje, nežli podporuje.

3. O odborech a akademiích.

1. Poněvadž Mar. družiny se snaží vésti členy k svatosti co možná největší a také na okolí blahodárně působiti, je třeba, aby všemožně *živily zbožnost svých členů* a naváděly je ke skutkům bliženské lásky. Sem patří: nabádati jiné k přijímání sv. svátostí, zdobiti chrám Páně, pěstiti kostelní zpěv, zhotovovati pro chudé kostely bohoslužebná roucha, podporovati misie, pořádati exercicie, býti činným v katol. spolcích, konati skutky lásky (návštěva nemocných), podporovati katol. tisk a literaturu, ujímatí se mládeže a pod.

2. Aby mohly družiny tuto činnost zdárněji rozvinouti, je nejlépe zříditi si, pokud to ovšem počet a jakost členů dovoluje, *zvláštní odbo-*

ry¹ s vlastním zřízením a přesně vymezenou činností. Rozumí se, že tyto odbory podléhají autoritě ředitele družiny.

3. Je také v duchu Mar. družin (zvláště studentských), utvoří-li aspoň jednu, nebo více *akademii*.² Tím se šíří obzor sodálů v otázkách vědeckých, literárních a sociálních, jich odborné studium se prohlubuje a pod vedením odborníků tříbí se pravý úsudek o věcech katolické víry a mravů.

4. Řízení Mariánských družin.

1. *Vrchní řízení* Mar. družin je svěřeno *řediteli*. Ten má ve všem, co náleží k duchovní nebo časné správě družiny, plnou moc. Uzná-li pro blaho družiny za vhodné, má právo stanovit i zvláštní pravidla a dávat různá nařízení - ovšem pokud se neprotiví stanovám všeobecným. Také může i dřívější nařízení pozměnit nebo docela zrušit, a to i bez souhlasu družiny. Přes to však

1 Na př.: tiskový, eucharistický, misijní, zpěvácký, paramentní, charitativní, pro zdobení chrámu Páně, zábavní (u jinochů) a p.

2 Akademie jsou vědecké kroužky, jež konají pravidelně schůze s přednáškami a diskusemi.

radno, aby všechny závažnější věci předložil výboru a jeho dobrozdání bez důležité příčiny nepomíjel.

2. K řízení a správě družiny má ředitel po ruce *družinský výbor*. Skládá se zpravidla ze starosty, dvou náměstků, tajemníka, ze šesti neb i více radních, z cvičitele čekatelův a pokladníka. To jsou *funkcionáři hlavní* a jen ti tvoří výbor.

Je-li třeba, může ředitel jmenovati i jejich *náhradníky*: podtajemníka, místocvůčitele, místopokladníka nebo i jiné, a může jim přiznati hodnost a práva *funkcionářů hlavních*.

3. Ostatní *funkcionáři nižší*, jako sakristáni, vrátní, knihovníci, čtenáři, mají toliko funkce výkonné, ačkoli mnohé z nich jsou rovněž velmi důležité. Počet jejich řídí se místními potřebami družin.

4. *Jmenování funkciónářů nižších* závisí na svobodném výběru ředitelově. Funkcionáře hlavní (výbor) má sice také právo jmenovati, ale obyčejně volí je valná hromada z terna, jež ředitel sám pro každý úřad zvlášť sestaví. Uzná-li však ředitel k rozkvětu družiny jiný způsob za přiměřenější, může mu dáti v obou případech přednost.

5. *Úřady (funkce) volí se ročně*, a to v do-

bu zvláštními pravidly nebo zvykem stanovenou.¹ Uprázdnil-li se některý úřad před časem, postará se ředitel o jeho obsazení.

6. Moc a rozsah *pravomoci družinského výboru*, jakož i nižších funkcionářů uděluje a určuje ředitel. Mohou ji tedy užívatí jen v té míře, jak jim byla ředitelem propůjčena.

5. O přijetí a výluce sodálů.

1. Kdo chce vstoupiti do Mar. družiny, žádej za to ředitele, jemuž jedině přísluší právo přijímatí. Nejlépe je, dá-li se žadatel uvéstí nebo doporučiti některým sodálem. *Podmínky přijetí* jsou tyto: bezúhonnost mravů, určitý věk a stav, jednotlivými družinami vymezený, konečně pevná vůle zachovávat i pravidla.

1 V mnohých družinách je *moudré ustanovení*, že nikdo nesmí býti zpravidla vícekrát po sobě volen starostou než třikrát. Osvědčil-li se však tou měrou, že jeho další zvolení je na prospěch družiny, nestačí k jeho zvolení prostá většina jako dříve, ale žádá se dvoutřetinová.

U nás bývá tento způsob volby: Odstupující výbor sestaví družině terno. Každý sodál napíše jednoho z navržených na volební lístek. Kdo obdrží naprostou většinu hlasů, je starostou, dva ostatní náměstky. Nato ředitel společně se třemi zvolenými doplní ostatní členy výboru.

2. Skutečné přijetí do družiny předchází *zkušební doba* (kandidatura), která trvá aspoň dva měsíce. Po tu dobu je čekatel povinen plnit všechny povinnosti, jež družina ukládá svým členům. Přejde-li někdo z cizí družiny, může býti ihned přijat, vykáže-li se doporučujícím listem svého ředitele, že vedl život bezúhonný a pravidelně navštěvoval družinské schůze. Jinak jest se mu podrobiti zkušební době delší nebo kratší podle uznání ředitelova.*

3. *Slavné přijetí* nových sodálů koná se dvakráte nebo i častěji do roka, a to o titulárních svátcích družiny nebo o svátcích blah. Panny Marie.

4. Když se blíží *doba slavného přijetí* čekatelů, ředitel předloží výboru jména těch, kteří by se po jeho soudu mohli přijmouti. Výbor se vysloví buď pro přijetí, nebo podá své námítky, načež ředitel po zralé úvaze rozhodne, kdo má býti přijat, kdo čekati či snad býti odmrštěn.

5. Do družiny, zřízené pro určitý stav nebo povolání, nemá se nikdo přijímati, leč kdo je *téhož stavu*, nebo že by ředitel z vážných příčin jinak usoudil.

6. Sodálové řádně přijatí zůstávají *trvale* čle-

* Zatím navštěvuje schůze jako host.

ny družiny, pokud jí *dobrovolně* neopustí, nebo z ní jako nehodní nejsou vyloučeni.

7. Kdo se ze sodálů nebo čekatelů *značně proviní* proti všeobecným povinnostem křesťanským nebo stanovám družinským, budiž z družiny vyloučen. *O vyloučení* rozhoduje vždy ředitel. Sluší se však, aby se v případech zvláště obtížných poradil napřed s výborem.

6. O obecných povinnostech sodálů.

1. Družinská pravidla *nezavazují* sama osobě *pod hříchem* ani těžkým ani lehkým a také neukládají větší závaznosti, než přikázání Boží nebo církevní. Poněvadž je však sodálové v den přijetí vzali dobrovolně na sebe, sluší se, aby si jich vážili co nejvíce a je co nejsvědomitěji plnili. V nich obsaženy jsou veleúčinné prostředky, aby družina mohla svému vznešenému poslání dostátí.

2. Dobrý sodál budiž především *uzorným křesťanem* a žij úplně podle učení svaté církve katolické. A proto chval, co ona chválí, zavrhuje, co ona zavrhuje, a ve všem tak smýšlej, jako ona. Také se nikdy nestyď ani v životě soukromém

ani veřejném jednati jako věrný a poslušný syn Matky tak svaté.

3. Sodálové vynasnažujte se co nejvěrněji konati všecky *pobožnosti*, k životu horlivému nezbytné. A proto *každodenně*:

a) ráno, jakmile vstanete, vzbudte krátce víru, naději a lásku, poděkujte božské velebnosti za přijatá dobrodíní a obětujte Bohu všecky práce s úmyslem, získati odpustky, kterých vám lze toho dne dosíci. Poté vykonejte na počest blah. Panny Marie *družinské modlitby* „tříkráte Zdrávas Maria a Zdrávas Královno“;

b) věnujte, pokud možno, *denně* aspoň čtvrt hodinky na rozjímání a obcuňte nejsv. oběti mše sv.; modlívejte se také posvátný růženec nebo Hodinky mariánské;

c) večer před spaním zpytujte bedlivě svědomí, vzbudte dokonalou lítost nad hříchy celého života, zvláště však toho dne spáchanými, a pomodlete se k Matce Páně „tříkráte Zdrávas Maria a Pod ochranu tvou se utíkáme“.

4. Střeďte se pilně všeho *přátelství* a nepotřebného styku s *osobami špatnými* nebo podezřelými. Varujte se také neslušných knih a divadel a vůbec všech příležitostí, jimiž byste mohli

uvéstí duše své v nebezpečení nebo bližního pohoršiti.

5. Každý sodál, pokud možno, měl svého *stálého zpovědníka*, a to kněze zbožného, učeného a rozvážného. Tomu odhaluj své svědomí zcela upřímně a dávej se jím řídit a vésti ve všem, co náleží k životu duchovnímu.

6. *Čekatel*, prve než dostane medailku, vykonej generální sv. zpověď, nerozhodne-li zpovědník jinak. Poté však nepřestávej na společných sv. přijímáních, pravidly předepsaných, ale přistupuj k nim i častěji podle rady zpovědníkovy.

7. Výborná je rada sv. Otce Benedikta XIII., aby všichni sodálové vykonávali *generální sv. zpověď* jednou nebo dvakrát do roka od předešlé počínajíc. Nejvhodnější je k tomu doba duchovních cvičení, nebo měsíční obnovy, neb konec roku.

8. Výzvu sv. Stolic *k dennímu sv. přijímání*, jež se týká všech věřících, mají zvláště sodálové na sebe obracet. Proto se všem důtklivě doporučuje, aby přistupovali ke stolu Páně nejen o dnech, kdy jako sodálové mohou získati plnomocné odpustky, nýbrž aby si osvojili onen

zbožný a Kristu Pánu a církvi sv. milý obyčej, choditi často, ano i denně k sv. přijímání.

9. Blah. *Panna Maria* je přední *ochránkyně* všech družin Mariánských a proto se sluší, aby sodálové lnuli k ní *zvláštní úctou*. Snažte se tedy jejích vznešených ctností následovati, skládejte v ni veškerou důvěru svou a nabádejte se navzájem k dětinné lásce a oddanosti k ní.

10. Všichni hleďte se *v pravý čas* zúčastňovati družinských schůzí jak řádných, tak mimořádných. Přítomnost sodálů lze různým způsobem zaznamenávati podle zvyklostí jednotlivých družin. Kdo nemůže přijíti do schůze, omluv se co nejdříve ústně nebo písemně řediteli, jenž rozhodne, zdaž udaná omluva platí.

11. Poněvadž *zakládání odborů* úplně souhlasí s duchem družin (srov. čl. 3.), jest si velice přát, aby se každý sodál některého z nich činně zúčastnil; po případě lze to učiniti i závazným.

12. Všichni osvědčujte svou horlivost také soukromě skutky *tělesného i duchovního milosrdenství*. Zvláště získávejte pro družinu, kdo se vám zdají způsobilí. Tak se stanete pravými apoštoly cti a slávy Boží a přesvaté Matky své.

13. Ve věcech družinských *poslouchejte* vši-

chní ochotně a oddaně rozkazů a rad ředitelových. Rovněž prokazujte povinnou úctu a poslušnost starostovi a ostatním členům výboru, ano i nižším funkcionářům v jejich úřadě.

14. K sobě se navzájem chovejte *bratrsky* a s křesťanskou láskou a doporučujte často na modlitbách Pánu Bohu potřeby družiny a sodálů zvláště nemocných. — *Odebere-li se některý sodál na věčnost*, vyprovodte ho, pokud možno, všichni k poslednímu odpočinku a oběťte soukromě za něho modlitby. Mimo to pomodlete se za něho společně Hodinky za zemřelé nebo jiné modlitby a dejte sloužiti mši sv., aby se mu dostalo odpustků oltáře privilegovaného.

15. Na výlohy družinské přispívej každý buď *dobrovolnou almužnou*, dovolují-li mu to poměry majetkové, nebo určitým, ale malým obnosem, jaký je stanoven zvykem.

16. Kdo se na čas nebo trvale vzdálí ze sídla družiny, oznam to řediteli, aby mu mohl podle potřeby vystaviti *doporučující list*, že je sodál a že zasluhuje býti přijat do družiny. List doporučující podepíše ředitel a starosta družiny.

Aby pak *nepřítomní sodálové*, kterým se nelze po celý rok nebo ještě déle zúčastňovati

78 *O obecných povinnostech sodálů*

schůzí, nepozbyli odpustků, ať vstoupí v novém bydlišti do družiny stavu jejich přiměřené. Není-li po soudu ředitele dřívější družiny oprávněné překážky, záleží vstup do nové družiny pouze na svolení jejího ředitele.

Sodálové i za své nepřítomnosti dopisujíte občas řediteli nebo starostovi a vynasnažujte se, pokud možno, zachovávatí zbožná cvičení družinská. Vedte si také všude jako horliví a uvědomělí katolíci a řádní mariánští sodálové.

Sodálové, kteří jsou v cizině, *ať obnoví o hlavní slavnosti* záslib soukromě a zašlou jej písemně družině na důkaz, že i v cizině lnou věrně k praporu mariánskému.

7. O hlavních funkcionářích nebo výborech.

1. Členové výboru mají v té míře, v jaké nad ostatní vynikají úřadem, *vynikati* nad ně i *horlivostí a ctností* a ukazovati to bedlivým šetřením všech pravidel.

2. *Pravidla svého úřadu* plňte co nejsvědomitěji a ve všech obtížích se obraťte na ředitele. Jemu vydávejte počet z úřadu a řízení a

utíkejte se k němu o radu. Také rádi přijímejte od něho pokyny, abyste se stali spolehlivými pomocníky jeho úřadu v řízení družiny.

3. Při *výborových schůzích* (konsultech),* svolaných ředitelem nebo na jeho rozkaz starostou, zúčastněte se rokování a hlasování. Za usnesení výboru platí, co bylo prostou většinou výboru přijato, ředitelem schváleno a řádně uveřejněno. Usnesení, byť byla i jednohlasně přijata, jsou bez souhlasu ředitelova neplatná.

4. Při schůzích výborových pronášejte úsudek svůj jasně a upřímně. Neusilujte nikdy mínění svého jiným vnutití a nedávejte se vésti sebeláskou nebo osobním prospěchem. Vždy mějte na mysli jen větší čest a slávu Boží a duchovní blaho družiny.

5. Hodlá-li kdo předložit něco ve výborové schůzi, co by mohlo narazit na obtíže, sděl to napřed soukromě řediteli. Ten pak rozhodne, zda je radno onu věc přednésti a projednat či nic.

6. *Starosta* je svým postavením první z funkcionářů a takřka pravá ruka ředitele. S ním před-

* Doporoucí se svolávat výborové schůze aspoň jednou za měsíc. V nich předsedá ředitel nebo s jeho dovolením starosta.

sedá schůzím, jsa ovšem podroben autoritě ředitelově a má podíl na řízení družiny, zvláště při přijetí a vyloučení sodálů.

7. *Prvý a druhý náměstek* jsou pomocníky starostovými, v jehož úřadu mu radí a pomáhají. Je-li starosta nepřítomen, zastupuje ho první náměstek, chybí-li i tento, druhý náměstek.

8. *Tajemník* (jednatel) zapisuje jednání schůzí výborových, vede hlavní deník družinský, vyhotovuje a podpisuje přijímací diplomy sodálů, listy doporučující, dopisy, zprávy a jiné úřední spisy. Při tom jest se mu ovšem spravovati úsudkem a vůlí ředitele a starosty. Každá družina má tyto tři knihy: *knihu jednatelskou, družinský deník a družinské album* (t. j. seznam sodálů).*

9. *Členové výboru* zastávají *úřad rádcův* (konsultorů) nejen ve schůzích výborových, kde také hlasují, ale i soukromě, kdykoli je zavolá ředitel neb starosta. Proto ať hledí poznati jednotlivé sodály a vsecky družinské záležitosti, va-

* Mimo tyto tři knihy, které nemají v žádné družině chyběti, mívají družiny ještě *zápisník*, v němž se zaznamenává návštěva sodálů, a *knihu ohlašovací* (pořádek služeb Božích, přání ředitelova a j.).

rujíce se ovšem při tom všeho stranicí a nekalých úmyslů.

10. *Cvičitel* má úkol poučovati čekatele o družině a uváděti je ve zvyky a v ducha družinského. Také podává řediteli zprávu o chování čekatelů v družině i mimo ni, aby mohl podle toho snáze rozhodnouti o jich přijetí, o prodloužení čekatelství nebo úplném propuštění.

11. *Pokladník* sbírá almužny a stálé příspěvky sodálův a dobrodincův. Zpravidla mívá na starosti družinské peníze a zapravuje na rozkaz ředitele nebo starosty družinské výdaje. V účetních knihách a ostatních listinách nechť dbá přesnosti a přehlednosti. Vůbec chovejž se ve všem jako věrný strážce malého pokladu blah. Panny Marie, který je mu svěřen.

8. *O funkcionářích nižších.*

1. *Funkcionáři nižší*, vynikejte, podobně jako hlavní, zbožností a láskou k družině. Svůj úřad zastávejte s pravou horlivostí a docházejte k řediteli, kdykoliv toho úřad váš vyžaduje.

2. Družina mívá aspoň dva *sakristány*. Ti upravují vhodně kapli pro družinské schůze a

opatřují všechny potřeby družinské pro výkony náboženské.

3. Družina měj také dva nebo více *zapisovatelů*. Jejich úkol je naznačovati ve zvláštní knížce návštěvu sodálů nebo omluvy ředitelem uznané.

4. *Čtenář* pečuje o duchovní četbu, jestliže se při družinských cvičeních konává. Rovněž ohlašuj, kde je to zvykem, svátky svatých a týdenní řád církevní.

5. *Knihovna* budiž svěřena jednomu nebo několika *knihovníkům*. Povinností jejich je v určité dni a hodiny vyložit sodálům seznam družinských knih, půjčovati knihy a vrácené zařaditi.

6. Protože ředitel a starosta nemohou vždy navštěvovati nemocných sodálů, nutno jmenovati zvláštní *navštěvovatele nemocných*, a to ze sodálů zvlášť horlivých a obezřetných. Ti ať hledí při návštěvě nemocné duchovní rozmluvou obveseliti a potěšiti. Přitíží-li se nemocnému, oznamte to bez prodlení řediteli, aby nemocný mohl býti zavčas zaopatřen sv. svátostmi.

7. Úřady jak hlavní, tak i nižší, těmito stanovami vypočítané, jsou všem družinám společné.

Vedle těchto úřadů může ředitel, uzná-li to za prospěšné, ještě jiné úřady zřídit a obor jejich působnosti vymeziti.

9. O vzájemném styku Mariánských družin.

1. K většímu rozkvětu družinské myšlenky vřele se doporučují společné *sjezdy sodálské* a *sjezdy* družinských *ředitelů*. Účel jejich je poraditi se o prostředcích duchovního pokroku a pravé zbožnosti sodálské. Záhodno je také občas mimo kapli pořádati *sodálské večírky*, a to buď pro jednotlivé družiny nebo pro všechny družiny místní.

2. Zvyky vydávati a čísti *časopisy*, jež jednají o věcech družinských, je dlužno jen co nejvíce chváliti a doporučovati, protože seznamují sodály s duchem družinským.*

3. Také je prospěšno k větší cti a slávě Boží a zvýšení úcty k blah. Panně Marii, aby sodálové spřízněných družin nebo zemí utvořili mezi sebou *svazy* se společným výborem v čele.

* Každý sodál, pokud možno, odebírej družinský časopis „Ve službách Královny“ (Praha II., Ječná ul. 2).

10. O pravidlech místních.

Pravidly *místní* slouží ustanovení, která přizpůsobují obecná pravidla poměrům doby, místa a osob jednotlivých stavů. Platnost jejich jest pro místní družinu stálá, jako ostatních pravidel. Jími se vymezují zvláštní úkoly, jež si vytkla družina, jakož i prostředky, jimiž chce jich dosíci.

K nim druží se různá ustanovení a nařízení výborových schůzí nebo ředitele, jež mají jen dočasnou platnost a mohou býti kdykoliv zrušena. Tak na př. o počtu a době schůzí družinských, společných sv. přijímání, družinských slavností (na př. slavného přijetí). Určují zvláštní podmínky přijetí (věk, trvání čekatelství), dobu voleb, počet výborů, jakož i odbory a jejich zařízení a p. Tato pravidla místní a ostatní nařízení nesmějí ovšem nikdy odporovati stanovám obecným.

Aby si je sodálové lépe vštípile do paměti, budetež aspoň jednou do roka veřejně čtena (nejlépe před volbami nebo při nastolení úřadů).

ČÁST TŘETÍ

ODPUSTKY A VÝSADY DRUŽINSKÉ

1. *Odpustky udělené sodálům.*

a) *Plnomocné odpustky:*

1. V den přijetí. *Podmínka:* sv. zpověď a sv. přijímání.

2. V hodinu smrti. *Podmínkou:* sv. zpověď, sv. přijímání, vzývání jména Ježíš.

3. O svátcích: Narození Páně a Nanebevstoupení Páně. — Neposkvr. Početí, Narození, Zvěstování, Očišťování a Nanebevzetí P. Marie. *Podmínkou:* sv. zpověď, sv. přijímání, modlitba na úmysl sv. Otce.

4. V den dušiček, vyzpovídají-li se a přijmou Tělo Páně. Tyto odpustky lze také přivlastnit zemřelým sodálům.

5. Jednou v týdnu. *Podmínkou:* sv. zpověď, sv. přijímání, účast na schůzi družinské.

6. V den společného sv. přijímání, přistoupí-li s ostatními (sv. zpověď).

7. O duch. cvičeních, nebo jednou za měsíc v den duchovní obnovy. *Podmínkou:* sv. zpověď, sv. přijímání, návštěva nejsv. Svátosti oltářní a modlitba na úmysl sv. Otce.

8. Jednou za měsíc, vyzpovídají-li se ku počtě měsíčního patrona, přijmou tělo Páně, pomodlí se denně třikrát Otčenáš, Zdrávas a Sláva Otci . . . Lze také přivlastniti duším v očistci. (Pius X., 14. listop. 1912.)

9. Ředitelé Mar. družin jsou zmocnění udělit nemocným sodálům v den sv. přijímání plnomocné odpustky. *Podmínkou:* Povzbudí nemocného k trpělivosti, aby vše, třeba i smrt, snášel s odevzdaností do vůle Boží, a pomodlí se s ním před obrazem Ukřižovaného třikrát „Otčenáš“ a „Zdrávas Maria“ na úmysl sv. Otce.

b) Plnomocné a neplnomocné odpustky:

1. Sodálové mohou získati všecky odpustky t. zv. „římských štací“, navštíví-li v určité dni družinskou kapli nebo veřejný kostel. K získání odpustků plnomocných žádá se sv. přijímání.

Poznámka. Římskými štacemi slovou jisté kostely v Římě, do nichž se od času papeže Řehoře Vel. konají procesbné průvody kající. Dni, pro tyto průvody (štace) stanovené a odpustky účastníkům kynoucí, jsou tyto: *a) plnomocné:* Boží hod vánoční - Zelený čtvrtek - Boží hod velikonoční - Nanebevstoupení Páně, *b) neplnomocné:* 30 let a 30 kvadragen (kvadragera = 40 dnů) o *svátcích:*

sv. Štěpána, sv. Jana Ev. a Mladátek - na Nový rok - na Tři krále; na neděle. devítník, první a druhou po devítníku - na Velký pátek, Bílou sobotu, každý den v týdnu velikonočním, na provodnou neděli - na sv. Marka, v prosební dni, na Boží hod svatodušní a o dnech týdnu svatodušního, c) 25 let a 25 kvadragen o Květné neděli, d) 15 let a 15 kvadragen na třetí neděli adventní - na štědrý večer, o jitřní, při druhé mši sv. hodu vánočního - na Popeleční středu, o čtvrté neděli (družebné) postní, e) 10 let a 10 kvadragen na první, druhou a čtvrtou neděli adventní - o všech dnech (kromě již vyjmenovaných) čtyřicetidenního postu - v sobotu před Svatým Duchem - o všech suchých dnech vyjma svatodušní.

3. Modlí-li se sodál po skončených duch. cvičeních 40 dní za milost setrvání, získává denně odpustky 200 dní a jednou plnomocné, vyzpovídá-li se v té době a přijme tělo Páně.

c) Neplnomocné odpustky:

Sodálové získávají odpustky:

1. 7 let a 7 kvadr. (7 krát 40 dnů):

a) ve všední dny, obcují-li mši sv.,

b) večer před spaním, zpytují-li svědomí,

c) zúčastní-li se veřejných nebo soukromých družinských schůzí, nebo také zádušních služeb Božích, jež dá družina se schválením ředitele sloužití,

d) navštíví-li chudé, nemocné, vězně, nebo usmíří nepřátele,

e) pomodlí-li se za nemocné, mrtvé, nebo je doprovodí ke hrobu.

2. Odp. 300 dní, kdykoliv se sodálové pomodlí záslib sv. Jana Berchmanse nebo sv. Františka Saleského nebo modlitbu „Zdrávas Královno“.

3. Odp. 100 dní, kdykoli políbí družinskou medaili ordinariátem schválenou a pravoplatně posvěcenou a říkají: „Nos cum prole pia benedicat virgo Maria“. („S božským dítkem, Máti, rač nám požehnati.“)

2. Plnomocné odpustky udělené věřícím v sídlech družiny.

1. O hlavním svátku mariánském a druhého patrona družiny. *Podmínky*: svatá zpověď, sv. přijímání, návštěva kostela nebo kaple, kde družina slaví svůj svátek (počínajíc prvými nešporami) a modlitba na úmysl sv. Otce.

Nemá-li družina druhého patrona, může ředitel se svolením ordinariátu (řeholního představeného) určit k získání plnomocných odpustkův kterýkoli den v roce.

Obě slavnosti mohou se slaviti v kterémkoli chrámu. Ředitel může je přeložiti i s plnomocnými odpustky (se svolením biskupa, po případě předst. řeh.) na kterýkoli den v roce, při čemž je dovoleno sloužiti i při festum duplex jednu slavnou votivní mši sv.

2. Je-li v kostele (nebo kapli) družinském po nějakou dobu vystavena nejsv. Svátost oltární 3 dny po sobě. *Podmínky*: přijetí sv. svátostí, modlitba před vystavenou nejsv. Svátostí.

3. Výsady.

1. Ředitel družiny může zmocniti k přijetí nových sodálů a k svěcení družinských medailí kteréhokoliv kněze.

2. Hlavy panujících rodin a jich příbuzní do druhého kolena mohou svrchu uvedené odpustky získati kdekoli, požádají-li o přijetí do družiny, vyplní předepsané podmínky a navštíví některý chrám.

3. Sv. přijímání, předepsané k získání odpustků družinských, mohou sodálové vykonati v kterýkoli den oktávu dne odpustkového, vyjma generální sv. přijímání družinské.

4. K získání odpustků stačí obvyklé modlitby družinské při týdenních schůzích, obětují-li se na úmysl sv. Otce.

5. Odpustky, pro schůze týdenní povolené, získají se i tehdy, konají-li se schůze jen dvakrát do měsíce.

6. Všecky odpustky, udělené družinám, neb jež budou jim ještě uděleny - vyjma odp. pro hodinu smrti - lze přivlastnit duším v očistci.

7. Mše sv., od kohokoli a kdekoli za zesnulého sodála sloužená, požívá „privilegium altaris“.

8. Také sakristáni a ministranti kaplí družinských mohou tak jako sodálové získati všecky odpustky družinské.

9. Ředitelé družin, řádně ustanovení, jsou bez jakéhokoli přijetí plnoprávnými členy družin jimi řízených a požívají všech výsad a odpustků.

10. Ředitel družiny může do družiny, zřízené pro jinochy, přijmouti i dospělé muže a otce rodin. Totéž platí obdobně i o družinách ženských. Ovšem je k tomu zapotřebí vážného důvodu, jako změna stavu (na př. ožení-li se kdo a přes to touží zůstat v družině, poněvadž v místě není družiny jeho stavu přiměřené).

11. Sodál, který byl jednou řádně přijat do dru-

žiny, zůstává jejím členem až do smrti, požívaje milostí a výsad, ovšem nevystoupí-li z ní nebo není-li propuštěn.

12. Sodálové, kteří přes rok meškají mimo sídlo své družiny a nemohou se zúčastňovati družinských schůzí, musí, chtějí-li získati odpustky, i v novém bydlišti vstoupiti do družiny, jejich stavu přiměřené (je-li tam), ačli se tomu neprotiví její ředitel a není jiné vážné překážky, o čemž rozhodne ředitel dřívější družiny.

Tento seznam odpustků - až na odp. pod čís. 8. - byl dne 21. července 1910 sv. Otci Piu X. předložen a od něho schválen.

ČÁST ČTVRTÁ

POBOŽNOSTI A ZBOŽNÉ ZVYKY MARIÁNSKÝCH DRUŽIN

1. *Denní modlitby sodálské.*

a) ráno:

Třikrát „*Zdrávas Maria*“ a „*Zdrávas Královno*“ s obnovou krátkého zaslíbu.

b) ráno, v poledne a večer:

Krátká obnova zaslíbu: *Nejsvětější Panno a Matko Boží Maria! I dnes volím si tě za Paní, Přímlovkyni a Matku svou.*

Opatruj mne svého služebníka, chráněnce a syna (u dívek: svou služebnici, chráněnkou a dceru). - Amen.

c) večer:

Třikrát „*Zdrávas Maria*“ a „*Pod ochranu tvou se utíkáme*“ (str. 100) s obnovou krátkého zaslíbu. Neopomeň se také při zvonění pomodlit „*Anděl Páně*“.

II. *Pobožnost při schůzích družinských.*

a) *Průběh družinských schůzí obyčejných.*

Hlavní součástky schůzí družinských jsou promluva a pobožnost mariánská.

Obvyklý postup bývá tento:*

1. „*Přiď, Duše svatý*“ s modlitbou.

2. *Promluva.*

3. *Litanie loretánské* (n. Nešpory mariánské, n. Hodinky neposkr. početí Panny Marie).

4. *Vlastní modlitby družinské* za družinu (str. 101); za nemocné (str. 110); za zemřelé (str. 111). Někde přidávají k nim „*Memorare*“ s obnovou krátkého záslibu.

5. *Píseň mariánská.*

6. Na konec *požehnání* Nejsvětějším nebo prostě rukou. Pobožnost se zakončí obyčejně mariánskou písní (na př. sodálskou hymnou).

Poznámka: Zúčastnila-li se družina *bezprostředně* před schůzí pobožností odpolední v kostele, následuje po promluvě mariánská pí-

* Tím se podává jen *návod*, jak lze konati účelně druž. schůze. Ředitel má právo průběh druž. schůzí si upravit podle místních poměrů. Nikdy však by se neměly opomíjeti vlastní družinské modlitby.

seň, po níž se družina modlí *nějaké modlitby mariánské* (na př. „Zdrávas, Královno“, „Pod ochranu tvou se utíkáme“, „Memorare“ nebo „Nešpory mariánské“ nebo „Hodinky neposkvr. početí Panny Marie“), k nimž se připojí vlastní modlitby družinské (str. 101).

b) Modlitby při schůzích družinských.

Před schůzí zpívá se buď *mariánská píseň* nebo se čte něco nábožného nebo se modlí *růženec*.

1. Před promluvou.

(Zpívá se: „Zavítej, sv. Duše, k nám“ (str. 283) nebo „Přiď, Stvořiteli Duše, k nám“ (str. 125).

St. Ve jménu † Otce i Syna i Ducha svatého. Amen. - Přiď, Duše svatý, naplň srdce svých věřících a zapal v nich oheň lásky své!

St. Sešli Ducha svého a stvoření budou. (V době velikonoční Aleluja.)

Dr. A obnovíš tvářnost země. (Aleluja.)

St. Modleme se: Ó Bože, který jsi srdce věřících Duchem svatým osvětlil a poučil, dejž nám, abychom v témž Duchu správně smýšleli a z jeho útěchy se vždycky radovali. Skrze Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

2. Promluva.

Účelem těchto promluv jest:

a) v sodálech pěstovati *ducha podle družinských stanov*, zjednávatí jim hlubší jich porozumění a naváděti je, aby si jich vážili a je věrně plnili;

b) rozněcovati jejich srdce *účinnou láskou k Rodičce Boží a božskému Spasiteli*, aby za jejich příkladem naučili se žíti, modliti, pracovati a trpěti;

c) vychovávatí z nich neohrožené katolíky, kteří se nestydí veřejně svou víru vyznati.

3. Po promluvě.

Litanie loretánské.*

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes, Bože, smiluj se nad námi,

* V mnohých družinách modlívá se vše (po příkl. starých družin) *starosta* (i při požehnání ciboriem); při požehnání monstrancí *ředitel*.

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad námi!

Duchu svatý, Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Maria,

Svatá Boží Rodičko,

Svatá Panno panen,

Matko Kristova,

Matko božské milosti,

Matko nejčistší,

Matko nejčistotnější,

Matko neposkvrněná,

Matko neporušená,

Matko lásky hodná,

Matko podivuhodná,

Matko dobré rady,

Matko Stvořitelova,

Matko Spasitelova,

Panno nejmoudřejší,

Panno ctíhodná,

Panno slavná,

Panno mocná,

Panno dobrotivá,

Panno věrná,

Zrcadlo spravedlnosti,

Stolice moudrosti,

oroduj za nás!

Příčino naší radosti,
Nádobo duchovní,
Nádobo počestná,
Nádobo vznešená pobožnosti,
Růže duchovní,
Věže Davidova,
Věže ze slonové kosti,
Dome zlatý,
Archo úmluvy,
Bráno nebeská,
Hvězdo jitřní,
Uzdravení nemocných,
Útočiště hříšníků,
Potěšení zarmoucených,
Pomocnice křesťanů,
Královno andělů,
Královno patriarchů,
Královno proroků,
Královno apoštolů,
Královno mučedníků,
Královno vyznavačů,
Královno panen,
Královno všech svatých,
Královno bez poskvrny hříchu prvotního
počatá,

oroduj za nás

Královno posvátného růžence,	} oroduj za nás!
Královno pokoje,	
Královno družiny,	

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť nám, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uslyš nás, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj se nad námi!

Ř. Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko.

Dr. Abychom hodni byli zaslíbení Kristových.

Ř. Modleme se: Uděl nám, služebníkům svým, prosíme, Pane Bože, stálého zdraví mysli i těla a na slavnou přímlovu blahoslavené a neporušené Panny Marie vysvobod' nás z nynější strasti a dej nám dojítí blaženosti věčné. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr.* Amen.

Zde se přidává *podle období cirk.* případná modlitba, (na *svátky Mar.* viz vzadu). Po ní následuje „*Pod ochranu tvou*“ str. 100.

V adventě až do vánoc:

Ř. Anděl Páně zvěstoval Panně Marii.

Dr. A ona počala z Ducha svatého.

Ř. Modleme se: Milost svou, prosíme, Pane,

rač v myslí naše vlíti, abychom, poznávše andělským zvěstováním vtělení Krista, Syna tvého, jeho umučením a křížem přivedeni byli k slávě vzkříšení. Skrze téhož Krista, Pána našeho. *Dr. Amen.*

Od vánoc do hromnic :

Ř. Porodivší zůstala neporušenou pannou.
Dr. Rodičko Boží, přimlouvej se za nás!

Ř. Modleme se: Bože, který jsi panenství blahosl. Panny Marie požehnal a tak lidstvu milost věčné spásy udělil; dej, prosíme, bychom se přesvědčovali, že se za nás přimlouvá ta, jejímž prostřednictvím jsme obdrželi původce života, Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého. - *Dr. Amen.*

Od hromnic do velikonoc :

Ř. Dovol mi chváliti tebe, přesvatá Panno.
Dr. Dej mi sílu proti tvým odpůrcům.

Ř. Modlemese: Popřej nám, milosrdný Bože, pomoci v naší křehkosti, bychom slavíce památku přesvaté Boží Rodičky, na její přimluvu povstali ze svých nepravostí. Skrze téhož Krista Pána našeho. - *Dr. Amen.*

V době velikonoční :

Ř. Raduj se a vesel, Panno Maria, aleluja.

Dr. Neboť Pán vpravdě vstal, aleluja.

Ř. Modleme se : Bože, jenž jsi vzkříšením Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, svět ráčil oblažiti, uděl, prosíme, abychom skrze Rodičku jeho, Pannu Marii, došli blaženosti života věčného. Skrze téhož Krista, Pána našeho. - *Dr.* Amen.

Od nejsv. Trojice po advent :

Ř. Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko.

Dr. Abychom hodni byli zaslíbení Kristových.

Ř. Modleme se : Všemohoucí, věčný Bože, který jsi tělo i duši přeslavné panny a matky Marie spolupůsobením Ducha sv. tak připravití ráčil, aby důstojným příbytkem Syna tvého státi se zasloužila, dejž, abychom, radující se z její památky, milostivou její přímlovou byli vysvobozeni ode všeho nastávajícího zlého i od věčné smrti. Skrze téhož Krista, Pána našeho. - *Dr.* Amen.

„Pod ochranu tvou.“

Řed. (St.) Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko.

Dr. Prosbami našimi nezhrdej v potřebách našich, - ale ode všeho nebezpečení vysvobod nás vždycky, - ó slavná a požehnaná Panno Maria, - paní naše, - prostřednice naše, - orodovnice naše; - se Synem svým nás smiř, - Synu svému nás poroučej, - Synu svému nás obětuj!

Modlitby za družinu.

Ř. (St.) Pomni, ó Maria, družiny své.

Dr. Která je tvoje od počátku.

Ř. Modleme se za své dobrodince.

Dr. Pane, račiž odplatiti - všem nám dobře činícím - pro jméno tvé životem věčným. Amen.

Zde se vkládá podle potřeby modlitba za nemocné (str. 110) nebo zesnulé (str. 111).

Ř. Modleme se za zemřelé spolusodály(-lky).*

Dr. Odpočinutí věčné dejž jim, ó Pane, - a světlo věčné ať jim svítí.

Ř. Odpočiňtež v pokoji.

Dr. Amen.

Ř. Modleme se za bratry (sestry) nepřítomné.

Dr. Spaseny učin služebníky (-ice) své, - Bože můj, doufající v tebe.

* Nezemřel-li dotud nikdo z družiny, říká se: *modleme se za věrné zemřelé.*

Ř. Sešli jim, Pane, pomoc se svatyně.

Dr. A ze Sionu ochraňujž jich.

Ř. Pane, vyslyš modlitbu mou.

Dr. A volání mé k tobě přijď.

Ř. Modleme se: Chraň, prosíme, ó Pane, na přímlovu blahosl. Panny Marie tuto družinu všeho protivenství a jí tobě celým srdcem se kořící proti nepřátelským úkladům milostivě braň. Skrze Krísta Pána našeho. - *Dr.* Amen.

Modlitba k druhému ochránci.

(str. 103)

„Memorare“.

Dr. Pomni, ó nejdobrotivější Panno Maria, - že od věků není slýcháno, - bys koho byla opustila, - kdo se pod ochranu tvou utíkal, - aneb o pomoc tě vzýval - anebo za přímlovu tě žádal. - Důvěrou touto posílněn, - spěchám k tobě, - Panno panen a Matko, - k tobě přicházím - a jako lkající hříšník stojím před tebou. - Ó Matko Slova (věčného), - nezamítej proseb mých, - nýbrž milostivě slyš a vyslyš mne. Amen.

Odp. 300 dní po každé; plnom. za obvykl. podmínek jednou za měsíc.

Krátká obnova záslibu.

Dr. Nesvětější Panno a Matko Boží, Maria!
- I dnes volím si tě - za Paní, - Přímluvkyni - a
Matku svou.

Opatruj mne svého služebníka, - chráněnce a
syna - (u dívek : svou služebnici, - chráněnkou a
dceru). - Amen.

Ř. Pomoc Boží zůstávej vždycky s námi.

Dr. Amen.

Následuje požehnání.

*Vzývání zvláštních ochránců.**

1. Sv. Josefa.

Ant. Hle, služebník věrný a opatrný, jehož
ustanovil Pán nad domovem svým.

Ř. (St.) Sláva a bohatství v domě jeho.

Dr. A spravedlnost jeho zůstává od věkův
po věky.

Ř. Modleme se : Prosíme tě, ó Pane, aby
nám pro zásluhy a na přímluvu snoubence tvé
nejsvětější Rodičky bylo uděleno, čeho pro svou
nedostatečnost sami dosáhnouti nemůžeme. Jenž
žiješ a kraluješ na věky věkův. - *Dr.* Amen.

* Vkládají se po modlitbách za družinu (str. 102).

2. Sv. Aloisa.

Ant. Přípodobným ho muži moudrému, kterýž vystavěl dům svůj na skále.

Ř. (St.) Miloval jej Pán a ozdobil ho.

Dr. Rouchem slávy přioděl ho.

Ř. Modleme se: Bože, darů nebeských rozda-
vači, který jsi v andělském jinochu Aloisu podi-
vuhodnou života nevinnost se stejnou kajícíností
spojil, uděl pro jeho zásluhy a na jeho přímlovu,
abychom, když jsme nenásledovali jeho nevin-
nosti, vzali si za vzor jeho kajícínost. Skrze Krista,
Pána našeho. - *Dr.* Amen.

3. Sv. Václava.

Ant. Nuže tedy, statečný zápasníku, milý pa-
trone, věrný zástupce, vyvstaň nám na pomoc.

Ř. (St.) Slávou a ctí korunoval jsi ho, Pane.

Dr. A ustanovil ho nad dílem rukou svých.

Ř. Modleme se: Bože, který jsi svatého Vác-
lava mučednickou palmou z knížetství pozemské-
ho do slávy nebeské převedl, ochraň nás na jeho
přímlovu ode všeho protivenství a dej nám se ra-
dovati z jeho společenství. Skrze Krista, Pána na-
šeho. - *Dr.* Amen.

4. Sv. Jana Nepomuckého.

(Ochránce dobré pověsti.)

Ant. Kdožkoli oslaví mne, oslavím i já jeho; kteří pak mne potupují, budou zavržení.

Ř. (St.) Položil jsem ústům svým stráž.

Dr. Když se postavil hříšník proti mně.

Ř. Modleme se: Bože, který jsi nepřemoženou svátostní mlčenlivostí sv. Jana svou církev novou korunou mučednickou ozdobil, dejž, abychom podle jeho příkladu a na jeho přímlovu jazyk svůj na uzdě držíce, k blahoslaveným, kteří jazykem neklesli, připočtení byli. Skrze Krista, Pána našeho. *Dr.* Amen.

5. Bl. Jana Sarkandra.

Ant. Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž svůj a následuj mne.

Ř. (St.) Slávou a ctí korunoval jsi jej.

Dr. A ustanovil jsi jej nad dílem rukou svých.

Ř. Modleme se: Bože, který jsi blah. Jana, mučedníka svého, u vyznání pravé víry a zachování svátostní mlčenlivosti posiloval mocí statečností, uděl, prosíme, abychom byli jeho příkladem proti všemu protivenství utvrzení a jeho

pomocí chránění. Skrze Krista, Pána našeho.
Dr. Amen.

6. Sv. Klementa M. Hofbauera.

Ant. Nuže, služebníče dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem tebe ustanovím, vejdiž v radost pána svého.

Ř. (St.) Spravedlivého provodil Bůh po cestách přímých.

Dr. A ukázal mu království Boží.

Ř. Modleme se: Bože, který jsi svatého Klementa Marii podivuhodnou mocí víry a silou nezlomné statečnosti ozdobil, učiň prosíme, abychom jeho zásluhou a příkladem tak u víře byli stateční a v lásce rozníceni, bychom zasloužili věčné odplaty. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr. Amen.*

7. Sv. Stanislava Kostky.

Ant. Připodobním ho muži moudrému, kterýž vystavěl dům svůj na skále.

Ř. (St.) Miloval jej Pán a ozdobil ho.

Dr. Rouchem slávy přioděl ho.

Ř. Modleme se: Bože, jenž jsi mezi ostatními divy své moudrosti také útlému věku udělil

vyspělé svatosti: dejž nám, prosíme, abychom po příkladu sv. Stanislava vykupovali čas horlivou prací a do věčného odpočinku spěšně kráčeli. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr. Amen.*

8. *Sv. Anny.*

Ant. Ruku svou otevřela nuznému a dlaně své vztáhla k chudému, a chleba zahálčivě nejedla.

Ř. (St.) Rozlita je milost na rtech tvých.

Dr. Protož požehnal tebe Bůh na věky.

Ř. Modleme se: Bože, který jsi sv. Anně milost uděliti ráčil, že zasloužila státi se matkou Rodičky jednorozeného Syna tvého, uděl milostivě, abychom její slavnost světíce, přímlovou její dosáhli u tebe pomoci. Skrze téhož Krista, Pána našeho. — *Dr. Amen.*

9. *Sv. Lidmily.*

Ant. Ó matko Čech, sv. Lidmilo, květe milosti, oroduj za lid svůj a za vlast svou, aby tvůj dům a tvé dědictví setrvaly v posvěcování.

Ř. (St.) Vysvobození z nepřátel dal jí Pán.

Dr. A slávu z rukou těch, kdož jí nenáviděli.

Ř. Modleme se: Budtež nám, prosíme, Pa-

ne, prosby a zásluhy sv. Lidmily, mučednice tvé, ku pomoci, abychom šlépějí jejích následující, prokázali se u víře stálými a ve svatých skutcích činnými. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr.* Amen.

10. *Sv. Barbory.*

Ant. Podobno jest království nebeské člověku kupci, hledajícímu dobrých perel; a když našel jednu drahou perlu, odešel a prodal všechno, což měl, a koupil ji.

Ř. (St.) Rozlita jest milost na rtech tvých.

Dr. Protož požehnal tebe Bůh na věky.

Ř. Modleme se: Přimluva bl. Barbory, panny a mučednice tvé, prosíme, Pane, nechť chrání nás od každého protivenství, bychom skrze její slavné orodování před svým skonáním činili pravé pokání, upřímně se vyzpovídali a uctivě přijali svátost těla i krve Pána našeho Ježíše Krista. Jenž s tebou žije a kraluje na věky věkův. - *Dr.* Amen.

11. *Sv. Anežky (Římské).*

Ant. Podobno jest království nebeské člověku kupci, hledajícímu dobrých perel; a když našel

jednu drahou perlu, odešel a prodal všecko, což měl, a koupil ji.

Ř. (St.) Rozlita jest milost na rtech tvých.

Dr. Protož požehnal tebe Bůh na věky.

Ř. Modleme se: Všemohoucí věčný Bože, jenž volíš slabé tohoto světa, abys zahanbil silné; uděl nám, prosíme, kteří památku bl. Anežky, panny a mučednice, slavíme, abychom její přímluvy u tebe zakusili. Skrze Krista, Pána našeho.
- *Dr. Amen.*

12. *Blah. Anežky (České).*

Ant. Podobno jest království nebeské člověku kupci, hledajícímu dobrých perel; a když našel jednu drahou perlu, odešel a prodal všecko, což měl, a koupil ji.

Ř. (St.) Rozlita jest milost na rtech tvých.

Dr. Protož požehnal tebe Bůh na věky.

Ř. Modleme se: Bože, který jsi bl. Anežku pannu za to, že královskými rozkošemi pohrdla a kříž tvůj pokorně následovala, do nebe povýšil, uděl nám, prosíme, abychom na její přímluvu a ji následující, zasloužili slávy věčné účastnými se státi. Jenž žiješ a kraluješ na věky věkův.
Dr. Amen.

13. *Sv. Terezie od Ježíška.*

Ant. Pojd', nevěsto Kristova, přijmi korunu, kterou ti Pán přichystal na věčnost.

Ř. Ve své kráse a velebě

Dr. vyjeď, úspěšně táhni vpřed a panuj.

Ř. Modleme se: Pane Ježíši Kriste, tys řekl, nebudete-li jako maličcí, nevejdete do království nebeského. Dej nám, prosíme, abychom sv. Terezičky Ježíškovy tak následovali srdcem prostým a pokorným, abychom dosáhli odměny věčné. Jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. - *Dr.* Amen.

*Zvláštní přimluvy.**

a) Za nemocné sodály.

Ř. (St.) Modleme se za nemocného(-nou) sodála (-ku) N.

Všemohoucí věčný Bože, věčná spáso věřících, račiž vyslyšetí nás, kteří za nemocného služebníka tvého (za nemocnou služebnici tvou) N. milosrdenství tvé vzýváme, aby zdraví naby(a) a tobě ve svatém chrámě tvém díky vzdávati mohl(a). Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr.* Amen.

* Vkládají se po modlitbě za dobrodince (str. 101).

Je-li nemocný v nebezpečí smrti.

Ř. (St.) Modleme se za těžce nemocného(-ou) sodála(-ku) N.

Všemohoucí a milosrdný Bože, který jsi pokolení lidskému udělil i prostředky k spáse i dobrodiní věčného života, shlédni milostivě na svého (svou) nemocného(-ou) služebníka(-íci) a občerství duši, kterou jsi stvořil, aby si v hodinu smrti zasloužila beze skvrny hříchu v průvodu sv. andělů býti přivedena k tobě, svému Tvůrci. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr. Amen.*

b) Za zemřelého sodála.

Ř. (St.) Modleme se za zemřelého(-ou) sodála(-ku) N.

Nachyl, ó Pane, svůj sluch k prosbám našim, jimiž se pokorně doprošujeme tvého milosrdenství, a uveď duši N., služebníka(-ice) svého (své), které jsi rozkázal s tohoto světa odejít do kraje pokoje a světla, a učin' ji účastnou společnosti svatých. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr. Amen.*

c) Za zemřelé sodály.

Žalm 129. (*De profundis*) přidává se obyčejně při zádušní mši sv. nebo o dušičkových službách Božích po bolestném růženci nebo po písni.

St. Z hlubin volám k tobě, Hospodine,
Pane, vyslyš hlas můj!

Dr. Budiž ucho tvoje nakloněno
k úpěnlivé mé modlitbě.

St. Budeš-li, Pane, hříchy mít na zřeteli,
Hospodine, kdož obstojí?

Dr. U tebe je však slitování, Pane,
a pro tvůj slib v tebe doufám.

St. Důvěruje duše má slovu jeho,
doufá duše má v Pána.

Dr. Od časného jitra až do noci
doufejž Izrael v Pána.

St. Neboť jest u Hospodina milosrdenství
a hojná u něho spása.

Dr. A on vysvobodí Izraele
ze všech jeho hříchů.

St. Odpočínutí věčné dejž mu, Pane.*

Dr. A světlo věčné ať mu svítí.

St. Modleme se: Bože, jenž hojně odpouštíš
a spasení lidského vyhledáváš, dobrotivost tvou
prosíme, abys sodály, jich příbuzné a dobrodince
naší družiny, kteří s tohoto světa na věčnost se
odebrali, na přímluvu blahoslavené a neporušené

* Za žalm tento i s veršíkem: Odpočínutí věčné dejž jim . . .
50 dní odp., denně 3krát. Lev XIII., 3. února 1888.

Panny Marie a všech svatých účastnými v
věčné blaženosti. Skrze Krista, Pána našeho
Dr. Amen.

Po mši sv. zapějí sodálové:

1. Odpočiňte v pokoji po boji, věrné dušičky,
království nebeského dědičky!

2. Na přimluvu své Rodičky odpusť dušičkám
v očistci; Kriste, dej jim milost svou, ať se k tobě
dostanou.

3. Na dušičky vzpomínejme, z očistce jim po-
máhejme; budou na nás vzpomínat, až budeme
umírat. Amen.

III. *Pobožnost při společném svatém přijímání.*

Než začne mše svatá, starosta se pomodlí:

St. Ve jménu † Otce atd.

Přijď, Duše svatý, naplň srdce svých věřících
a zapal v nich oheň lásky své.

St. Sešli Ducha svého a stvoření budou. (o ve-
lik. Aleluja.)

Dr. A obnovíš tvář země. (Aleluja.)

St. Modleme se: Ó Bože, který jsi srdce vě-
řících Duchem svatým osvítil a poučil, dej nám,

abychom v témž Duchu správně smýšleli a z jeho útěchy se vždycky radovali. Skrze Krista, Pána našeho. — *Dr. Amen.*

Chvalozpěv.

St. Zdrávas, hvězdo mořská,
Máti Boží štědrá,
zůstalas vždy pannou,
šťastná nebes bráno.

Dr. Přijímajíc „Ave“¹
ze rtů Gabriele,
upevní v nás pokoj,
a změň jméno Evy.²

St. Rozvaž pouta vinným,
přines světlo slepým,
zlo vše od nás zapud',
dobro všechno vypros.

Dr. Ukaž, že jsi matkou,
přijmiž sebou³ prosby,
pro nás narozený,
který tvým být ráčil.

St. Panno nejvzácnější,

1 *Ave* — latinské slovo značí „*Zdrávas*“. 2 Slovo „*Eva*“, obrátíme-li je, dává „*Ave*“. 3 sebou = skrze tebe, od tebe.

nade všechny tichá,
zbav nás viny, učiň
tiché nás a čisté.

Dr. Nevinný dej život,
cestu uprav jistou,
bychom zříce Krista,
plesali s ním vždycky.

St. Chvála Bohu Otci,
nejvyššímu Kristu,
svatému čest Duchu,
všem buď sláva jedna.

Dr. Amen.

St. Oroduj za nás, svatá Boží Rodičko.

Dr. Abychom hodni byli zaslíbení Kristových.

St. Modleme se: Uděl nám, služebníkům
svým, prosíme, Pane Bože, stálého zdraví mysli
i těla a na slavnou přímlovu blahoslavené a ne-
porušené Panny Marie vysvobod' nás z nynější
strasti a dej nám dojítí věčné blaženosti. Skrze
Krista, Pána našeho. — *Dr.* Amen.

Při mši sv. sodálové buď *zpívají* případné mariánské
písně, nebo se *střídají modlitby se zpěvem*. Starosta
hlasitě *říká jednotlivé* odstavce přípravy k sv. přijímání
(viz vzadu) a po každém následuje sloka písně.

Když kněz přijal Tělo Páně, sodálové se modlí:

Confiteor Deo omnipotenti, - beatae Mariae semper Virgini, - beato Michaeli Archangelo, - beato Joanni Baptistae, - sanctis Apostolis Petro et Paulo, - omnibus Sanctis, et tibi, pater: quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: - mea culpa, - mea culpa, - mea maxima culpa. - Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, - beatum Michaellem Archangelum, - beatum Joannem Baptistam, - sanctos Apostolos Petrum et Paulum, - omnes Sanctos et te, Pater, - orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

Vyznávám Bohu všemohoucímu, - blahoslavené Marii vždy Panně, - svatému Michalu archandělu, - svatému Janu Křtiteli, - svatým apoštolům Petru a Pavlu, - všem svatým a vám, Otče, - že jsem zhřešil mnoho myšlením, řečí a skutky, - má vina, - má vina, - má preveliká vina. - Pročež prosím blahoslavenou Marii vždy Pannu - blahoslaveného archanděla Michala, - blahoslaveného Jana Křtitele, - svaté apoštoly Petra a Pavla, - všechny svaté a tebe, Otče, - orodujte za mne u Pána Boha našeho.

Když kněz říká: „*Ecce Agnus Dei . . .*“ a „*Dominus non sum dignus . . .*“, sodálové bijí . . . se v prsa a říkají:

„*Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rci slovem a uzdravena bude duše má.*“

Po sv. přijímání.

Díkůčinění má trvati malou čtvrt hodinku. Po něm se modlí starosta střídavě se sodály:

Duše Kristova, posvěť mne! - Tělo Kristovo, spasiž mne! - Krví Kristova, opojiž mne! - Vodo z boku Kristova, obmyj mne! - Umučení Kristovo, posilni mne! - Ó dobrý Ježíši, vyslyš mne! - V ranách svých ukryj mne! - Nedopusť, abych byl odloučen od tebe! - Před nepřítelem zlým chraň mne! - V hodinu smrti mé povolej mne! - A rozkaž mi přijíti k tobě, - abych tě se svatými tvými chválil - na věky věkův! Amen.

Po této modlitbě modlí se *Družinský zaslíb.*

Po zaslíbu starosta se modlí na získání plnomocných odpustků 5krát „Otčenáš“, 5krát „Zdrávas“ a „Věřím v Boha“ na úmysl sv. Otce (za potřeby církve sv.). Poté připojí chvalozpěv „*Velebí duše má Hospodina*“.

St. Velebí duše má *Hospodina*.

Dr. A v Bohu mém Spasiteli, *duch* můj plesá.

St. Shlédl na nízkost své *služebnice*, - hle, od této chvíle mi žehnati budou všichni *národové*.

Dr. Veliké věci učinil mi *ten*, jenž mocný, - jehož jest *jméno* svaté.

St. Jeho milosrdenství jest od pokolení *k* pokolení - s těmi, kteří *bojí* se ho.

Dr. Ramenem svým moc vykonává, - rozptyluje pyšně v srdcích svých smýšlející.

St. Sesazuje mocné strůnu, - nízké však vyvyšuje.

Dr. Chudé statky zasypává, - boháče však propouští s rukou prázdnou.

St. Ujal se Izraele, svého služebníka, - pamětliv jsa slibu daného otcům našim.

Dr. Milosrdným že bude k Abrahamu - potomstvu jeho na čas věčný.

St. Sláva budiž Otci, Synu, - i svatému Duchu,

Dr. jakož byla na počátku teď i vždycky, - i na věky věkův. Amen.

St. Modleme se: Chraň, prosíme, ó Pane, na přimluvu blah. Panny Marie tuto družinu všeho protivenství a ji tobě celým srdcem se kořící proti nepřátelským úkladům milostivě braň. Skrze Krista Pána našeho. - *Dr.* Amen.

St. S božským dítkem Máti -

Dr. Rač nám † požehnati.

IV. V ý r o č n í o b n o v a z á s l i b u.

V ý r o č n í o b n o v a z á s l i b u b ý v á o h l a v n í (titulární) slavnosti družinské po promluvě. Přijímají-li se též

noví členové, zaslíb se obnovuje po přijetí. Je-li málo času, začne se hned s obnovou zaslíbu bez odprosu. Některé družiny mají *krásný zvyk*, že sodálové po obnově zaslíbu kladou na oltář peněžitý dárek na potřeby družinské.

Starosta a oba *náměstkové* přikleknou s hořícími svícemi k oltáři a starosta říká zvolna a vážně odpros, družina odpovídá :

St. Všemohoucí věčný Bože! Klaníme se tvé neskonalé velebnosti a zkroušeně vyznáváme svou bídu a hříšnost.

Ty jsi, ó Pane, moudrost sama a my tak krátkozrací. Tys nejvyšší svatý a my tak hříšní. Ty stále týž a my tak měniví.

Dr. Měj, ó Pane, slitování - s námi ubožáky.

St. Mnoho, přemnoho jsme ti toho naslibovali, ale jen málo z toho dodrželi. Tvá přikázání jsme často přestupovali. Tvých svatých vnuknutí jsme nedbali. Družinských stanov jsme si nevážili.

Proto želíme toho nyní z celého srdce. Nerač, ó Pane, souditi nás podle hříchů našich, ale buď nám milostiv.

Dr. (Sodálové bijí se v prsa.) Naše vina, - naše vina, - naše preveliká vina.

St. Abychom pak ukázali, že to míníme upřímně, obnovíme ti znova svou věrnost. Především jako *katoličtí křesťané* chceme tvá přikázání

- zachovávat, a všeho, co se tomu přičí, bedlivě
se varovati. Svaté víry a církve katolické chce-
me si vždy vážit a pro ně i rádi trpět.

Dr. Pane, to chceme, - to znova slibujeme.

Sa. Jako *sodálové* chceme družinské stano-
vy svědomitě zachovávat, navzájem se milovat,
blížším dávat dobrý příklad a tím působiti ne-
šťastné Matce radost.

Dr. Pane, to si umínujeme.

Sa. Než při své slabosti a nestálosti nespoleč-
ně na sebe, ale v tebe, Bože, skládáme vše-
cku důvěru, který jsi naše síla a naděje.

Ty pak, nebeská Máti, přijmi nás znova pod
maternou ochranu a měj shovívavost s na-
šimi hříchy.

Dr. Ó Maria, matko naše, - shlédni milostivě
na své děti - a neopouštěj nás.

Sa. A nyní na důkaz této své lásky zasvěti-
me se znova, jako jsme to kdysi učinili v den
svého přijetí. Ty pak, přemilá Máti, pomáhej nám
neopouštěj nás!

Následuje vlastní *obnova záslibu*. Starosta začne,
sodálové pak pokračují (viz str. 129). •

mě
in

V. Modlitby při výborových schůzích.

a) Před poradou.

St. Ve jménu Otce . . .

Přijď, Duše svatý . . . (str. 113).

St. Zdrávas, Maria . . .

St. S božským dítkem Máti -

Dr. Rač nám † požehnati.

b) Po poradě.

St. Pod ochranu se utíkáme, svatá Boží Rodičko . . . (str. 100).

St. Zdrávas, Maria . . .

Pochválen buď Ježíš Kristus.

Dr. Na věky! Amen.

St. S božským dítkem Máti -

Dr. Rač nám † požehnati.

VI. Uvádění nového představenstva.

Koná se slavně *jednou do roka* v druž. kapli, a to v nejbližší schůzi po volbě. Na oltáři se přichystá: *družinská kronika* (deník), troje druž. *stanovy*, druž. *album* a *jednatelská kniha*. Dosavadní představenstvo usedne na zvláštní místa v druhé řadě.

Po promluvě ředitelově odebere se *tajemník* na epistolní stranu a prohlásí *nový magistrát*:

Taj. K větší cti a slávě Boží a blah. Rodičky

Boží a k duchovnímu blahu naší družiny oznamuji vám jména nového výboru. V poslední valné schůzi a ve schůzi užšího výboru byli za souhlasu ředitelova tito sodálové poctění úřady.

Starostou družiny byl zvolen nadpoloviční většinou hlasů p. N. N.

Řed. Prosím, ať přistoupí.

Nový starosta přiklekne k oltáři, načež mu ředitel podá *kroniku* a *stanovy*, řka:

Řed. Přijměte tuto družinskou kroniku a stanovy jako záruku požehnání a odznak svého úřadu. Buďte družině zářícím vzorem mariánského sodála a zároveň neohroženým, obětavým a laskavým vůdcem sodálů. K tomu s božským dítkem Máti, rač vám † požehnati.

Nový starosta ustoupí a postaví se doprostřed před oltářem. Tajemník pokračuje:

Taj. Náměstky starosty jste si zvolili: prvním náměstkem p. N. N. . . .; - druhým p. N. N. . . .

St. Prosím, ať přistoupí.

Když přiklekli, odevzdá jim ředitel po *družinské knížce*, při čemž praví:

Řed. Přijměte tuto knížku družinskou, v níž je návod k bohumílému a vpravdě sodálskému životu. Buďte starostovi podporou a s ním v neroz-

lučné lásce bděte, pracujte a se modlete. K tomu s božským dítkem Máti, rač vám † požehnati.

Náměstkové odstoupí a postaví se po pravici a levici starostově. *Tajemník* říká dále.

Taj. Tajemníkem družiny jmenovalo nové představenstvo (ředitel, starosta, náměstkové) p. N.N.

Ř. Prosím, ať přistoupí.

Pozn. Zůstal-li starý tajemník, říká ona slova ředitel.

Nový tajemník přiklekne, načež mu ředitel odevzdá *album* sodálů se slovy:

Ř. Přijměte toto album družinské se jmény našich sodálů. Přičiňujte se pak s ostatními členy výboru, aby ona jména byla zapsána i v nebesích. K tomu s božským dítkem Máti, rač vám † požehnati.

Nový tajemník postaví se po boku prvního náměstka (zůstal-li starý tajemník, vrátí se na stranu epištolní).

Tajemník pokračuje:

Taj. Radními družiny byli jmenováni, a to v tomto pořadí: pp. N. N.

Ř. Prosím, ať přistoupí.

Když přiklekli (prvý a druhý radní doprostřed, ostatní po boku), odevzdá *ředitel* prvnímu a druhému *jednatelskou knihu* a říká:

Ř. Vezměte s touto knihou jednatelskou na sebe i péči o čest a slávu blah. Rodičky Boží a o rozkvět družiny. Utíkejte se vždy o radu k Pan-

ně Marii, stolicí moudrosti, a svou horlivostí a svědomitostí buďte pevnou záštitou naší družiny. K tomu s božským dítkem Máti, rač vám † požehnati.

Radní ustoupí a postaví se po boku ostatních výborů. Nato upozorní je ředitel několika slovy na odpovědnost jejich úřadů, načež se všichni odeberou na vykázaná místa v první řadě. Úkon *zako*nčí se chvalozpěvem „*Bože, chválíme tebe*“. (Str. 282.)

Nižší úřady, které doplní výbor v nejbližší výborové schůzi, ohlásí se *v příští druž. schůzi* takto:

Taj. K větší cti a slávě Boží a blah. Rodičky Boží a k duchovnímu blahu naší družiny oznamujeme vám jména ostatních členů výboru. Ve výborové schůzi, konané dne, byli za souhlasu ředitelova poctění úřady tito sodálové:*

Podtajemníkem je: p. N.

Instruktozem čekatelů je: p. N.

Pokladníkem družiny je: p. N.

Knihovníkem: p. N.

O nemocné pečují: pp. N. N.

Kapli mají na starosti: pp. N. N.

Předčítají: pp. N. N.

Vrátnými jsou: pp. N. N.

* Každá družina může si ustanoviti úřady podle místních potřeb.

Ř. Přijměte, milí sodálové, tyto čestné úřady a v duchu družiny zastávejte je horlivě a svědomitě, aby vaším přičiněním naše družina se rozmáhala, prospívala a zkvétala. K tomu s božským dítkem, Máti, rač vám † požehnati.

VII. Slavné přijetí do Družiny.

Přijetí konává se zpravidla o *větším Mar. svátku* (nebo druhého patrona) před ozdobeným oltářem druž. Je-li *ráno* mezi mší sv., bývá po evangeliu, *odpoledne* hned na počátku schůze. Čekatelům vykáže se zvláštní místo vpředu a sakristán rozdá jim svíce, které rozsvítí po promluvě.

Sakristán nachystej: *pluviál, evangelium* (n. misál); *svěcenou vodu, svíce, medajle a diplomy.*

Diplomy položí na oltář na evangelní straně, medajle a svěcenou vodu na epištolní.

Nejprve *vzývá se Duch sv.* buď písní (viz vzadu) nebo modlitbou (str. 113) nebo chvalozpěvem „*Veni Creator Spiritus*“, který se zpívá neb střídavě říká:

St. Přijď, Stvořiteli Duše, k nám
a navštiv myslí našich chrám,
vlej milost nadehvězdou v hrud',
již ty jsi stvořil, a v ní buď!

Dr. Tys Utěšitel právem zván,
Tys dar, jenž Bohem věčným dán.
Tys láska, oheň, živý zdroj.
Tys síla v tuhý s hříchem boj!

St. Tys sedmi darů studnice,
a Otcovy prst pravice,
Tys vyplněný Otcův slib,
jenž skýtáš řeči dar a vtip.

Dr. Zdroj světla v mysli rozžehej
a lásku v srdce naše lej,
nás všechny těla nemoci
svou nauč trpět pomocí!

St. Dál nepřítelé zapudiž,
svým mírem u nás stále dliž,
veď jistou cestou ctností nás,
ať zlému vyhnem v každý čas.

Dr. Ať tebou Otce poznáme,
ať Syna v srdci vítáme,
i v tebe, Duchu, věříme,
tě s úctou zbožnou slavíme.

St. Duch každý Boha Otce chval,
i Syna, který z mrtvých vstal.
Buď s nimi slaven svatý Duch,
touž podstatou jim rovný Bůh. - *Dr.* Amen.

St. Sešli Ducha svého a stvoření budou. (Aleluja.)

Dr. A obnovíš tvářnost země. (Aleluja.)

St. Modleme se: Ó Bože, který jsi srdce věřících Duchem svatým osvítil a poučil, dejž nám,

abychom v témž Duchu správně smýšleli a z jeho útěchy se vždycky radovali. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr. Amen.*

Potom má ředitel krátkou, jadrnou *promluvu*. Po ní čekatelé rozžehnou svíce. Zatím *ředitel* posadí se na oltářním stupni na straně evangelní. *Starosta* stojí po boku oltáře na straně evangelní, *tajemník* naproti na epištolní. *Tajemník* vyvolává čekatele jménem.

Taj. Prosím čekatele N. N., kteří žádají o přijetí do Mariánské družiny, aby přistoupili.

Když stanuli před oltářem, *tajemník* obrácen k řediteli pokračuje:

Taj. Důstojný pane! (Vysoce důstojný pane!)* Tito čekatelé chtějí se věnovati službě Panny Marie a proto prosí o přijetí do družiny.

Ř. Milerád slyším o tomto vašem přání. Než projevte je také veřejně a odpovězte na otázky, které vám dá starosta družiny.

St. Žádáte si opravdu býti přijati do Mar. družiny?

Ček. Toho si vroucně žádáme.

St. Chcete se skutečně zasvětití Rodičce Boží

* Pozn. pro ředitele: Ředitel má právo k přijetí delegovati kteréhokoli kněze. K podstatě přijetí náleží jakýkoli zevní projev vůle i čekatele, že chce býti přijat, i ředitele (delegáta), že jej přijímá. Mimo to i zápis do druž. alba nemá se opomenouti.

a pod její ochranou kráčet k vrcholu křesťanské dokonalosti a k blaženosti věčné?

Ček. Chceme.

St. Jste ochotni družinská pravidla zachovávat i představeným ve věcech družinských prokazovat dětinnou úctu a poslušnost?

Ček. Ano, jsme ochotni.

St. Chcete z lásky k Panně Marii vzdělávat ostatní bratrskou láskou a dobrým příkladem?

Ček. Chceme.

St. A co jste tu přislíbili, jak dlouho to miníte zachovávat?

Ček. S pomocí Boží až do smrti.

Řed. Nuže tedy, poněvadž vidím, že vaše touha a láska k Panně Marii je upřímná, přijmu vás milerád do naší družiny.

Aby se však vaše zasvěcení více líbilo Královně nebes, obnovte vyznání víry a tím dosvědčte, že jste věrné dítky církve svaté.

Čekatelé pokleknou a s rozžatými svícemi říkají společně apoštolské vyznání víry:

Věřím v Boha, Otce všemohoucího, - Stvořitele nebe i země. - I v Ježíše Krista, - Syna jeho jediného, Pána našeho; - jenž se počal z Ducha svatého, - narodil se z Marie Panny; - trpěl pod

pontským Pilátem, - ukřižován, umřel i pohřben jest; - sstoupil do pekel, - třetího dne vstal z mrtvých; - vstoupil na nebesa, - sedí na pravici Boha, Otce všemohoucího; - odtud přijde soudit živých i mrtvých. - Věřím v Ducha svatého; - sva-
tou církev obecnou, - svatých obcování; - odpuš-
tění hříchův; - těla vzkříšení; - život věčný. -
Amen.

Nato *přikleknou* po třech (n. jednotlivě) k řediteli, po-
loží prvé tři prsty pravé ruky na evangelium (misál) a říkají:

To já N. N. připovídám - slibuji a přísahám.*
Pomáhej mi v tom Bůh - a toto svaté evangelium.

Políbí evang. a *odstoupí*. Ředitel pokračuje:

Ř. (Říká stoje.) Nejmilejší! Cílem družiny, jak víte, je, zasvětit se trvale Rodičce Boží a z lás-
ky knížíti ctnostně a pracovati apoštolsky. Apro-
to zaslíbte se jí nyní před tváří celé družiny jako
své královně a matce a tento zaslíb položte k je-
jím nohám.

Čekatelé přikleknou a s hořícími svícemi říkají hlasitě
(buď společně neb jednotlivě) *zaslíb* (sv. Františka Sal.)
vlastnoručně napsaný:

Nejsvětější Panno - a Matko Boží, Ma-

* Toto slavnostní přislíbení týká se jen *sv. víry*, za niž
každý musí býti ochoten umříti.

ria, - já N. N., - ač nejsem nikterak hoden, - abych tobě sloužil, - přece pohnut tvou podivuhodnou láskou - a roznícen touhou - sloužiti tobě, - volím si dnes tebe - před svým andělem strážným - a veškerým dvorem nebeským - za svou Paní, - Přímlovkyni - a Matku - a pevně si umiňuji - tobě vždycky sloužiti - a ze všech sil toho dbáti, - aby ti všichni věrně sloužili.

Proto, Matko nejdobrotivější, - prosím tě a zapřisahám, - pro krev Ježíše Krista - za mne prolitou, - abys mne přijala - mezi své chráněnce - a za stálého služebníka svého.

Pomáhej mi v každém dile - a vypros mi, - ať vždycky tak mluvím, - jednám a smýšlím, - abych nikdy neurazil - ani oči tvých - ani oči nejsvětějšího Syna tvého.

Rozpomeň se na mne - a neopouštěj mne - v hodinu smrti mé - Amen.

Odp. prosodály 300 dní po každé. (Pius X. 21.VII.1910.)

Sanctissima Virgo - et Mater Dei Maria, - ego N. N., - licet qui tibi serviam indignissimus, - motus tamen tua admirabili pietate - et impulsus tibi serviendi desiderio, - eligo te hodie coram Angelo meo tutelari - et curia caelestí universa

- *in Dominam, Advocatam et Matrem*, - firmiter-
que propono, - me tibi semper *in posterum fa-*
mulaturum, - et quantum in me erit curaturum,
- *ut ab omnibus tibi fideliter serviatur*.

Te igitur piissima Mater, - per Jesu Christi
sanguinem pro me sparsum oro atque obsecro,
- ut me in clientum tuorum numerum - atque in
servum perpetuum recipere digneris.

Adsis mihi in omnibus actionibus meis - gra-
tiamque impetres, - ut ita me verbo, opere et co-
gitatione geram, - ut nunquam nec tuos - nec san-
ctissimi Filii tui oculos offendam.

Recorderis mei - nec deseras me in hora mor-
tis. Amen.

Následuje *vlastní přijetí* do družiny ředitelem (nebo
deleg.):

Ř. Přijímám vás mocí apoštolské Stolice do
družiny Panny Marie . . . (titul družiny) a sv. . . .
(druhý patron) a činím vás účastnými všech odpust-
ků a výsad, jež jsou uděleny Mateřské družině
římské.

Vaše pak jména, jež se zapíší do družinského
alba, kéž jsou zapsána i v nebi. Ve jménu † Otce
i Syna i Ducha sv. Amen.

Noví sodálové *zhasí svíce* a dají je sakristánu; *zá-*
slib odevzdají starostovi, který je položí na druž. oltář.*
Zatím ředitel *světi medajle* na epišt. straně:

* Uloží se do archivu.

V. Adjutorium nostrum
in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et
terram.

V. Domine, exaudi ora-
tionem meam.

R. Et clamor meus ad
te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oremus: Omnipoten-
s sempiternus Deus,
qui Sanctorum tuorum
effigies sculpi aut pingi
non reprobas, ut quo-
ties illas oculis corporis
intuemur, toties eorum
actus et sanctitatem ad
imitandum memoriae o-
culis meditemur: haec,
quaesumus, numismata
in honorem et memo-
riam beatissimae Virgi-
nis Mariae, matris Do-
mini nostri Jesu Christi
et (beati N. Apostoli tui,
vel Martyris, vel Con-
fessoris, aut Pontificis,
aut Virginis) adaptata
benediťcere et sanctiť

Ř. Pomoc naše ve jmé-
nu Páně.

Dr. Jenž stvořil nebe
i zemi.

Ř. Pane, vyslyš modlit-
bu mou.

Dr. A volání mé k to-
bě přijď,

Ř. Pán s vámi.

Dr. I s duchem tvým.

Ř. Modleme se: Vše-
mohoucí věčný Bože,
jenž nezapovídáš obra-
zy světců svých rýti ne-
bo malovati, bychom,
kdykoli na ně patříme
očima tělesnými, po
každé i očima duchov-
ními pohlíželi na jejich
činy a svatost jako na
vzor: račiž, prosíme, ty-
to medailky na počest
a památku Panny Ma-
rie, Matky Pána našeho
Ježíše Krista a (sv. N.
apoštola tvého n. mu-
čedníka n. vyznavače
n. biskupa n. panny)
upravené požehťnati a
posvěťtiti, a uděl, aby,

ficare digneris; et praesta, ut, quicumque coram illis beatissimam Virginem et (gloriosum Apostolum, sive Martyrem, sive Confessorem, aut Virginem) suppliciter colere et honorare studuerit, illorum meritis et obtentu a te gratiam in praesenti et aeternam gloriam obtineat in futurum. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Deinde aspergat ea aqua benedicta.

Následuje *připínání medajlí a odevzdání diplomů*. Sořálové přikleknou, políbí medajli, kterou jim připne (zavěsí) ředitel za pomoci tajemníkovy. Když tak učinil u všech*, říká:

Ř. Přijměte odznak družinský na ochranu těla i duše, abyste s milostí dobrotivého Boha a s pomocí své Matky, Panny Marie, došli blaženosti věčné. Ve jménu † Otce i Syna i Ducha sv. Amen.

* Připínání děje se buď jednotlivě nebo po skupinách; s ním se nejlépe spojí hned odevzdání diplomu.

kdo bude před nimi horlivě a pokorně uctívati a oslavovati blah. Pannu a (slavného sv. N. apoštola n. mučedníka n. vyznavače n. pannu), jejich zásluhami a ochranou dosáhl od tebe na tomto světě milosti a věčné slávy na onom. Skrze Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

Potom je pokropí svěcenou vodou.

Hned nato starosta podá řediteli *diplomy* (ležící na oltáři po evang. straně); ředitel rozdáv je říká:

Ř. Přijměte tyto diplomy, které svědčí, že jste přijati za dítky Panny Marie. Než ještě lepším svědectvím budiž váš ctnostný a bohabojný život. Zatím s božským dítkem, Máti, rač vám † požehnati.

Potom rozdává starosta *druž. knížky*. Ředitel obrátí se k sodálům a modlí se:

Ř. Kristus Pán přijal vás nyní mezi naše sodály. Kéž vám dopřeje i milosti, byste setrvali v dobrém až do konce a jednou dosáhli života věčného. A jako nás dnes bratrská láska pojí zde na zemi, tak spojiž nás jednou láska boží s věrnými služebníky na nebi. Amen.

(Obnovuje-li družina i výroční záslib (str. 118), děje se to nyní.) Následuje chvalozpěv „*velebí duše má Hospodina*“, který druž. buď zpívá nebo říká střídavě:

St. Velebí duše má, *Hospodina*.

Dr. A v Bohu, mém Spasiteli, *duch* můj plesá.

St. Shlédl na nízkost své *služebnice*, - hle, od této chvíle mi žehnati budou všichni *národové*.

Dr. Veliké věci učinil mi *ten*, jenž mocný, - jehož jest *jméno* svaté.

St. Jeho milosrdenství jest od pokolení k *pokolení* - s těmi, kteří *bojí* se ho.

Dr. Ramenem svým moc vykonává, - rozptyluje pyšně v srdcích svých smýšlející,

St. sesazuje *mocné* s trůnu, - nízké však vyvyšuje.

Dr. Chudé statky zasypává, - boháče však propouští s *rukou* prázdnou.

St. Ujal se Izraele, svého *služebníka*, - pamětliv jsa slibu daného *otcům* našim.

Dr. Milosrdným že bude *k* Abrahamu - a potomstvu jeho *na* čas věčný.

St. Sláva budiž *Otci*, Synu, - i *svatému* Duchu,

Dr. jakož byla na počátku *ted'* i vždycky, - i na věky *věkův*. Amen.

Ř. Utvrď, ó Bože, cos způsobil v nás.

Dr. Ze *svatého* chrámu svého, jenž jest v Jerusalemě.

Ř. Spaseny učin služebníky(-ice) své.

Dr. Bože můj, doufající v tebe.

Ř. Sešli jim, Pane, pomoc se *svatyně*.

Dr. A se Sionu ochraňujž jich.

Ř. Pane, vyslyš modlitbu mou.

Dr. A volání mé k tobě přijď.

Ř. Pán s vámi.

Dr. I s duchem tvým.

Ř. (obrátil se k novým sodálům): *Modleme se:* Nakloň se, Pane, k prosbám našim a tyto služebníky své, které jsme k družině Panny Marie přivtělili, rač požehňati a dej, aby s milostí tvou zachovávali naše stanovy a zachovávající je, zasloužili života věčného. Skrze Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

Koná-li se *přijetí odpoledne*, následuje obvyklá pobožnost při schůzích odpoledních (str. 93) nebo se vystaví hned nejsvětější Svátost a kněz zanotí „*Bože, chválime tebe*“, (str. 282) po němž je požehnání.

Je-li přijetí *ráno* mezi mší sv., přistoupí k sv. přijímání nejprve sodálové nově přijatí, po nich pak ostatní. Chvalozpěv „*Bože, chválime tebe*“ může se přidati při požehnání.

Přijetí za čekatele.

Kdo hodlá vstoupiti do družiny, navštěvuje po nějakou dobu schůze jako *host*. Je-li jeho chování bezvadné a navštěvuje-li horlivě schůze, je prohlášen za *skutečného čekatele*. Při tom bývá někde zvykem, že obdrží nějakou mariánskou *medaili*. Lze pak to takto vykonati:

Hned na počátku družinské schůze přistoupí *starosta a tajemník* k oltáři. Tajemník vyvolá čekatele, kteří sedí vpředu na vykázaných místech:

„Za čekatele naší družiny mají býti dnes přijati pp. N. N. Prosím, ať přistoupí.“

Čekatelé přistoupí k oltáři, ředitel promluví k nim několik slov, načež posvěti jim medaile (str. 131) a rozdá je. Starosta mu při tom pomáhá.

Potom starosta předříkává jim krátký záslib „Ó Paní má, ó Matko má“ (str. 271), a čekatelé říkají za ním.

Na konec ředitel udělí jim rukou *požehnání* a se sdálským pozdravem propustí je na jejich místa.

D O D A T E K

1. Místní zbožné obyčeje.

Uvádíme tu některé zbožné obyčeje, již od pradávna v mnohých družinách obvyklé. I v nich zračí se duch Mar. družin a jimi je mocně živen.

a) Měsíční patronové.

Některé družiny rozdávají na počátku měsíce (v poslední n. první schůzi měsíční) t. zv. „*měsíční patrony*“. Jsou to obrázky svatých nebo psané lístky se jménem některého svatého toho měsíce. Na rubu lístku bývá krátký životopis jeho, nebo průpověď z Písma sv. (sv. Otců) s doporučením význačné ctnosti světcovy nebo nějakého zbožného skutku.

Na konci schůze, zatím, co družina zpívá, *posvěti* (str. 131) ředitel lístky, ležící (na tácku)

na oltáři. Poté vytáhne *družině* patrona pro příští měsíc, přečte jeho jméno, průpověď, doporučovanou ctnost a pak jej vzývá:

Ř. Oroduj za nás, sv. N.

Dr. Abychom hodni byli zaslíbení Kristových.

Ř. *Modleme se:* Ó Bože, z jehož milosti jsme obdrželi sv. N. za měsíčního ochránce, uděl nám, prosíme, milostivě, abychom po tento měsíc jej také skutečně ve ctnostech následovali a mocné ochrany jeho zakusili. Skrze Krista, Pána našeho. - *Dr.* Amen.

Potom vytáhne si *každý sodál* měsíčního patrona pro sebe, kterého pro ten měsíc uctívá, přečte si jeho životopis, často jej vzývá, ukládá si malé úmrty.

b) Obětiny Královně nebes.

Mnohé družiny se připravují na mariánské svátky pobožnostmi tří denními nebo devítidenními. Zvláště okázale slavívají *měsíc mariánský — květen*.

Způsob pobožnosti bývá tento: Na počátku pobožnosti rozdají se lístky „*Obětiny Královně nebes*“. Na nich jsou udány různé dobré skutky, snadné sice, přesto však spojené s obětí sebezáporu. Podáváme tu vzorec lístku:

a) návštěva nejsv. Svátosti oltářní, mše sv. ve všední den, pomodliti se růženec, přijmout sv. svátosti, něco duchovního si přečísti a pod.;

b) v utrpení se spojovati s bolestnou Matkou Páně;

c) zvítěziti nad ohledy lidskými;

d) poskytnouti almužnu (peněžitou, útěchu); věnovati něco na dobrý tisk;

e) navštívit nemocné nebo chudé;

f) křivdu ze srdce odpustiti;

g) zabrániti špatným řečem;

h) zjednati mezi rozvaděnými mír a pokoj;

i) pohnouti hříšníky k sv. svátostem;

j) nemocným kněze zavolati.

Takový lístek si každý vezme s sebou domů. Co vykoná, to poznač na lístku buď čárkou po straně nebo podškrtnutím. Vykoná-li něco, co není na lístku, připíše to.

Na konci pobožnosti vloží se lístek - ovšem bez podpisu - do zvláštní schránky. Odtud vybere je starosta, sčítá počet jednotlivých dobrých skutků a zapíše je do zvláštní knihy. V nejbližší pak družinské schůzi oznámí ředitel, co darů obětovala družina své Matce.

c) Květy Panny Marie.

Některé družiny, na př. v ústavech, stavívají *před mariánskými svátky*, kdy se konají zvláštní pobožnosti, nebo v měsíci květnu, talířek s lístky buď u vchodu do kaple nebo na oltář. Lístky „*Květy Panny Marie*“ udávají nějaký dobrý skutek (na př. sebezáporu, zachovávání některého pravidla, lásky bliženské a pod.). Kdo přijde do kaple, vytáhne si lístek, přečte jej a zase vrátí. Za dne pak cvičí se v ctnosti na lístku udané.

Samo sebou se rozumí, že lístky, než se postaví, prohlédne ředitel, aby se předešlo vši nemoudré horlivosti.

d) Jiné pobožné úkony.

Mimo tato zbožná cvičení osvědčují sodálové i jinak svou horlivost. Tak na př. společně se zúčastňují *církevních slavností, veřejných průvodů*, střídavě konají *čestnou stráž* před vystavenou velebnou Svátostí, konají společné pouti.

V novější době dávají pořádati na svůj náklad *misie, exercicie*, čímž získávají si veliké zásluhy o povznesení katolického života.

2. Družinská kaple.

Mariánský sodál musí se cítiti *ve své* družinské *kapli* jako doma. V ní obdržel nesčetný počet milostí, počínaje dnem přijetí do družiny až do doby přítomné. A proto každý sodál spěchá s opravdovou radostí do ní, vždyť ví, že ho tam očekává jeho nebeská Máti, chystajíc pro něho nové milosti a dary, jež ho posílí v denních bojích a útrapách. Proto bývá v družinách zvykem:

1. Že sodálové hledí družinskou kapli a zvláště družinský *oltář* co nejvkusněji *vyzdobiti*, aby každý, kdo vstoupí do kaple, hned viděl, jak děti milují svou Matku a téměř o závod se snaží dělati jí radost;

2. že si zavěsí v kapli zvláštní *tabulky*, a to: a) vkusně zhotovenou tabulku se jmény *všech sodálů a čekatelů*, b) tabulku se jmény *zemřelých* sodálův, před níž hořívá světlo, c) t. zv. „*čestnou tabulku*“ se jmény dosavadních ředitelů, starostů (někde i náměstkův).

3. Roční seznam sodálů.

Mnohé družiny podělují každoročně své členy malou památkou (obyčejně o hlavní slavnosti

družinské.) Je to *seznam členů* s výborem v čele. Prvá strana bývá ozdobena obrázkem Panny Marie. V seznamu jsou uvedena jména *sodálů*, kteří *navštěvují* schůze, *sodálů nepřítomných*, kteří zaslali o hlavní slavnosti družinský záslib (bývají označení hvězdičkou), dále jména *čekatelů* a konečně jména *zesnulých*. K upevnění družinské vzájemnosti se doporučuje, aby si družiny takové seznamy *posílaly* navzájem, když ne všechny, tedy alespoň v nejbližším sousedství.

4. *Zrcadlo pravého sodála.*

Vzorný sodál je duší tělem *oddán své nebeské Matce*. Aby tuto dětinnou lásku k ní dokázal skutkem, snaží se jí státi *co nejpodobnějším*. „Co by tomu řekla má nebeská matka?“ - to postačí, aby se chránili stínu hříchu. Z této lásky rodí se pak v jeho srdci *apoštolská horlivost* co nejvíce duší získati Kristu Pánu.

Chceš toho, milý sodále, dosíci? Nuže pak

a) *zúčastňuj se horlivě družinských schůzí* a společných *sv. přijímání*,

b) *navykní si aspoň měsíčně (ba i častěji) přijímati sv. svátosti.*

c) neopomíjej družinských modliteb (ráno „3krát Zdrávas Maria a Zdrávas Královno“ ; večer „3krát Zdrávas Maria a Zdrávas Královno a Pod ochranu tvou“) a večerního zpytování svědomí,

d) ochotně se podrobuj vůli ředitelově a představenstva. Seješ-li svár a chceš-li, aby se vše dalo jen po tvém, nejsi hodné dítě poslušné a pokorné Matky.

5. Co mám z družiny?

Věz, že nikdo toho nelitoval ve stáří a tím méně v hodině smrti, že byl dítětem mariánským. Mnozí však toho hořce želeli v pozdním věku, že nebyli hodnými dětmi Panny Marie. Viz tedy, co máš z družiny :

a) Horlivý sodál má právo na zvláštní ochranu Rodičky Boží jak v životě tak zvláště v hodině smrti. Může-liž matka dítěti nepřispěti na pomoc v tomto rozhodném okamžiku, jestliže jí vždy milovalo a jí věrně sloužilo ?

b) V družině najdeš zdroj mnoha milosti. V řediteli máš osvědčeného vůdce ve všech duchovních obtížích; družinská pravidla ukazují ti cestu, kudy se máš bráti; dobrý příklad

sodálů je ti mocnou pobídkou na cestě ctnosti.

c) Při každé příležitosti získáš *množství odpustků*, a to platí zvláště o hodině smrti.

d) Máš *podíl na všech modlitbách a dobrých skutcích* všech družin celého světa (na 52.220 družin!)

e) V družině najdeš *milé společníky* stejného s tebou smýšlení. Pobavíš se a přece tak snadno nezhřešíš.

f) I po smrti v *očistci* máš účast na všech modlitbách a mších sv., jež družiny obětují za zemřelé sodály.

g) V *nebi* pak budou všichni opravdoví sodálové jako děti státi jistojistě co nejbliže u své Matky.

6. Věrnost až do smrti.

Má-li družina prospívati, *musí se sodálové navzájem milovati* jako děti jedné rodiny. Láska - toť duše družínského života. Tuto lásku osvědčují si sodálové zvláště *v nemoci a při smrti*.

a) V *nemoci* navštěvují horlivě nemocného, předčítají mu, bdí u něho v noci, pokud to poměry dovolují, chudým pomáhají i hmotně. Družina

pak pamatuje na nemocného při společných modlitbách. Samo sebou se rozumí, že upozorní nemocného zavčas na zaopatření.

b) Po smrti doprovodí družina (s praporem, medajlemi) zesnulého ke hrobu. *Cestou* modlí se žalm „*Miserere*“ nebo *bolestný růženec*, *u hrobu* pak při spouštění do země *říká družinský záslib*. Mimo to dá družina za zesnulého sloužiti *zádušní služby Boží* a *sodálové obětují za něho sv. přijímání* a jiné modlitby.

7. Kompas studentům sodálům na prázdniny.

Zotavit se na těle i na duchu - toť, milý příteli, *cíl prázdnin*! A jak toho dosáhneš? Tělesnou prací, vycházkami do přírody, cestováním, ušlechtilou četbou nebo zábavou, obcováním s lidmi šlechetnými.

Než doba prázdnin je také doba *největších nebezpečí*. Chceš je znáti? Nuže, varuj se především *zahálky*! Zahálka otupuje síly těla i ducha, doprává vzniku myšlenkám neužitečným a nebezpečným, je úrodnou půdou pokušení, zvláště nezřízené smyslnosti a obrazotvornosti. - Měj se dále na pozoru *před špatnými druhy*

a špatnou četbou. Jedno nahnilé jablko nakazí celou hromadu nejvybranějšího ovoce. Pamatuj si: lepší je tu prvá mrzutost, prvé rozhodné „ne“, než špatnou zkušeností to draze zaplatiti. Právě rozhodností vynutíš si úctu u svých druhů odchýlného smýšlení, třeba se ti na venek vysmívali. *Špatná* pak kniha je smrtící jed, který působí pomalu, ale jistě. - Konečně „fuge Bacchum et Venerem“ - *chraň se Bakcha a Venuše!* Slyš, co o tom dí Duch sv.: „Vino a ženy přivádějí k odpadu moudré“ (Sir. 19, 2). A jinde: „Smilstvo a víno a opilství připravují o rozum.“ (Os. 4, 11.) Moudrý Šalomoun toho odstrašujícím příkladem!

Abys unikl těmto nebezpečím, užívej také ochranných prostředků:

a) Nezapomínej ani o prázdninách, že jsi *sodál.* Rodičce Boží ses zasvětil, to dokazuj i o prázdninách tvůj život.

b) Pěstuj duchovní život. A proto neopomíjej: *denních modliteb* (družinských!) a večerního *zpytování svědomí* v neděli a ve svátek *mše sv.*, ano podle možnosti obcuj ve všední dni mši sv. - Přijímej i o prázdninách aspoň měsíčně *sv. svátosti* (čím častěji, tím lépe). -

Každodenně si *něco duchovního* přečti (z Následování Krista, Písma sv., Životů svatých). Stýkej se častěji s *místním duch. správcem*. Zůstaň v *pisemném styku* s ředitelem družiny a se spolusodály.

c) Pamatuj, že jako sodál máš býti také *apostolem*. U sourozenců, u známých, v katol. spolicích, dobrým tiskem, vhodným poučením, nabádáním k prakt. katol. životu (povinnost světit neděle, o velikonocích přijmout sv. svátosti, postní příkázání, vystoupit proti necudným řečem) dobrým příkladem, návštěvou nemocných - hle, kolik příležitostí pracovat pro milého Ježíše a jeho sv. věc!

Zařídíš-li se, milý sodále, podle těchto pokynů, budou pro tebe prázdniny opravdu tím, čím mají býti, t. j. dobou osvěžení jak na těle, tak i na duchu.

ČÁST PÁTÁ.

POKYNY A POBOŽNOSTI PRO SOUKROMÝ ŽIVOT SODÁLŮV.

Sodál na cestě k nebi.

Chceš, milý sodále, přijít do nebe? - Víím, že mi odpovíš: „ano, proto jsem sodálem“ - a kdo pak by si toho nepřál? Nuže, pokusím se ti aspoň v krátkosti načrtnouti hlavní *směr této cesty, překážky*, jež tě na ní očekávají, pomoc, jež se ti nabízí. Jen o jedno tě prosím: nečti toho mnoho najednou, ale raději málo a zato tím více o tom přemýšlej!

Excelsior! Všeobecně znám je příběh, jež nám vypráví americký básník Longfellov: Uprostřed noci, sněhu a bouře kráčí mladík alpskou vískou. V rukou svých třímá prapor s podivným nápisem: „Excelsior!“ „*Výše, jen výše!*“ „Bláhovče“ - tak mu domlouvají horalé - „co chceš v těch krajích ledu a dravých bystřin? Zde teplý krb, zasedni raději zaň a užívej příjemného tepla!“ Než marné domlouvání. S okem upřeným na prapor kráčí statně vpřed a hrdě dí: „Excelsior!“ („Výše, stále výše!“)

Milý sodále! Zdaž nepodobáš se tomuto jinochu? I na tvém praporu stkví se hrdý nápis „Ex-

celsior!“ - „Výše!“ Nuže, stoupej jen stále výše! Svět ti radí: „Užívej!“ Sodále, ne tak - výše! Svět ti namlouvá: „Hleď se obohatiti, ve světě hodně platiti - v tom tvé štěstí!“ Ne tak, sodále, stoupej výše! A kam? Z Boha jsi vyšel, k Bohu hleď dospěti! A co mám dělati, tážeš se? „Chceš-li do života vejíti, zachovávej přikázání.“¹ Vše máš od Boha - duši, tělo, oči, uši, jazyk, rozum, vůli, srdce - nuže, vrať mu to! Vše ať jen jemu slouží. - „Milovati budeš Pána Boha svého, z celého srdce svého, z celé duše své, ze vší síly své a ze vší mysli své.“² Neboj se, že to žádá od tebe zadarmo. Slyš, co ti slibuje: „Bud' věrný až do smrti a dám ti korunu života.“³ Nestojí to za to, přičiniti se? Uvaž, co ti prospěje, kdybys vše - bohatství, čest, rozkoš - ano celý svět získal - při tom však svou duši ztratil?⁴ Ano, budiž věrný! Duše ztracena - vše ztraceno, na věky ztraceno! Vpravdě jen jednoho je potřebí, a to - spasiti svou duši. A proto „*Excelsior*“ - „*Výše, jen stále výše!*“

Osudný sráz. Nuže, milý sodále, stoupej stále výše! Než pozor na sráz! A jaký je to? *Těžký hřích!* Nevěříš? Zdaž není hrozným srázem místo

1 Mat. 19, 17. 2 Luk. 10, 27. 3 Zj. 2, 10.

4 Mat. 16, 26.

stoupati k Bohu, řítiti se do prachu tohoto světa? Zdaž není hanebným srázem místo sloužiti svobodně Bohu, otročiti nectně choutkám těla, marnostem světa, rozmarům ďábla? A přece, kolik jich nedbá tohoto srázu? Kolik jich zaplatilo tento sráz věčnou záhubou! Znáš padlé anděly! Měli týž prapor jako ty, ale nedbali tohoto srázu - hříchu - a kde jsou? V pekle! Adam a Eva třímali týž prapor jako ty, než nedbali hříchu a kde se octli? V údolí bídy a slz, jež plodí bodláčí a trní. A nakonec ještě zemřeli. A nejen sebe uvrhli v neštěstí, ale i nás, kteří pykáme toho přebolestně v útrapách nejhoršího druhu. A kolik nešťastníků proklíná svou opovážlivost v pekle? Ano, nic ti neuškodí na té cestě - ani chudoba, ani nemoc, ani hana - jediné těžký hřích! A nechceš-li ještě věriti, popatř na kříž! V nejhorších bolestech svíjí se zcela nevinný, svatý - tvůj Ježíš, Bůh! A taž se ho, proč? „Pro nepravosti lidu svého potřen jest.“* A proto *pozor, milý sodále, na osudný sráz!*

Léčivý zdroj. - Těžký hřích - smrtelný to úraz! Ach, hořkost tohoto slova nepřej si nikdy, milý sodále, zkusiti! Je to příliš draze zaplacená

* Is. 53, 5.

zkušená. V tom okamžiku, kdy do srdce vplíží se hřích, mizí z něho spokojenost, láska, dětinná důvěra, hyne nadšení pro Ježíše a jeho nebeskou Matku. Než měl-lis to neštěstí, pak co nejdříve pospěš *kléčivému zdroji*, jenž zhojí jistě a rychle tvůj úraz. *Vyzpovídej se!* Chop se kříže, zkrop jej slzami lítosti a pak s důvěrou přistup k zdroji milosrdenství. Vyznej upřímně jako dítě své hříchy a Bůh tě přijme zase na milost.

Než i když nejsi v těžkém hříchu - ano ba právě, abys mu ušel - přistupuj *častěji k svaté zpovědi*. Čím častěji, tím lépe! Zdroj tento léčí rány, tlumí žár vášní, sílí k dalším bojům. Nadto v zpovědníku nalezneš dobrého otce, upřímného rádce, osvědčeného vůdce. To jen sám Pán Bůh ví, kolik duší děkuje za věčnou záchranu svou včasné výstraže láskyplného zpovědníka. A proto svěř se mu se svými obtížemi jako dítě otcí! Poradí ti, potěší tě, povzbudí!

Chléb života. - Daleká a obtížná je cesta, kterou je ti uraziti, milý sodále, než dospěješ k cíli. Ký div, že síly tvoje chabnou, mysl klesá, jímá tě nechuf, nepřátelé rostou. Hledáš posily, osvěhy? Tu ji máš, sám Ježíš ti ji uchystal. „Já jsem *chléb života*, kdo jí mne, nebude lačněti,“ ano

ještě více - „živ bude na věky.“¹ Sám Ježíš se ti nabízí zázračným způsobem *v nejsvětější Svátosti oltářní* za sílicí pokrm, za osvěžný nápoj. „Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím,“² - tak volá k tobě ze svatostánku. Oslyšíš jeho volání? Nikoli, milý sodále, nic tak nebolí lásku, jako volá-li na prázdno. Nenechávej Ježíše volati nadarmo. Nech se občerstviti, *přijímej ho hodně často!* Beztoho Ježíš je tolik urážen a zneužíván. Hleď mu to aspoň ty svou slabou láskou vynahradiť. Ovšem aby ti tento nebeský chléb šel k duhu, dobře se připrav na přijetí tak vzácného hosta, buď prost aspoň těžkých hříchů! Po přijetí nenechávej jej samotna. Pobuď u něho alespoň chvíli svými myšlenkami, svým srdcem, oběťuj se mu zcela a úplně. Při té příležitosti přednes mu také své slasti a strasti. Řekni mu, v čem se chceš polepšiti a pros ho o přispění! Když pak budeš odcházeti z chrámu posílen a potěšen, slib mu, že se brzo navrátíš, abys u něho hledal posily a útěchy.

Klopýtnutí. - Chceš předejítí veliký pád? Pak varuj se každého *klopýtnutí*, - *i všedního hřichu!* „Kdo pohrdá malými věcmi, pomalu

zhyne.“¹ „A kdo jest ve věcech nejmenších nesprávným, jest nesprávným i ve věcech velikých.“² Všetečný pohled, neumrtvená vášeň, nepravé slovo - na pohled maličkosti, malé jiskry, ale jak často zavinily veliký požár. Ostatně, kde běží o urážku Boha nejvyššího a dobrého, zdaž lze mluvit ještě o nějakých maličkostech? A proto boj se Boha! Střez se ho i v malých věcech urazit a Bůh bude bdít nad tebou, abys ho ani ve větších neurazil, abys těžce nepoklesl.

Tváří v tvář. - Na výsost nebezpečná je cesta, kterou je se ti, milý sodále, bráti k nebi. Plno nepřátel podél ní číhá na tvou záhubu. Chceš je znáti? Tělo, svět, ďábel a hlavně vášně tvého srdce - tyto všichni ukládají o tvé bezživotí. - „Jak jim uniknu,“ tážeš se mne? - *Tváří v tvář* sleduj denně jejich ošemetné útoky proti tobě - denně *zpytuj své svědomí!* Ano, kdo nezná svých nepřátel, kdo nezná svého srdce, je napolo ztracen. A proto než večer ulehneš, projdi si v myšlenkách celý den. Prohlédni důkladně nitro svého srdce, zdaž se nezpronevěřilo Bohu, zdaž nespolečilo se s jeho nepřáteli. A shleď-li, že nebylo vše v pořádku, pak žel této zpronevěry. Řekni hodně dě-

tinně svému Ježíši, své nebeské Matce: „Mějte slitování! Už se to nikdy nestane.“ Zejména své hlavní náklonnosti nepouštěj se zřetele! Každý člověk má jednu nebo více chyb, z nichž se ostatní prýští. Dokud jí nezdoláš, nejsi pánem ve vlastním domě. Ovšem k tomu je zase třeba denně důkladně se zpytovat. A proto stanov si životním pravidlem: „Neulehnu, dokud jsem nezpytoval svého svědomí!“ Počet poklesků si zaznamenávej, na př. v poledne a večer, abys viděl po nějakém čase, zda ses polepšil.

Boha se boj! - A koho jiného se také *báti*, milý sodále, na té cestě? Snad lidí? Pošetilost! „Dnes jako květ se pyšní a zítra již setříní bývají.“¹ - „Jako pára nakrátko se ukazují a potom mizejí.“² - Snad výsměchu světa? Bláznovství! Svět ti dnes volá: „Hosanah“ a zítra „ukřížuj“! Ne, *nikoho se neboj*, milý sodále, leč *Boha!* Řekni mi, „kdož podoben jemu? Kde lze ti uniknouti před jeho tváří? Vstoupíš-li na nebe, tam je - On; sestoupíš-li do pekla, i tam je; prolétneš-li paprskem slunce končiny světa, nebo vhroužíš se v hlubiny moře, všude doprovodí tě pravice jeho.“³ A proto jen *Boha se boj!* Jeho měj stále

na mysl, kráčeť v jeho přítomnosti! U všeho, co konáš, říkej si: Zlásky k tobě, můj Bože. Jen tobě chci se líbiti! - Boj se Boha a na věky nezhřešíš!

Ježíše vůdcem si zvol: Ohlížíš se, milý sodále, na klopotné cestě k nebi po *vůdci*? Ejhle, tu se ti nabízí. Sodále, „Já jsem cesta“ - tak volá k tobě *Ježíš* - na té nezabloudíš! „Já jsem pravda“ - ve mně se nezkłameš. „Já jsem život“, * - u mne nezhyneš! Kde nalezneš spolehlivějšího vůdce? Kdo myslí to s tebou upřímněji než *Ježíš*? Jen se mu svěř a nezavede tě. Nauč se znáti jeho krásu, velebnost, dobrotu - a jistě tvé srdce vzplane pro něho nadšením. V něm najdeš nejlepšího učitele, láskyplného přítele, oslňující vzor všičtnosti. Sodále, miluj *Ježíše*, drž se ho! I když zklame tě vše, on jediný je věrný - neopustí tě! Než ještě více, milý sodále! *Pro Ježíše jdi též v boj!* Což nevidíš, jak denně celé peklo pouští se v boj proti *Ježíši*? Lži, hrozby slovem i tiskem, násilí, - vše je dobré, jen když padne *Ježíš*. Jeho vznešená osoba je tupena. Nejsvětější nauka jeho je v posměch uváděna, jeho církve osočovány. Sodále, vydržíš se na to lhostejně dívati? Viz, kolik jich peklu nabízí své služby a ty bys nechtěl

* Jan 14, 6.

své síly zasvětit svaté věci? Nuže, pro lásku, již chováš k své královně, obleč brnění Boží a pusť se v boj! Nevědomé poučuj, zbloudilé varuj, malomyslným dodávej mysli - všecky hled' přivést k Ježíši! Slovem, skutkem a zejména dobrým příkladem obhajuj Ježíše! A nelze-li jinak, dvě věci vždy můžeš konati - apoštolovati dobrým tiskem, a za nepřátele se modliti. Obojí jest bohulibé a záslužné. Ano, bojuj - *s Ježíšem zvítězíš!*

Marii za matku měj! - Jsi unaven, milý sodále, na té trnité cestě? Neulevil bys rád své znavené hlavě, nepožaloval si někomu rád? Ejhle - *Maria* ti nabízí svůj *mateřský klín!* Znáš přece její mateřské srdce. Nikoho, kdo u ní hledá pomoci, neodmítne; - tím méně svého dítěte - sodálo! Jí ses zasvětil, nuž, zůstaň jí věren až do smrti! Získávej jí nové ctitele. Zvláště se přičin státi se jí podobným! *Maria* byla pokorná, buď i ty pokorný! *Maria* byla čistá, buď i ty čistý! *Maria* nenáviděla hřích, prchej i ty před ním! Učiň si se sv. Janem Berchmansem svým životním úkolem: „Dříve neustanu, dokud si neosvojím dětinné lásky k *Marii!*“ - Miluj *Marii* a jistě - pravím jistě - přijdeš do nebe!

Sebe v oběť dej! Kráčíš k nebi, sodále, za

svým vůdcem, Ježíšem. Chceš mu stačiti? Nuže, odvrz vše, co ti v tom překáží! „*Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sebe sám, vezmi kříž a následuj mne!*“* Největší závadou v tom jsou tvé nezřízené náklonnosti. Kristus je povznesen nad marnosti světa a tvé srdce lpí na nich. Tvé oči chtějí vše viděti, tvé uši vše slyšeti, tvá ústa, co na jazyk přijde, mluvíti, tvé srdce, nač si smyslí, žádati. Hle! - to vše jsou pouta, jež ti nedovolují vznésti se za Kristem. Přetrhni je! Odpírej choutkám smyslů, umrtvuj citlivost, kroť pohodlnost. Nauč se odříkati i dovolených věcí. Ovšem vše to konej z lásky ke Kristu a své nebeské Matce! Jen odříkáním a sebezáporem staneš se velikým! Jen tak vzneseš se za Kristem!

Srdce vzhůru! - „Dorazím do nebe?“ - tážeš se mne úzkostlivě, milý sodále! „Zrak můj tak kalný, srdce tak chabé a vyprahlé - zato nepřátelé tím silnější, odhodlanější.“ Nic nevadí, milý sodále. Jen pros, tluc, zapřísahej a nebe, jež se ti zdá z kamene, bude otevřeno. Sodále, *modli se*, a opět pravím, *modli se!* Modli se - a budeš posílen! - Modli se v pochybnostech, v pokušení, v trampotách; bez přestání se modli! I když jsi

* Mat. 16, 24.

vyprahlý a modlitba se ti hnusí, neustávej se modlití! Ať není v tvém životě dne, jež bys nezačal a neskončil modlitbou! I při práci zalétej krátkými povzdechy k svému Otci v nebesích a požehnání tě nemine. Ano, modli se, bez přestání se modli!

Ruce k dílu! - Srdce vzhůru - ale ruce k dílu!
*„Jako ptáče k letu, tak ku práci zrozen je člověk.“*¹ Přičiň se, a Pán Bůh ti požehná. Sám Ježíš pracoval od nejútlejšího dětství až do mužných let. Ovšem je pravda, práce namáhá. Než nezapomínej, že práce je *pokáním*. Právě jí si můžeš odkátí mnoho očištcových muk. Práce - toť nejlepší *záštita* před hříchem! Zejména *v pokušení* hled' se zaměstnávatí prací. Aby však práce prospívala duši, posvěcuji ji dobrým úmyslem. Pracuj z lásky k Bohu, a tvá práce bude ustavičnou modlitbou!

Vždy vesele! - Vážná je pout života, milý sodále, než tato vážnost nevylučuje nikterak slušné zábavy. *„Radujte se v Pánu vždycky“*, volá k tobě sv. Pavel, *„opět pravím, radujte se!“*² Veseliti se a při tom urážeti Boha, rozhazovati peníze, kaziti si zdraví - je veselost k smrti. Veseliti se a při tom se zotaviti na duchu i na těle,

povzbudití se k nové práci - je veselost k životu. Při tom však nikdy nezapomínej, že zábava, má-li opravdu jít k duhu nejen tělu, ale i duši, smí býti jen solí, nikoli denním chlebíčkem. Platí-li o všech věcech, že jich smíme užívatí jen s měrou, platí to dvojnásob o zábavě. Tedy ještě jednou opakují: *Sodále, veselse, ale veselse v Pánu!*

V křížovém ohni. „Synu, dáš-li se na službu Boží, připrav se na *pokoušení*,“¹ tak volá moudrý Sirach. I ty, milý sodále, ocítáš se na cestě k nebi častěji v křížovém ohni rozmanitých pokoušení. Nediv se - sám sv. Pavel, vyvolená nádoba, pod tíhou pokoušení volal k Bohu: „Já nešťastný člověk! Kdo mě vysvobodí z těla smrti této?“² Proč se tolik rmoutíš? - Bůh sice dopouští, ale nepouští. *Neboj se!* - nepoddáš-li se jim dobrovolně, nic proti tobě nezmohou. Ba právě v pokoušení, kde je nouze největší, bývá pomoc Boží nejbližší. Nepochází-liž právě onen odpor, ona ošklivost, jimiž tě naplňuje pokoušení, od Boha, jenž přichvátal svému dítěti na pomoc? A nenutí tě právě pokoušení, aby ses k Bohu jen tím úžeji přivinul! Nuže, buď dobré mysli, statečně bojuj! *Utec se hned k svému Ježíši! Vo-*

lej k Ježíši: „Tvůj jsem, ó Pane! Tebe nenávidí a napadá nepřítel ve mně. A proto ujmí se své věci a zachraň mne ve svém vlastním zájmu pro tebe a k vůli tobě!“ - *Zavolej si na pomoc nebeskou Matku* a pros ji úpěnlivě: „Matko, nedopusť, aby se dítě odloučilo od tvého syna.“ - Ponoř se v duchu v *žár věčného ohně* a řekni si: Raději chci zde hořeti, nežli na věčnosti. Chop se užitečné práce, nebo si něco zbožného zazpívej a tím rozptýlíš obrazotvornost. Ano, bojuj! Bez boje není vítězství.

Pozorna přátelé! - Mnoho přátel, milý sodále, nabízí ti své služby na obtížné pouti. Lidé, spolky, knihy, různé listy - toť přátelé, kteří ti mohou prospěti. Než tu k tobě volám se svatým Janem: „*Nevěř každému duchu, ale prve zkoušej ho, zdaž z Boha je.*“* Otírá-li se kdo o svatou víru, nebere-li to s ní tak přísně - pryč od takového přítele! Dovoluje-li si nekalé žerty, vede-li dvojsmyslné řeči - pryč od takového přítele. Zvláště měj se na pozoru před bezbarvými nebo špatnými listy! Neříkej, jsem pevný ve víře, mně to neuškodí. - Rci, milý sodále, zdaž by ses spřátelil s tím, kdo by ti poličkoval matku? A ty-

* Jan 4, 1.

to listy téměř denně políčkují ti Ježíše, tvou matku - svatou církev - a ty je čteš, snad i odbíráš! Věz, že se tím zpronevěřuješ na nejsvětějších věcech! Než čím pilněji je se ti varovati špatných přátel, tím horlivěji važ si dobrých. Přístup k dobrým spolkům, odbírej dobré listy, hled' v rodinách nahraditi špatné listy dobrými. Při tom neopomeň, je-li ti to jen poněkud možno, odebíratí družinského listu. Ano, pozor na falešné přátele, zato tím více si važ dobrých! Dobrý přítel nad zlato!

Světlo či světélka? - Osvěta, pokrok, rovnost, volnost, bratrství - denně slyšíš, milý sodále, tato *krásná hesla*, jež ti mají posvítiti na cestuездеjším životem. Než buď opatrný, milý sodále! Není všecko zlato, co se leskne. Co myslíš, lze mluvití o osvětě tam, kde hustý dým vášní vystupuje ze srdce a kalí ducha? Je ta volnost pravá, která vybočuje v nevázanost, surovost? Ukážu ti jinou osvětu. Popatř na velikány, v dálných končinách mezi divochy. Opustili drahý domov, přátele, pohodlí, vše - a s křížem v ruce se vydali do oněch končin, aby ubožáky, hovící modloslužbě, lidojedství a nejhorším neřestem, přivedli k světlu pravdy Boží, aby učinili z nich

lidi. Projdi se mnou nemocnice a viz šlechetné duše, jež zřekly se hřejivé lásky srdce mateřského a cele zasvětily síly zmírnění lidské bídy. Není to opravdová osvěta, daleko lepší nežli všecka nabubřelá hesla? *A kde je zdroj této osvěty? U paty kříže ve svaté víře!* A co hlavního? Toto světlo svítí i tam, kde všecka světélka již dávno pohasla. Přijde kříž, utrpení, bída - a světélka jsou ta tam; zato svatá víra svítí tím jasněji, hřeje tím blaživěji. A přiblíží se hodina smrti a svatá víra vrhá světlo i za hrob a naplňuje člověka předtuchou lepší budoucnosti, oslazuje mu smrt. - A proto, milý sodále, *drž se tohoto světla, odhod' světélka!*

S barvou ven! - Nač by ses také, milý sodále, *styděl!* Snad za svůj prapor? „Excelsior!“ - „Jen výše!“ - je to něco hanebného? Snad za svého vůdce Ježíše? On nejvyšší svatý, nejvyšší vznešený, za něho se netřeba stydět. Snad za jeho učení? Než kde nalezneš nauky krásnější, čistší, světlejší? *A proto s barvou ven!* Ať celý svět ví, že miluješ Ježíše, že vážíš si jeho učení, že se ho bojíš urazit. Zejména ve veřejném životě se neboj přiznati k jeho zásadám! Jsi-li oprávněn voliti, nikdy neopomeň - a byť bys

i věděl, že svým hlasem neprorazíš, - užití toho práva na prospěch dobré věci! - Ano, nestyď se za Ježíše! A kdybys byl pro něho i zahanben, nic si z toho nedělej, lépe je býti zahanbenu před lidmi, nežli býti zahanbenu na věčnosti! - A proto jen s barvou ven!

Na rozcestí! - Snad se octneš, milý sodále, na životní pouti dříve nebo později na *rozcestí*, maje *voliti příští stav*. Mnoho cest se tu křížuje, jedny pravé, druhé nepravé, některé přímé, jiné křivolaké. Jak vážný to okamžik! Namnoze celá věčnost na něm závisí. Chceš dobře voliti? Nuže, pak začni s Bohem, s Bohem se rad', dobro své duše, a jen toto měj na mysli! Není vždy k dobru duše, kde bohatství, nebo sláva, nebo sličná tvář se na tebe usmívá! 1. Kterýpak stav bude tě asi nejvíce těšiti na *smrtné posteli*? Ve kterém se ti bude nejsnáze umírat? 2. Jakpak bys *jinému poradil*, kdyby se tě tázal o radu v podobné záležitosti? 3. Musím *spasiti svou duši* - a bude mi to v tomto stavu možno? - Tak se vážně sama sebe dotazuj a Bůh ti pomůže! Předlož tu záležitost Pánu Ježíši při sv. přijímání, porad' se se zpovědníkem a jistě pak Bůh tě v tom neopustí. Osvítí tě, pomůže ti.

Sbližené duše. - Snad dojdeš, milý sodále, po zralé úvaze s Pánem Bohem k přesvědčení, že je pro tebe nejlépe, abys volil *stav manželský*. Ohlédáš se po družce, s níž by ses nerozlučně spojil, sdíleje s ní slasti a strasti vezdejšího života. Konečně myslíš, žes našel duši sobě podobnou. Navážeš s ní známost, *sblížíš se s ní*. Zvláště nyní dej na sebe pilný pozor! Stýkáš se s ní. To ještě není nic zlého, děje-li se to s vědomím rodičů a v jich přítomnosti. Než varuj se všeho, co by se přičilo panické cudnosti. Právě nyní se více modli než obyčejně. Samo sebou se rozumí, že to platí jen o známosti, kde je naděje na brzký sňatek. Známosti - jak se říkává - pro zábavu, zvláště dějí-li se potají, bývají skoro vždy spojeny se škodou duše. Začínají zábavou - končí hříchem. - „Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou Boha viděti.“* - Dej si říci v mládí, abys toho nelitoval později ve stáří!

Sila slabých. - Nebe tak vysoko - do něho tak daleko, - slyším tě lkáti, milý sodále. K tomu ke všemu snad mládí znesvěceno, Bůh nejvyšší spravedlivý tolikráte uražen! Ustaň s takovou řečí! Uveď mi jen jeden příklad, že Bůh určil ně-

* Mat. 5. 8.

koho již předem, a byť i sebe více pobloudil, k zavržení. Či snad myslíš, že to Srdce Božské je tak malé, jako tvé? Nebo pochybuješ nad mocí božskou tě spasiti? Pryč s takovými řečmi! - „*Uvrz veškerou péči na Hospodina a on bude tě opatrovati.*“* - Pojme-li tě malomyslnost, sklátí-li tě kříž, neklesej. Stůj pevně, trp, mlč, vůli Boží v tom zbožňuj! „Staniž se vůle tvá“, - tak si říkej - „ne jak já chci, ale jak se tobě, Bože, líbí!“ Právě proto klesáš na mysl, že málo miluješ. Líbatí ruku, jež podává sladkosti, není veliké umění, zato líbat ruku, jež podává hořký lék - toť důkazem veliké lásky. Ano, v kříži a trampotách ukazuje se pravý milovník! Doufej v Boha a nebudeš zahanben na věky . . !

Velké srdce. - Mnoho je ti, milý sodále, zakusiti na klopotné cestě k nebi. K tomu je potřebí opravdu *velikého srdce*, plného oddanosti a lásky. Máš je? Ukážu ti je, hled' podle něho své srdce přetvořiti. Ty je znáš! Je to nejsvětější *Srdce Ježíšovo*. Zeje v něm rána, - sálají z něho plameny. Milovalo, nekonečně mnoho milovalo, až k smrti kříže milovalo. Je ovínuto korunou z trní. Trní se mu dostalo za lásku.

Trním nejhoršího nevděku denně bývá uráženo - a snad i od tebe, milý sodále. A ejhle, všeho toho nedbajíc, miluje - i tebe miluje. Sodále, není to veliké srdce? Nechceš míti podobné srdce? Tomu, kdo opravdu miluje, není nic těžké. Potřebuješ jen chtít. Ano, jen chtěj je *následovati* v pokoře a mírnosti, chtěj je následovati v lásce a obětavosti. Chtěj je následovati v odloučenosti ode všeho. Než tvé chtění ať je opravdové, ať se neleká obětí, a uvidíš, že srdce tvé se rozšíří. A což ten chlad, ty urážky světa tebou nepohnou? Než já vím, milý sodále, že máš srdce šlechetné, jež sdílí cizí zármutek a bol, a hledí jej zmírniti. Nuže, *zmírni* také *bol božského Srdce* a řekni mu: Čím více jsi uráženo, tím horlivějšího ctitele a následovníka nalezneš ve mně. Přijímej také na usmíření těchto urážek, zejména o *prvých pátcích* každého měsíce, je-li ti možno, sv. přijímání. Obětuj na ten úmysl své práce, utrpení, celý život, a jistě toto Srdce nechá toho bez hojné odplaty. Sodále, miluj velké Srdce! Sodále, hleď si osvojiti *velké srdce*!

Excelsior. - Jak vidíš, milý sodále, dosti překážek se ti staví v cestu na pouti k vlasti nebeské. Mnoha nebezpečí je se ti vyvarovati; - než

nic neuškodí tomu, kdo si napíše na svůj prapor „*Excelsior*“ „*Jen výše*“ a za ním stále kráčí. Ano, jen to tě zachrání, milý sodále. A proto stále výše obračej svého ducha od marností světských k vlasti nebeské! Stále výše vznášej se tužbami svého srdce k Bohu, prameni všeho blaha! „*Excelsior! Výš - jen výše!*“

Den mariánského sodála.

Každý den je ti dán od Boha, abys mu horlivě sloužil, hříchu více nenáviděl a tím se stal světější. Než věz, že se ti to nepodaří bez pevného pořádku denního. A proto hned ráno si řekni: „Dnes chci začít! Dnešní den je snad můj poslední!“

Vstávání. - Vstávej pokud možno *v určité* *hodinu* a vždy ji přesně dodržuj, i když se ti nechce. Aspoň tak máš krásnou příležitost přinést nějakou oběť Pánu Ježíši a své nebeské Matce. Vstana hned se pokřížuj, a vzývaje nej-světější jména Ježíš, Maria a Josef, doporučej se jejich ochraně, by tě chránili dnes před každým hříchem a pomohli ti potírat hlavní náklonnost.

Modlitba. - Jakmile se ustrojíš, vykonej *ran-*

ni a družinské modlitby. Před modlitbou se hleď na mysli sebrati - a to platí o každé modlitbě a rci sám k sobě: Kdo je ten, s kým chci mluvit? Co je to za ubožáka, jenž se opovažuje k němu mluvit? - Neopomeň také vzbuditi dobrého úmyslu pro celý den, třeba těmito slovy: „Cokoli budu dnes mysliti, mluvit, konati, vše chci konati ke cti a slávě Boží a na počest nebeské Matky.“ Máš-li kdy a umíš-li rozjímati, vykoněj krátké rozjímání.

Mše svatá. - Je-li ti možno, choď denně *na mši svatou*. Na celém světě není vznešenějšího úkonu nad ní. Obětuje se při ní nekrvavě tentýž Ježíš, jenž kdysi to učinil krvavým způsobem na Kalvarii. Představ si, že stojíš s bolestnou Matkou u paty kříže a s hrůzou patříš do vyhasínajícího zraku Pána Ježíše . . .

Práce. - Pracuj rád a vytrvale, nejprve povinné práce, potom i jiné. Před prací vzbud' *dobrý úmysl*: „Z lásky k tobě, můj Ježíši, z lásky k tobě, má Matko!“ Přijde-li ti něco za těžko, vzpomeň si: Pán Ježíš pracoval těžce, má Matka též - a já bych se chtěl míti lépe?

Anděl Páně. - Tato modlitba je Rodičce Boží zvlášť milá a proto jí nikdy neopomeň. Krásný

obyčej je připojiti k ní též modlitbu za dušičky. Také ty snad budeš jednou takové modlitby potřebovati!

Občerstvení. - Jsi žebrák a žebráku sluší za almužnu pěkně prositi a děkovati. Proto nikdy neopomeň *pomodliti se před jídlem a po jídle* a také se za to nestyd'. Při jídle, aby ses v jídle úplně neztrácel, vzpomeň si na Rodičku Boží, jak ona požívala. Z lásky k ní ulož si také nějaký malý sebezápor.

Četba. - Dobrá kniha a dobrý list v rodině je vzácnější nad zlato. Zvláště hled' si zaopatřiti Písmo svaté s poznámkami a životy svatých, a z nich čítej. Na svatých vidíš, co dlužno činiti, aby ses stal svatým. *Varuj se špatné četby!* Vše, co dráždí nezřízeně obrazotvornost, oslabuje ducha víry, kazí srdce, je špatné. A proto nečti dráždivých románů. Nečti protináboženských knih a listů, odstraňuj je z rodin a nahraď je dobrými.

Návštěva nejsv. Svátosti oltářní. Koho opravdu milujeme, toho často navštěvujeme. Sodále, ty máš Pána Ježíše rád; nuže, navštěvuj ho, možno-li, denně ve chrámu Páně. Jdeš-li u otevřeného kostela, neopomeň na okamžik za-

vítati k Pánu Ježíši. Je-li kostel zavřen, aspoň v duchu ho pozdrav.

Večerní modlitba. - Den zakonči večerní modlitbou a k ní připoj obvyklé družinské modlitby. Nemůžeme-li se jinak odvděčiti svému dobremu Otci, aspoň mu poděkujme. Neopomeň zpytovat také svého svědomí. Nevíš, zdaž se dočkáš rána, a proto je dobře míti duchovní účty v pořádku. Svých poklesků upřímně lituj a slib pro zítřek polepšení.

Spánek. - Při svlékání *dbej cudnosti*. Než ulehneš, pokrop sebe a své lože svěcenou vodou a doporuč se andělu strážnému. Mnozí mívají krásný obyčej ulehnouti s růžencem na krku. Radil bych ti, abys šel večer spíše spat, zato časněji ráno vstal. To bystří ducha a sílí tělo. Nemírný spánek škodí.

Týden mariánského sodála.

Neděle. - V neděli jdi na mši sv. a na kázání a podle možnosti i na odpolední služby Boží. Také nikdy nevynechávej družinské schůze. Lépe je neslibovati, nežli slíbiti a pak nedodržeti. Také víš, že křesťan je povinen zdržeti se v neděli vší služebné práce.

Procházka a zábava. - Bav se, ale nedělej při tom ďáblu radost. Varuj se pití, karbanu, zlých společníků a světských schůzek. I když se veselíš, dbej skromnosti, jak se sluší na dítko mariánské.

Katolické podniky. - Především získávej družině nové členy, potřebným spolusodálům pomáhej almužnou, nemocné navštěvuj a těš. Mimo to pracuj na rozšíření království Pána Ježíše na zemi. Nevědomé poučuj, vrtkavé posiluj, zbloudilé hled zase přivést k Pánu Ježíši. *Vstup do katolických spolků* a zde pracuj na záchrane ubohých duší. Zejména ubožákům v bídě a nouzi přichvátej ku pomoci a v hodinu smrti se postarej, aby neumřeli bez Pána Boha. Ovšem bez obětí to nejde a i urážek se ti dostane, než uvaž, milý sodále, že, kdybys položil pro Pána Ježíše i život, je to ještě málo!

Měsíc mariánského sodála.

Svaté svátosti. - Přijímej aspoň měsíčně svaté svátosti, ano - můžeš-li - týdně, ba denně. K dennímu sv. přijímání se nežádá nic jiného, leč srdce čisté bez těžkých hříchů a pravý úmysl. Při měsíčním svatém přijímání je dobře rozhlédnouti

se po uplynulém měsíci, jak jsi pokročil v duchovním životě, zejména v boji proti hlavní náklonnosti.

Měsíční ochránce. - Denně vzývej svého měsíčního ochránce a následuj ho v jeho význačné ctnosti. Z lásky k němu ulož si nějakou úmrtvu.

Pobožnosti. - Buď horlivým *ctitelem* božského *Srdce Páně*. Měsíční sv. přijímání, možno-li, ustanov si na *prvé pátky každého měsíce* a obětuj je na usmíření urážek, způsobených božskému Srdci v nejsv. Svátosti oltářní. Také se rád modlívej křížovou cestu.

Na počest Rodičky Boží modli se hodně často Hodinky Mariánské, růženec nebo aspoň jeden desátek.

Zasvěť jednotlivé měsíce podle přání sv. církve různým tajemstvím a to: *březen* svatému Josefu, *květen* Rodičce Boží, *červen* božskému Srdci Páně, *říjen* Královně svatého růžence a *listopad* památce všech věrných dušiček.

Rok mariánského sodála.

Svátky. - Svěť svátky! Platí o nich totéž, co o neděli. Konej o nich případné úvahy o Bohu, o životě Krista Pána a svatých.

Duchovní cvičení (exercicie). Každá družina měla by *každoročně* konati aspoň tří denní exercicie. Čím je vojsku výcvik, tím jsou družině exercicie. Nikdo nevyšel z duchovních cvičení, aby nepocítil veliké duchovní úlevy. Exercicie jsou, abych tak řekl, duchovní koupel, jíž vyjde z duše vše, co jí působilo těžkosti a úzkosti. Zkus to jednou - a dáš mi za pravdu!

Modlitby denní.

a) Modlitba ranní.

Vejménu† Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Bože můj! *Věřím* v tebe, protože jsi nekonečně pravdomluvný. *Doufám* v tebe, protože jsi všemohoucí, nekonečně dobrotivý a milosrdný. *Miluji* tě nade všecko, protože jsi nekonečně dokonalý a lásky nejhodnější.

Klaním se ti v nejhlubší pokoře se všemi anděly a svatými na nebi a se všemi tvými ctiteli na zemi. Přijmi upřímné *díky* za všechna otcovská dobrodiní, zvláště pak za to, že jsi mě této noci milostivě opatroval.

Vzbud' dobrý úmysl: Božské srdce Ježíšovo! Cokoli dnes budu mysliti, mluvíti, konati a trpěti, obětuji ti skrze neposkvrněné srdce

Panny Marie a spojuji to s úmyslem a zásluhami Ježíše Krista, Marie Panny a všech svatých. Také si snažně žádám získati všecky odpustky, které mohu dnes získati svými modlitbami a dobrými skutky.

Obnov předsevzetí: Činím také předsevzetí každého, zvláště svého obvyklého hříchu bedlivě se varovati. Dej mi, ó Bože, milost svou, bych svědomitě vyplnil toto předsevzetí.

Otče náš Zdrávas Maria - Věřím v Boha - Desatero Božích přikázání - Zdrávas Královno - Anděle Boží.

Připoj družinské modlitby (str. 92.)

Sladké Srdce mého Ježíše, dejž, abych tě víc a více miloval! (Odp. 300 dní po každé.)

Sladké srdce Marie Panny, budiž mou spásou! (Odp. 300 dní po každé.)

Svatý anděle strážce, svatý patrone můj a všichni svatí a světice Boží, orodujte za mne!

b) Modlitby večerní.

Vejménu † Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Pane můj a Bože můj! Klaním se tobě a děkuji za všechna dobrodiní, která jsi mně také dnes prokázal na těle i na duši.

Vzývej Ducha sv.: Přijď, Duše sv., osvěť mysl mou, abych poznal své hříchy a dokonale jich lítoval, abych pro případ náhlé smrti v této noci byl usmířen s Bohem!

Zpytuj svědomí: Dodržel jsi ranní předsevzetí? — Jak jsi konal modlitby, práce? — S jakým úmyslem (práce, jídlo, zotavení)? — Jak ses choval k bližnímu (v myšlení, řeči, skutkem)? — Jak jsi snášel své kříže (utrpení, malomyslnost, podrážděnost)? — Jak jsi obstál v pokušeních (myšlenky, žádosti)?

Vzbud' litost: „Všech svých hříchů srdečně lituji . . . (str. 189.)

Otče náš Zdrávas Maria - Věřím v Boha - Zdrávas Královno - Anděle Boží.

Připoj družinské modlitby (str. 92.)

V ruce tvé, ó Bože, poroučím tělo své i duši svou. Tobě poroučím též svoje rodiče, příbuzné a dobrodince, živé i mrtvé.

Navštiv, ó Pane, milostivě příbytek tento a odvráť od něho daleko všecky úklady nepřítelé! Svatí andělé tvoji přebývejte v něm, by nás střežli v pokoji, a požehnání tvé budiž nad námi vždycky. Skrze Krista, Pána našeho. Amen.

Za zemřelé sodály a duše v očištění: Odpočinutí věčné dejž všem věrným zemřelým, ó Pane, a světlo věčné ať jim svítí. Ať odpočívají

v pokoji! Amen. (Odp. 300 dní po každé jen za zemřelé.)

Již leže povzdychni: Ježíši s Marií, Matičkou tvou, tělo vám poroučím i duši svou; přijměte obojí v ochranu svou!

Ježíši, Maria, Josefe! Vám daruji srdce své i duši svou. - Ježíši, Maria, Josefe! Stůjtež při mně v boji posledním. - Ježíši, Maria, Josefe! Kéž duše má spojená s vámi odejde v pokoji! Amen. (Odp. 300 dní po každé za tři prosby; 100 dní za jednu.)

c) Nábožné vzdechy za dne.

K Pánu Ježíši.

Pochválen buď Ježíš Kristus! Na věky. Amen. (Odp. 300 dní po každé.)

Můj Ježíši, smilování! (Odp. 300 dní po každé.)

Ježíši, tichý a pokorný srdcem; učiň, aby se srdce mé Srdci tvému podobalo. (Odp. 300 dní po každé.)

Ó Ježíši, tobě jsem živ; ó Ježíši, tobě umírám; ó Ježíši, tvůj jsem živý i mrtvý. Amen. (Odp. 100 dní; plnom. při denním říkání po celý měsíc sv. svátosti, návštěva kostela, modlitba na úmysl sv. Otce.)

K nejbлаhoslavenější Panně Marii.

Sladké srdce Marie Panny, budiž mou spásou. (Odp. 300 dní po každé.)

Velebeno budiž svaté a neposkvrněné početí

nejblahoslavenější Panny Marie, Matky Boží.

(Odp. 300 dní po každé.)

Ó Maria, která jsi bez poskvrny přišla na svět, vymoz mi u Boha, abych se bez hříchu rozloučil se světem. (Odp. 100 dní denně.)

K sv. Josefu.

Ó svatý Josefe, vzore a patrone ctitelů nej-světějšího Srdce Ježíšova, oroduj za nás! (Odp. 100 dní denně.)

Modlitby ke mši svaté.

Mše svatá je tatáž oběť jako oběť *na kříži*, jen *způsob* obětování je jiný. Na kříži *proléval* Pán Ježíš svou krev skutečně, kdežto při mši sv. děje se to tajemně nekrevavým způsobem. Byla *ustanovena* při poslední večeři, kdy Pán Ježíš proměnil chléb a víno ve své tělo a svou krev a rozkázal apoštolům, aby totéž činili i po jeho smrti na památku oběti na kříži.

Hlavní části mše sv. jsou: *a) evangelium, b) obětování chleba a vína, c) proměnění chleba a vína v tělo a krev Pána Ježíše (pozdvihování), d) sv. přijímání.*

Mimo tyto hlavní části obsahuje mše svatá *různé obřady*, jež mají jednak zvýšiti krásu a důstojnost mše sv., jednak připravit věřící k důstojnému obcování mši sv.

Při mši svaté *představ si*, že stojíš s bolestnou Matkou na hoře Kalvarii pod křížem. Potom *a) spoj se* zvláště při *hlavních částech* mše sv. s knězem a božským Spasitelem, který se tu obětuje svému nebeskému Otci jako kdysi na hoře Kalvarii,

b) Přednes Pánu Ježíši s velikou důvěrou všechny *potřeby duše* i těla, slasti i strasti, pokušení a ostatní obtíže denního života. Pros ho o živou víru a úplnou odevzdanost do vůle Boží, abys všechny kříže přijímal jako nebeská Matka tvá a ve všech zkouškách života kořil se nevyzpytatelné Prozřetelnosti Boží.

Modlitba přípravná: Všemohoucí věčný Bože, v nejhlubší pokoře klaním se tobě, koře se v prachu tvé nekonečné velebnosti. Ó, shlédni milostivě na kající srdce mé a uděl mi milost, abych této oběti mše sv. obcoval pozorně, uctivě a pobožně a ve spojení s knězem přinesl tobě tuto nejvznešenější obět chvály, díků, prosby a smíření.

Ty pak, blah. Panno Maria, Matko Boží a Matko má, která jsi stála u kříže Syna svého plná bolu, stůj i při mně a při všech zde přítomných, abychom si svým chováním zasloužili co nejvíce účinků a ovoce této velebné oběti mše sv.

K modlitbě stupňové: Všemohoucí Bože, chci s knězem obětovati tobě předrahou obět mše svaté. Než duše má není tak čistá a nevinná, jak by příslušelo, abys se zalíbením mohl na mne shlédnouti. Protož v zkroušenosti padám před tebou a vyznávám, že jsem často zhřešil.

Srdečně želim spáchaných hříchů svých a po-

korně tě žádám, abys mi má provinění odpustil a všechny poskvrny mé milostivě shladil. Smiluj se nade mnou, Bože, podle velikého milosrdenství svého a podle množství slitování svých shlad mou nepravost. - Amen.

Božský Prostředníku, jenž jsi byl Otce svého poslušen až k smrti kříže, naplň srdce mé takovými city, jakými by bylo přetévalo na hoře Kalvarii, kdybych byl býval svědkem tvých bolestí a tvého pohanění na kříži. Učiň, aby mé srdce pocítilo takovou bolest nad hříchy, jakou bylo při tvém umučení proniknuto srdce tvé drahé Matky a tvých přátel. - Amen.

Pane, smiluj se nade mnou! - Kriste, smiluj se nade mnou a slituj se nad duší mou, kterou jsi vykoupil svou nejsvětější krví. - Amen.

Ke gloria. „Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!“ - tak chci i já dnes a po všechny věky prozpěvovati s kůry andělskými. Sláva budiž Bohu Otci, který nás stvořil podle obrazu svého a k životu věčnému povolal. - Sláva budiž Bohu Synu, který mne svou předrahou krví vykoupil na kříži a opět otevřel mi bránu nebeskou. - Sláva budiž Duchu sv., který mne na křtu sv. posvětil a svou milostí stále

osvěcuje a ke všemu dobrému povzbuzuje. - Sláva budiž Bohu Trojjedinému, Otcí i Synu i Duchu sv., jakož byla na počátku, buď nyní i vždycky na věky věkův. Amen.

K epištole. Ó nejdobrotivější Bože, tvá milosrdná láska nemá konce. Hned od počátku zjevoval ses mnohokrát a rozmanitým způsobem praotcům. K lidu izraelskému mluvíval jsi skrze Mojžíše a proroky. Konečně seslal jsi svého jednorozeného Syna, jenž jest cesta, pravda a život. A nyní zase vyučuješ nás svou svatou církví, kterou Duch sv. řídí a chrání od všeho bludu. Ó, učiň, prosím tě, abych ochotně přijímal tvé spasitelné učení do srdce, jím se posiloval v pravé víře, naději a lásce a podle něho zařídil svůj život ke cti a slávě jména tvého a ke spasení své duše. Amen.

Při evangeliu. Pane Ježíši Kriste! Ty jsi světlo, které nás osvěcuje, Ty jsi učitel pravý, jehož dlužno poslouchati, tys kazatel nejvzornější, jehož třeba následovati. Nuže, přijmi můj zbožný dík za dar sv. evangelia, jež jsi přinesl k vykoupení a posvěcení pokolení lidského s nebe na zem. Učiň svou božskou milostí, abych to světlo svaté víry, které jsem na křtu svatém při-

jal, také neporušeně zachoval v srdci svém a jím dospěl k spasení věčnému. Propůjč také, aby i ti, kteří tápají ještě ve tmách bludů, byli světlem sv. evangelia osvíceni a k tobě do radosti věčné přivedeni. Amen.

Ke kředu. Věřím v Boha, Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země . . .

Přibětování. Přijmi, ó nejdobrotivější Otče, tuto oběť neposkvrněnou, kterou ti já nehodný obětuji skrze ruce kněze za nesčetné hříchy, urážky a nedbalosti své, za všechny věřící křesťany, živé i mrtvé, aby mně i jím prospěla k spasení a k životu věčnému. S touto obětí chleba a vína, jež má býti proměněna v tělo a krev Pána našeho Ježíše Krista, obětuji tobě, nebeský Otče, i sebe samého. Tobě chci sloužiti tělem i duší. Tobě chci žíti a umříti. Abych však byl obětí tobě příjemnou, očisť srdce mé ode všech hříšných žádostí a skvrn hříchů a dej, abych celým životem svým oslavoval tebe, Boha svého, a tobě jedinému se povždy líbil. Amen.

K prefaci a k sanctus. Ó duše má, roztrhni okovy, jež tě poutají k zemi a vznes se k Bohu, svému Tvůrci a Pánu. Viz, jak se nebesa i země spojují, aby dnem i nocí chválily a oslavovaly

jeho velebnost, moc a nekonečnou lásku. K nim se připoj i ty a v nejhlubší pokoře volej s anděly, archanděly, cherubíny, serafíny a celým dvorem nebeským: Svatý, svatý, svatý, Pán Bůh zástupů. Plna jsou nebesa i země slávy tvé! Hosana na výsostech! Požehnaný, jenž se béře ve jménu Páně! Hosana na výsostech! - Amen.

Před pozdvihováním. Ó nejmilostivější Otče nebeský, pokorně prosím tebe, rač pro zásluhy Syna svého a Pána našeho Ježíše Krista svatou katolickou církev po celém světě chrániti a spravovati a nepřátele její přivésti k pravému poznání. Požehnej našemu svatému Otcí, našemu biskupu, zeměpánu a všem pravověřícím křesťanům. Uděl nám všem svornost a blahý pokoj! Zažeh od nás mor, hlad, válku a jiné pohromy! Smiluj se nad knězem, který ti obětuje tuto mši sv., jakož i nade všemi zde přítomnými!

Zejména pak prosím za své rodiče, za bratry a sestry, za učitele, přátele a dobrodince, i za všechny, kteří se do mých modliteb doporučili nebo za něž jsem povinen se modliti. Odplaf všem, kdožkoli mi co dobrého prokázali, hojností darů nebeských! Spojte se mnou všichni svatí a vyvolení Boží, kteří nyní s Bohem v nebi se radu-

jete, prosby své a orodujte za mne a za všechny, jež doporučím vaší přimluvě. Orodujte za nás, abychom pobožně žili na zemi a tak zasloužili býti přijati někdy do vaší společnosti v nebi!

K proměňování. Ó pane, otevři nebesa a sestup mezi svůj věřící lid! Přijď, ó Pane, a ukaž nám svou nejsvětější tvář, ty miláčku našeho srdce!

Při pozdvihování svaté Hostie. Pozdraveno budiž, pravé tělo Ježíše Krista, které za mne na kříži bylo obětováno! V nejhlubší pokoře klaním se tobě!

Ježíši, tobě jsem živ. - Ježíši, tobě umírám. - Ježíši, tvůj jsem živý i mrtvý. - Amen.

Při pozdvihování kalicha. Pozdravena budiž, předrahá krev Ježíše Krista, která za mne na kříži byla prolita. V nejhlubší pokoře klaním se tobě.

Ježíši, smiluj se nade mnou! - Ježíši, slítnuj se nade mnou! - Ježíši, odpusť mi hříchy mé! - Amen.

Po pozdvihování. Otče dobrotivý! Jednorozený Syn tvůj je nyní přítomen na oltáři pod způsobami chleba a vína, aby byl prostředníkem mezi tebou a mnou a obětí za hříchy celého světa. Ó, shlédni milostivě na tuto nejsvětější oběť,

na krev svého božského Syna pro nás vylitou, která, jsouc mnohem světlejší než krev Abela spravedlivého, volá k tobě ne o pomstu, ale o smilování a odpuštění. Odvrať, přelaskavý Otče, tvář svou od mých nepravostí a již nevzpomínej hříchů mých, které Ježíš Kristus smazal krví svou, nýbrž raději pohleď na nesmírnou cenu, kterou za ně učinil zadost!

Rozpomeň se, ó nejmilostivější Bože, na duše, které nás předešly na věčnost a nyní ještě trpí v mukách očištcových za hříchy, ze kterých se v tomto životě dostatečně nekály. Zvláště doporučím ti duše svých zemřelých rodičů, učitelů, dobrodinců, přátel, příbuzných a všech, za něž jsem povinen se modlití. Pro tuto nejsvětější oběť vysvobod' je z očištky a uveď je do příbytku věčného světla a pokoje!

K modlitbě „Otčenáš“. Všemohoucí věčný Bože! Tvůj jednorozený Syn, Ježíš Kristus, rozkázal nám k tobě volati, an pravil: „Proste a bude Vám dáno; hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno.“ Povzbuzen jeho slovy a zároveň i jeho vznešeným příkladem, pln vděčnosti volám z hloubi srdce k tobě slovy Syna tvého: „Otče náš, jenž jsi na nebesích . . .“

Při přijímání. Když kněz bije se v prsa, bij se též a řikej třikráte: „Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rcí slovem a uzdravena bude duše má.“

Božský Spasiteli! V tomto posvátném okamžiku, kdy přijímá kněz tajuplný pokrm těla a krve tvé, měl bych se i já přiblížit k oltáři a po příkladu prvních křesťanů účastnit se těchto hodů svrchované lásky. Mé hříchy však překáží tomu a nutí mne, abych jako publikán v chrámu jerusalemském stál opodál, bil se pokorně v prsa a kajícím srdcem vzdychal: Bože, buď milostiv mně hříšnému! Poněvadž však vím, že tě právě tvá nesmírná láska k nám ubohým dítkám přinutila u nás zůstávati, otvírám toužebně srdce své a volám: Ó, přijď, Ježíši! Přijď aspoň duchovně do srdce mého, spoj je se svým a úplně je přetvoř! Oživ je, dobrý Ježíši, aspoň svým duchem, nemohu-li se již opovážiti požívatí skutečně tvého těla a tvé krve. Naplň je takovým ohněm lásky k Bohu a bližnímu, jakým planulo srdce tvé. Posil je v boji proti hříchu a v přemáhání obtíží na cestě ctnosti. Nedopusť, aby zahynula duše má, pro jejížto záchranu jsi podstoupil smrt kříže a již jsi v nejsvětější Svátosti

zůstavil přesvaté tělo a krev svou za pokrm, nýbrž veď ji po cestách svých sv. přikázání k životu věčnému. Amen.

Při posledním evangeliu. Pane Ježíši Kriste, ty jsi Slovo, od věčnosti vycházející od Otce. Ty jsi z lásky ke mně opustil slávu nebeskou a stal ses člověkem. Klaním se ti tedy a úplnou důvěru v tebe skládám, neboť jsi Pán a Bůh můj. Ty jsi přišel na svět, abys mi udělil svou milost, kterou se mohu zde státi svatým a někdy v nebi na věky blaženým. Amen.

Po mši svaté. Odpusť mi, ó Pane, všechny roztržitosti, jichž jsem se dopustil při oběti mše sv., a všechny nedostatky, které překážely hodnému uctění tvého nejsvětějšího jména. Kéž zásluhy Syna tvého Ježíše Krista a přímluva tvých svatých doplní, v čem se provinila moje slabost. Požehnej mne, ó Pane, a propusť mne od tváře své v pokoji. Amen.

Modlitby při přijímání sv. svátosti.

Při svaté zpovědi.

Je povinností každého katolického křesťana, zvláště pak mariánského sodála, aby se snažil co nejlépe konati sv. zpověď. Proto musí:

a) dobře *zpytovat* svědomí;

b) srdečně litovati hříchů ;

c) pevně si umíniti nehřešiti ;

d) býti hotov vykonati uložené pokání

Vše to vykonej *svědomitě již před sv. zpovědí*. Proto vyvol si místo a čas, kde můžeš se nerušeně připravit.

Příprava.

Vejménu *† Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.*

Přijď, Duchu svatý, osvěť rozum můj, abych poznal náležitě své hříchy. Pohni srdcem mým, abych jich dokonale litoval! Otevři ústa má, abych se z nich upřímně a úplně vyznal. - Posilni vůli mou, abych se jich bedlivě varoval a život svůj zcela polepšil!

Otče náš . . . - Zdravas Maria . . .

Zpytování svědomí.

Jak jsi vykonal předešlé zpovědi? Poté prober si přikázání Boží i církevní a hlavní hříchy. Přemýšlej, jak ses prohřešil a kolikrát (za den, za týden a za měsíc při těžkých hříších)?

Desatero Božích přikázání.

1. V jednoho Boha budeš věřit!

Modlitba, nevěra, vlažnost nebo bojácnost u víře, pochybovačnost, (špatné spolky, listy), zoufalství, pověra.

2. Nevezmeš jména Božího nadarmo!

Klení, reptání proti Bohu, rouhání, přísaha, slib.

3. Pomni, abys den sváteční světil!

Služby Boží, služební práce.

4. Cti otce svého i matku svou, abys dlouho byl živ a dobře ti bylo na zemi!

Úcta k představeným, péče o poddané, výchova.

5. Nezabiješ!

Hněv, pomsta, ublížení, pohoršení ; nestřídmost v jídle, pití, kouření nebo ve hře.

6. Nesesmilníš!

Necudnost v myšlenkách, žádostech, řečech, pohledech, dotecích, skutcích, vůči sobě a jiným.

7. Nepokradeš!

Krádež, lichva, podvod (v míře, ve zboží), nenahrazená škoda.

8. Nepromluvíš křivého svědectví proti bližnímu svému!

Lež, pomluva, nactiutrhání.

9. Nepožádáš manželky bližního svého!

Cizoložné myšlenky, žádosti, skutky.

10. Aniž požádáš statku jeho!

Závist, poškozování v živnosti.

Patero přikázání církevních.

1. Zasvěcené svátky světití.

2. V neděle a zasvěcené svátky celé mši svaté nábožně přítomen býti.

3. Ustanovené posty zachovávatí.

4. Aspoň jednou za rok zřízenému knězi se zpovídati a v čas velikonoční velebnou Svátost oltářní přijímati.

5. V zapověděný čas svatebního veselí ne-
držeti.

Hlavní hříchy :

1. Pýcha, - 2. lakomství, - 3. smilstvo, - 4. zá-
vist, - 5. opilství a obžerství, - 6. hněv, - 7. lenost.

Několik otázek o stavu duše.

Která je moje *hlavní náklonnost*? — V čem se mu-
sím *polepšiti* do příští sv. zpovědi? Nač je mi hlavně dáti
pozor? — Jaké *prostředky* je mi k tomu voliti? Jaké
pochybnosti, obtíže, pokušení předložím zpovědníku,
aby mi poradil?

Litost a předsevzetí.

Neopomeň nikdy před sv. zpovědí hříchů litovati. Bez
pravé *litosti* a pevného *předsevzetí* byla by zpověď ne-
platná. A to není tak těžké. Vzpomeň si jen, jak dobrého
Otce jsi urazil a co by se bylo s tebou stalo, kdyby si tě
po těžkém hříchu byl Bůh k sobě náhle povolal! A přece
to neučinil!

Bože můj! Mám v ošklivosti všechny hříchy
své. Ó, kéž bych se jich nikdy nebyl dopustil! Ví-
m dobře, že jsem jimi ztratil nebe a zasloužil peklo.
Zvláště však mě bolí, že jsem urazil tebe, svého

Boha a nejlepšího Otce. (Zamysli se a považ, co to znamená.) Opravdu si umínuji, že již nebudu vědomě a dobrovolně hřešiti a že se budu chrániti všeho, co mne svádí k hříchům. (Marně si namlouvá, že lituje hříchů, kdo nechce se zříci toho, co jej k nim svádí.) - Ty, ó dobrý Bože můj, posiluj mě slabého a nestálého tvora svou milostí a nedopusť, abych se ti příště kdy těžce zpronevěřil. - Amen.

Zpověď.

Příklekni k zpovědnici, poznamenej se sv. křížem a říkej vroucně :

„Zpovídám se Bohu všemohoucímu a vám, otče duchovní, který jste na místě Božím, že jsem se od své poslední zpovědi, kterou jsem vykonal před . . . (kdy ?), dopustil těchto hříchů.“

Nyní vyznej se ze svých hříchů *pokorně, upřímně a úplně.*

Když ses vyzpovídal, rci :

„Všech svých hříchů srdečně lituji, protože jsem za ně spravedlivého trestu zasloužil a Boha, svého nejlepšího Otce, urazil. Chci se s milostí Boží polepšiti a nikdy už nehřešiti.“

Nyní dávej bedlivý pozor na slova zpovědníkova, co ti *radí*, před čím tě *varuje*, jaké *pokání* ti ukládá. Při tom odpovídej upřímně k otázkám, které ti snad položí. Při *udí-*

lení rozhřešení vzbud' ještě jednou *dokonalou lítost* asi takto :

„Bože, buď milostiv mně hříšnému! Lituji, že jsem tě Otce nejlepšího tolik rozhněval. Chci se polepšiti. Slituj se nade mnou a zahlad' mé hříchy!“

Po sv. zpovědi.

Děkuji ti, milý Otče nebeský, že jsi mne zbavil břemena hříchů a že tě mohu zase nazývati svým Otcem. Ó nejmilejší Ježíši, děkuji ti ze srdce, že jsi ustanovil tuto svátost. Jak je mi nyní volno u srdce, jak se cítím šťasten a spokojen! Ó Duše svatý! Srdce mé je nyní čisté a svědomí pokojné. Tvá milost učinila ze mne dítko Boží. Ježíš Kristus mne miluje a ty přebýváš ve mně. Jak jsem tedy bohat! Díky za všechny ty milosti tak hojné a nezasloužené nejsvětější Trojici. Nyní již tě, dobrý Otče, nechci urážeti, než jsa si vědom své slabosti, nespoléhám na sebe, ale na tebe a tvou milost. Stůj při mně a neopouštěj mne! Amen.

Nato vykonej ihned pokání, jak ti bylo uloženo. Pomni, že i sebe tužší pokání *níc není* proti urážce Boží, které ses dopustil.

Při odchodu z chrámu poznamenej se svatým křížem a pokrop se svěcenou vodou, řka při tom :

Pane, pokrop mne svou milostí!

A očisť od všelike nepravosti! - Amen.

Před sv. přijímáním.

Užitek sv. přijímání závisí hlavně na dvou věcech :
přípravě a díkůčinění. *Příprava* záleží :

a) v čistotě svědomí, t. j. abychom byli prosti aspoň těžkých hříchů ;

b) v pobožnosti srdce. Za tím účelem již *na večer před sv. přijímáním* a zejména *v den sv. přijímání* obírej se myšlenkami na božského Spasitele. Taž se sama sebe : Kdo ke mně přijde . . . ? K jakému to ubožákovi přijde . . . ? Proč ke mně přijde ? Aby mi pomohl jako otec, přítel, lékař, rádce, těšitel, dobrý pastýř. Vzbud' víru, důvěru, lásku, touhu !

Obnovení slibu křestního. Ó Bože, Otče, Synu i Duše svatý ! - Já, dítě tvé, - v pokoře klekám - před božskou velebností tvou - a klaním se tobě v úctě nejhlubší. - Děkuji tobě z celého srdce - za všechna dobrodiní, - která jsi mně prokázal, - zvláště pak tobě děkuji za milost křtu svatého. - Ačkoli jsem při křtu mém nevěděl, - jakou to svatou úmluvu - ty činíš se mnou a já s tebou : - obnovuji nyní přece - dobrovolně a s vroucími díky - tuto svatou úmluvu - a chci na věky - býti a zůstat - věrným a poslušným dítětem tvým. - Odříkám se tedy - ďábla - a všech skutků jeho - i vsí pýchy jeho. - Věřím v tebe, Bože, - Otče všemohoucí, - Stvořiteli nebe i ze-

mě. - Věřím v tebe, Ježíši Kríste, - pravého a jediného Syna Božího, - Pána našeho, - jenž ses pro nás narodil - z Marie Panny - a za nás trpěl. - Věřím v tebe, - Duše svatý. - Věřím - v jednu, - svatou, - katolickou a apoštolskou církev, - svatých obcování, - odpuštění hříchů, - těla vzkříšení, - život věčný. - Slibuji, ó Bože můj, že budu svatá přikázání tvá zachovávat, - svaté svátosti přijímat - všech prostředků milosti - horlivě užívat, - a že jako poslušné dítě tvoje - chci žítí a umřítí. - Dej mi milost, - abych se tomuto svému slibu - nikdy nezpronevěřil - a hned se zase polepšil, - kdybych do hříchu upadl, - abych podle milostivého zaslíbení tvého - života věčného dosáhl. - Maria, Matičko, - stůj při mně! - Svatý anděle strážce, ochraňuj mne! - Svatý patrone můj, - oroduj za mne! Amen.

Pozdravení Ježíše. * Pochválena a pozdravena budiž nejsvětější Svátost oltářní od tohoto času až na věky! Ó můj Ježíši, ty jsi řekl: ‚Pojďte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím‘, hle, já bídny, ubohý tvor se objevuji dnes před tebou, bych tebe,

* Tyto modlitby může se družina modlití střídavě se zpěvem také při generálním sv. přijímání (str. 114).

svého Spasitele, přijal. Vroucně tě vítám a pozdravuji se všemi nebešťany: „Svatý, svatý, svatý Pán Bůh zástupů. Plná jsou nebesa i země slávy tvé. Hosana na výsostech!

Víra: Ó můj Ježíši! Pevně věřím vše, co jsi zjevil a co tvá svatá katolická církev předkládá k věření. Zvláště věřím, že jsi v nejsvětější Svátosti oltářní přítomen vpravdě a skutečně, jako Bůh a člověk. Tys to sám řekl, jenž jsi věčná a neomylná pravda. V této víře, ó Ježíši, chci žít i zemřít.

Naděje: Ó můj Ježíši! Pevně doufám, že mi dáš vše, čeho potřebuji pro svou duši. Zvláště doufám, že se s ní spojíš a v ní rozmnožíš milost, dále že ji posílíš v dobrém a jednou přijmeš do věčné blaženosti. Vždyť jsi to slíbil, an jsi řekl: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, bude mít život věčný.“ V této naději, ó dobrý Ježíši, chci žít i zemřít.

Láska: Ó můj Ježíši! Miluji tě z celého srdce více než vše na světě. Vždyť tys můj největší dobrodinec, můj nejlepší přítel, můj Spasitel a Vykupitel, mé největší dobro. Z lásky k tobě miluji také své bližní, jako sebe samého. V této lásce, můj Ježíši, chci žít i zemřít.

Klanění a touha: Ó můj Ježíši! Klaním se ti v nejsvětější Svátosti, poněvadž jsi zde přito-

men vpravdě jako Bůh a Pán všech věcí. Kéž bych se ti mohl tak klanět, jako to činila Panna Maria a sv. Josef ve stáji betlemské a jak se ti klanějí andělé a svatí v nebi.

Lítost: Ó můj Ježíši! Je mi srdečně líto, že jsem tak často hřešil a tebe zarmoutil svými hříchy. Opuť mi to, můj Spasiteli, a buď mi-lostiv mně hříšnému! Raději chci umřít nežli tě budoucně těžce urazit.

Pokora: Ó můj Ježíši! Odkud mi ta milost, že ty, můj Bůh a Pán, hodláš ke mně ubohému hříšníku zavítati? Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou, ale toliko rcí slovem a uzdravena bude duše má.

Po svatém přijímání.

Po sv. přijímání odeber se někam na nerušené místo. Zde *klaněj* se a děkuj v duchu Pánu Ježíši. *Obětuj* se mu a *přednes* mu své bolesti, kříže, pokušení, boje a pros ho o přispění. Z vděčnosti, že k tobě zavítal, řekni mu dětinně, v čem se chceš *polepšiti* a čeho *varovati*. — Na díkůčinění věnuj čtvrt hodiny.

Klanění: Ó můj Ježíši! Věřím a vyznávám, že nyní přebýváš ve mně, jako jsi kdysi odpočíval v jeslích betlemských. Kořím se ti s touž prostotou a dětinností, jako to činili zbožní pastýři

u jeslí, a klaním se ti jako svému Bohu a Pánu.

Díky: Ó můj Ježíši! Děkuji ti z celého srdce, že jsi zavítal do ubohé duše mé, která je tak chudičká a tak málo tě miluje. Kéž bych ti mohl vzdáti hodné díky za tak velikou lásku a milost! Poněvadž toho sám nedovedu, obracím se na tebe, svatá Panno, vzdej ty za mne díky svému synu, Pánu Ježíši.

Obětování sebe: Ó můj Ježíši! Jak se ti za to odměním, co jsi mi dnes učinil? Ty ses mi daroval zcela a úplně se vším, co jsi a co máš. Nemám i já se ti úplně obětovati? Ano, můj Ježíši, zasvěcuji ti a věnuji vše, co mám, své tělo i svou duši. Zasvěcuji ti oči, aby nepatřily na nic nepočetného, jazyk, by nemluvil nic urážlivého, celou duši, by v sobě nehostila nic hříšného. Chci vždy tak mluvit a tak jednat, jak se tobě líbí. Pomož mi, drahý Ježíši, abych skutečně také dostál tomuto předsevzetí.

Prosba: Ó můj Ježíši! Ty jsi tak bohatý, neboť jsi Bůh, Pán všech věcí, a já tak ubohý a křehký. Ó, uděl mi milost, za to tě snažně prosím, abych žil bohumile, prospíval ve všech ctnostech a jedenkrát šťastně dokonal život. Posiluj mne svou milostí, abych po celý život míloval

ctnost a nenáviděl hříchu. Prosím tě také za všechny, za něž jsem povinen se modlití, za rodiče, bratry, sestry, přátele a představené, by se jim vedlo dobře a všichni setrvali ve tvé lásce až do smrti. Amen.

Modlitba odpustková po sv. přijímání.

Kdo se pomodlí po sv. zpovědi a po sv. přijímání tuto modlitbu *před obrazem Ukřižovaného* a k tomu 5 Otčenášů a Zdrávasů na úmysl sv. Otce, může získati plnomocné odpustky, jež lze přivlastniti i duším v očistci.

Ejhle, dobrý a nejsladší Ježíši, před tváří tvou na kolena padám a s největší vroucností duše tebe žádám a co nejsnažněji prosím, račiž do mého srdce vštípití živé city víry, naděje a lásky, jakož i pravou lítost nad mými hříchy a rozhodnou vůli je napravití, když nyní hluboce dojat a pln bolu o tvých pěti ranách sám u sebe rozjímám a v mysli uvažuji, to máje na očích, co již prorok Daniel v ústa tvá kladl o tobě, dobrý Ježíši, řka: „Zbodli ruce mé i nohy mé, sčetli všechny kosti mé.“ Žalm 21. 17.—18.

„Duše Kristova.“

„Duše Kristova“, posvěť mne! - Tělo Kristovo, spasiž mne! - Krvi Kristova, opojiž mne!

- Vodo z boku Kristova, obmyj mne! - Umučení Kristovo, posilni mne! - Ó dobrý Ježíši, vyslyš mne! - V ranách svých ukryj mne! - Nedopusť, abych byl odloučen od tebe! - Před nepřítelem zlým chraň mne! - V hodince smrti mé povolej mne! - A rozkaž mi přijít k tobě, - abych tě se svatými tvými chválil - na věky věkův. Amen.

Obětování sebe Bohu.

(Podle sv. Ignáce z Loyoly.)

Přijmi a vezmi si, ó Pane, veškeru moji svobodu, paměť, rozum a vůli. Všecko, cokoli mám a čím vládnu, tys mi dal; to všecko zas ti odevzdávám. Všecko je tvoje, nalož s tím, jak se ti líbí. Daruj mi toliko lásku a milost svou a jsem dost bohat: nic více si nežádám.

Magnificat.

„Velebí duše má Hospodina“ (str. 117).

Modlitba k Panně Marii.

Ó přešťastná Panno a Matko Pána a Spasitele mého Ježíše Krista, shlédni milosrdným okem svým nyní na mne, kdy jsem přijal nejsvětější tělo a krev Syna tvého, a pomoz mi se všemi

anděly a svatými chváliti a velebiti toho, který mně učinil tak veliké věci. Ó, přednes svému Synu mé díky a prosby a vypros mně všecky ctnosti a milosti, kterých je mi třeba. Vypros mi odpuštění všeho, čeho jsem se snad neopatrností, slabostí nebo nevědomky dopustil při sv. přijímání. Vypros mně milost, aby Ježíš Kristus doplnil nekonečnými zásluhami svými i zásluhami tvými, čeho se mi nedostává, abych se zalíbil Bohu Otci. Konečně vypros mně zvláště tu milost, abych v dobrém a ve ctnosti setrval až do skonání a pak mohl v nebesích věčně chváliti Pána a Boha svého v nejsvětější Trojici. Amen.

Svatí andělé, svatí patronové moji, všichni svatí a světice Boží a všickni tvorové, chvalte, zvelebujte a vzdávejte se mnou díky mému Spasiteli a klanějte se jemu v nejsvětější Svátosti oltářní nyní i vždycky až na věky věkův. Amen.

Plnomocné odpustky pro hodinu smrti.

Pius X. povolil r. 1904 všem věřícím pro hodinu smrti plnomocné odpustky, pomodlí-li se jednou v životě v kterýkoli den po hodném přijetí sv. pokání a nejsv. Svátosti oltářní s pravou láskou k Bohu tuto modlitbu.

Pane Bože můj, již nyní přijímám s úplnou odevzdaností a ochotností z ruky tvé každý

způsob smrti, jak se líbiti tobě bude, se všemi jejími úzkostmi, utrpeními a bolestmi.

Střelná modlitba.

Ó dobrý Ježíši, pro lásku, kterou miluješ svou Matku, dej i mně tak ji vpravdě milovati, jak ty ji opravdu miluješ a si přeješ, aby byla milována. (Odp. 100 dní jednou denně.)

Chvalozpěv Simeonův.

(Když držel Ježíška na loktech. — Luk. 2. 28.)

Nyní propouštíš, Pane, služebníka svého podle slova svého v pokoji,¹ neboť viděly oči mé spásu² tvou, kterou jsi připravil před očima všech národů, světlo k osvětlení pohanův a k slávě lidu svého izraelského.³

Devítidenní pobožnosti.

Družiny připravovaly se již odedávna na větší svátky mariánské zvláštními pobožnostmi *třídenními* nebo *devítidenními*, aby si sodálové vyprosili nějakou *zvláštní milost*, nebo aby se lépe připravili na svátek sám.

1 nyní již klidně zemru. 2 t. j. Spasitele od tebe slibovaného. 3 Kristus osvětil celý svět a zjednal slávu lidu izraelskému.

Nejlépe lze je konati takto :

1. Než začneš pobožnost, stanov si *cíl*, jakého chceš dosíci. Může býti různý, buď abys uctil tajemství onoho svátku, nebo aby sis vyprosil nějakou zvláštní milost a podobně.

2. Na tento cíl se rozpomeň *hned při vstávání* a doporuč jej Pánu Bohu při ranní modlitbě.

3. V době, kdy konáš pobožnost,

a) dej si *záležeti na svých obvyklých pracích*, konaje je s větší horlivostí, s čistým úmyslem jediné Bohu se líbiti;

b) ulož si nějaké *skutky sebemrtvení*. Zvláště pak přemáhej své nezřízené vášně a náklonnosti, jako hnutí k netrpělivosti, nelásce a podobně. Vykonej podle možnosti nějaký dobrý skutek a pomodli se každodenně nějakou určitou modlitbu a p.;

c) na konci pobožnosti přijmi *sv. svátosti*.

Pobožnost k božskému Srdci Páně.

Celý život Pána Ježíše byl *nepřetržitým řetězem skutků lásky*. Láska ho donutila sestoupiti s nebe, láska vložila ho do jeslí. Láska poháněla ho, aby všem činil dobře. Láska konečně přivedla ho na kříž. A kde háral tento oheň

lásky? Odkud šlehalý tyto plameny lásky? Bylo to jeho *nejsvětější Srdce*, které, nemajíc dosti na těchto projevech lásky, dalo se konečně pro nás prokláti.

A přece přes tolik projevů lásky srdce lidská zůstávají chladná, ba co smutnější, urážejí je. A právě to nejvíce bolí božské Srdce. Na to si také nejvíce stěžoval Pán Ježíš blah. Marketě Alacoque.

Proto si přeje, aby toto nejsvětější Srdce bylo *zvláštním způsobem* uctíváno, a to :

a) abychom se na jeho lásku častěji *rozpomínali* a ji vzájemnou láskou spláceli ;

b) abychom mu hleděli *zadostučiniti* za ty, kteří ho nemilují, a usmířiti si ho za četné urážky, zejména v nejsv. Svátosti oltářní mu činěné ;

c) abychom jiné poučovali o jeho lásce a tak se stali *apoštoly božského Srdce*. - Přeje-li si to Pán Ježíš ode všech křesťanů, *čím více touží býti uctíván od mariánského sodála!*

Co se týče *ostatních způsobů* uctívati božské Srdce, doporučí se zvláště :

a) chovati ve svém příbytku *obraz božského Srdce* a s celou rodinou se mu *zasvětit* ;

b) přijímati *v první pátky měsíce* tělo Páně

na usmíření urážek božskému Spasiteli činěných. S tím je spojeno t. zv. „*velké příslibení*“. Pán Ježíš slíbil v překypujícím milosrdenství všem, kteří *po devět* měsíců po sobě jdoucích, vždy *v první pátek* přistoupí ke stolu Páně, *milost konečného setrvání*. Nezemrouť ve stavu nemilosti, aby nepřijali sv. svátostí.

Litanie o nejsv. Srdci Páně.

Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, smiluj se nad námi!
Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, uslyš nás!
Kriste, vyslyš nás!
Otče s nebes, Bože,
Synu, Vykupiteli světa, Bože,
Duše svatý, Bože,
Svatá Trojice, jeden Bože,
Srdce Ježíše, Syna Otce věčného,
Srdce Ježíšovo, od Ducha svatého v lůně
 panenské Matky utvořené,
Srdce Ježíšovo, se slovem Božím podstat-
 ně spojené,
Srdce Ježíšovo, nekonečné velebnosti,
Srdce Ježíšovo, svatý chráme Boží,

smiluj se nad námi!

Srdce Ježíšovo, dome Boží a bráno ne-
 beská,
 Srdce Ježíšovo, výhni láskou planoucí,
 Srdce Ježíšovo, schránko spravedlnosti
 a lásky,
 Srdce Ježíšovo, plné dobroty a lásky,
 Srdce Ježíšovo, hlubino všech ctností,
 Srdce Ježíšovo, veškeré chvály nejhod-
 nější,
 Srdce Ježíšovo, králi a střede všech srdcí,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém jsou všechny
 poklady moudrosti a vědomosti,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém přebývá veške-
 rá plnost božství,
 Srdce Ježíšovo, ve kterém se Otci dobře
 zalíbilo,
 Srdce Ježíšovo, z jehož plnosti jsme
 všickni obdrželi,
 Srdce Ježíšovo, žádosti pahrbků věčných,
 Srdce Ježíšovo, trpělivé a mnohého milo-
 sardenství,
 Srdce Ježíšovo, bohaté ke všem, kteří te-
 be vzývají,
 Srdce Ježíšovo, prameni života a sva-
 tosti,

smiluj se nad námi!

Srdce Ježíšovo, oběti slitování za hříchy
naše,
Srdce Ježíšovo, potupami nasycené,
Srdce Ježíšovo, pro nepravosti naše po-
třené,
Srdce Ježíšovo, až do smrti poslušné,
Srdce Ježíšovo, kopím probodené,
Srdce Ježíšovo, prameni všelikého potě-
šení,
Srdce Ježíšovo, živote náš a vzkříšení
naše,
Srdce Ježíšovo, pokoji náš a smíření naše,
Srdce Ježíšovo, oběti hříšníků,
Srdce Ježíšovo, spáso v tebe doufajících,
Srdce Ježíšovo, naděje v tobě umírajících,
Srdce Ježíšovo, rozkoši všech svatých,
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, od-
pusť nám, Pane.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uslyš
nás, Pane.
Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj
se nad námi.
Ř. Ježíši tichý a pokorný srdcem.
Dr. Učiň srdce naše podle srdce svého.
Ř. Modleme se : Všemohoucí věčný Bože,

smiluj se nad námi!

shlédni na Srdce nejmilejšího Syna svého a na chvály i dostiučinění, které ti vzdává jménem hříšníkův, a usmířen jsa, uděl jim odpuštění, když za tvé milosrdenství žádají ve jménu téhož Ježíše Krista, Syna tvého, který s tebou žije a králuje v jednotě Ducha svatého, Bůh po věky věkův. —

Dr. Amen.

Odprošení.

Svrchovaný Králi! Pane nebes i země! Před tvou božskou Velebností u přítomnosti tvé nejsvětější Matky Marie Panny a celého nebeského dvorstva na kolena padáme i odprošujeme tvé srdce za všecken nevděk, svatokrádeže a všechny křivdy, kterých nejvíce ve velebné Svátosti zakoušíš. Ó nejsvětější Srdce, přijmi za náhradu všechny mše svaté, modlitby a dobré skutky celé katolické církve. Osvěť pohany, naprav hříšníky, potěš zarmoucené, smiluj se nad dušemi v očistci. Nám pak uděl milost svou, posilni a zachovej nás a posvátný apoštolát, ó dobrotivé, ó laskavé, ó božské Srdce Páně.

Ř. Pochváleno a velebeno budiž nejsvětější Srdce Ježíšovo.

Dr. Od toho času, nyní až na věky.

Modleme se: Učiň, Pane Ježíši, bychom odění ctnostmi nejsvětějšího Srdce tvého a roz-nícení ohněm lásky, zasloužili obrazu tvé dobro-ty podobní a vykoupení tvého účastní býti. Jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. - *Dr. Amen.*

Přípověď.

Ó nejsvětější Srdce Ježíšovo! V nejhlubší po-koře tobě se klaníme, tebe oslavujeme a vele-bíme! Ó Srdce plné slitování, smiluj se nad námi! Buď naší útěchou, když zarmoucení jsme, naší posilou, když malomyslní jsme. Žehnej nás, do-kud v slzavém údolí putujeme, spasiž nás, až se jednou na věčnost odebereme. Ó Ježíši, tobě živí jsme, tobě umíráme, tobě lásku zachováme, dokavad neskonáme. Amen.

Zasvěcení lidstva nejsvět. Srdci Páně.

Nejsladší Ježíši, - Vykupiteli lidského poko-lení, - shlédni na nás, - před oltářem tvým v nej-hlubší pokoře klečící. - Tvoji jsme, - tvoji býti chceme; - abychom však pevněji s tebou byli spojení, - hle, dnes každý z nás - dobrovolně se zasvěcuje tvému nejsvětějšímu Srdci.

Tebe sice mnozí nikdy nepoznali; - tebe, pohrdající tvými příkázáními, mnozí zavrhli. - Smiluj se nad těmi i oněmi, - nejdobrotivější Ježíši; - mocně přiviň všechny k svému svatému Srdci.

Kraluj, Pane, - netoliko věřícím, - kteří se od tebe nikdy neodchýlili, - nýbrž i marnotratným synům, - kteří tebe opustili; - učiň, ať se brzy navrátí do domu otcovského, - aby nezhynuli nouzí a hladem. - Kraluj těm, - které blud oklamal nebo rozkol odloučil; - přiveď je do přístavu pravdy - a k jednotě víry, - aby byl brzy jeden ovčinec a jeden pastýř. - Kraluj všem těm, - kteří ve tmách pohanství anebo islamu trvají, - a rač je přivést do světla a království svého. - Shlédni též milosrdnýma očima - na syny toho národa, - který tak dlouho byl vyvoleným lidem; - a krev, kterou jednou na sebe svolali, - kéž i jim se stane zdrojem spásy a života.

Dejž, ó Pane, církvi své - jistou a bezpečnou svobodu; - dej všem národům pokoj a pořádek; - učiň, aby ze všech zemských končin - zazníval jeden hlas: - Budiž chvála božskému Srdci, - skrze něž jsme nabyli blaha; - jemu budiž sláva a čest na věky! Amen.

Smírná modlitba k bož. Srdci Ježíšovu.

Řed. (St.) Nejsvětější Srdce Ježíšovo, pokorně se ti klanějíce, znovu se ti obětujeme, s pevným úmyslem, napravití urážky, jakéž ti od lidí bývají činěny.

Proto slibujeme.

Ř. Čím více se tajemství tvá hanobí, —

Dr. Tím více v ně budeme věřiti, ó Srdce Ježíšovo, které posvěcuješ srdce naše.

Ř. Čím více nevěra usiluje, aby nás zbavila naděje naší, —

Dr. Tím více budeme naději svou skládati v tebe, ó Srdce, jediná naděje lidí smrtelných.

Ř. Čím více odporují srdce tvé božské lásce, —

Dr. Tím více tě budeme milovati, ó neskonale krásná, neskonale milování hodná Srdce Ježíšovo.

Ř. Čím více se činí útoky na tvé božství, —

Dr. Tím více se mu budeme klaněti, ó božské Srdce Ježíšovo.

Ř. Čím více se tvá božská přikázání zapomínají a přestupují, —

Dr. Tím více je budeme zachovávat, ó nejsvětější Srdce Ježíšovo.

Ř. Čím více svátostmi tvými opovrhují a je opouštějí, —

Dr. Tím více je budeme s láskou a uctivostí přijímati, ó nejštědrější Srdce Ježíšovo.

Ř. Čím více se úcty nejhodnější ctnosti tvé vyhosťují, —

Dr. Tím více a tím snažněji je budeme konati, ó Srdce, vzore všech ctností.

Ř. Čím více peklo o záhubu duší pracuje, —

Dr. Tím více ať se v nás rozněcuje žádost po jejich spáse, ó Srdce Ježíšovo, po spasení duší nanejvýš horlící.

Ř. Čím více smyslnost a pýcha usilují, aby zapírání sebe a láska k povinnosti zmařeny byly, —

Dr. Tím více se budeme přemáhati a k obětovnosti se rozněcovati, ó Srdce Ježíšovo, kteréž jsi pohaněním bylo naplněno.

Ř. Čím více se pohrdá tvou svatou církví, -

Dr. Tím více se chceme snažiti, abychom věrnými dítkami jejími byli, ó sladké Srdce Ježíšovo.

Ř. Čím více svatého náměstka tvého pronásledují, -

Dr. Tím více se ho chceme přidržovati a za

něho se modlití, ó Srdce Ježíšovo, kteréž jsi kopím bylo probodeno.

Ř. Čím více se uráží tvé Srdce, které trpělo na hoře Olivetské a na kříži, -

Dr. Tím více tě chceme těšiti, Srdce Ježíšovo, bolestí zlomené.

Ó Srdce Boha našeho, popřej nám tak mocné a účinné milosti, abychom byli uprostřed světa tvými apoštolý a tvou korunou v blažené věčnosti. Amen.

Hodina před nejsvětější Svátostí oltářní.

Zpěv 1.* Klaním se ti v prachu, Božství vznešené, - jež se ve způsobách skrýváš ztaje-
né: - Před tebou mé srdce váhá v tlukotu, - před tvým tajem cítí svoji nicotu.

Rozjímání 1. Božský Spasiteli! Nebe a země tě nemohou obsáhnouti a ty se zde skrýváš pod prostínkými způsoby chleba a vína. Věřím, že je to totéž tělo, které jsi přijal z Marie Panny, které odpočívalo v jeslích a jež srdce Rodičky Boží naplňovalo nevýslovnou radostí. Věřím, že je to tatáž krev, která byla kdysi prolita na kříži za hříchy celého světa a jež se tajemným způso-

* Překlad Dostála-Lutinova.

bem prolévá na oltářích. Tvá otcovská láska přiměla tě zůstat mezi námi, tvá božská moudrost vynalezla podivuhodný způsob přebývání a tvá všemohoucnost uvedla ve skutek toto dílo lásky.

- A co jsem já? Ubohý červíček, který vše, čím se tak rád pyšní, má od tebe, který dnes pozdvihuje svou hlavu proti tobě a zítra rozšlápnut se svíjí v prachu.

Zpěv 2. Vše tu smysly klame - zrak a chuť i hmat, - bezpečně jen sluchem lze tě poznávat: - Věřím, co nám pravil Bůh Syn vědoucí, - jeho slovo každé pravdou pravdoucí.

Rozjímání 2. Ač mé síly nechápou tohoto velikého tajemství, přece tvé božské slovo je mi dostatečnou zárukou, že jsi zde vpravdě a podstatně přítomen. Vždyť jsi toto nevýslovné tajemství přislíbil, když jsi po zázračném nasycení 5000 lidí pravil: „Chléb, který já dám, tělo mé jest, které dám za život světa.“ „Nebudete-li jísti těla Syna člověka a pítí jeho krve, nebudete mít v sobě života.“ A co jsi tehdy přislíbil, to jsi splnil při poslední večeři, dávaje se sv. apoštolům pod způsobami chleba a vína za pokrm a nápoj. A proto klaním se ti zde v hloubi srdce, jako to činila kdysi blah. Rodička Boží a pastý-

řové u jeslí, a volám: „Pochválena a pozdravena budiž bez ustání, nesvětější Svátost oltářní.“

Zpěv 3. Na kříži nám tajil Božství svého zář, - tu však skryta jest i lidská jeho tvář, - já přec hlásám obé s myslí věřící, - prosím pak, oč lotr prosil kající.

Rozjímání 3. Božský Spasiteli! Na kříži skryl jsi jen své božství, zde však ukrýváš i své člověčenství. Na kříži byl jsi vydán na pospas potupám všeho druhu a zde se nejedná s tebou o mnoho lépe. Jedněm je toto tajemství lásky pohoršením a nevěří v ně. Jiní v ně věří, ale nedbají tu o tebe; konečně jiní, ač věří v tebe a hlásají, že tě milují, chovají se v tvé přítomnosti neuctivě. Ba necitelnost mnohých jde tak daleko, že tě přijímají svatokrádežně a jedí sobě a pijí zavržení. A přece, ač jsi to vše věděl, nedal ses odvrátiti od toho, abys přebýval mezi námi jako náš bratr a přítel, náš lékař a těšitel. A proto odprošuji tě za všechny urážky, jichž se ti dostává v tomto tajemství lásky, za všechna svatokrádežná přijímání, konečně i za všechny hříchy své a hříchy celého světa a volám k tobě s lotrem kajícím: Ó Pane, rozpomeň se na mne v tomto tajemství lásky a dej mi přijíti k tobě!

Zpěv 4. Nechci jako Tomáš sahat do tvých ran, - vyznávat chci přece, žes můj Bůh a Pán, - dej, ať moje víra vzrůstá každým dnem, - dej, ať v tebe doufám, v lásce stálý jsem.

Rozjímání 4. Patře na toto nevystihlé tajemství nežádám si s apoštolem Tomášem viděti v rukou tvých rány hřebův, vpustiti do nich svůj prst a vložití ruku v tvůj bok, ale vyznávám již předem: Ano, Pane Ježíši, ty jsi zde přítomen jako Pán můj a Bůh můj! Než i moje víra bývá často jako světélko, které sebe menším zavanutím větru se mihotá. I já často bezbožnými řečmi nebo útrapami na mne doléhajícími se kolísám ve víře v tvou Prozřetelnost a spouštím se záchranné kotvy, naděje ve tvá přislíbení, čímž ochabuje i moje dětinná láska. Než nyní znova vyznávám: Věřím v tebe, ó Pane, ó, rozmnož tuto víru mou; doufám v tebe, ó Pane, ó, posil tuto naději mou; míluji tě, ó Pane, ó, rozněž více tuto lásku mou!

Zpěv 5. Památko ty svatá na smrt Ježíše, - chlebe živý, jenž nás sílíš do výše, - ó, dej mojí duši tebe požívat - a vždy novou slastí z toho okřívát.

Rozjímání 5. Božský Spasiteli, ty jsi pravil:

„Já jsem chléb živý, jenž s nebe sestoupil. Bude-li kdo jísti z chleba toho, živ bude na věky.“
Ó, nedopusť, aby duše má ztratila posvěcující milost Boží a stala se mrtvou pro nebe. Naplň ji láskou, aby nemilovala leč tebe a vše ostatní jen pro tebe. Osvěcuji rozum, aby čím dále tím lépe poznával tebe, rozněcuji srdce, aby mělo zalíbení ve věcech nebeských, očisťuji svědomí, aby se ničeho tak nestrachovalo jako hříchu.

Zpěv 6. Svatý pelikáne,¹ Kriste, Pane můj, - duši hříšnou svojí krví očisťuj, - jediná jen krůpěj krve nejsladší - všeho světa hříchy obmýt postačí.

Rozjímání 6. Božský lékaři! Ty voláš ke všem: „Pojďte ke mně všickni, kteří se lopotíte a jste obtíženi a já vás občerstvím.“ Hle, já ubožák jsem stížen malomocenstvím hříchů a potřebuji očištění. Mé srdce je zmítáno vášněmi a nezřízenými náklonnostmi, jež mne denně od tebe odvracejí a já se cítím tak slabý je potlačití. Proto se obracím k tobě, nebeský lékaři, s největší důvěrou a zapřisahám tě, bys svou předrahou krví zhojil rány mé duše. Jediná krůpěj tvé nej-

1 Pták pelikán nasycuje - tak aspoň staří mylně se domnívali - svá mláďata v čas hladu vlastní krví.

světější krve postačí, aby obmyla hříchy celého světa.

Zpěv 7. Ježíši, jež tady v roušce chleba zřím,
- dej, ať touhu duše jednou nasytím : - Dej, ať
spatřím tvář tvou, prostu závoje, - v říši věčné
slávy, štěstí, pokoje.

Rozjímání 7. Božský Spasiteli, ty jsi slíbil,
že, kdo jí tvé tělo a pije tvou krev, má život věč-
ný a že ho vzkřísíš v den poslední. Nuže, já ti
slibuji, že budu často hodně přijímati nejsvětější
tělo tvé, abych si zajistil život věčný. Živ ve mně
jen touhu a duchovní hlad po tomto nebeském
pokrmu a nedopusť, abych tě někdy přijal ne-
hodně. Ty pak, nejdražší Matko má, vypros mi
u svého přemilého Syna milost, abych jej přijí-
mal vždy s podobnou čistotou do srdce svého, ja-
kou ses ty skvěla, když jsi Ježíška tiskla k své-
mu srdci.

Pobožnost křížové cesty.

Z nejkrásnějších a Pánu Bohu nejlibějších pobožností je pobožnost křížové cesty. Na ní doprovázíme trpícího Spasitele, živě se při tom rozpomínajíce na jeho lásku a na svůj nevděk. Proto svatí ji tak rádi konávali.

Mimo to lze tu nabýti přčetných odpustků plnomocných i neplnomocných, jež možno přivlastniti i duším v očistci.

Dříve než začneš pobožnost, vzbud *litost* nad svými hříchy.

ZASTAVENÍ I.

Ježíš na smrt odsouzen.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil. Zadívej se na svého Ježíše: Nejsvětější tělo jeho jedna rána; bosý, přes ramena má přehozený starý, rozedraný plášť, na hlavě má hluboko vraženu trnovou korunu, v rukou drží třtinu. - Hle, tak tu stojí před tváří celého Jerusalema. - A lid? „Ukřížuj! - Ukřížuj!“ - tak volá. - Ó můj nejdražší Ježíši, jak tě bodlo u srdce při tomto volání! - A přece i můj hlas jsi tu slyšel, neboť každý můj hřích volá podobně: Ukřížuj, ukřížuj!

Zbožné předsevzetí.

Ó můj nejdražší Ježíši! Ty se díváš do mého srdce a proto dobře víš, jak je mi toho opravdu líto. - Nuže, od nynějška chci raději zemřít, nežli tvou dobrotu hříchem dobrovolně urazit. - Ó, kéž by ti toto mé předsevzetí poskytlo aspoň trochu útěchy v tvém bolu. - Propusť mi mého Ježíše -

tak volám i já dnes z plna srdce k nebeskému Otci - a místo něho mne ukřižuj, mne tresci, vždyť Ježíš je úplně nevinný, ale já zasluhuji býti tres-tán!

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ II.

Na Ježíše kříž vložen.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Popatři na svého Ježíše a považ: Z lásky k tobě bere na sebe kříž, z lásky tiskne jej na své srdce, z lásky obětuje všechny bolesti, které ho na něm čekají za tebe. - Nejsvětější Srdce Ježíšovo, jakou jsi pocítilo úzkost, přijímajíc toto znamení hanby?!

Zbožné předsevzeti.

Můj Ježíši! V dík za tuto svou úzkost přijmi toto ujištění mé: Od nynějška nebudu reptati

proti křížům, které na mne dolehnou, a také se nebudu horšiti na ty, kteří mi je připraví, ale chci je na sebe vzíti s touž láskou, s jakou jsi objímal ty svůj kříž. - Ó, jak sladkým se mi stane pak každý kříž, budu-li se naň takto dívatí!

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Sláva Otci . . . atd.

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

R. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ III.

Ježíš ponejprv klesá pod křížem.

V. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

R. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Zastav se a rozjímej: Tvůj Ježíš klesá po prvé pod tíhou kříže. Vojenská čeládka jako dravá zvěř se vrhá na něho, kope ho, laje mu. - Ach, co tu vystálo trpící srdce božského Spasitele při tomto prvému pádu. A proč? Aby zadostučinilo za tvůj první smrtelný pád. První těžký hřích - první neštěstí, největší neštěstí. - Z dítky Božího stal ses nepřítelem Božím.

Zbožné předsevzetí.

Přijmi trpící srdce mého Spasitele na poděkování za tento prvý bolestný pád mé opravdové předsevzetí, že se přičiním, abych se stal pokorným srdcem - neboť jen tak lze se mi nadíti, že se uvaruji hříchu.

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ IV.*Ježíš potká se s matkou svou.*

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Viz a rozjíměj: Ztrápená žena se prodírá zastupem - vlastní to matka. Její pohled se střetne s pohledem syna, kterého tiskne v duchu na srdce. - Matka a syn - jak bolestné to za těchto okolností setkání! - A kdo roztrhl násilně tato dvě srdce tak vroucně se milující? - Mé mlkání se světem. - Ach, jakým asi bolem se za-

chvělo srdce Pána Ježíše při pohledu na utrápenou matku!

Zbožné předsevzetí.

Trpící Spasiteli! - Matko přebolestná! Ó, přijměte jako dík za toto násilné odtržení mé skalo-pevné předsevzetí. Za živý svět se nedám lichými ohledy odvrátiti od vaší služby. - Ne, za nic na světě nebudu otročiti světu, ale zasvětím se jediné vaší službě, aby srdce mé zůstalo navždy nerozlučně s vámi spojeno.

Otče náš . . . Zdravas Maria . . . Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ V.

Šimon pomáhá Pánu Ježíši nésti kříž.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil. Sleduj Pána Ježíše dále a rozjímej: Pán Ježíš čím dále, tím více slábne, takže se potácí pod tíhou kříže. Z obavy, aby neskončil před časem,

přivolají mu Židé na pomoc Šimona. A co Šimon? Zdráhá se. - Opuštěné srdce mého Ježíše, jak tě asi zbolelo, že se nenašel, kdo by se nabídl, že ti ponese kříž!

Zbožné předsevzetí.

Přelaskavý Ježíši! Přijmi na poděkování za tuto svou opuštěnost mé pevné ujištění: „Chci ti vždy a všude sloužiti s opravdovou radostí, a to zvláště v pracích svého povolání a v nezaslouženém utrpení.“ - Tak se stanu aspoň z části účastným štěstí, jehož se dostalo Šimonovi.

Otče náš Zdrávas Maria Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ VI.

Veronika podává Pánu Ježíši roucho.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil. Pohled a žasni: Veronika, slabá žena, neohlíží se ani napravo ani nalevo, protlačí se k Pánu

Ježíši a z útrpnosti podá mu roušku na utření potu. A nelituje této posvátné opovážlivosti. V odměnu za to dostane otisk nejsvětější tváře Pána Ježíše. - Jak zbolelo Pána Ježíše, že z tolika diváků se našla jen jedna Veronika, která se nestyděla hlásiti veřejně k potupenému Spasiteli!

Zbožné předsevzetí.

Trpící srdce mého Spasitele! Přijmi v dík za tuto novou bolest mé rozhodnutí dobře uvážené: Ode dneška se nebudu dívatí v tvé službě ani napravo, ani nalevo, ale chci se jedině tobě líbiti a všude se k tvému učení veřejně hlásiti.

Otče náš Zdrávas Maria Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ VII.

Ježíš klesá po druhé pod křížem.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsí vykoupil. Rozjímej, jak Pán Ježíš padá po druhé, za-

čež se mu dostává jen kopání. - Ó nejtrpělivější srdce mého Ježíše, co nových bolestí a útrap zakusilo jsi při tomto novém pádu! A kdo to zavinil! Můj opětovný pád do starých hříchů přes tolikeré ujišťování a slibování, že se polepším.

Zbožné předsevzetí.

Ó můj Ježíši! Přijmi v dík za útrapy tohoto druhého pádu mé pevné předsevzetí: Ode dneška chci věrněji zachovávatí svá předsevzetí, a abych na ně nezapomněl, budu je častěji, zvláště při ranní modlitbě, obnovovati. - Chci se také častěji rozpomínati na ony hrozné pravdy věčné, jak nás k tomu nabádá Duch svatý slovy: „Pomni, človče, na poslední věci své a na věky nezhřešiš!“

Otče náš Zdravas Maria Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ VIII.

Ženy jerusalemské pláči nad Ježíšem.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

R. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Rozjímej a důkladně se podívej na svého Ježíše, krví a slzami zbroceného. Slabostí se potácí a při tom pronáší ona výstražná slova k plačícím ženám jerusalemským: „Dcery jerusalemské, neplačte nade mnou, nýbrž samy nad sebou plačte a nad dítkami svými, neboť činí-li toto na dřevě zeleném, co se bude dít na suchém?“ - Ó nejslitovnější srdce mého Ježíše, jak se ti odvděčím za tvou lásku, která na svůj bol zapomíná a naším se obírá!

Zbožné předsevzetí.

Ó můj trpící Ježíši, který jsi tuto bolest, pohledem na nábožné ženy vzbuzenou, obětoval za mou spásu, uděl mým očím slzy opravdové lítosti, abych plakal nad tvými bolestmi - plakal sám nad sebou a nad svými hříchy, abych tak sama sebe soudě, nebyl odsouzen na věky. Na ten úmysl přijmi toto pevné rozhodnutí mé: Chci přistupovati častěji, a to s náležitou přípravou, k sv. zpovědi, abych, takto jsa s tebou smířen, ušel věčné záhubě.

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Sláva
Otcí . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

R. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ IX.

Ježíš klesá po třetí pod křížem.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

R. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Pozoruj, duše má, jak tvůj Ježíš zavravorá po třetí a upadne. - Můj Bože, jaká to zase hrozná podívaná! Katané bijí jej provazy, kopají nohama, tupí neslýchaným způsobem. A Ježíš? Mlčí jako beránek a v úkrytu svého srdce šeptá nebeskému Otci: „pro tebe, člověče, pro tebe, má duše!“ - Neochvějné srdce mého Ježíše, proč jsem já jen tak nestálý a vrtkavý? Ano, jsou to zlé návyky a zvláště zamilovaná náruživost má, jež mne tak často odvracejí od tebe.

Zbožné předsevzetí.

Ó můj nejdražší Ježíši! Na poděkování za potupu při tomto pádu vytrpěnou přijmi toto mé předsevzetí, jež mi vnukla láska k tobě: Pevně si umínuji, že budu ode dneška důsledně praco-

vatina vykořenění hlavní náruživosti, která mne již tolikráte podvedla, a proto chci jí při denním zpytování svědomí věnovati zvláštní pozornost.

Otče náš Zdrávas Maria Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

R. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ X.

Ježíš obnažen a žluči napájen.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

R. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Rozjímej tuto novou bolest a nevýslovnou pohanu Spasitelovu! Stane u cíle hrozná pouti své a s hrůzou patří na kříž. A teď katané se sárou na Pána Ježíše, trhají nemilosrdně přischlý šat - krev teče potůčky. Ach, můj Ježíši, jak ses rděl studem při tomto obnažení! A kdo to způsobil? Byly to zvláště hříchy nečistoty, jež ti připravily toto bolestné zahanbení.

Zbožné předsevzetí.

Nejčistší Ježíši, který jsi toto zahanbení své

obětoval za mne, přijmi laskavě na poděkování za to mé předsevzetí: Raději chci smrt a jakákoli jiná muka vzíti na sebe, nežli jen jedinkého hříchu nečistoty se dopustiti! Svatosvatě si tudíž umiňuji, že budu hned s počátku odporovati každému pokušení, nejsvětější jméno tvé a jméno nejčistší matky tvé vzývati a bran svých smyslů, zejména očí, uší a jazyka, pečlivě ostříhati!

Otče náš . . . Zdrávas Maria . . . Sláva Otci . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ XI.

Pán Ježíš přibit na kříž.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Viz, jak Ježíš se klade na lůžko kříže; slyš, jak rány kladiva a divoký řev zaznívají okolím . . . Každým úderem šplíchá paprsek krve do výše a snáší se zase k zemi . . . Konečně se kříž pomalu zdvíhá, zapadá v důl - stojí. - Hle, tvůj Ježíš na kříži! Co tu zase nových bolestí pro

nejsvětější srdce! A teď padni, duše, k patě kříže,
obejmi jej, žalostni!

Zbožné předsevzetí.

Ó Ježíši, má ukřižovaná lásko, který ses obětoval za mne na potupném dřevě kříže a jehož srdce prahlo žízní po mém spasení, v dík za to přijmi toto mé rozhodnutí: Jsem pevně odhodlán kráčet cestou křesťanské dokonalosti! Ano, Ježíši, chci se varovat nejen těžkého hříchu, ale i co nejvíce se zdokonalovati ve svém stavu a všechny trpkosti života oslazovati si vzpomínkou na tvé hořké umučení.

Otče náš Zdrávas Maria . . . Sláva
Otcí . . . atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ XII.

Pán Ježíš umírá na kříži.

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.
Patři v duchu, jak Pán Ježíš ještě jednou po-

zvádá na kříži prosebně hlavu a oči k nebi a louče se volá ona spasná slova: „Dokonáno jest! Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého!“ - Zadívej se a zamysli se nad mrtvolou Pána Ježíše! Zdaž tě mohl ještě více milovati! Srdce se otvírá v jeho mrtvých nadrech - ó, pozdrav a veleb tento nový důkaz lásky Pána Ježíše k tobě. Jak by ti bylo bývalo u srdce, kdybys byl tehdy stál u kříže a patřil na onen proud krve, řinoucí se z jeho nejsvětějšího srdce! - A přes to zůstává tolik srdcí uzavřených Pánu Ježíši. Zdaž i tvé srdce se často neuzavírá Pánu Ježíši?

Zbožné předsevzeti.

Ježíši ukřížovaný! Ejhle, na poděkování za otevření tvého nejsvětějšího Srdce otvírám i já dnes tobě své srdce, a to pro celou budoucnost - ó, vezmi je v držení jako vlastnictví! Mimo to si dnes pevně umiňuji, že se zasvětím s pravým apoštolským záplem svaté službě tvé. - Spasení duší - to je, po čem nejvíce prahne tvé srdce. Nuže, i já chci k tobě duše přiváděti slovem, příkladem, modlitbou, šířením dobrých spisů, a jak se to ještě jinak dá, a tak šířiti tvé království zde na zemi.

Otče nás... Zdravas Maria... Sláva Otci...
atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ XIII.

*Pán Ježíš položen na klín své přemilé
matky.*

Ů. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme
tobě.

Ř. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Viz, jak snímají mrtvé tělo Pána Ježíše s kříže
a kladou je na klín bolestné Matky. A co ona?
Objímá je, tiskne k svému krvácejícímu srdci, líbá.
- Ach, co bolesti pocítilo tu srdce nejlepší matky,
kolik hořkých slz skanulo s jejích lící na zsinanou
mrtvolu synovu. - Tvé hříchy to byly, jež vy-
rvaly život jejímu synu a proklály jeho srdce.

Zbožné předsevzetí.

Matko bolestná! Tys od nynějška také má
matka - a já tvé dítě, jak si to přál tvůj umíra-
jící syn. Nuže, na poděkování za všechny bolesti,
jež ti bylo pro mne vytrpěti, vezmi si mé srdce

s pevným ujištěním, že budu vždy tvé věrné a poslušné dítě. Ty pak buď mi dobrou matkou - a jako matka ustavičným vzorem ctností až do smrti. Slavně volím si tě dnes za svou paní a královnu a zasvěcuji se tvé službě. Slibuji ti, že budu tvou čest a slávu vždy a všude šířit a věrně až do smrti ti sloužit.

Otče náš... Zdravas Maria... Sláva Otci... atd.

V. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

R. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

ZASTAVENÍ XIV.

Pán Ježíš pohřben.

V. Klaníme se tobě, Kriste, a dobrořečíme tobě.

R. Že svatým křížem svým svět jsi vykoupil.

Rozjímej, jak smutně se bere pohřební průvod od místa potupy k zahradě šťastného Josefa Arimathejského. Přidruž se k němu a doprovod Pána Ježíše ke hrobu. Naposled popatř ještě na jeho otevřené srdce, které brzo již dojde oslavy. - Než jak je i v této posvátné hrobní tišině Pán Ježíš opuštěn!

Zbožné předsevzetí.

Přijmi, nejsvětější srdce Ježíšovo, na důkaz mé vděčnosti za tolik projevů lásky tvé ke mně, přijmi mé srdce, jež ti obětuji s pevným předsevzetím, že napravím svůj život a vpravdě se polepším. Než znaje svou slabost, nespoléhám na sebe, ale na tvou milost. Ty budiž mým pomocníkem!

Otče náš... Zdravas Maria... Sláva Otci...
atd.

Ů. Smiluj se nad námi, ó Ježíši!

Ř. Ó Ježíši, smiluj se nad námi!

Závěrečná modlitba.

Ó nejdokonalejší Pane Ježíši Kriste! - děkuji ti za nekonečné milosrdenství, které jsi mi prokázal na této křížové cestě. Obětuji ti ji na odpuštění svých hříchů, za všechny umírající a zvláště za duše v očistci. Konečně snažně tě prosím: ó, nedopusť, aby tvá nejdražší krev a tvé svaté umučení bylo zmařeno na mé duši! Smiluj se, ó, smiluj se nade mnou, Ježíši! Amen.

Mariánské lidové nešpory.¹

Ředitel počne nešpory zpěvem „Bože, ku mé ochraně přispěj“, recituje *kapitolu a oraci*. Pokud možno, počne místo ředitele kůru i první antifonu před prvním žalmem a antif. před „Magnificat“.

Družina, rozdělená ve dvě skupiny nebo střídavě se zpěváckým sborem, zpívá *odpovědi* ke zpěvům kněžským, *hymnus*, *žalmy* a „*Magnificat*“ kromě prvních veršů.

Antifonarius (ředitel kůru) intonuje *antifony* až k hvězdičce (*) a *zpěvácký sbor* je dokončí; též může *antifonarius* přednésti sám celé antifony. Mimo to předzpěvuje *celý první verš* žalmův a chvalozpěvu „Magnificat“.

Ležatě vytištěné slabiky v žalmech značí přechod do jiné noty.

Řed. Bože, ku mé ochraně přispěj!

Dr. Hospodine, mne pomoci pospěš!

Sláva Otci i Synu i Duchu svatému - jakož byla na počátku i nyní i vždycky - i na věky věkův. Amen. - Aleluja.

Ant. 1. V nebi kde král stoluje, * nardem tvá prosba dýchá.

1 Otištěno s laskavým dovolením autorů dr. Hejčla a dr. Orla a sl. „Obecné jednoty cyrilské v Praze“ (Národní tř. 6.), jejímž nákladem vyšla i partitura (2 Kč), 10 hl. pro lid (Kč 1·50).

Žalm 109.

Tonus II.

1. Pravil Bůh Otec ke Kristu *Pánu*: * „Zasedej po mé *pravici*!”

Dr. 2. Za podnož tvých *nohou* * nepřátele položím.

3. Na Sionu vztyčím žezlo tvé *moci*. * Vládni uprostřed nepřátel!

4. Panuj ve dnech své *slávy* * v lesku *přesvatém*.

5. Zplodil jsem *tebe* * z lůna svého *předem*.

6. Já, Hospodin, přísahu *skládám* * a nebudu jí želeť:

7. „Podle Melchisedechova *řádu* * budeš knězem ty *na věky*.”

8. Kristus bude, Otče, po pravici *tobě*; * v den hněvu krále bude *potírat*,

9. mezi národy soud *konat*, * tříštit hlavy v četných *krajinách*.

10. Z potoka ponížení bude *píti*; * za to povznese hlavu *do výše*.

11. Sláva Otci i Synu * i Duchu *svatému*,

12. jakož byla na počátku i nyní i *vždycky* * i na věky *věkův*. Amen.

Ant. 1. V nebi, kde král stoluje, * nardem tvá prosba dýchá.

Ant. 2. Levice Boha pod hlavou tvojí jest, * pravice jeho tě objímá.

Žalm 112.

Tonus III.

1. Chvalte, služebníci *Hospodina*, * chvalte jeho jméno.

Dr. 2. Budiž jméno Páně pochváleno * od té chvíle až *na věky*.

3. Od východu slunce až *do západu*, * chváleno buď jméno Páně!

4. Nade všechny národy Bůh *vyvýšen* jest * a nad nebesa jeho sláva.

5. Kde jest Bůh náš? Sídli *na výšinách* * a přec nízkého si všímá v nebi i *na zemi*.

6. Nuzného z prachu *vyvyšuje* * a chudása *zvedá* z bídy.

7. Posazuje ho *vedle knížat*, * vedle knížat *lidu* svého.

8. Nemající dítěte *uklidňuje*, * učiniv ji *matkou* šťastnou.

9. Sláva budiž *Otci*, Synu * i *svatému Duchu*,

10. *jakož byla na počátku*, *teď* i *vždycky* * i na věky *věkův*. Amen.

Ant. 2. Levice Boha pod hlavou tvojí jest, *
pravice jeho tě objímá.

Ant. 3. Jsi plná hoře, * avšak krásná mezi
všemi ženami, - proto miloval tě Bůh - a do svých
sídel uvedl.

Žalm 121.

Tonus V.

1. Plesal jsem, když se mi *řeklo* : * „Jdeme
k sídlu Páně.“

Dr. 2. Již stojí nohy *naše*, * Jerusaleme, *ve*
tvých síních.

3. Jerusaleme, ty jsi vybudován *v město*, *
dokonale jsi uspořádán.

4. K tobě stoupají *kmeny*, * pokolení to, jež
patří Bohu.

5. Pro Izraele jest to *zákon*, * aby slavil *jméno*
Páně.

6. Stojí v něm trůn *králův*, * Davidova *domu*
stolec.

7. Vyprošujte Jerusalemu *štěstí* * a blaze bu-
diž těm, kdož *milují* ho.

8. Pro bratry, kteří v něm *bydlí*, * přejí *pokoj*
jemu.

9. Pro chrám Hospodina, našeho *Boha*, * vy-
prošuji *zdaru* jemu.

10. Sláva Otci i Synu * i Ducha *přesvatému*,
11. jakož byla na počátku, teď i *vždycky*, *
i na věky *věkův*. Amen.

Ant. 3. Jsi plná hoře, * avšak krásná mezi
všemi ženami, - proto miloval tě Bůh - a do svých
sídel uvedl.

Ant. 4. Zimní doby již minuly, * jara krásy ti
nastaly, - vstaň a pojď, má přítelko!

Žalm 126.

Tonus VI.

1. Hospodin-li domu *nebuduje*, * nadarmo pra-
cují, *kdož* ho staví.

Dr. 2. Hospodin-li města *neostříhá*, * nadar-
mo *bdí* v něm strážce.

3. Marno jest ráno vstávati *přede* světlem *
po krátkém *odpočinku*.

4. Perně chléb vydělávají Boha *nedbající*, *
milujícím ho však v klidu chleba hojně *dostává* se.

5. Darem Hospodinovým *potomstvo* jest, *
odměnou pak *syn* i dcera.

6. Jako střely odrážejí *nepřítele*, * tak chrání
otec *děti* zdatné.

7. Blažen jest, komu se plní touha *míti* dítky,
* když bude napaden nepřáteli, *ujmou* se ho.

8. Sláva Otci, Synu, * i Duchu *přesvatému*,
9. jakož byla na počátku, *ted'* i vždycky * i na
věky *věkův*. Amen.

Ant. 4. Zimní doby již minuly, * jara krásy ti
nastaly, - vstaň a pojd', má přítelko!

Ant. 5. Krásná a sličná * učiněna jsi ve svých
půvabech, - svatá Boží Rodičko!

Žalm 147.

Tonus VII.

1. Chval, Jerusaleme, *Hospodina*, * oslavuj,
Sione, - *Boha svého*!

Dr. 2. Závorám bran tvých *pevnost* dává, *
dětem tvým *v tobě žehná*.

3. Zjednává pokoj *hranicím* tvým, * pšenič-
nou tě *bělí* sytí.

4. Posílá na zemi *rozkazy* své, * rychle spěje
slovo jeho.

5. Dává sníh *jako vlnu*, * rozsévá jíní *jako*
popel.

6. Led metá v *krupobití*, * kdož vydrží *jeho*
mrazu?

7. Vysílá slovo své a *rozpouští* vše, * vítr jeho
vane a hned *tekou* vody.

8. Zjevuje své slovo *Jakubovi* * a Izraelovi
svá práva i *rozhodnutí*.

9. Žádnému národu tak *neučinil*, * svých zákonů jim *neoznámil*.

10. Sláva *Otci*, *Synu*, * též *svatému Duchu*,

11. *jakož byla na počátku, teď i vždycky*, *
i na věky *věkův*. Amen.

Ant. 5. Krásná a sličná * učiněna jsi ve svých půvabech, - *svatá Boží Rodičko !*

Kapitola (Sir, 24. 14)

Řed. Od počátku, a to před věky, stvořena jsem, a až do budoucích věků byti nepřestanu, ve příbytku jeho *svatém* službu konala jsem.

Dr. Bohu díky !

Hymnus :

Zdrávas, hvězdo mořská,
Máti Boží štědrá,
zůstalas vždy pannou,
šťastná nebes bráno.

Přijímajíc „Ave“,¹
ze rtů Gabriele,

1 Ave - latinské slovo značí „Zdrávas“.

upevní v nás pokoj,
a změň jméno Evy.¹

Rozvaž pouta vinným,
přines světlo slepým,
zlo vše od nás zapuď,
dobro všechno vypros.

Ukaž, že jsi matkou,
přijmiž sebou² prosby,
pro nás narozený,
který tvým být ráčil.

Panno nejvzácnější,
nade všechny tichá,
zbav nás viny, učiň
tiché nás a čisté.

Nevinný dej život,
cestu uprav jistou,
bychom, zříce Krista,
plesali s ním vždycky.

1 Slovo - „Eva“, obrátíme-li je, dává „Ave“.

2 sebou - skrze tebe, od tebe.

Chvála Bohu Otci,
nejvyššímu Kristu,
svatému čest Duchu,
všem buď sláva jedna.
Amen.

Řed. Dovol mi chválit tě, přesvatá Panno!

Dr. Proti svým odpůrcům uděl mi sílu!

Antif. k „Magnificat“. Svatá Maria, * ubo-
hým přispěj - malomyslných se ujmí - slzíci zas
k srdci přivíň - za lid věřící se přimluv - duchovní
rač podporovat; - za ženy pros zasvěcené, - po-
moc tvou ať všichni cítí, - kdožkoliv slaví tvou
svatou slavnost.

Magnificat.

1. Velebí duše má *Hospodina* * a v Bohu, mém
Spasiteli *duch* můj plesá.

2. Shlédl na nízkost své *služebnice*, * hle, od
této chvíle mi žehnati budou všichni *národové*.

3. Veliké věci učinil mi *ten*, jenž mocný, * jehož
jméno svaté.

4. Jeho milosrdenství jest od pokolení *k po-*
kolení * s těmi, kteří *bojí* se ho.

5. Ramenem svým moc *vykonává*, * rozptyluje pyšně v srdcích svých *smýšlející*.

6. sesazuje *mocné* s trůnu, * nízké však *vyvyšuje*.

7. Chudé statky *zasypává*, * boháče však *propouští s rukou prázdnou*.

8. Ujal se Izraele, svého *služebníka*, * pamětliv jsa slibu daného otcům našim ;

9. milosrdným že bude *k Abrahamu* * a potomstvu jeho *na čas věčný*.

10. Sláva budiž *Otci*, *Synu*, * i *svatému Duchu*,

11. *jakož byla na počátku, teď i vždycky*, * i na věky *věkův*. Amen.

Ant. Svatá Maria, * ubohým přispěj, - *malomyslných se ujmí*, - *slzící zas k srdci přivíň*, - *za lid věřící se přimluv*, - *duchovní rač podporovat* ; - *za ženy pros zasvěcené*, - *pomoc tvou ať všichni cítí*, - *kdožkoliv slaví tvou svatou slavnost*.

Řed. Pán s vámi!

Dr. I s duchem tvým!

Řed. Modleme se : Uděl nám, služebníkům svým, Pane Bože, stálého zdraví mysli i těla, a na slavnou přimluvu blahoslavené Marie Panny vysvobod' nás z nynějších strastí, i dej nám dojíti

244 *Modlitby na hlavní svátky mariánské*

radosti věčné. Skrze Pána našeho Ježíše Krista, Syna tvého, který s tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh po všechny věky věkův.

- *Dr.* Amen.

Řed. Pán s vámi!

Dr. I s duchem tvým!

Řed. Blahořečme Pánu!

Dr. Bohu díky!

Řed. Duše věrných zemřelých odpočívejtež v pokoji!

Dr. Amen!

Následuje požehnání *nejsvětější Svátosti*.

Modlitby na hlavní svátky mariánské.

1. Neposkvrněného početí P. M.

(8. prosince.)

Ř. Neposkvrněné početí tvé, panenská Boží Rodičko.

Dr. Radost zvěstovalo veškerému světu.

Ř. Modleme se: Bože, jenž jsi neposkvrněným početím Panny Synu svému důstojný stánek připravil, prosíme tebe, jenž jsi ji pro předvídanou smrt téhož Syna svého ode vší poskvrny uchránil, dejž, abychom i my na její přímluvu čistí

k tobě přišli. Skrze téhož Krista, Pána našeho.
Dr. Amen.

2. Očišťování P. M. neb hromnic.

(2. února.)

Ř. Odpověď obdržel Simeon od Ducha svatého.

Dr. Že neuzří smrti, dokavad nespatří Krista Pána.

Ř. Modleme se: Všemohoucí, věčný Bože, pokorně prosíme svrchovanou velebnost tvou, abys tak, jako jednorozený Syn tvůj dnešního dne tělem naším přioděn v chrámu jest představen, nám také dal, bychom s očištěnou myslí tobě byli představeni. Skrze téhož Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

3. Zvěstování P. Marie.

(25. března.)

Ř. Anděl Páně zvěstoval Panně Marii.

Dr. A ona počala z Ducha svatého.

Ř. Modleme se: Bože, který jsi chtěl, aby Slovo tvé po andělském zvěstování v lůně blah. Panny Marie se vtělilo, popřej nám, prosíme tebe,

abychom věřice, že ona jest vpravdě Rodičkou Boží, její přímluvou u tebe podporováni byli. Skrze téhož Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

4. Navštívení P. Marie.

Ř. Požehnaná ty mezi ženami.

Dr. A požehnaný plod života tvého.

Ř. Modleme se: Uděl, prosíme, Pane, daru nebeské milosti služebníkům svým, aby nám, kterýmž se porod blah. Panny stal počátkem spásy, svátek jejího navštívení přinesl vzrůst pokoje. Skrze Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

5. Nanebevzetí Panny Marie.

(15. srpna.)

Ř. Povýšena jest Boží Rodička.

Dr. Nad kůry andělské do nebeských říší!

Ř. Modleme se: Odpusť, prosíme, Pane, provinění služebníkův svých, abychom, nemo-
houce se tobě pro skutky své líbiti, na přímluvu Rodičky Syna tvého, Pána našeho, spasení byli. Jenž s tebou žije a kraluje na věky věkův.

Dr. Amen.

6. Narození Panny Marie.

(8. září.)

Ř. Narození jest dnes svaté Panny Marie.

Dr. Jejížto přeslavný život osvěcuje celou církev.

Ř. Modleme se: Uděl, prosíme, Pane, daru nebeské milosti služebníkům svým, aby nám, kterýmž se porod blah. Panny stal počátkem spásy, svátek jejího narození přinesl vzrůst pokoje. Skrze Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

7. Jména Panny Marie.

Ř. Přeblaženou ji nazývali, řkouce:

Dr. Olej vylitý jest jméno tvé.

Ř. Modleme se: Uděl, prosíme, všemohoucí Bože, aby věřící tvoji, těšíce se z jména a z ochrany nejsv. Panny Marie, její milostivou přímluvou všeho zlého uchránění byli na zemi a do radostí věčných přijíti zasloužili v nebesích. Skrze Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

8. Sedmibolestné P. Marie.

(V pátek před Květnou nedělí a 15. září.)

Ř. Oroduj za nás, Matko přebolestná!

Dr. Abychom hodni byli zaslíbení Kristových.

Ř. Modleme se: Bože, při jehožto umučení podle proroctví Simeonova nejsladší duši slavné Panny a Matky Marie meč bolesti pronikl, uděl milostivě, abychom, uctivě oslavujeme její bolesti, dosáhli blahého ovoce tvého umučení. Jenž žiješ a kraluješ na věky věkův.

Dr. Amen.

9. Slavnost Růžence P. Marie.

Ř. Královno posvátného růžence, oroduj za nás.

Dr. Abychom hodni byli zaslíbení Kristových.

Ř. Modleme se: Bože, jehož jednorozený Syn životem, smrtí a zmrtvýchvstáním svým odměnu života věčného nám získal: dej, prosíme, abychom tajemství ta v posvátném růženci blah. Panny Marie si připomínajíce, i následovali, co obsahují, i dosáhli, co slibují. Skrze Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

*Hodinky ke cti neposkurněného početi
Panny Marie.¹*

Pocházejí z XV. stol. Hlavním jejich *šřítelem* byl velký ctitel mar. bratr Alfons *Rodriguez T. J.* († 1617), který se je denně modlil po 40 let. Kdysi se mu podle podání zjevila Rodička Boží, a vybídla ho, aby je šířil mezi ctiteli Panny Marie.

Mohou se buď prostě *říkatí* nebo se *zpívají* celé nebo se střídavě jedna hodinka zpívá, druhá prostě říká. Také lze střídavě jednu slohu chvalozpěvu zpívati, druhou jen říkatí.

O jitřní.

St. Rtové moji, hlásejte - na vše světa strany.
Dr. Chválu, oslavu a čest - přebлаžené Panny.

St. Paní mocná, na pomoc - ty mi račiž spěti.

Dr. Ruku mojích nepřátel - mocně zadržeti.

St. Sláva Otci i Synu i Duchu svatému.

Dr. Jakož bylo na počátku - i nyní i vždycky
- a na věky věkův. Amen. Aleluja. (Od devítíku do velikonoc místo Aleluja se říká: Chvála tobě, Pane, Králi věčné slávy.)

1 Přeložil J. Pavelka. Otištěno s lask. dovolením benedikt. kniht. rajhr. v Brně.

Chvalozpěv.

St. Zdrávas, světa Královno - nebes mocná
Paní, - zdrávas, Panno panen ctná, - milá hvězdo
ranní.

Dr. Zdrávas plná milosti, - záře Boží jasná,
- pospěš světu na pomoc, - Paní naše krásná.

St. Od věčnosti Hospodin - vyvolil si tebe -
Slovu svému za matku, - jímžto stvořil nebe.

Dr. Krásou tebe ozdobil, - choť jsi jeho milá,
- kterážto jsi v Adamu - nikdy nezhřešila.

St. Vyvolil ji Bůh - a dal jí přednost před ji-
nými.

Dr. Dal jí ve stánku svém přebývati.

St. Paní, vyslyš modlitbu mou.

Dr. A volání mé k tobě přijď.

St. Modleme se: Svatá Maria, královno
nebes, matko Pána našeho Ježíše Krista a paní
světa, kteráž nikoho neopouštíš a nikým nezhr-
dáš: pohlédni na mne, paní, milostivě okem
dobrotivým a vymoz mi u svého milovaného Syna
odpuštění všech hříchů: abych, rozjímaje nyní
nábožně o svatém a neposkvrněném početí tvém,
dosáhl v budoucnu odměny věčné blaženosti ze
štědrosti toho, kterého jsi, panno, porodila, Pána

našeho Ježíše Krista, jenž s Otcem a Duchem
svatým, žije a kraluje v jednotě dokonalé, Bůh
na věky věkův. Amen.

St. Paní, vyslyš modlitbu mou.

Dr. A volání mé k tobě přijď.

St. Dobrořečme Pánu.

Dr. Bohu díky.

St. A duše všech věrných zemřelých pro milo-
srdenství Boží odpočíňtež v pokoji.

Dr. Amen.

Hodinka první.

St. Paní mocná, na pomoc - ty mi račiž spěti.

Dr. Ruku mojích nepřátel - mocně zadržeti.

St. Sláva Otci . . .

Dr. Jakož bylo . . .

Chvalozpěv.

St. Zdrávas, Panno přemoudrá, - Dome Boží
svatý, - jejžto ramen sedmero - a stůl zdobí zlatý.

Dr. Všaké světa poskvrny - bylas uchráněna,
- svatá v lůně matčině, - než jsi narozena.

St. Ty jsi matka žijících, - ty jsi svatých
brána, - novou hvězdou Jakoba - duchů Paní's
zvána.

Dr. Satana tys děsíci - tábor spořádaný, -
přístavem a ochranou budiž pro křesťany.

St. Onť stvořil ji v Duchu svatém.

Dr. A vylil ji na všecka díla svá.

St. Paní, vyslyš modlitbu mou.

Dr. A volání mé k tobě přijď.

St. Modleme se: Svatá Maria . . . (viz.
str. 250 i s verši po modlitbě.)

Hodinka třetí.

St. Paní mocná . . .

Chvalozpěv.

Dr. Zdrávas, Archo úmluvy, - Trůne Šalomo-
mouna, - Duho sličná na nebi, - Rouno Gedeona.

Dr. Prute listím pučící, - hořící vždy Keři, -
Pláste medu Samsonův, - Bráno rajských dveří.

St. Vznešenému slušelo, - Synu zabrániti, -
aby, již si za matku - ráčil vyvoliti,

Dr. Matky Evy nebyla - hříchem poskvrně-
na, - aní žádné provině - jiné podrobena.

St. Já na výsostech přebývám.

Dr. A trůn můj v sloupu oblakovém.

St. Paní, vyslyš . . . (s modlitbou str. 250.)

Hodinka šestá.

St. Paní mocná . . .

Chvalozpěv.

St. Zdrávas Panno rodičko, - Trojice ty chráme, - andělů ty radosti, - čistotnosti plame.

Dr. Zarmoucených útěcho, - rozkoší všech sade, - palmo trpělivosti, - stydlivosti hrade.

St. Požehnané země ty, - díle kněžím daný, - bráno města Božího, - od východní strany.

Dr. Prostá viny prvotné, - cesto ctnosti vzorná, - jež jsi plná milosti, - Panno převýborná.

St. Jako lilium mezi trním.

Dr. Tak jsi, přítelkyně má, mezi dcerami Adamovými.

St. Paní, vyslyš . . . (s modlitbou str. 250.)

Hodinka devátá.

St. Paní mocná . . .

Chvalozpěv.

St. Zdrávas, město ochranné, - Davidova věži, - jižto zbroj a cimbuří, - ozdobuje, střeží.

Dr. Tys hned ve svém početi - ohněm lásky

svojí - ďáblovu moc potřela - u vítězném boji.

St. Ženo, jež se statností - nad Juditu skvě-
ješ, - krásná panno Abisag, - Davida jež hřeješ!

Dr. Rachel sice Egyptu - dala živitele, - Ma-
ria však nosila - světa Spasitele.

St. Všecka jsi krásná, přítelkyně má.

Dr. A poskvrny prvopočátečné nikdy nebylo
na tobě.

St. Paní, vyslyš . . . (s modlitbou str. 250.)

Nešpory.

St. Paní mocná . . .

Chvalozpěv.

St. Zdráv buď, svatý orloji, - po němž slunce
zpátky - deset hodin sstupuje: - Kristus v lůno
matky.

Dr. By byl člověk z pekla tmy - vznesen v ne-
bes říší, - sebe snížil hluboce - nad anděly Vyšší.

St. Slunce toho paprsky - Maria, hle, plane,
- takže zora vstávajíc - úžasem až stane.

Dr. Mezi trním lilie, - ježto hada hlavu - po-
tře, krašší nad měsíc, - bludným skytne slávu.

St. Já jsem učinila na nebesích, aby vzešlo
světlo neskonalé.

Dr. A jako mlha přikryla jsem všecku zemi.

St. Paní, vyslyš . . . (s modlitbou str. 250.)

Komplet.

St. Obratiž nás, Paní, tvými prosbami usmířen Ježíš Kristus, Syn tvůj.

Dr. A odvráť hněv svůj od nás.

St. Paní mocná, na pomoc - ty mi račiž spěti.

Dr. Ruku mojích nepřátel - mocně zadržeti.

St. Sláva Otci . . .

Dr. Jakož bylo . . .

Chvalozpěv.

St. Zdrávas, Panno, kvetoucí, - Máti vyvolená, - slitování královno - korunou hvězd ctěná.

Dr. Nade všecky anděly - nevinná a čistá, - po pravici Králově - dopřáno ti místa.

St. Pro tě, matko milosti, - sladká čáko vinných, - hvězdo mořská zářící - vlnách v nehostinných.

Dr. Bráno v nebe vedoucí, - chorých uzdravení, - krále nechať uzříme - v svatých oslavení.

St. Olej vylitý, Maria, jméno tvé.

St. Sluhové tvoji milovali tě velmi.

St. Paní vyslyš . . . (s modlitbou str. 250.)

Závěrek.

St. Panno milá, pokorně - tobě podáváme - tyto zpěvy vroucích chval, - při tom prosbou lkáme: - šťastně během života - bys nás provázela, - při nás, Panno Maria, - v boji smrtném dlela. Amen.

Dr. Bohu díky.

Antif. St. Tento jest prut, v němž ani suk hříchu prvotného, ani kůra skutečného hříchu nebyla.

St. V početí hned, Panno, svém - ty jsi bez poskvrny byla.

Dr. Otce za nás prosit rač - jehož Syna's porodila.

St. Modleme se: Bože, jenž jsi neposkvrněným početím Panny Synu svému důstojný stánek připravil, prosíme tebe, jenž jsi ji pro předvídanou smrt téhož Syna svého ode vši poskvrny uchránil, dejž, abychom i my na její přímluvu čistí k tobě přišli. Skrze téhož Krista, Pána našeho.

Dr. Amen.

Pobožnost růžencová.

Obsahuje tyto modlitby: V úvodě: Věřím v Boha, 1 Otčenáš, 3 Zdrávas Maria, 1 Sláva Otci; po tom úvodě

počínají *desátky*, t. j. 1 Otčenáš, 10 Zdrávas Maria a 1 Sláva Otci, což se pětkrát opakuje. V *úvodě* se přidává při třech prvních „Zdrávasech“ po slovu „Ježíš“ :

1. Který v nás víru rozmnožiti račiž.
2. Který v nás naději posilniti račiž.
3. Který v nás lásku roznítiti račiž.

Při desátcích se k slovu „Ježíš“ přidávají tato tajemství:

I. Tajemství růžence radostného.

(Hlavně od adventu do postu.)

1. Kterého jsi, Panno, z Ducha svatého počala.
2. S kterým jsi, Panno, Alžbětu navštívila.
3. Kterého jsi, Panno, v Betlemě porodila.
4. Kterého jsi, Panno, v chrámě obětovala.
5. Kterého jsi, Panno, v chrámě nalezla.

II. Tajemství růžence bolestného.

(Hlavně v postní době.)

1. Který se pro nás krví potiti ráčil.
2. Který pro nás bičován býti ráčil.
3. Který pro nás trním korunován býti ráčil.
4. Který pro nás těžký kříž nésti ráčil.
5. Který pro nás ukřižován býti ráčil.

III. Tajemství růžence slavného.

(Hlavně od velikonoce do adventu.)

1. Který z mrtvých vstáti ráčil.
2. Který na nebe vstoupiti ráčil.
3. Který nám Ducha svatého seslati ráčil.
4. Který tě, Panno, na nebe vzíti ráčil.
5. Který tě, Panno, na nebi korunovati ráčil.

Po růženci můžeme připojiti :

St. Královno posvátného růžence, oroduj za nás.

Dr. Abychom hodní byli zaslíbení Kristových.

St. Modleme se: Bože, jehož jednorozený Syn . . . (viz str. 248)

Litanie k sv. Josefu.

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, smiluj se nad námi!

Pane, smiluj se nad námi!

Kriste, uslyš nás!

Kriste, vyslyš nás!

Otče s nebes, Bože, smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad námi!

Duchu svatý, Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad námi!
Svatá Maria,
Svatý Josefe,
Slavný potomku Davidův,
Světlo patriarchů,
Snoubenče Boží Rodičky,
Cudný ochránce přesvaté Panny,
Pěstouně Syna Božího,
Bedlivý strážce Kristův,
Hlavo svaté rodiny,
Josefe nejspravedlivější,
Josefe nejčistotnější,
Josefe nejmodřejší,
Josefe nejstatečnější,
Josefe nejposlušnější,
Josefe nejvěrnější,
Zrcadlo trpělivosti,
Milovníče chudoby,
Vzore dělníků,
Ozdobo života domácího,
Ochránce panen,
Oporo rodin,
Útěcho ubohých,
Naděje nemocných,
Patrone umírajících,

oroduj za nás!

Postrachu zlých duchů, oroduj za nás!

Záštito církve svaté, oroduj za nás!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť
nám, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, vyslyš
nás, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj
se nad námi!

Ů. Ustanovil ho pánem domu svého.

R. A knížetem všeho statku svého.

Modleme se!

Bože, jenž jsi v nevystíhlé prozřetelnosti vyvolil svatého Josefa za snoubence své nejsvětější Rodičky: dej nám, prosíme, aby přímluvcem naším byl na nebi, jehož jako ochránce ctíme na zemi. Jenž žiješ a kraluješ na věky věkův. Amen.

Litanie o sv. patronech.

Hospodine, smiluj se nad námi!

Jezu Kriste, smiluj se nad námi!

Hospodine, smiluj se nad námi!

Jezu Kriste, uslyš nás!

Jezu Kriste, vyslyš nás!

Otče, s nebes Bože, smiluj se nad námi!

Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad námi!

Duchu svatý, Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad námi!

Svatá Maria,

Svatá Boží Rodičko,

Svatá panno panen,

Svatý Josefe,

Svatý Vojtěše,

Svatý Jene,

Svatý Víte,

Svatý Václave,

Svatý Zikmunde,

Svatý Kosmo a Damiáne, orodujte za nás!

Svatý Benedikte s bratřími, orodujte za nás!

Svatý Cyrile a Metode, orodujte za nás!

Svatý Norberte,

Svatý Prokope,

Svatá Lidmilo,

Blahoslavená Anežko,

Všichni patronové vlasti naší, orodujte za nás!

Všichni svatí a světice Boží, přimlouvejte se za nás!

Milostiv nám buď, odpusť nám, Pane!

Milostiv nám buď, uslyš nás, Pane!

Ode všeho zlého vysvobod' nás, Pane!

oroduj
za nás!

oroduj
za nás!

Ode všeho hříchu vysvobod' nás, Pane!
 Od náhlé a nenadálé smrti vysvobod' nás, Pane!
 Od zatvrzelosti srdce vysvobod' nás, Pane!
 Od zlé pověsti vysvobod' nás, Pane!
 Od zanedbání tvých vnuknutí
 Od nesvornosti, nenávisti a všelike zlé
 vůle
 Od nebezpečného odkládání pokáním
 Od neduhů duše i těla
 Od marnosti tohoto světa
 Od pohrdání věrou zděděnou
 Od nehodného přijímání těla Kristova
 Od úkladů ďáblových
 Od zkázy naší mládeže
 Od náklonnosti nečisté

vysvobod' nás, Pane!

My, hříšníci, tebe prosíme, uslyš nás!

Abychom na přimluvu {
 svatého Josefa z vyvýšení svaté mat-
 ky církve ve vlasti naší se radovali,
 sv. Vojtěcha dobrými pastýři ke Kristu
 vedeni byli,
 sv. Jana k blahoslaveným, kteří jazy-
 kem neklesli, připočtení byli,
 sv. Víta nad pokušením zvítězili,
 sv. Václava hojnosti a pokoje v naší
 zemi dosáhli,

tebe prosíme, uslyš nás!

Abychom na přimluvu

sv. Zikmunda hříchy své pravou kajíc-
ností smývali,
sv. Kosmy a Damiána ze zdraví duše
i těla se těšili,
sv. Benedikta s bratřími statkům věč-
ným před časnými přednost dávali,
sv. Cyrila a Metoda Stolci apoštol-
skému věrně oddáni byli,
sv. Norberta nejsvětější Svátost zbož-
ně uctívali a svatě přijímali,
sv. Prokopa pokušení ďábelská vždy
přemáhali,
sv. Lidmily křesťanskou zbožností ro-
diny posvěcovali,
blahoslavené Anežky, pohrdající roz-
košemi světa, kříž ochotně nesli,
svatých patronů našich do vlasti ne-
beské uvedeni byli,

tebe prosíme, uslyš nás!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, odpusť
nám, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, uslyš
nás, Pane!

Beránku Boží, který snímáš hříchy světa, smiluj
se nad námi!

Ů. Orodujte za nás, svatí ochráncové.

Ř. Abychom hodni byli zaslíbení Kristových.

Modleme se:

Hospodine, buď nám služebníkům svým milostiv pro slavné zásluhy našich patronů, Josefa, Vojtěcha, Jana, Víta, Václava, Zikmunda, Kosmy a Damiána, Benedikta s bratřími, Cyrila a Metoda, Norberta, Prokopa, Lidmily, Anežky, bychom byli jejich zbožnou a stálou přímluvou vždy uchránění všeho zlého. Skrze Krista, Pána našeho.

Ř. Amen.

Pobožnost šesti neděl sv. Aloisia.

V družinách kvetla již od pradávna úcta k sv. Aloisu. Sv. Alois, nar. 1568, byl dědičným princem Ferdinanda Gonzagy v Itálii. Již v 10. roce složil slib čistoty. V 17 letech vstoupil do Tov. Ježíšova v Římě. Když tam vypukl mor, obsluhoval nemocné, čímž si přivodil smrt r. 1591. Jeho láska k panické čistotě zjedнала mu název „anděla v těle lidském“. Mimo to vynikal neobyčejnou útlostí svědomí, vřelou láskou k Pánu Ježíši v nejsv. Svátosti oltářní a podivuhodnou sebraností při modlitbě.

Na památku šesti let, ztrávených v řeholi, ujala se časem zvláštní pobožnost t. zv. „šesti neděl svatého

Aloisa“, o níž každou neděli lze získati plnomocné odpustky. *Koná* se po šest neděl po sobě jdoucích (obyč. před svátkem sv. Aloisa 21. června, ač i jindy lze ji konati). *Podmínky*: o každé ze šesti neděl přijmouti sv. svátosti, vykonati malé rozjímání nebo modlitbu k sv. Aloisovi, nebo jiný zbožný skutek k jeho poctě. (Stačí *šest Otčenášů, Zdrávasů, Sláva Otci . . .* s modlitbou k sv. Aloisu str. 104). Opomenutí i jen jedné neděle zbavuje odpustků. - *Ovoce*: Plnomocné odpustky - vzrůst v lásce k Pánu Ježíši a Rodičce Boží - ochrana v pokušeních proti čistotě - světlo při volbě stavu.

Vstupní modlitba:

Všemohoucí, nejvyšší dobrý Bože! Ty jsi mů otec a já tvé dítě. Proto se obracím s důvěrou k tobě, bys mne při této pobožnosti osvítil a mé srdce obměkčil, abych si hodně hluboko do něho vštípil obraz sv. Aloisia.

Ty pak, nebeská Máti má, přimluv se za mne u svého Syna, abych také tak ochotně dbal každého vnuknutí Božího jako svatý Alois.

K tomu připoj po každé těchto šest modliteb:

I. „*Co z toho mám pro život věčný?*“ - tak ses tázával, sv. Aloisi, před každým skutkem. Jen Boha a spásu své duše měl jsi při všem na paměti. - Ó, vypros mi milost, ať i já při svém

konání nic jiného nehledám, leč Boha a spásu své duše.

Otče náš - Zdrávas - Sláva Otci . . .

II. „*Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou.*“ (Mat. 5. 8.) Proto jsi, sv. Aloisi, bděl tak úzkostlivě nad lilí nevinnosti, abys mohl jednou patřiti na Boha. - Ó, shlédni na mne slabého a vypros mi milost, abych v pokušení nikdy neklesl.

Otče náš - Zdrávas - Sláva Otci . . .

III. „*Kdo čini hřích, jest z ďábla, neboť ďábel hřeší od počátku*“, tak mluví Duch sv. ústy miláčka Páně sv. Jana.* (1. Jan 3. 8.) Proto jsi, sv. Aloisi, prchal před hříchem jako před hadem. Nepatrné poklesky svého dětství oplakával jsi po celý život a hořce ses z nich kál. - Vypros mi tedy milost, ať i já pláči nad svými hříchy a volím raději umřítí než Boha vědomě urazití.

Otče náš - Zdrávas - Sláva Otci . . .

IV. „*Začkoli budete prositi v modlitbě věřice* (t. j. s důvěrou), *všecko obdržíte.*“ (Mat. 21. 22.) Právě proto obdržel jsi, sv. Aloisi, tolik milostí, že ses stále modlil. I při práci se obíral tvůj duch Bohem. - Přimluv se tedy i za

* Smysl: podobá se ďáblu smýšlením i skutky.

mne, abych si oblíbil modlitbu a myšlenkami často zalétal k Bohu.

Otče náš - Zdrávas - Sláva Otci . . .

V. „*Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den poslední*“, (Jan 6. 55.) - slibuje Pán Ježíš svým přátelům. Proto jsi, sv. Aloisi, tak často prodléval před svatostánkem a čerpal z něho sílu pro život věčný v častém sv. přijímání. - Ó, vypros i mně milost, abych rád prodléval před svatostánkem a častým hodným sv. přijímáním zajistil si život věčný a radostné vzkříšení v den poslední.

Otče náš - Zdrávas - Sláva Otci . . .

VI. „*Kdo setrvá až do konce, ten spasen bude.*“ (Mat. 24. 13.) Aby sis, sv. Aloisi, zajistil setrvání v dobrém až do konce, postavil ses pod ochranu Rodičky Boží a k ní bral jsi útočiště ve všech potřebách. - Nuže, vypros i mně dětinou lásku k Matce mé, abych se k ní vždy utíkal, ji následoval a zůstal jí věren do smrti.

Otče náš - Zdrávas - Sláva Otci . . .

Modlitba závěreční.

Ó božský Spasiteli! Přijmi mé díky za vše, co jsi mi dnes v této pobožnosti prokázal. Od-

pusť mi však též vše, čím jsem se provinil. Na konec ještě o jedno tě prosím: dej mi vytrvati, abych skutečně dodržel všecka dobrá předsevzetí, jež jsem pojal. Poznávám zcela jasně, že tvé jho je sladké a břímě lehké a proto by bylo osudnou chybou pro mne, kdybych se vzdálil od tebe.

Ty pak, Matko má, drž svou mateřskou ruku nade mnou, a ty, sv. Aloisi, zůstaň mi přítelem a ochráncem. Proste za mne, abych dosáhl koruny setrvání v dobrém až do konce. Amen.

Různé modlitby.

Modlitba ke Kristu Králi.

Ježíši Kriste, uznávám tě za Krále světa. Všechno, co bylo stvořeno, pro tebe jest stvořeno. Jednej tedy se mnou podle svého práva!

Obnovuji svůj křestní slib a odříkám se zlého ducha, i vší pýchy jeho i všech skutků jeho. Slibuji, že budu žíti jako řádný křesťan. Zvláště se zavazuji, že vynaložím vše, aby zvítězila práva Boží a tvé sv. církve.

Božské Srdce Ježíšovo, obětuji ti své nepatrné skutky, aby všechna srdce uznala tvé svaté

království a zavládl tvůj pokoj na celém světě.
Amen.

Plnomocné odpustky jednou denně za podmínek obvyklých: sv. zpověď, sv. přijímání, návštěva kostela a modlitba na úmysl sv. Otce. Pius XI. 21. II. 1923.

*Záslib sv. Jana Berchmanse.**

Svatá Maria, Matko Boží a Panno, já N. N. volím si tě dnes za Paní, Ochránkyni a Přímlovkyni svou, pevně a rozhodně si umínuji, že se tě nikdy nespustím a že nikdy nic proti tobě nepromluvím ani neučiním, aniž kdy dopustím, aby se kdo jiný nějak prohřešil proti tvé úctě. Přijmi mne tedy, snažně tě prosím, za stálého služebníka svého, pomáhej mi při všech mých činech a nepouštěj mne v hodinu smrti mé. Amen.

Zasvěcení Matce Boží.

Nejdražší Matičko má, Maria! Já, tvé dítě, obětuji ti dnes a zasvěcuji ostatek svého života, své tělo s jeho křehkostmi, duši s jejími slabostmi, srdce se všemi city a hnutími, všecky své modlitby, práce, tužby, utrpení a boje, zvláště svou

* Tohoto záslibu lze také užítí při slavném přijetí do družiny místo záslibu sv. Frant. Sal. (str. 129.)

smrt se vším, co ji provází, smrtelný zápas a poslední bolestné chvílky života. Toto vše spojuji, Matičko, s tvou láskou a tvými bolestnými slzami navždy a neodvolatelně.

Nejsladší Matko! Pamatuj stále na své dítě a jeho zasvěcení. A kdybych někdy na tebe pozapomněl pro smutek nebo sklíčenost, pro útrapy a bolest, pro pobouřenost nebo rozčilení, pak prosím tě a zapřisahám, drahá Máti, pro lásku tvou k Ježíši, pro jeho svaté rány a předrahou krev, ujmí se mne, svého dítěte, a neopouštěj ho, dokud nebude u tebe v nebi. Amen.

K Panně Marii o svatou čistotu.

Ráno a večer „Zdrávas Maríá“, pak se přidá :

Ó Paní má, ó Matko má! Tobě se úplně obětuji, a abych ti osvědčil svou oddanost, zasvěcuji ti dnes své oči, své uši, svá ústa, své srdce, sebe samého docela. Poněvadž tedy náležím tobě ó dobrá Matko, chraň a opatruj mne jako statek a majetek svůj! Amen.

(Odp. 100 dní jednou za den, plnom. jednou za měsíc za obvyklých podmínek.)

Zasvěcení studií Neposkvrněné Panně.

Pod ochranou tvou, Matko nejsladší, a za vzývání tajemství tvého neposkvrněného početí chci pokračovati ve svých studiích a pracích literních : a osvědčuji, že se jim věnuji hlavně za tím účelem, abych mohl lépe šířit čest Boží a tvou úctu. Proto tě prosím, Matko přelíbezná, stolice moudrosti, abys dobrotivě podporovala mé práce. Já pak, jakož slušno, rád a ochotně ti slibuji, že, cokoliv mi z toho vzejde dobrého, budu úplně připisovati tvé mocné přímluvě u Boha. Amen. (Odp. 100 dní jednou denně.)

„Memorare“ k sv. Josefu.

Pomni, ó nejčistší snoubenče Panny Marie, dobrotivý ochránce můj, sv. Josefe, že nebylo nikdy slýcháno, aby se kdo dovolával tvé ochrany nebo vzýval tě o pomoc a nedošel útěchy. S touto důvěrou předstupuji před tebe a doporučím se ti se vší vroucností. Ach, nezhrdej mými prosbami, pěstoune Spasitelův, nýbrž přijmi je milostivě a vyslyš. Amen. (Odp. 300 dní jednou za den.)

K sv. Josefu za dar sv. čistoty.

Tobě, svatý Josefe, otče a ochránce nevinných duší, svěřil Bůh Ježíše Krista, nevinnost samu, a Marii, pannu panen; i prosím tě a zapřisahám pro tyto dvě drahé bytosti, Ježíše a Marii, vypros mi milost, abych zůstal ochráněn vší poskvrny a v dokonalé čistotě cudnou myslí, čistým srdcem a neposkvrněným tělem sloužil povždy Ježíši a Marii. Amen. (Odp. 100 dní jednou za den.)

K sv. Josefu, ochránci církve svaté.

Ó přemocný patriarcho, sv. Josefe, patrone celé katolické církve, která tě vždy ve svých potřebách a protivenstvích vzývala, shlédni milostivě se vznešeného trůnu své slávy na katolický svět. Ó, kéž je pohnuto otcovské srdce tvoje při pohledu na tajemnou nevěstu a náměstka Kristova, kteří tu bolestí jsou sklíčení a od mocných nepřátel pronásledováni. Pro přetrpké strasti, jichž jsi na zemi zakusil, osuš milostivě slzy cti-hodného velekněze, chraň ho, vysvobod' ho a přimluv se za něho u dárce pokoje a lásky, aby po odstranění všelikého protivenství a po vykoře-

nění všech bludů celá církev mohla Bohu sloužiti s úplnou svobodou. Amen. (Odp. 100 dní jednou za den.)

Zásvětná modlitba k sv. Aloisiovi.

Přeslavný sv. Aloisi, který jsi byl pro čistý život svůj zde na zemi vyznamenán od církve sv. názvem andělského jinocha, k tobě se blížím s vroucí zbožností své duše a svého srdce a docela se ti zasvěcuji.

Ó dokonalý vzore, dobrotivý a mocný ochránce můj, jak velice tebe potřebuji! Svět a ďábel strojí mi úklady: cítím žár náruživostí a až příliš poznávám slabost a nestálost svého věku. Kdo mne bude střežiti, ne-li ty, světče čistý jako anděl, ty, chloubu a okraso, lásko a oporo mládeže?

U tebe tedy z celé duše hledám útočiště, z plna srdce se ti doporučím a zasvěcuji. Je mým úmyslem, tak si umínuji a slibuji, chovati k tobě zvláštní úctu, tebe velebiti pro všechny vznešené ctnosti tvé, zvláště pak pro tvou andělskou čistotu. Chci následovati tvého příkladu, chci rozšiřovati k tobě pobožnost mezi soudruhy, a až do posledního dechu chci vzývati a velebiti tvé svaté a

sladké jméno. Ano, tobě zasvěcuji svou duši, své smysly, své srdce, sebe celého.

Ó přemilý sv. Aloisi! Nyní tedy tobě náležím úplně a chci býti tvým navždy. Nuže, ochraňuj mne, opatruj mne jako svůj majetek, aby má pobožnost k tobě pomáhala mi sloužiti věrněji Ježíši a Marii, je vroucněji ctíti a kdysi patřiti s tebou na Boha v nebi a chváliti jej na věky věkův. Amen.

(Odp. 200 dní denně. *Plnom.* o svátku sv. Aloisa n. v oktávě, kdo se ji modlí denně po celý červen. *Podmínky:* Sv. svátostí, návštěva kostela a modlitba na úmysl sv. Otce.)

Modlitba k andělu strážci.

Anděle Boží, strážce můj, - rač vždycky být ochránce můj! - Mne vždycky říd' a napravuj, - ke všemu dobrému mne vzbuzuj! - Ctnostem svatým mne vyučuj, - ať jsem tak živ, jak chce Bůh můj. - Tělo, svět, ďábla přemáhám, - na tvá vnuknutí pozor dávám. - A v tom svatém obcování - ať setrvám do skonání, - po smrti pak v nebi věčně - chválím Boha ustavičně. Amen.

Modlitba za ředitele.

Ó Ježíši, který dlíš jako dobrý pastýř mezi námi v nejsvětější Svátosti oltářní, sesílej v nejhojnější míře paprsky své milosti na našeho ředitele, pastýře naší družiny. Uděl mu všecky milosti, jichž potřebuje k vykonávání svého odpovědného úřadu. Ved' ho, ať bdí nad ovečkami sobě svěřenými. Žehnej mu, když v modlitbě povznáší k tobě své srdce, žehnej, když ve svém posvátném úřadě pracuje pro blaho a spásu nesmrtelných duší. Učiň ho pastýřem podle nejsvětějšího Srdce svého, aby žil jen pro svatý úřad svůj a abychom my, až jednou přijdeš souditi pastýře a stádce, byli jeho korunou a radostí a s ním požívali věčné slávy.

Ty pak, Matko přemilostná, dones tyto vroucí prosby k trůnu svého přemilého Syna a přimluv se, aby došly vyslyšení. Amen.

Modlitba při volbě stavu.

Ó dobrý Ježíši, který ses obětoval pro naše spasení na kříži, přispěj mi v tuto chvíli svou pomocí, abych snad chybnou volbou stavu neuvedl duši v nebezpečí věčného zavržení. Ukaž mi cestu.

kterou se mám brát, abych nejsnáze spasil svou duši. Nechať mne přitom nevede ani žádost vlastní cti, ale tvé slávy, ani bohatství pozemské, ale poklady, které trvají na věky, ani rozkoše svět-ské, ale jediné blaženost, kterou jsi uchystal všem, kteří tě milují. Dej mi také milost a požehnání, abych se ve stavu zvoleném stal ještě horlivějším služebníkem tvým, který radostně těží hřiv-nami svěřenými, abych i já jedenkrát uslyšel chválu tvou: „Služebníku dobrý a věrný, vejdi v radost Pána svého.“

Ó Maria, předrahá Matko má, přispěj dítku, které v slzách úzkosti pozvedá k tobě své zraky, a veď je, aby při volbě stavu na nic nehledělo, leč na nejsv. vůli Boží a na spásu své duše. Amen.

Vzývání P. Marie v pokušení.

Ó Paní má, ó Matko má, pomni, že tobě ná-ležím! Chraň a opatruj mne jako statek a maje-tek svůj! (Odp. 40 dní.)

Raději umřítí, nežli hřešiti.

Modlitba v utrpení.

Otče, je-li možno, ať odejde kalich tento ode mne; ale ne, jak já chci, nýbrž jak ty!

Modlitba před zábavou.

Ó Paní, Ochránkyně a Matko má! Řid', ochraňuj a opatruj mé oči, mé uši, můj jazyk, mé srdce, abych neurazil ani srdce tvého, ani srdce tvého božského Syna.

Zdrávas Maria . . .

Modlitba k Panně Marii za šťastnou smrt.

Ó Maria, bez poskvrny počatá, oroduj za nás, kteří se k tobě utíkáme. Útočiště hříšníků, Matko k smrti pracujících, neopouštěj nás v hodinu smrti naší, ale vypros nám dokonalou lítost, upřímnou zkroušenost, odpuštění hříchů našich, hodné přijetí nejsv. Svátosti na poslední cestu, posilu svátosti posledního pomazání, abychom se mohli klidně dostavit před trůn spravedlivého sice, ale i milosrdného soudce, Boha a Vykupitele našeho. Amen.

Modlitba za dobrou smrt.

Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají. - Ó můj Bože, zemřítí musím jistě, avšak nevím

kdy, jak a kde: to jediné vím, že na věky zahynu, vypustím-li ducha ve smrtelném hříchu.

Nejblahoslavenější Panno Maria, svatá Boží Matko, oroduj za mne hříšníka nyní i v hodinu smrti. Amen. (Odp. 300 dní po každé.)

*Modlitba za zemřelé rodiče,
přátele a dobrodince.*

Otče nebeský, úpěnlivě tě prosím skrze Ježíše Krista, Syna tvého, pro jeho velikou lásku, která ho pohnula, aby se vtělil, trpěl a za nás vylil krev, a pro zásluhy jeho utrpení a smrti. Rač milostivě vysvoboditi z očistce duše mých drahých rodičů, příbuzných, dobrodinců, zpovědníků a duchovních vůdců, kteří mi byli často nápomocní dobrou radou, dále duše těch, jichž muka jsem snad sám zavínil, kteří mně nepřáli nebo dokonce škodili a pronásledovali, konečně všecky duše, jež trpí v očistci. Amen.

Modlitba k Panně Marii za zemřelé.

Maria, Matko milosrdenství, popatř na duše, které jsou vykoupeny drahou krví Ježíše Krista, Syna tvého, jak hrozná snášejí muka a jak toužebně čekají svého vysvobození. Ó matko má,

pro lásku, kterou miluješ Ježíše, prosím tě, ukaž se jim matkou, a to matkou milosrdnou. Rozpo-
meň se jen na bolesti a utrpení svá, na svatých pět
ran svého Syna a obětuj je Otci nebeskému za
duše v očistci, jež zvláště doporučím tvé ma-
teřské péči, aby byly brzo vysvobozeny z muk a
radovaly se věčně s Ježíšem a s tebou v nebeské
blaženosti. Amen.

*Modlitba po duchovních cvičeních
nebo misii.*

(Doporučí se často se ji modliti.)

Ježíši Kriste, jenž jsi chtěl býti pro mne přibit
na kříži, díky tobě za všechna dobrodiní tvé lás-
ky, jež jsi mi udělil v těchto duchovních cvičeních
(o této svaté misii). Hle, znovu jsem se přesvěd-
čil, že především je potřebí, abych spasil svou
jedinou a nesmrtelnou duši. Proto činím pevné
předsevzetí, že se budu chrániti zvláště každého
smrtelného hříchu a každé blízké příležitosti dob-
rovolné ke hříchu, nejvíce pak příležitosti k,
která mne již tak často přivedla k pádu. Než i hří-
chům všedním a každé k nim náklonnosti chci po-
dle sil svých odporovati. Slibuji ti, že budu vše-
chny povinnosti svého stavu neb úřadu věrně a

zbožně plniti a že celý život zařídím podle nejvyšší vůle tvé. Nadto ti slibuji, ó dobrý Ježíši, že budu dobře vykonávati každodenní modlitby, zvláště pak, že se v pokušeních uteku k modlitbě. Den Páně chci světiti a k stolu Páně často a zbožně přistupovati. Konečně obětuji ti celý život svůj, zvláště své práce a bolesti. Požehnej mně a všem, kteří se zúčastnili se mnou těchto duchovních cvičení (této sv. misie).

Ó Maria, Panno neposkvrněná, chci býti tvým synem a mílerád si umínuji, že tě budu pobožností sv. růžence zbožně uctívati. Dej mi, Pane Ježíši, Matku svou za zvláštní patronku a buď mou útěchou a radostí až do blaženého skonání života. Amen.

Odp. 300 dní denně (i pro duše v očistci).

ČÁST ŠESTÁ

Různé písně.

Te Deum laudamus.

1. *Bože, chválíme tebe*, - Pane, moc tvou velebíme, - kterouž zná země i nebe, - skutkům tvým se divíme: - když se vše v světě mění, - ty sám jsi bez proměny.

2. Vše, co jen chválit může, - cherubíni, serafíni, - chválí tě velký Bože, - nebes, země měšťtěníni: - od všech býváš nazýván - „svatý, svatý, svatý Pán!“

3. Svatý Pán Bůh Sabaot: - svatý, jenž řídí národy, - jenž pomáhá z béd a psot. - Nebe, zem, povětří, vody - plné jsou cti, chvály tvé, - neb vše dílo tvoje je.

Ř. *Benedicamus Patri et Filium cum Sancto Spiritu.*

Dr. Laudemus et superexaltemus eum in saecula.

Ř. *Benedictus es, Domine, in firmamento caeli.*

Dr. Et laudabilis et

Ř. *Dobrořečme Otci i Synu i Duchu svatému.*

Dr. Chvalme a nade všecko ho vyvyšujeme na věky.

Ř. *Požehnaný jsi, Hospodine, na nebeské obloze.*

Dr. Úctyhodný

gloriosus, et superexaltatus in saecula.

Ř. Domine, exaudi orationem meam!

Dr. Et clamor meus ad te veniat!

Ř. Dominus vobiscum.

Dr. Et cum spiritu tuo.

Oremus:

Ř. Deus, cujus misericordiae non est numerus et bonitatis infinitus est thesaurus, piissimae majestati tuae pro collatis donis gratias agimus tuam semper clementiam exorantes, ut qui petentibus postulata concedis, eosdem non deserens ad praemia futura disponas. Per Christum Dominum nostrum.

Dr. Amen.

Ř. Divinum auxilium † maneat semper vobiscum.

Dr. Amen.

slavný a nade všecko vyvýšený jsi na věky.

Ř. Pane, vyslyš modlitbu mou!

Dr. A volání mé k tobě přijď!

Ř. Pán s vámi.

Dr. I s duchem tvým.

Modleme se:

Ř. Všemohoucí věčný Bože, jehož milosrdenství není počtu a dobrotivosti nekonečný jest poklad: za udělené dary přesvaté velebnosti tvé díky vzdáváme, tvou milostivost vždy žádajíce, abys, který prosím dary uděluješ, jich neopouštíš k budoucí odměně věčné je připravil. Skrze Krista Pána našeho.

Dr. Amen.

Ř. Pomoc Boží † zůstaň vždycky s námi.

Dr. Amen.

1. *Zavítej, svatý Duše, k nám, - tvá milost osvěť mysl nám, - ať poznáváme vůli tvou - a plníme ji s ochotou.*

2. Ty sedmerý jsi v darech svých, - tys těшитelem soužených, - uč nás jich dobře užívat - a z těchy tvé se radovat!

3. (Pro dívčí družiny.) Ty srdce čisté miluješ - a stánek v nich si buduješ, - okrášli květem lilie - sodálky Panny Marie.

(Pro mužské družiny.) Tys zdrojem svatých zápalů, - je v srdcích rozněť sodálů, - ať hříchu šťastně vzdorujem, - za víru mužně bojujem.

4. Buď tobě sláva na nebi, - ať celý svět tě velebí, - nám uděl svojí milostí - do věčné přijít radosti.

K nejsvětějšímu Srdci Páně.

1. *V tvé Srdce, Jezu, ve Svátosti - s důvěrou vkládám duši svou, - u tebe, zdroji nábožnosti, - nalézám sílu s útěchou.*

2. Ty jsi, ó Jezu, růže štěstí - rozestlal v dráhu žití nám, - proto jen tobě mají kvéstí, - v Srdce je tvoje ukládám.

3. Duši-li svírá bolu tíže, - odnáším též ji před

tebe, - se Srdcem tvým mne v lásce svíze, - zásluhou bude pro nebe.

4. V tvé Srdce, Jezu, ve Svátosti - s důvěrou
vkládám duši svou, - chci míti zde a na věčnosti
- jeho jen lásku odměnou.

1. *K nebesům se orla vzletem*, - naše písní,
vznášej dnes, - slavně hlásej celým světem -
duši našich slib a ples: - Srdci tvému, Ježíši, - ty
náš králi nejvyšší, - [: po tvé vůli přesvaté, - za-
světíme srdce své. :]

2. Pro nás žilo, pro nás bilo - ode svého zro-
zení, - krev na kříži vycedilo - za lidí všech spa-
sení. - Srdci tvému . . . atd.

3. V Boží věčné slávě sídlí - na nebeské vý-
sosti, - plno lásky s námi bydlí - v nejsvětější
Svátosti. - Srdci tvému . . . atd.

4. Jeho láska sluncem svítí - v pustou světa
temnotu, - budí ctností jaré kvítí, - duše křísí k ži-
votu. - Srdci tvému . . . atd.

5. Neustále z jeho rány - pramen spásy vyví-
rá, - smývá hřích a nebes brány - kajícímu otvírá.
- Srdci tvému . . . atd.

6. „Pojďte, kdož jste obtíženi!“ - hlasem lás-
ky volá k nám, - „poskytnu vám občerstve-

ní, - pokoj svůj i sílu dám." - Srdci tvému . . . atd.

7. Srdce Páně, budiž s námi, - ctnostem svým nás vyučuj, - veď nás země pustinami, - ve všech bídách při nás stůj! - Srdci tvému . . . atd.

8. Divoká se bouře blíží, - boj se zdvíhá se všech stran, - proti církvi, proti kříži - zuří pekelných vztek bran. - Srdci tvému . . . atd.

9. Nedej zvítěziti zlému, - přemáhat nám pomoz hřích, - dědictví vždy žehnej svému, - nepouštěj dítek svých. - Srdci tvému . . . atd.

10. V službu tvou dnes oddáváme - sebe i své rodiny, - tobě věrnost přísaháme - do poslední hodiny. - Srdci tvému . . . atd.

1. *Vzhůru srdce, vlasti má,* - k nebi zpěv ať zalétá: - Spasiteli chválu vzdej, - věčnou věrnost přisahej. - [: Ano, Srdci Ježíšovu - slibujeme věrnost znovu. :]

2. Divotvorná Boží moc - spěla nám vždy na pomoc, - vlast i církve chránila, - když jim zhouba hrozila. - [: Proto Srdci Ježíšovu - slibujeme věrnost znovu. :]

3. Nebudem se hany bát, - vždy jen vůle Boží dbát, - věrni víry základu, - nejdražšímu pokladu.

- [: Proto Srdci Ježíšovu - slibujeme věrnost znovu. :]

4. Po všem světa oboru - přidružíme se ke sboru - Pánu věrných křesťanů; - on nám skytne ochranu. - [: Proto Srdci Ježíšovu - slibujeme věrnost znovu. :]

Píseň při sv. přijímání.

1. *Ó Jezu, vzácný duše hosti*, - jenž skrytě na oltáři dlíš, - ty ve způsobě chleba s námi se v přijímání sjednotíš. - [: *Ó, přijď, ó, přijď, ó, přijď, ó přijď* - a proměň duši nám - svou přítomností v Boží chrám. :]

2. My nevidíme svým tě zrakem, - však poznáváme věrou svou, - a srdce naše, hnutá láskou, - tě s toužebností k tobě zvou. - *Ó, přijď . . . atd.*

3. Ty u matičky v Nazaretě - ve prostém domku rád jsi dlel. - Hleď, srdce naše nabízí se, - bys v něm zas milý stánek měl. - *Ó, přijď . . . atd.*

4. *Ó svatá chvíle*, v níž tě, Jezu, - kdys přijal učedníků sbor! - Tak přistupujem k stolu tvému - a vznícený náš prosí zor. - *Ó, přijď . . . atd.*

5. Na kříži, Jezu, krev jsi prolil, - bys vínu

našich hříchů smyl, - zde zas ji dáváš Otci svému,
- bys duše naše posvětil. - Ó, přijď . . . atd.

6. Ó tajemství všech tajů hlubší, - ó největší
všech zázraků, - jenž s nebe na zem Boha snáší
- a lidstvo zvedá k oblaku. - Ó, přijď . . . atd.

7. Ó, zapal, Jezu, hrud' nám láskou, - a vlej
nám v duši nábožnost, - jich oko snadno uvidí
tě - a zkusí tvoji přítomnost. - Ó, přijď . . . atd.

8. Tys srdce čisté blahoslavl. - Hle, svatební
nás kráší šat, - bys mohl s Otcem, svatým Du-
chem, - do srdcí našich zavítat. - Ó, přijď . . . atd.

9. Nás svatá zpověď očistila, - tvůj obraz, Bo-
že, svítí v nás, - svým příchodem chceš jemu dáti
- jas větších ještě rajských krás. - Ó, přijď . . . atd.

10. Kdo jí mé tělo, krev mou pije, - přebývá
ve mně, já pak v něm, - řek's, Pane, a my s ucti-
vostí - se s tebou v lásce spojit chcem. - Ó, přijď . . .
atd.

11. Kdo jí mé tělo, krev mou pije, - žít bude
vzkříšen na věky; - nám silou bude přijímání -
pro cíl ten žití daleký. - Ó, přijď . . . atd.

12. Jeť tvojim věrným síly třeba, - by nepod-
lehli nástrahám. - Ty proti pokušení k hříchu, -
ó Jezu, budeš štítem nám. - Ó, přijď . . . atd.

13. Ó Jezu, vzácný duše hosti, - svých dítek

srdce za vděk vem, - my v Srdce tvé se zavíráme - a tobě žít a umřít chcem. - Ó, přijď . . . atd.

Píseň k požehnání.

1. *Pange lingua gloriosi - corporis mysterium, - sanguinisque pretiosi, - quem in mundi pretium - fructus ventris generosi, - rex effudit gentium.*

2. *Tantum ergo Sacramentum veneremur cernui, - et antiquum documentum novo cedat ritui: praestet fides supplementum - sensuum defectui.*

3. *Genitori, Genitrique - laus et jubilatio, salus, honor, virtus quoque, - sit et benedictio: - Procedenti ab utroque - compar sit laudatio. - Amen.*

V. Panem de caelo praestitisti eis. (Alleluja).

R. Omne delecta-

1. *Zvěstuj těla vzneseného, - jazyku náš tajemství, - oslavuj krev Pána svého, - jižto z milosrdenství - zrozen z lůna panenského - vylil král všech království.*

2. *Svátosti té neskonalé - čiňme vroucně poklonu: - ustup vše, co zastaralé, - novému teď zákonu, smyslu síle nedozralé - sejmi víra oponu.*

3. *Otcí, Synu čest a chvála - prozpěvuj se v nadšení, - moc a sláva neustálá - buď i díkůčinění, - Duchu z obou neskonalá - čest a rovné chválení. Amen.*

Ř. Chléb s nebe dal jsi jim. (Aleluja.)

Dr. Všelickou líbez-

mentum in se habentem. (Alleluja.)

Kněz: Oremus: Deus, qui nobis sub Sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti: tribue, quaesumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

nost v sobě mající. (Aleluja.)

Ř. Modleme se: Bože, jenž jsi nám v přepodivné Svátosti památku svého umučení pozůstavil: popřej nám, prosíme, abychom svatá tajemství těla tvého a krve tvé tak velebili, abychom ovoce tvého vykoupení stále v sobě znamenali, jenž žiješ a kraluješ na věky věkův.

Dr. Amen.

1. *Andělský chlebe*, - daný nám s nebe, - nejmilejší Ježíši! - V denní své mdlobě - chvááme k tobě, - Ježíši Kriste, - spasení jisté.

2. Beránku tichý, jenž snímáš hříchy, - nejmilejší Ježíši! - Skýtej nám v boji - posily svojí, - Ježíši Kriste, - spasení jisté.

3. V životě celém - živ nás svým tělem, - nejmilejší Ježíši! - Ze světa víru - uveď nás k míru, - Ježíši Kriste, - spasení jisté.

1. *Dárce spásy, chlebe živý*, - uslyš hlas

můj úpěnlivý, - přijdiž ke mně, Boží Synu, - mám-li tebe, nezahynu.

2. Vítězství mi uděl v boji, - zachraň život duši mojí, - očistiž ji od poklesků, - ať se zaskví v jasném lesku.

3. Utlum v srdci svůdné hnutí, - ctnost mi popřej konat s chutí, - spravuj práce mého stavu, - ať jsou tobě na oslavu.

4. Ostříhej mne hříšných skutků, - nedej klesnout u zármutku, - a tvé svaté požehnání - nechť mne všeho zlého chrání.

1. *Ejhle, oběť přesvatá*, - drahá světa výplata, - z níž nám k spáse vylévá se - milost bohatá.

2. Vítej, tělo milostné, - ve způsobě svátostné; - ty jsi pravou duše stravou, - tebe žádostné.

3. V poslední když vejdu boj, - s duší mnou se, Jezu, spoj; - sama sebe, živý chlebe, - v potravu mi stroj!

4. V soudu pomni svých ran, - zbav mne hrozných pekla bran; - pro své strasti v nebes vlasti - přichystej mi stan!

1. *Pozdraven buď ve Svátosti*, - poklade

můj pravý, - zdráv buď, vzácný s nebe hosti, -
Jezu přelaskavý ! - Ó, kéž mohu v objetí tvém
dlíti, - v tobě, nejvyšším dobrém Bohu, - odpočinek
míti !

2. Zavítej v mé nitro vřelé, - utiš moji tužbu
- a mé srdce podrob celé - v stálou sobě službu !
- Ó, té slasti, požívati tebe ! - Jako svatým v ne-
bes vlasti - zde mi dáváš sebe.

3. Žehnej nyní, drahý Kriste, - se svého mi
stanu, - dej ať ohněm lásky čisté - k tobě stále
planu ; - poездеjší nebezpečné pouti - rač mne,
Jezu nejmilejší, - k sobě přivínouti !

1. *Skrytý Bože*, - vroucně tebe ctíme, -
s nebešťany tebe velebíme : - Svatý, svatý, svatý,
- svatý, povždy svatý - Ježíš Kristus s výsosti
- v nejsvětější Svátosti.

2. Dík buď tobě, Kriste dobrotivý, - jehož tělo
přesvaté nás živí. - Svatý, svatý, svatý, - svatý,
povždy svatý . . . atd.

3. Tobě chceme sloužit bez ustání, - ty nám
k tomu dej své požehnání ! - Svatý, svatý, svatý,
- svatý, povždy svatý . . . atd.

Svatý Bože, svatý Silný, - svatý Ne-

smrtelný, - jenž jsi za nás trpěl hříšné, - budiž
milostiv nám !

1. *Svatý, svatý, svatý*, - svatý vždycky
svatý, - Ježíš Kristus s výsosti - v nejsvětější
Svátosti.

2. *Svatý, svatý, svatý*, - svatý, vždycky svatý,
- Ježíš, světa Spasitel, - jenžto za nás v mukách
pněl.

3. *Svatý, svatý, svatý*, - svatý, vždycky svatý.
- Na kolena padejme, - v Svátosti jej vzývejme.

1. *Vítej, vítej, tělo přezázračné*, - přela-
hodná stravo duše lačné, - vítej, mano s nebe
přibylá ! - Zdráva budiž, krvi Jezu Krista, - jíž se
nápoj žíznivému chystá, - která lidstvo z hříchův
obmyla.

2. Zdrávo budiž, Srdce Ježíšovo, - s tebou Bůh
se pojí, věčné Slovo, - v tobě plesá Boží Trojice.
- Čest a chvála buď i tobě vzdána, - svatosvatá
duše Krista Pána, - nevyvážná míru studnice !

3. Božství Páně, neskonálá krásu, - nebešťa-
nů přezádoucí spásu, - ve Svátosti požehnáno
bud' ! - Synu Boží, ve Svátosti kraluj, - srdce naše
stále zdokonaluj, - svojí láskou zaněť naši hrud' !

1. *Zdráv buď, chlebe* [: *andělský* :], - Ježíši můj, - pokrme ty [: *nebeský* :], - ó Bože můj, - v nejsvětější Svátosti - manou rajske sladkosti - mne vždy živ a [: *nasycuj* :], - Ježíši můj!

2. Živ mne, abych [: *nelačněl* :], - Ježíši můj, - dávej se mi [: *za úděl* :], - ó Bože můj, - v Svátosti té velebné, - oblažuj vždy srdce mé - a mou duši [: *posvěcuj* :], - Ježíši můj!

3. A když budu [: *umírat* :], - Ježíši můj, - na věčnost se [: *ubírat* :], - ó Bože můj, - rač mi býti útěchou, - tělem svým a krví svou - duši moji [: *posiluj* :], - Ježíši můj!

4. Dej, ať ještě [: *poslední* :], - Ježíši můj, - pozemské mé [: *slovo zní* :], - ó Bože můj! - a ta jména líbezná : - Ježíš, Josef, Maria, - při mé smrti [: *při mně stůj* :], - Ježíši můj!

5. A když vkročím [: *před tvůj soud* :], - Ježíši můj, - neračiž mne [: *pominout* :], - ó Bože můj, - ale přijmout v milosti, - v síle chleba svátosti, - ať jsem věků [: *věčně tvůj* :], - Ježíši můj!

K Panně Marii.

1. *Aj, co to libě zavání* - sem z rozvitého háje? - To konvalinka vyzvání - nám příchod

kněžny máje. - Ó vítej, vítej, světice, - královno
rajských květů: - hlásejte, luh i květnice, - mí-
lostnost její světu.

2. Ó vítej, Panno Maria! - vše chválí tě a
jásá; - čistotu chválí lilia, - tvou lásku růže hlásá,
- fialka mile v pokoře - po háji se ti kloní - a v ní-
žině i na hoře - k tvé slávě zvonky zvoní.

3. Na louce milé slzičky - tvé hořké pějí boly,
- chudobky nouzi Matičky - šeptají všemi doly,
- a rozmarýna panenství - v zahradě slavně hlásá
- a královské tvé rozenství - velebí sedmikrása.

1. *Budiž vděčně velebena*, - Matko Boží
Maria, - kteráś Bohem vyvolena, - spasení nám
zrodila. - [: Tebe ctíme, milujeme - srdcem celým,
Maria. :]

2. Viděl prorok měsíc smavý - pod tvou no-
hou, Maria, - dvanáct hvězd kol tvojí hlavy, -
sluncem celás zářila. - Tebe ctíme . . . atd.

3. V myslisvojí od věčnosti, - radujíc se, Maria,
- tvojí krásu, tvoje ctnosti, - láska Boží patřila.
- Tebe ctíme . . . atd.

4. Mezi tebe, mezi vinu - od počátku, Maria,
- všemohoucnost z lásky k Synu, - nepřítelství
vložila. - Tebe ctíme . . . atd.

5. Moudrost Boží zbudovala - sobě stánek,
Maria, - by v něm jednou přebývala - a z něho
se zrodila. - Tebe ctíme . . . atd.

6. Bez poskvrny počatá jsi, - v lilii jsi, Maria,
- nevýslovné, rajske krásy - vykvetla, se rozvíla.
- Tebe ctíme . . . atd.

7. Milostí jsi plná, řekl - anděl k tobě, Maria,
- neb se hřích tě nedotekl, - celás čistá, spanilá. -
Tebe ctíme . . . atd.

8. Jako vonná růže krásná, - přišlas na svět,
Maria, - bys nám jako hvězda spasná, - v cestu
k nebi svítila. - Tebe ctíme . . . atd.

9. Vypros nám, ó drahá Máti, - vypros milost,
Maria, - aby krása podobná ti, - v srdcích našich
zářila. - Tebe ctíme . . . atd.

10. Zdob nám srdce liljí bílou, - aby tebe, Ma-
ria, - s okrasou tí zvláště milou, - naše ústa slavi-
la. - Tebe ctíme . . . atd.

11. Na pozemském putování, - chraň nás hří-
chu, Maria, - aby v rajském radování - duše tebe
spatřila. - Tebe ctíme . . . atd.

1. *Bud' zdráva, Panno Maria*, - vzore
ctnosti; - bud' zdráva, kněžno spanilá, - na vý-
sosti! - Radujte se, cherubové, - chválu pějte, se-

rafové, - zazněj světem jeden hlas: - „Zdrávas, zdrávas, - zdrávas, Maria!“

2. Ty nad kůry jsi andělské - povýšena - a po vši říši nebeské - vroucně ctěna. - Radujte se, cherubové . . . atd.

3. A s nebešťany se všemi - tobě s plesem - i my, tvé dítky na zemi, - chvály nesem. - Radujte se, cherubové . . . atd.

4. Tys Máti naše rozmilá, - chloubu naše, - jež ke spáse nám zrodila - Mesiáše. - Radujte se, cherubové . . . atd.

5. Rač s trůnu k nám se nachýlit - nebeského - a svojí prosbou usmířit - Syna svého. - Radujte se, cherubové . . . atd.

6. Pros, abychom se dostali - k jeho stanu, - kdež bychom věčně zpívali - chválu Pánu. - Radujte se, cherubové . . . atd.

1. *Hvězdo jitřní*, Maria - k tobě zrak náš pozírá, - v každou bouři života - zasviť nám tvá jasnota, - [:láskou zapal naše kraje, - vjíti dej do svého ráje.:]

2. Zaplaš bludu temnou noc, - přispěj slabým na pomoc, - světlem víry v duši plaň, - od zlého nám srdce chraň. - Láskou zapal . . . atd.

3. Jitřenkou nám svatou buď, - blahem záříž
v naší hrud', - požehnání Krista nes, - ukaž cestu
do nebes. - Láskou zapal . . . atd.

1. *Chválu vzdejme surchovaně* - nejsvětější matce Páně, - pějme vroucně nebes kněžně,
- vzývejme ji všichni něžně: - Maria, Maria, denice vítězná, - Maria, Maria, lilie líbezná, - oroduj za nás, - Matko, každý čas, - královno nadhvězdná!

2. Tak jsi byla nebi milá, - žes nám Boha porodila, - pravás matka Pána Krista, - zůstalas vždy Panna čistá. - Maria, Maria . . . atd.

3. Nesmírná je tvoje cena, - milostí tys naplněna; - jak je divná tvoje krása, - ode věků svět to hlásá. - Maria, Maria . . . atd.

4. Panno čistá, Panno svatá, - bez poskvrny započatá, - tys květ božské líbeznosti, - kdož by vychválil tě dosti? - Maria, Maria . . . atd.

5. V lůně tvém Bůh odpočíval, - na tvých prsou tiše dlíval; - která matka tebe předčí, - které matky syn je větší? - Maria, Maria . . . atd.

6. Ty jsi Panna nejmoudřejší, - veškeré cti nejhodnější, - nelze tebe vychváliti, - slávy tvój zvelebiti. - Maria, Maria . . . atd.

7. Panno věrná, dobrotivá, - s důvěrou tě hříšník vzývá, - spravedlnost tvoji chválí - a tvůj věhlas neustálý. - Maria, Maria . . . atd.

8. Příčina tys mého plesu, - tobě darem srdce nesu, - z tebe čerpám zbožnost pravou, - ty jsi studnicí nám zdravou. - Maria, Maria . . . atd.

9. Tajemná tys růže nová, - vyšla z keře Davidova, - věže ze slonové kosti, - dům jsi zlaté výbornosti. - Maria, Maria . . . atd.

10. Ty jsi naše k nebi brána, - za úmluvy archu dána, - hvězda jitřní záře jemné, - jež nám svítí v noci temné. - Maria, Maria . . . atd.

11. Nemocným ty dáváš zdraví, - útulek jsi hříšných pravý, - zarmoucených potěšení, - svaté církve spomožení. - Maria, Maria . . . atd.

12. Vyvýšenas nad anděly - a všech svatých obor skvělý; - tys všech tvorů císařovna, - tvoje moc je nevýslovná. - Maria, Maria . . . atd.

13. Chraň nás, Matko nejmilejší, - na obtížné pouti zdejší, - zahynouti nedej dětem, - které pustým bloudí světem. - Maria, Maria . . . atd.

14. Zaceľ rány duše, těla, - Matko v lásce neumdlelá, - a lid věrný přiveď v kraje, - tam, kde světlo věčné plaje. - Maria, Maria . . . atd.

1. *K nebesům dnes zaleť písni, - tam, kde
sídli Matka tvá, - vypověz jí, co tě tísní, - potěší
tě Maria! - Ještě nikdy neslycháno, - že kdo od ní
opuštěn; - pros, i tobě bude dáno, - budeš jistě po-
těšen! - [:Maria, ó Matičko, - Krista Pána Rodič-
ko, - ustavičná pomoc tvá - útěchu nám podává.:]*

2. Syn tvůj jediný než skončil - na Golgotě
bolestné, - k tobě, Matko, s kříže volal: - „Hle,
syn tvůj, hle, dítky tvé!“ - Konej přání Syna své-
ho, - které vložil v ruku tvou, - chraň své dítky
všeho zlého, - buď nám Matkou pomocnou! - Ma-
ria, ó Matičko . . .

3. Kolik duší zlobou pekla - zmírání denně v hří-
ších svých, - pro které kdys darmo tekla - drahá
krev z ran Kristových. - Ujmi se svých kleslých
synů, - nenechej jich zahynout, - pomoz odložit
vínu, - rač je k sobě přivínout! - Maria, ó Ma-
tičko . . .

4. Nedej, bychom zvyku zlého - okovům se
poddali, - nedej, bychom Syna tvého - znovu ukři-
žovali! - Tělo, svět, zlý duch kdy svádí, - chraň
nás, Matko, žádáme, - bychom zapřeli se rádi, -
k tobě, Panno, voláme! - Maria, ó Matičko . . .

5. Když nás bída, nouze svírá, - k nebesům
naš obrať hled, - kde, jak praví naše víra, - budem

prosti slz a běd! - Vzdaluj od nás al a tíseň, -
duši naplň nadsenm, - a ti pějem vděčnou p-
sen - a se sejdem s Kristem tvm! - Maria,  Ma-
tiko . . .

6. Dej, a v domech naich kvete, - prav láska,
prav ctnost, - zapud' z rodin sváry klet, - dítkám
zachraň nevinnost! - Bud',  Matko bez poskvrny,
- otcům matkám příkladem; - v re obrať boln
trny, - bd nad dítek pokladem! - Maria,  Ma-
tiko . . .

7. A se poslední den schl, - k soudu pozve
nás Syn tvůj, - Maria, v t vne chvl - duši
naši opatruj! - Neopouštěj dítek svojich, - v tom-
to kroku rozhodnm, - dej, a po vítězných bojích
- na tvém srdci spoinem! - Maria,  Matiko . . .

8. V očistci t, Mti drah, - slitovn se k dt-
km znej, - přímluvy sv užij prava, - z plamenů
jim pomáhej! - Vzejdi hvzddou v temnot kraji, -
zmrni bolest očistnou, - bychom spatrice t v ráji
- pěli píseň vítěznou! - Maria,  Matiko . . .

9. Proto v kadm utrpení - k tobě, Matko,
chvtme, - v každé nouzi bez prodlení - za ochra-
nu řadíme. - Js-l s nímž, zvítězíme - nad ne-
prtel premoc, - když tě *Matkou* zváti smíme -
Ustavine Pomoci. - Maria,  Matiko . . .

1. *Maria, Maria!* - Nad slunce jasnější, - nad měsíc krásnější, - nad perly vzácnější, - *Maria!* - Budiž pozdraveno, - tvé přesladké jméno, - na nebi, na zemi, - *Maria!*

2. *Maria, Maria!* - U Boha věčného, - Otce, Syna svého, - pros za nás v každý čas, - *Maria!* - Ať nás neopustí - v nouzi a těžkosti - podle své milosti, - *Maria!*

3. *Maria, Maria!* - Pros Ježíše Syna, - by nám naše vina - odpuštěna byla, - *Maria!* - Nad hříchy těžlíst - a pravou zkroušenost - vypros nám, způsob nám, - *Maria!*

4. *Maria, Maria!* - Pros Ducha svatého, - ať nám světla svého, - dá s nebe pro tebe, - *Maria!* - Proti lsti ďábelské, - ať v víře křesťanské - pevní jsme, stálí jsme, - *Maria!*

5. *Maria, Maria!* - Jsouc plna milosti, - přispěj s ochotností, - když budem v úzkosti, - *Maria!* - Hlad, vojnu, mor zažeň, - nedej, by byl zkažen, - kdo tě ctí, velebí, - *Maria!*

6. *Maria, Maria!* - V smrtelné nemoci - přispějku pomoci - proti ďábla moci, - *Maria!* - Když bude duše mít - ze svého těla jít - ochraň nás, zastaň nás, - *Maria!*

7. *Maria, Maria!* - V poslední hodině - ať je

mé jediné - vzdechnutí: „Ježíš a Maria!“ - V těch slovech chci umřít - a na věčnost odjít, - Ježíš, ach, Ježíš a Maria!

1. *Maria! Tvoje jméno přesvaté* - k radostné nás chvále zve. - Leskem krásné hvězdy svítí - v života nám vlnobití, - ó Maria, jméno tvé, - ó Maria, jméno tvé.

2. *Maria! Tvoje jméno přesvaté* - přelíbezně zaznívá. - Jako matky sladká píseň - z duše bol nám stesk a tíseň, - ó Maria, plašívá, - ó Maria, plašívá.

3. *Maria! Tvoje jméno přesvaté* - je nám štítem bezpečným. - V pokušení mocně chrání, - proti vrahům duše brání, - ó Maria, zvukem svým, - ó Maria, zvukem svým.

4. *Maria! Tvoje jméno přesvaté* - svatozář má vznešenou. - Nejkrasších je snah a ctností, - jaké zem a nebe hostí, - ó Maria, ozvěnou, - ó Maria, ozvěnou.

5. *Maria! Tvoje jméno přesvaté* - každý vzývá s prospěchem. - Při něm duše v dobru sílí, - k nebeskému chvátá cíli, - ó Maria, s úspěchem, - ó Maria, s úspěchem.

6. *Maria! Tvoje jméno přesvaté* - srdce táhne

do nebe. - Při něm duší zašelestí - vzpomínka na ráje štěstí, - ó Maria, u tebe, - ó Maria, u tebe.

7. Maria! Tvoje jméno přesvaté - v smrti nejlepší je stráž. - Proti nepřátelské moci - přivádí tě ku pomoci, - ó Maria, povzdech náš, - ó Maria, povzdech náš.

8. Maria! Tvoje jméno přesvaté - vesmír vzývá daleký. - Také námi bude ctěno, - srdcem celým velebeno, - ó Maria, na věky, - ó Maria, na věky.

9. Maria! Tvoje jméno přesvaté - do duše nám zaznívej. - Jako anděl strážce bdělý - svých dítek život celý, - ó Maria, provázej, - ó Maria, provázej.

1. *Máti Páně přesvatá*, - bez poskvrny počatá, - v nebi jasná denice, - orodovnice. - Pros za nás, ó Panno mocná, - pomocnice v každý čas, - Maria, ó Matičko, - oroduj za nás!

2. Hned, jak začne slunko plát, - rač nám, Matko, požehnat, - aby prací celý den - Bůh byl veleben. - Pros za nás . . . atd.

3. Vypros nám té milosti, - bychom s tichou radostí - ctili Krista milého, - Pána našeho. - Pros za nás . . . atd.

4. Milá Matko v nebesích, - zapuď od nás hněv a hřích, - nedej, by k nám přístup měl - lidstva nepřítel. - Pros za nás . . . atd.

5. Tvoje svatá, mocná dlaň - celou naši obec chraň, - volej za nás k Ježíši, - On tě vyslyší. - Pros za nás . . . atd.

6. Vypros, čeho třeba nám, - našim dětem, rodinám; - zachraň poli úrodu, - žehnej národu. Pros za nás . . . atd.

7. Metodějův národ haj, - naši farnost, širý kraj! - Vypros k dobru milostí, - síly v starosti! - Pros za nás . . . atd.

8. A až kraj se bude tmít, - po práci nám vypros klid, - aby dřímal tichý sen, - kdo je nešťasten. - Pros za nás . . . atd.

9. Vzhlédní na nás, Matičko, - Krista Pána rodičko, - vyslyš naše volání - za smilování. - Pros za nás . . . atd.

10. A až budem umírat, - rač při nás, ó Matko, stát, - ke Kristu nás pozvedni - v době poslední. - Pros za nás . . . atd.

11. Před trůn božské Trojice - doprovod nás, řečnice, - tam se za nás přimlouvej, - k nám se mile znej. - Pros za nás . . . atd.

12. Pros, ať tvoje rodina - Krista tvého u Sy-

na s tebou věčně přebývá, - blahem oplývá. -
Pros za nás . . . atd.

1. *Matko Boží, neslýcháno* - po všem světě oboru, - by, když jméno tvé vzýváno, - nevzal člověk podporu. - Královno milostivá! - Svět to dosvědčuje zjevně, - kdo se k tobě vine pevně, - nadarmo tě nevzývá. - Ty ho slyšíš, neoslyšíš, [: jeho prosbu vyslyšíš :].

2. Když kdo k tobě s prosbou kráčí, - pomoci neodpíráš, - a kdo život vede k pláči, - tomu slzy utíráš. - Královno milostivá . . . atd.

3. Utíkám se k tobě, cítě - veškeru svou slabotu: - Pohleď mile na své dítě, - prokaž mně svou dobrotu! - Královno milostivá . . . atd.

4. Před tebou já na se svědčím: - žil jsem v hříšném rozmaru; - v zkroušenosti tuto klečím, - nepusť mne bez daru! - Královno milostivá . . . atd.

5. Ó, rač vezdy při mně státí, - silná má jsi důvěra: - Ty, věčného Slova Máti, - slova má slyš veškerá! - Královno milostivá . . . atd.

6. Zastaň u Pána Ježíše, - ó Matičko, duší mou! - Ať se brány nebes říše - po smrti mně otevrou. - Královno milostivá . . . atd.

1. *Matko přesvatá*, láskou bohatá, - zdrávas, Panno Maria! - [: Panno přectnostná, - čáko milostná, - přimlouvej se, Maria! :]

2. V každém povzdechu - Boží útěchu - vypros nám, ó Maria! - [: Léky na rány - v tobě schovány, - přispěj nám, ó Maria! :]

3. Viz nás v mrákotách, - slyš nás v trampotách, - k nám se nakloň, Maria! - [: Když vrah dobývá, - nám sil ubývá, - pomoz nám, ó Maria! :]

4. Jistý přístave - v plavbě klamavé, - neopušť nás, Maria! - [: Pro své radosti, - v nouzi, žalosti, - uslyš nás, ó Maria! :]

5. Nebes vládkyně, - hříšným v provině - nakloň Krista, Maria! - [: Ať nás pozbaví - zla Pán laskavý, - přimlouvej se, Maria! :]

6. V každém toužení, - u všem soužení - k nám se nakloň, Maria! - [: V době poslední - na nás pohlédni - a v ráj uveď, Maria! :]

1. *Pozdravena, velebena* - budiž, Boží rodičko, - úctu vděčnou, přesrdečnou - přijmi od nás, Matičko! - Buď nám hojnou milostí - pomocnicí v úzkosti, - dej se znáti jako máti, - kněžno rajských výsostí!

2. Kéž nám možné tvoje zbožné - skutky mítí
v paměti, - podle tvého vzoru ctného - dobra so-
bě hleděti. - Bud' nám . . . atd.

3. Tvoje tělo vždy se skvělo - panenskostí zá-
řivou, - v přísné kázni, svaté bázní - chovala jsi
duši svou. - Bud' nám . . . atd.

4. Ať nám duši neporuší - chlípnost hříšným
plamenem, - Matko čistá Jezu Krista, - mocným
chraň nás ramenem! - Bud' nám . . . atd.

5. Tys bol, hoře u pokoře - z ruky Boží brá-
vala, - při vší ctnosti, důstojnosti, - dívkou skrom-
nou zůstala. - Bud' nám . . . atd.

6. Mysl hrdou, hlavu tvrdou, - naprav nám
svým příkladem, - vypud' pýchu, která hříchů -
zdrojem jest a základem. - Bud' nám . . . atd.

1. *Tisíckráté pozdravujem tebe*, - ó Ma-
tičko Krista Ježíše! - Ty jsi okrasa celého nebe,
- tobě klaní se celá říše. - Ty jsi po Bohu ta nej-
prvnější, - tobě čest a chválu nejpřednější - an-
dělé a svatí vzdávají, - královnou tebe nazývají.

2. Přispěj také nám, ó Matko naše, - všichni
vroucím srdcem žádáme; - tys jediné útočiště na-
še, - po Bohu nad tebe nemáme; - chvalozpěv
ať tobě prozpěvovat - můžem, tvoje jméno zve-

lebovat; - tak, jak tobě patří po Bohu, - chceme tě chválit každou dobu.

3. Nebo Stvořitel nebe i země - za svůj stánek tebe vyvolil, - když přijal člověčenství na sebe, - v tvůj panenský život se vložil; - Ježíš Kristus, Syn Boha živého, - moudrost tajemství převelikého, - přehořkou smrt kříže podstoupil, - nás od věčné smrti vykoupil.

4. Ty jsi na Sionu utvrzena, - přebýváš v městě posvěceném; - dříve, než bylas na svět zrozena, - poctěna jsi v slovu prorockém; - již požíváš věčné blaženosti, - která připravena od věčnosti - byla ti od Boha věčného, - Otce, Syna, Ducha svatého.

5. Ó překrásná paní, na Libanu - jako cedr jsi vyvýšena, - jako cypřiš na hoře Sionu, - v Kades jsi palma povýšená - jako růže v Jerichu jsi krásná - a jako ranní denice jasná, - jak oliva krásná na poli - a jako javor podle vody.

6. Ty jsi též lilium nejkrásnější, - jež vůni líbeznou vydáváš, - nad všecky byliny nejvonnější, - nám vždy občerstvení podáváš: - Ty jsi nad slunce, měsíc jasnější, - paní a královna nejskvělejší; - ty jsi jistá brána nebeská, - mocná královna archandělská.

7. Zdráva buď, královno nejsvětější, - ty jsi matka neporušená, - za chrám Trojice nejdůstojnější, - již od věčnosti vyvolená; - moudrá Panno, schránko Boha vzácná, - duho na obloze velmi krásná, - vznešený trůne Šalomouna, - i slavné rouno Gedeona.

8. Kdož by mohl všecku slávu tvoji - zde na světě ústy vyznati, - kterou Syn tvůj jen pro lásku tvoji - ráčil tobě na nebi dáti? - Byť celého světa jazykové - chtěli chválu mluvit o tobě, - to by vše ještě nic nebylo, - co by k tvé chvále postačilo.

9. Před tvým obrazem, ó Matko Páně, - chceme prosby svoje skládati; - zachovej nás vždycky v své ochraně, - začkoli tě budem žádati: - v nouzi, zármutku, v kříži, trápení - vyžádej u Boha potěšení, - ó, račiž nám svojí přímlovou - vždy štědře býti nápomocnou!

10. Vypros víru, naději a lásku, - v ctnostném životě setrvání; - odvráť od nás hlad, mor, též i válku, - dej šťastné života skonání; - když přisnost soudce spravedlivého - odtud z tohoto světa bídného - ráčí nás k soudu povolati, - tenkrát, Matko, rač nás zastati!

11. A vypros nám všem tu Boží milost, - ať

my v ruce rozhněvaného - soudce neupadneme
na věčnost, - nýbrž proměň v milosrdného: - by
nám Bůh dal zde v časném životě, - dokud živi
jsme na tomto světě, - ze svých hříchů se zpo-
vídati - a jich zkroušeně litovati.

12. Všichni svatí a světice Boží, - i vy při-
mlouvejte se za nás, - ať se od nás Bohu chvála
množí, - a nezapomínejte na nás. - Dejte nám se
tam s vámi shledati, - Bohu a Marii čest vzdá-
vati, - bychom po tom životě časném - dosáhli
radost věčnou. - Amen.

1. *Vedle kříže stojí* smutná Matka Pána
Ježíše, - ach, kdo srdce zraněného bol a smutek
vypíše! - Synáčka jí mileného kati na kříž přibíli,
- a tím také srdce matky ostrým mečem zraníli.
- [: Matičko, tvých bolů hořkost vnímám myslí
dojatou, - i mé hříchy poranily tvoji duši přesva-
tou. :]

2. V mukách mezi nebem, zemí Ježíš visí roz-
piatý, - svaté tělo samá rána od hlavy až do paty,
- čelo svírá věnec z trní, v ruce, nohy hřeb se
vryl, - ó můj Bože, kdo ti, Synu, takou bolest
způsobil? - Matičko . . . atd.

3. Zprahlá ústa lkají: žízním! prsa dmou se

horkostí, - Bože, proč jsi opustil mne! kvílí duše v úzkosti. - Matka vidí Syna trýzeň, kdo jí podá těchy lék? - Jako moře veliký je, Maria, tvůj zármutek. - Matičko . . . atd.

4. Hle, tvůj Syn, hle, matka tvoje! Pán dí hlasem dojemným; - chápe Jan a Matka Boží: Ježíš s Bohem dává jim; - zaplakali v horkých slzách. Rty ať vděčně hlásají: - v Marii mně dává matku a mne dítkem dává jí. - Matičko . . . atd.

5. Dokonáno! hlava klesá, duch se z těla ubírá, - Matka ruce, hořem zbledlé, spíná štkajíc: umírá. - Postůj, duše, popatř na žal, ať se ozve v srdci tvém; - ucti věrnost, koř se lásce s vděčností a soucitem. - Matičko . . . atd.

6. Matka Boží trne hrůzou, kopím Kristu proklán bok, - ze srdce mu krve s vodou tajemný se řine tok. - Maria, tvé srdce čisté stihla rána kopí též, - lásky zdroj je Srdce Páně, ty nás také miluješ. - Matičko . . . atd.

7. Svaté tělo sňali skříže, položili matce v klín, - kdy byl výjev dojemnější na tom světě okem zřín? - Pozoruješ krev a rány, zhlaslé oko, zbledlou líc, - a ten obraz z tvého nitra nevymizí nikdy víc. - Matičko . . . atd.

8. Matko Boží, žalu tvého chceme vděčně

vzpomínat, - za tvou věrnost, za tvou lásku s Ježíšem tě milovat, - pomoz! budu volat k tobě v soužení a neštěstí. - Máti, zahynouti v hříších nedej dítkám bolesti! - Matičko . . . atd.

1. *Zdrávas buď, nebes Královno*, - Matko milosrdenství, - shlédni, ó milostná Panno, - jaké nebezpečnoství - nás smutné se všech stran svírá - v tom slzavém údolí, - jak mocně na nás dotírá - svět ten se svou nevolí.

2. Vyhnaní synové Evy - kromě vlasti strádáme. - Vypros nám v bídě úlevy, - tebe, Panno, žádáme. - Ó, přednes náš pláč i lkání - u trůnu Syna svého, - pros o milost, smilování - pro člověka hříšného.

3. Obrať k nám své oči vlídné, - vznešená pomocnice. - Přimlouvej se za nás bídne, - mocná orodovnice. - Ujmi se křesťanské říše - a v poslední hodině - ukaž nám svého Ježíše, - k své nás přivtěl rodině!

1. *Zdrávas Maria, anděl Páně s nebe* - poselství spásy všemu světu nese - a všechno tvorstvo pozdravuje tebe, - rodičko Boží, u radostném plese. - [: Ó hvězdo jitřní světa zatmělého, - oroduj za nás vždy u Syna svého! :]

2. *Milosti plná* andělem jsi zvaná, - bez vady hříchu počata jsi byla, - lilie čistá, Matko Krista Pána, - životem nebes na zemi jsi žila. - [: Na krušné pouti žití pozemského - oroduj za nás vždy u Syna svého!:]

3. *Pán s tebou*, panno panen vyvolená, - tys dívkou Páně poslušnou se zvala; - tys z Evy dcer ta *požehnaná žena*, - která nám Syna Božího jsi dala. - [: Potřelas hlavu hada pekelného: - oroduj za nás vždy u Syna svého!:]

4. Z tebe nám vzešlo slunce věčné spásy, - noc temná prchla září jeho světla, - vzrůstaly ctnosti nadpozemské krásy, - životem novým celá země vzkvetla. - [: *Požehnaný je plod života tvého*: - oroduj za nás vždy u Syna svého!:]

5. *Svatá Maria, ó Matičko Boží!* - Pod křížem Páně v žalosti jsi stála, - když Ježíšem tam na bolestném loži - krvavá oběť za hříchy se dala. - [: Pro rány srdce sedmíbolestného - oroduj za nás vždy u Syna svého!:]

6. *Pros za nás hříšné*, když nám duši tíží - na pouti zemské nepravost a vina; - kajícně uveď ke svatému kříží, - ukaž nám svého zmučeného Syna, - [: Beránka, jenž sňal hříchy světa všeho: - oroduj za nás vždy u Syna svého!:]

7. Pros za nás *nyní*, dokud bojujeme - za spásu duše, za svou víru svatou; - dej, ať se z dobrých skutků radujeme, - ať přemáháme blud a zradu klatou; - [: pomáhej potřít nepřítele zlého: - oroduj za nás vždy u Syna svého! :]

8. *V hodině smrti* když se budem strojit, - Královno nebes, ó, pak přispěj zvláště, - věčnosti branou bychom mohli projít - v ochraně tvého mateřského pláště; - [: až uvidíme soudce nebeského: - oroduj za nás vždy u Syna svého! :]

1. *Zpívala Synu Matička*, - chtíc, aby spal; - byla to píseň sladičká, - Pán naslouchal: - Ježíšku, milé děťátko, - sen libý sni! - Přikvapí na tě zakrátko - řad těžkých dní.

2. Uhlídej ve snách rajský kraj, - hlas Otcův slyš, - všecko ti blaho, celý ráj - zjev nebes říš; - na zemi tebe nečeká - než trudů tíž, - není ta chvíle daleká, - kdy vezmeš kříž.

3. Uhlídej tam, jak z růžoví - kruh andílků - uplétá vínek nachový - tí na čílku; - brzo tě jme jak lítá saň - dav katanů, - korunu z hloží na tvou skráň - dá v pohanu.

4. Ve snách tě šarlach přioděl, - v němž zlato tkví, - jablko zlaté v ručkách měj, - znak králov-

ství; - brzo ti připne hrubý plášť - lid rouhavý,
- třtinu ti vetchou slepá zášť - v dlaň postaví.

5. Přitulse ve snách k Mateři - jak drahý Syn,
- hlavinku s hebkou kadeří - slož v její klín; -
brzo ty Matku opustíš, - a lidmi klet, - položíš
hlavu na svůj kříž, - bys spasil svět.

K sv. Josefu.

1. *Slavný nebešťane*, tobě s plesem - nejvonnější kytku jara nesem: - lilii a konvalinku,
- prostomilou fialinku; - ó svatý Josefe!

2. Ty jsi šťastný pěstoun Krista Pána. - Bohem tobě péče o něj dána; - tobě svěřen z věčné rady - Ježíš dražší nad poklady, - ó svatý Josefe!

3. Jakým blahem srdce tvé se chvělo, - když jsi nejsvětější choval tělo, - útlounce je objímaje,
- svatou láskou rozplýváje, - ó svatý Josefe!

4. Ty jsi Pánu svému věrně sloužil, - vždy jen po milosti jeho toužil; - nyní, vzata na nebesa,
- duše tvá s ním věčně plesá; - ó svatý Josefe!

5. S důvěrností pevnou k tobě lneme, - dej, ať povždy cestou spásy jdeme; - dej nám jak ty sloužit Pánu - a kdys vjíti v nebes bránu, - ó svatý Josefe!

6. Vyžádej nám milost, zde na zemi - jako ty se stkvíti ctnostmi všemi; - přimlouvej se u Ježíše, - by nás přijal do své říše, - ó svatý Josefe!

K sv. Cyrilu a Metoději.

1. *Bože, cos ráčil* před tisíci roky - rozžati otcům víry světlo blahé, - jenžto jsi řídil apoštolů kroky - z východu k naší Moravěnce drahé, - [: k tobě hlas prosby z této vlasti vane: - dědictví otcův zachovej nám, Pane! :]

2. Na Velehradě bratří ze Soluně - Cyril a Metod kázali nám spásu, - ochranu skytli v církve svatém lůně, - učili národ znáti ctností krásu. - [: Od doby té nám světlo víry plane: - dědictví otcův zachovej nám, Pane! :]

3. Jazykem rodným Boží chválu pěli - mateřskou řečí knihy svaté psali, - získali láskou Kristu národ celý, - život nám na vše věky zachovali. - [: Nezhyne rod, jenž věřit neustane; - dědictví otcův zachovej nám, Pane! :]

4. Kolik to bouří nad vlastí se sneslo, - o život bylo zápasit nám v boji, - mohutné sídlo Svato-pluka kleslo, - Velehrad víry bez pohromy stojí; - [: apoštolů to dílo požehnané: - dědictví otcův zachovej nám, Pane! :]

5. Velehrad náš ten rozkvétá vždy znova, -
nižádná moc už nám ho nerozboří, - pokud náš
národ v hloubi srdce chová - důvěru k Matce,
která divy tvoří. - [: Maria za nás prosit nepřes-
tane: - dědictví otcův zachovej nám, Pane! :]

6. Otcové naši, svatí apoštolé, - jejichžto jmé-
na slaví národ vděčný, - neopouštějte nikdy své-
ho pole, - by vaše setba zrála ve plod věčný, -
[: ať na ni rosa požehnání kane: - dědictví otcův
zachovej nám, Pane! :]

7. Nechať se pyšná nevěra kol rozmáhá - a
peklo seje koukol nových zmatků, - nebudem
dbátí odvěkého vraha, - nedáme věčných brátí
sobě statků; - [: víře vždy věrní budou Mora-
vané: - dědictví otcův zachovej nám, Pane! :]

K sv. Václavu.

1. *Svatý Václave*, - vévodo české země, -
kníže náš, - pros za nás Boha, - svatého Ducha!
- Kriste eleison!

2. Ty jsi dědic české země, - rozpomeň se na
své plémě, - nedej zahynouti - nám ni budoucím,
- svatý Václave! - Kriste eleison!

3. Pomoci my tvé žádáme, - smiluj se nad

námi, - utěš smutné, - zažeh vše zlé, - svatý Václave! - Kriste eleison!

4. Nebeské je dvorstvo krásné, - blaze tomu, kdo tam dojde: - v život věčný, - oheň jasný - svatého Ducha. - Kriste eleison!

5. Maria, matko žádoucí, - tys královna všemohoucí, - prosíš za nás - za křesťany - svého syna - Hospodina! - Kriste eleison!

6. Všichni svatí za nás prostě, - zahynouti nám nedejte, - svatý Víte, - svatý Norberte, - svatý Zikmunde, - svatý Prokope, - svatý Vojtěše, - svatý Jene Nepomucký, - svatá Lidmilo, - svatý Václave! - Kriste eleison!

7. Bohu Otcí chválu vzdejme, - svatým křížem se žehnejme: - ve jménu Otce, - i Syna jeho, - i Ducha svatého! - Kriste eleison!

Hospodine, pomiluj nás! - Jezu Kriste, ulituj nás! - Spasiteli všeho světa, - spasiž nás i uslyšiž, - Hospodine, hlasy naše! - Dej nám všem, Hospodine, - hojnost a mír v naší zemi! - Kyrie, eleison!

K sv. Aloisiu.

1. *Ó Aloisi, perlo nebe*, - plným leskem zářící, - z vysokého rodu tebe - Bůh nám rozžal za svíci, - aby vše, co hyzdí duši, - co jí věčnou spásu ruší, - hříchů temný rmut a dým, - vzalo za své vzorem tvým.

2. Který svatou nevinností - nade sních se zaskvíváš, - pros, ať tvojí milou ctností - zakvítá i život náš, bychom tvého vzoru dbali, - neřestí se vystříhali, - kterou hyne duše květ, - hyne krása mladých let.

3. Tys jak růže přespanilá - kázně trním věnčená, - pros, by naše lítost byla - pravá vždy, nelíčená. - Cestou Božích přikázání - uč nás kráčet bez ustání, - ať se k nebes výšině - za tebou duch vyšine.

Píseň při exerciciích.

1. *Bůh ti tento život dal*, - bys jej vroucně miloval - a tak touto svatou láskou - blaženým se stal! - Jednu jenom duši máš, - ach, proč o ní víc nedbáš! - Pomni, jestli duši ztratíš, [: vše ztracené máš. :]

2. Proto budíž starost tvá - jediná a horlivá,
- ať se tvá i bližních duše - věčně zachová. - Vše,
co budeš konati, - Bůh ti bude čítati, - jak bys
to pro něho konal, [: vše ti odplatí. :]

3. Hříchu, ach, se boj a chraň, - jeho se co ha-
da straň, - hřích, to jest nenávist Boha, - jemu
se vždy braň. - Paklis jím již poskvrněn, - pros,
by ti byl odpuštěn, - s pravou lítostí se vyznej,
[: budeš očištěn. :]

4. Smrt přichází blíž a blíž, - snad na tebe če-
ká již, - jestli tě zachvátí v hříších, - jak pak ob-
stojíš? - Před soud musíš vstoupiti, - přísný účet
složiti, - kdo tě v strašlivou tu dobu [: bude há-
jiti? :]

5. V hříchu budeš-li stížen, - jistě budeš za-
vržen, - od tvých přátel a od Boha - navždy od-
tržen. - V místě hrozných trápení - bude tvoje
bydlení, - a tam odtud není žádné [: vysvobození. :]

6. Lidé, na tvář padejte, - vinu velkou vyznej-
te, - s hořkým pláčem: „Odpusť! odpusť“ - k Ně-
mu volejte - a On všecko odpustí. - Kdo se Jej
pak nespustí, - ten nalezne vždy u Něho [: raj-
ských radostí. :]

7. Jsi-li hříchem obtížen, - v zármutku-lis po-
hřížen, - k Marii co Matce spěchej, - budeš po-

těšen. - Celý svět to zvěstuje: - ji kdo vroucně miluje, - prosí zaň a Syn se nad ním [: jistě slituje. :]

8. Potom k nebi pohlédni, - vzhůru srdce pozvedni, - korunou tam věčné slávy - Bůh tě odmění. - Slyš, ó duše, tento hlas! - Vrať se k Bohu svému zas! - On tě volá, - nevzdaluj se, [: pojd', máš ještě čas! :]

Žalm 50.

(Zpívá se cestou při pohřbech sodálů.)

1. *Smiluj se nade mnou*, Bože, - podle svého velikého *milosrdenství*: - a podle množství svých slitování zahlad' *nepravost* mou.

2. Úplně omyj mne od mé *nepravosti*: - a od hříchu mého očisti mne.

3. Nebo svou *nepravost* já poznávám: - a hřích můj přede *mnou* je vždycky.

4. Proti tobě samému jsem *prohřešil* se: - a co zlé je před tebou, učinil jsem.

5. Abys byl shledán spravedliv *ve* svých řečech: - abys zvítězil, když *souzen* býváš.

6. Nebo, hle, v *nepravostech* jsem se počal, - a v hříších počala mne *matka* moje.

7. Nebo, hle, upřímnost *je* ti milá: - neznámou a skrytou svou moudrost oznámils mi.

8. Pokrop mne ysopem, abych očištěn byl: - omyj mne, abych byl *nad* sních zbílen.

9. Sluchu mému radost a *veselí* dej: - potom zaplesají kosti *ponížené*.

10. Odvrať obličej svůj *od* mých hříchů: - a smaž všechny mé *nepravosti*.

11. Srdce čisté stvoř *ve* mně, Bože: - a ducha pravého obnov v *útrokách* mých.

12. Nezamítej mne *od* své tváře: - a svého svatého Ducha mi *neodnímej*.

13. Navrať mi radost z ochrany své: - a duchem statečným *posilni* mne.

14. Učit budu hříšníky *tvójim* cestám: - že se bezbožní *vrátí* k tobě.

15. Zbav mne krevní viny, Bože, můj *spasný* Bože; - a můj jazyk s veselím bude slaviti tvou *spravedlnost*.

16. Pane, rty mé rač otevřít: - a má ústa zvěstovat budou *tvou* chválu.

17. Nebo kdybys byl chtěl oběť, byl bych *dal* (ji) ovšem: - (ty však) v zápalných obětech si *nelibuješ*.

18. Obětí Bohu (milou) duch je *zkormouče-*

ný : - srdcem zkroušeným a pokorným, Bože, *ne-*
pohrdneš.

(Odpočinutí věčné *dejž* mu (jí), ó Pane : - a
světlo věčné *ať* mu (jí) svítí : - ať odpočine v *sva-*
tém pokoji.)

Hymny družinské.

1. *Zdrávas Panno Maria*, - naše Máti pře-
milá, - tobě srdce světíme, - za ochranu prosíme.
- [: *Dej*, ať silní láskou tvojí, - zvítězíme v kaž-
dém boji ! :]

2. Zachraň víru svatou nám, - naší spásy ve-
lechrám, - matko Boží milosti, - spoj nám srdce
svorností. - [: *Dej*, ať silní láskou tvojí . . . atd. :]

3. Drahé vlasti požehnej, - zahynouti nám ne-
dej, - se svatými dědici - buď nám orodovnicí !
- [: *Dej*, ať silní láskou tvojí . . . atd. :]

4. Na pomoc své družině - přispěj v každé
hodině, - aby lásky pokladem - byla dobrým pří-
kladem. - [: *Dej*, ať silní láskou tvojí . . . atd. :]

1. *Spěj, srdce, vzhůru dnes*, - ó druzi, spěj-
me k Bohu, - leť nábožný náš ples - ku Panně
nad oblohu. - Ze srdcí oddaných - uvijme věnec

něžný, - v něm květy proseb svých - před trůnem složme kněžny. - My tobě slibuji, - ó Panno, věrnost svou, - [: buď milým sodálům - vždy matkou pomocnou! :]

2. Tys, Panno, vzácný květ - na člověčenstva kamení, - ve vinách tone svět, - ty, matko, v ráj jej změní! - Bez hříchu jediná - přemohlas pekla zlobu, - jak svatá jitřenka - nám zasvíť v temnou dobu. - My tobě slibuji . . . atd.

3. Kdo k Matce Boží jde, - se blíží k hradu spásy, - v ní cestu nalezne - a svaté ctnosti krásy. - Marii hledejme - svou láskou do skonání, - k své Matce volejme - za svaté požehnání. - My tobě slibuji . . . atd.

Hymna papežská.

1. Tam, kde strmí církve týmě, - v staroslavném, věčném Římě, - národů všech jazykové - svorně pějí v písni nové: - [: Bože, Pia jedenáctého - mnohá léta zachovej! :]

2. Sedmi chlumů báně zlaté, - Vatikánu síně svaté, - hroby světců v širém kraji - ozvěnou se otřásají: - [: Bože, Pia jedenáctého - mnohá léta zachovej! :]

DODATEK

Katolická akce.

Co je Katol. akce? Dnešní společnost těžce churaví. Přestala namnoze býti křesťanská, je pohanská. A přece Kristus chce v ní panovati, ano - On musí v ní zase panovati, nemá-li zhy-nouti. Kdo má tento úkol provést? Snad kněží? Ano, v první řadě kněží, ale ti na to dnes nestačí. Zde musí zasáhnouti i laikové a pod vrchním vedením duchovní správy pracovati na pokřesťanění společnosti. A tuto *soustavnou a organisovanou spolupráci laiků s farním duchovenstvem pod vedením biskupů, jež má za účel obrodit dnešní pohanskou společnost a naplnit ji duchem Kristovým*, nazýváme - *Katolickou akcí*.

Povinnost: K této spolupráci volá všechny katolíky dobré vůle náš sv. Otec Pius XI. - Tato povinnost plyne také z *pojmu církve sv.* Církev sv. je podle sv. Pavla tajemné tělo, jehož hlavou je sám Kristus. Jako v těle lidském, dostane-li se do něho jed, všechny údy pracují pod vedením hlavy na jeho vymýcení, tak také my, jakožto údy těla Kristova, musíme pracovati proti jedu nevěry, proti záplavě nemravnosti,

proti bídě lidské, ať se ukáže v jakékoli podobě. Platí-li toto o všech věřících, platí to tím více o Mar. sodálech.

Úkol Mar. družin v Katol. akci: Cíl Mar. družin je nejprve posvětit sebe a pak apoštolo-
vat pro rozšíření a upevnění Království Kristova
zde na zemi. Jak se to může státi?

a) Apoštolátem modlitby a oběti. Obrá-
cení duší je dílem milosti Boží, než ta musí býti
vymodlena a vykoupena osobními oběťmi.

b) Apoštolátem dobrého příkladu. Dob-
rý příklad sodálů více působí než sebe krásnější
slova bez vnitřného, opravdového křesťanského
života.

c) Apoštolátem charity. Nejlépe získáme
člověka Kristu, pomůžeme-li mu v jeho bídě ne-
bo opatříme-li mu pevné postavení. To platí ze-
jména o nemocných.

d) Apoštolátem péče o dítě tím, že vypo-
máháme v laické katechesi nebo v dětských be-
sídkách.

*e) Apoštolátem o ozdravění rozvráce-
ných manželství.*

f) Apoštolátem dobrého tisku, šířením
exercičního hnutí, péčí o kněžský dorost.

Tím je vytčeno aspoň několik úkolů, kde se mohou zdárně uplatnit Mar. družiny v Katolické akci. Jedním slovem: Družiny musí se postavit do služeb duchovní správy a všude vypomáhat, kde hoří!

OBSAH

Kalendář	7—18
----------	------

ČÁST PRVÁ

<i>Z letopisů Mariánských družin</i>	19—64
1. U kolébky	19
2. Na vítězném postupu	21
3. Na vinici cyrilometodějské	32
4. Na úsvitě nového období	50
5. Z tajů lásky	62

ČÁST DRUHÁ

<i>Stanovy Mariánských družin</i>	65—84
1. O podstatě Mariánských družin	65
2. O společných cvičeních Mar. družin	66
3. O odborech a akademiích	68
4. Řízení Mariánských družin	69
5. O přijetí a výluce sodálů	71
6. O obecných povinnostech sodálů	73
7. O hlavních funkcionářích nebo výborech	78
8. O funkcionářích nižších	81
9. O vzájemném styku Mariánských družin	83
10. O pravidlech místních	84

ČÁST TŘETÍ

<i>Odpustky a výsady družinské</i>	85—91
1. Odpustky udělené sodálům	85
2. Plnomocné odpustky udělené věřícím	88
3. Výsady	89

ČÁST ČVRTÁ

<i>Pobožnosti a zbožné zvyky Mar. družin</i>	92—147
I. Denní modlitby sodálské	92
II. Pobožnost při schůzích družinských	93

III. Pobožnost při společném sv. přijímání	113
IV. Výroční obnova zaslíbu	118
V. Modlitby při výborových schůzích	121
VI. Uvádění nového představenstva	121
VII. Slavné přijetí do Družiny	125

DODATEK

1. Místní zbožné obyčeje: a) Měsíční patronové. - b) Obětiny Královně nebes. - c) Květy Panny Marie. - d) Jiné pobožné úkony	137—140
2. Družinská kaple	141
3. Roční seznam sodálů	141
4. Zrcadlo pravého sodála	142
5. Co mám z družiny?	143
6. Věrnost až do smrti	144
7. Kompas studentům sodálům na prázdniny	145

ČÁST PÁTÁ

<i>Pokyny a pobožnosti pro soukromý život sodálův</i>	148—280
Sodál na cestě k nebi	148
Den mariánského sodála	167
Týden mariánského sodála	170
Měsíc mariánského sodála	171
Rok mariánského sodála	172
Modlitby denní	173
Modlitby ke mši sv.	177
Modlitby při přijímání sv. svátostí	186
Zpověď	190
Modlitby před sv. přijímáním	192
Obnovení slibu křestního	192
Modlitby po sv. přijímání	195
Devítidenní pobožnosti	200
Pobožnost k božskému Srdci Páně	201
Litanie o nejsvětějším Srdci Páně	203
Hodina před nejsvětější Svátostí oltářní	211

Pobožnost křížové cesty	216
Mariánské lidové nešpory	234
Modlitby na hlavní svátky mariánské	244
Hodinky ke cti neposkvrněného početí Panny Marie	249
Pobožnost růžencová	256
Litanie k sv. Josefu	258
Litanie o sv. patronech	260
Pobožnost šesti neděl sv. Aloisia	264
Různé modlitby	268
Záslib sv. Jana Berchmanse	269
Zasvěcení Matce Boží	269
K Panně Marii o sv. čistotu	270
Zasvěcení studií Neposkvrněné Panně	271
„Memorare“ k sv. Josefu	271
K sv. Josefu za dar sv. čistoty	272
K sv. Josefu, ochránci církve sv.	272
Zásvětná modlitba k sv. Aloisovi	273
Modlitba k andělu strážci	274
Modlitba za ředitele	275
Modlitba při volbě stavu	275
Vzývání P. Marie v pokušení	276
Modlitba v utrpení	276
Modlitba před zábavou	277
Modlitba k Panně Marii za šťastnou smrt	277
Modlitba za dobrou smrt	277
Modlitba za zemřelé rodiče, přátele a dobrodince	278
Modlitba k Panně Marii za zemřelé	278
Modlitba po duchovních cvičeních nebo misii	279

ČÁST ŠESTÁ

<i>Různé písně</i>	281
Aj, co to libě závání	293
Andělský chlebe	289
Bože, cos ráčil před tisíci lety	316
Bože, chválíme tebe	282
Budiž vděčně velebena	294

Buď zdráva, Panno Maria	295
Bůh ti tento život dal	319
Dárce spásy, chlebe živý	289
Ejhle, oběť přesvatá	290
Hospodine, pomiluj nás	318
Hvězdo jitřní, Maria	296
Chválu vzdejme svrchovaně	297
K nebesům se orla vzletem	284
K nebesům dnes zaleť písni	299
Maria, Maria ! Nad slunce	301
Maria ! Tvoje jméno přesvaté	302
Máti Páně přesvatá	303
Matko Boží, neslýcháno	305
Matko přesvatá	306
Ó Aloisi, perlo nebes	319
Odpočínáte v pokoji	113
Ó Jezu, vzácný hosti	286
Pange lingua	288
Pozdraven buď ve Svátosti	290
Pozdravena, velebena	306
Přijď, Stvořiteli Duše, k nám	125
Skrytý Bože, vroucně tebe ctíme	291
Slavný nebešťane, tobě s plesem	315
Smiluj se nade mnou, Bože	321
Spěj, srdce, vzhůru dnes	323
Svatý Bože, svatý Silný	291
Svatý, svatý, svatý	292
Svatý Václave	317
Tam, kde strmí cirkve týmě	324
Te Deum laudamus	282
Tisíckráté pozdravujem tebe	307
Vedle kříže stojí	310
Velebí duše má	117
Vítej, vítej, tělo přezázračné	292
V tvé srdce, Jezu, ve svátosti	283
Vzhůru srdce, vlasti má	285

Zavítej, svatý Duše, k nám	283
Zdrávas buď, nebes Královno	312
Zdrávas Maria! Anděl Páně	312
Zdrávas, Panno Maria	323
Zdráv buď, chlebe andělský	293
Z hlubin volám k tobě	112
Zpívala Synu Matička	314
Zvěstuj těla vznešeného	288

DODATEK

Katolická akce	325
----------------	-----

2

Vytiskly

***Lidové závody tiskařské a nakladatelské,
spol. s r. o. v Olomouci.***